

**II. ULUSLARARASI BATTALGAZİ
MULTİDİSİPLİNER
ÇALIŞMALAR KONGRESİ**

**15-16-17 MART 2019
MALATYA**

**KONGRE ÖZET
KİTABI**

**EDİTÖR
PROF. DR. MUSTAFA TALAS**

ISBN 978-605-7875-21-1

II. ULUSLARARASI BATTALGAZİ MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

15-16-17 MART 2019

Sosyal Bilimler- Fen Bilimleri- Matematik- Mühendislik -Astronomi ve Astrofizik
Sağlık ve Spor Bilimleri-
Güzel Sanatlar- Ziraat ve Veteriner Bilimleri

Kongre Onur Konuğu

Hakan KAHTALI
Malatya Milletvekili

Kongre Onursal Başkanı

Selahattin GÜRKAN
Battalgazi Belediye Başkanı

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Mustafa TALAS
NİĞDE ÖMER HALİS DEMİR ÜNİVERSİTESİ

Düzenleme Kurulu Başkanı

Mustafa Latif EMEK
İKSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Murahhas Üye

Sefa Salih BİLDİRİCİ
İKSAD Başkanışmanı

Genel Koordinatör

Ali SÖYLEMEZ
EJONS Coordinator Editor

Düzenleme Kurulu

Dr. Munise DURAN
Bircan TAŞKESER
İbrahim KAYA
Hesen SURXAYLI
Dr. Alper TUTÇU
Serkan GÜN
Atabek MAVLYANOV
Amenah MANAFI
Rahmat ULLAH
Dr. Şükrü BİNGÖL
Dr.Hülya BERKTAŞ BİNGÖL
Umsunay ZHUMASHEVA
Ketevan KARDAVA

DAVETLİ KONUSMACILAR

PROF.DR. ATABEY KILIÇ
PROF.DR. FERİDUN MERTER
PROF.DR. TURGAY SEÇKİN
PROF.DR. ZEKİ BOYRAZ

KONGRE BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Abdullah DOĞAN

Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Dr. Abdulmenaf KORKUTATA

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi

Dr. Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi

Dr. Alia R. MASALİMOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Alma T. AKAJANOVA

Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Amanbay MOLDİBAEV

Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Anatoliy LOGİNOV

Ukrayna Şevçenko Lugan Milli Üniversitesi

Dr.A.S. KIDIRŞAYEV

Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA

Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Bahit KULBAEVA

S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi

Dr. Bakıt OSPANOVA

H.Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi

Dr. Bayram POLAT

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA

K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. Bekir KOCADAŞ

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Bilal ÇOBAN

Fırat Üniversitesi

Dr. B.K.ZAYADAN

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Caner KARAVİT

Mimar Sinan Üniversitesi

Dr.Celal TAŞKIRAN

İnönü Üniversitesi

Dr. Cemal GÜNDOĞDU

İnönü Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Cumali YAVUZ

Fırat Üniversitesi

Dr. Çetin TAN

Fırat Üniversitesi

Dr. M. Çağlar KURTDAS

Adıyaman Üniversitesi

Dr. D.K.TÖLEGENOVA

Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Elvan YALÇINKAYA

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Ercan GÜR

Fırat Üniversitesi

Dr. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU

Fırat Üniversitesi

Dr. Fatih MURATHAN

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. G.I. ERNAZAROVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Han Nadejda

E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Hasan AYDEMİR

İnönü Üniversitesi

Dr.Hülya Bingöl

İnönü Üniversitesi

DR. İlkay ŞAHİN

Erciyes Üniversitesi

Dr. İsaevna URKİMBAEVA

Abılay Han Uluslararası İlişkiler Üniversitesi

DR. Kasım KARAMAN

Erciyes Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALİBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. K.A.TLEUBERGENOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kenjehan MEDEUBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kulaş MAMİROVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Mahabbat OSPANBAEVA

Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ

Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Dr. Malik YILMAZ

Atatürk Üniversitesi

Dr. Mavlyanov ABDİGAPPAR

Kırgızistan Elaralık Üniversitesi

Dr. Maira ESİMBOLOVA

Kazakistan Narkhoz Üniversitesi

Dr. Maira MURZAHMEDOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Mehmet GÜLLÜ

İnönü Üniversitesi

Dr. Mehmet İLKİM

İnönü Üniversitesi

Dr. Mehmet UĞURLU

Fırat Üniversitesi

Dr. Metin KOPAR

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mihriban EMEK

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Murat USTAOĞLU

İstanbul Üniversitesi

Dr. Mustafa AKSOY

Marmara Üniversitesi

Dr. Mustafa KIZILKOCA

Munzur Üniversitesi

Dr. Mustafa METE

Gaziantep Üniversitesi

Dr. Mustafa TALAS

Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Mustafa ÜNAL

Erciyes Üniversitesi

Dr. Munise DURAN

İnönü Üniversitesi

Dr. Nurettin KONAR

İnönü Üniversitesi

Dr. Osman ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL

Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Özgür KARATAŞ

İnönü Üniversitesi

Dr. P.S. PANKOV

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Rustem KOZBAGAROV

M. Tınışbayev Kazak Araç ve İletişim Akademisi

Dr. Sarash KONYRBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Salima N.KAİRJANOVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. Sefa Salih AYDEMİR

Adıyaman Üniversitesi

Dr. Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi

Dr. Serkan HACICAFEROĞLU

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Dr. Suat KOLUKIRIK

Akdeniz Üniversitesi

Dr. Şara MAJITAYEVA

E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Şükrü Bingöl

İnönü Üniversitesi

Dr. Vera ABRAMENKOVA

Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları Enstitüsü

Dr. Veysel BOZKURT

İstanbul Üniversitesi

Dr. Yahya DOĞAR

İnönü Üniversitesi

Dr. Yang ZITONG

Wuhan Üniversitesi

Dr. Yonca Süreyya SEZER

Fırat Üniversitesi

Dr. Yüksel SAVUCU

Fırat Üniversitesi

Dr. Zeynullina AYMAN

S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA

Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FEN

Xi'an Jiatong Üniversitesi

YABANCI KATILIMCILAR

Firoz FAOZİ- AFKANİSTAN

Sadykova Damezhan ADİLKHANOVNA- KAZAKİSTAN

Reza BAHROZMANESH- İRAN

Sabbah RASULAN- IRAK

SEHRANA KASIMI -AZERBAYCAN

**II. ULUSLARARASI BATTALGAZİ
MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ
15-17 MART 2019
MALATYA**

KONGRE TASLAK PROGRAMI

KONGRE GENEL KURALLARI (LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUNUZ)

Kongrenin ilk günü gelerek kayıt yaptırmanız GEREKMEMEKTEDİR.

Kayıt masası kongre süresince 09:00-18:00 saatleri arasında hizmet verecektir. Kayıt masasında yoğunluk ve sıkışıklık yaşanmaması için sunum gününüzde oturumunuzdan yarım saat öncesinden gelerek kayıt yaptırabilirsiniz.

Sunum sıralamasının belirlenmesi, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda düzenleme kurulunu temsilen OTURUM BAŞKANLARI tam yetkilidir

Katılım belgeleri oturum sonunda, oturum Başkanı tarafından verilecektir Her bir sunum için 15 dk. ayrılmıştır.

Oturumlar programda belirtilen saatte başlayacaktır. Katılımcıların gecikmeksizin oturuma katılmaları gerekmektedir

Sunumlarınızda kitabi teorik bilgi ve tanımlardan kaçınarak, çalışmanızın özüne odaklanmanızı öneririz.

Sunumlarınızı (versiyon değişikliklerinden kaynaklanacak olumsuzluklardan etkilenmemeniz için) hem Power Point hem PDF olarak kaydederek yanınızda bulundurunuz.

Sunum bilgisayarlarına çok sayıda katılımcıya ait flaş bellekler takılacağı için Flaş Belleğinize virüs bulaşması ihtimali yüksektir. Bu sebeple içerisinde özeldosyalarınızın, tüm akademik çalışmalarınız, fotoğraflarınız vs. gibi bilgilerin olduğu Flaş Belleğiniz yerine başka bir flaş bellek kullanmanızı öneririz

Kongrelerde bazı flaş bellekler zaman zaman sunum bilgisayarları tarafından okunmayabilmektedir. Bu sebeple PPT ve PDF seklinde hazırladığınız sunumlarınızı aynı zamanda MAİL adresinizde de bulundurmanızı öneririz

Kongre yerleşkesinde YAZICI olmadığı için, sunum sırasında ihtiyaç duyacağımız belgeleri/notları önceden YAZDIRARAK yanınızda bulundurunuz

Bu programda sunumunuzun bulunduğu sayfanın çıktısını yanınızda bulundurunuz

1.GÜN 15 MART 2019 CUMA

SAAT: 14:00AÇILIŞ KONUŞMALARI

SAAT: 14:30 KONFERANS
SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEK İÇİN AR- GE
PROF.DR. TURGAY SEÇKİN

SAAT: 15:15 PANEL
“KÜLTÜR, EĞİTİM VE MEKÂN”
OTURUM BAŞKANI: PROF.DR. MUSTAFA TALAS
PANALİST: PROF.DR. FERİDUN MERTER
PANALİST: PROF.DR. ZEKİ BOYRAZ

SAAT: 16:15 KONFERANS
“SALTUKNAME’DE CİHAN HÂKİMİYETİ ANLAYIŞI”
PROF.DR. ATABEY KILIÇ

2.GÜN 16 MART 2019 CUMARTESİ
SAAT:10:00-12:00

SALON 1	SALON 2
OTURUM BAŞKANLIĞI Dr. Öğretim Üyesi Gülçin BEKER AKBULUT	OTURUM BAŞKANLIĞI Dr. Öğr. Üyesi Özgür KARATAŞ
Dr. Öğr. Üyesi İsa YILMAZ ANADOLU MANDA SÜTLERİNDE SOMATİK HÜCRE SAYISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN REGRESYON AĞACI YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Özgür KARATAŞ FUTBOL KULÜPLERİNDE TARAFTAR MEMNUNİYETİ; DOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ
Erdoğan ÇÖÇEN, Hasan PINAR, Duygu ÖZELÇİ, Yüksel SARITEPE, Mehmet ÖZELÇİ, Oktay Turgay ALTUN UZAKDOĞU ORJİNLİ BAZI DÜT ÇEŞİTLERİNİN MALATYA EKOLOJİSİNDEKİ FENOLOJİK VE POMOLOİK ÖZELLİKLERİ	Mehmet Akif YÜCEKAYA, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE SAYGI DEĞERİNİN KAZANDIRILMASIYLA İLGİLİ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİ “TAKIM ARKADAŞINA SAYGI”
Dr. Öğretim Üyesi Gülçin BEKER AKBULUT SALİSİLİK ASİT’İN, EVERZOL BLUE LED TEKSTİL BOYASINA MARUZ KALAN ASPİR (Carthamustinctorius, Asteraceae) ÇEŞİTLERİNDE ANTİOKSİDAN SAVUNMA SİSTEMLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	Dr. Sinan UĞRAŞ, Dr. Aysel KIZILKAYA NAMLI BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Burak ÖZDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Siyami KARACA, Arş. Gör. Bulut SARGİN TINLI TOPRAKTA YETİŞTİRİLEN BAZI BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN KISITLI SULAMA UYGULAMASI SONUCU TOPRAK ÜSTÜ AKSAMLARINDAKİ DEĞİŞİMİN BELİRLENMESİ	Mehmet Akif YÜCEKAYA, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE FAİR-PLAY KAVRAMININ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİYLE KAZANDIRILMASI
Talip YİĞİT, Remzi KOKARGÜL, Erdoğan ÇÖÇEN YÜKSEK RAKIMLI BÖLGELERE UYGUN KALİTELİ YENİ BİR CEVİZ ÇEŞİDİ: ‘KOZDERE’	Dr. Aysel KIZILKAYA NAMLI, Dr. Sinan UĞRAŞ ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN DERS DIŞI SPORİF ETKİNLİKLERE YÖNELİK TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YORULMAZ AKADEMİK TEŞVİK PUAN ANALİZİ: SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖRNEĞİ	Ahmet Enes SAĞIN, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE TAKTİKSEL OYUN YAKLAŞIMI (TOYA)
Dr. Öğr. Aysel METİN KARAKAŞ, Nesliye YILMAZ 1. DERECEDEKİ DEPREM İLLERİ İÇİN ENTROPİ YAKLAŞIMI	Arş. Gör. Muhammet BAŞ, Doç.Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Metin YILMAZ DOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ BADMİNTONCULARIN SPORİF GELİŞİM İHTİY AÇLARININ KARŞILANMASINA YÖNELİK SPOR TESİSLERİNİN YETERLİLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ
Dr. Öğrt. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN BELEDİYE FOSEPTİK ATIK ÇAMURLARININ VE ORMAN BİYOKÜTLE ATIKLARININ PELETLENMESİ	Ahmet Enes SAĞIN, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRETİM MODELİ

SALON 3	MULTİDİSİPLİNER SALON (4)
OTURUM BAŞKANLIĞI Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇİTLİK SARITAŞ- Dr. Dursun TÜRKMEN	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. İrfan KALAYCI
Şerife Gül BİLGİNER, Doç. Dr. Selma ATEŞ, Dr. Öğr. Üyesi Selçuk NAZİK, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN Dr. Öğr. Üyesi Mehtap SÖNMEZ CERRAHİ ALAN ENFEKSİYONLARI VE POST-OP YARA BAKIMINDA HEMŞİRENİN BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ	Öğr. Gör. Dr. Ahmet KARAHAN BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MESLEKİ ŞÜPHECİLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ
Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇİTLİK SARITAŞ FEKAL MİKROBİYOTA TRANSPLANTASYON	Arş. Gör. Onur DEMİRCİ, Prof. Dr. İrfan KALAYCI ULUSAL TASARRUFLARIN ETKİN KULLANIMINDA MALİ DÜZENİN ROLÜ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME
Yasin ÇETİN, Dr. Öğr. Üyesi Emriye Hilal YAYAN HEMŞİRELERİN HEMŞİRE YARDIMCILARININ GÖREV VE YETKİLERİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARI: MALATYA ÖRNEĞİ	Öğr. Gör. Dr. Ahmet KARAHAN DENETÇİ BAĞIMSIZLIĞININ, DENETÇİ TECRÜBESİNİN VE DENETÇİ HESAP VEREBİLİRLİĞİNİN DENETİM KALİTESİNE ETKİSİ
Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇİTLİK SARITAŞ KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARINDA PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE BAKIM BAĞIMLILIĞI	Arş. Gör. Onur DEMİRCİ, Prof. Dr. İrfan KALAYCI AKILLI SANAYİ (“SANAYİ 4.0”): TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN BAZI BEKLENTİLER
Yasin ÇETİN TURGUT ÖZAL TIP MERKEZİ’NDE KULLANILAN TEK VE ÇOK KULLANIMLIK CERRAHİ ÖRTÜ MALİYETLERİNİN MALİYET-FAYDA ANALİZE TESPİTİ	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ŞAHİN, Doç. Dr. Elvan ÜSTÜN BENZİMİDAZOL TÜREVİ BİYOKTİF MOLEKÜLLERİN REAKTİVİTE ÖZELLİKLERİNİN TEORİK ANALİZİ
Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇİTLİK SARITAŞ DM HASTALARINDA RAHATSIZLIĞA DAYANMA KAPASİTESİ VE İNSÜLİN TEDAVİSİNE BAKIŞ AÇISI	Derviş KANAT, Prof. Dr. Mehmet TIRAŞ THE RELATIONSHIP BETWEEN GROUND CONDITION AND EARTHQUAKE BASED ON SEİSMİCİTY İN ELBİSTAN
Dr. Dursun TÜRKMEN HİPERHİDROZLU HASTALARDA ETYOLOJİ	Dr. Öğrt. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN BELEDİYE FOSEPTİK ATIK ÇAMURLARININ VE TARIMSAL ATIKLARIN KİSMEN ÇÖZELTME VE YAKILMASI İLE TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ
Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇİTLİK SARITAŞ İYİLEŞTİRİCİ BİR TEBESSÜM: MİZAH	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ŞAHİN DİKLORO-PİRİDİN-(N-ALLİL BENZİMİDAZOL) PALADYUM(II) KOMPLEKSİNİN SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ

2.GÜN 16 MART 2019 CUMARTESİ
SAAT:12:15-14:15

SALON 1	SALON 2
OTURUM BAŞKANLIĞI PROF.DR. ATABEY KILIÇ	OTURUM BAŞKANLIĞI PROF.DR. FERİDUN MERTER
Doç. Dr. Mehmet YOLCU, Arş. Gör. Ayşe TOKAY MOLLA HALİL EL-İS'İRDİ VE KUR'ÂN İLİMLERİ	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İLKİM İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ İNCELENMESİ: (NİTEL BİR ÇALIŞMA)
Muhammed Ragıp KAPLAN VÂSİL B. ATÂ'NIN SAHABE DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARINDAN HZ. OSMAN'IN ÖLDÜRÜLMESİ VE CEMEL SAVAŞINI DEĞERLENDİRME BİÇİMİ	Dr.Öğr.Üyesi Mehmet İLKİM, Nadiye PAMUK, Selen UĞUR MALATYA İLİNDE ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK FAALİYET GÖSTEREN SPOR KULÜPLERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI
Doç. Dr. Mehmet YOLCU, Arş. Gör. Ayşe TOKAY BİR KUR'ÂN ÜSLUBU OLARAK EDEBİ TASVİR	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İLKİM Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ FİZİKSEL AKTİVİTELERE KATILAN İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN AİLELERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI: (NİTEL BİR ÇALIŞMA)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Halil ERZEN KÜNHÜ'L-AHBÂR'IN TEZKİRE KISMINDA ŞAİR KİMLİKLERİ	Dr.Öğr.Üyesi Mehmet İLKİM, Nadiye PAMUK, Selen UĞUR MALATYA 'DA LİSANSLI OLARAK AKTİF SPOR YAPAN ENGELLİ BİREYLERİN 13 YILLIK DAĞILIMI
Muhammed Ragıp KAPLAN VÂSİL B. ATÂ'NIN MUTEZİYE'Yİ YAYMA ÇABALARI BAĞLAMINDA İSLÂM BELDELERİNE GÖNDERDİĞİ DÂİLERİ	Dr. Sinan UĞRAŞ,gürkan Taylan AKBUĞA SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN KARAKTER DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Prof. Dr. İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Ahmet Zahid BAKAN TÜKENMİŞLİĞİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	Öğr. Gör. Ramazan BAYER SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU FENERBAHÇE SPOR KULÜBÜ ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet MAZLUM İSLAMOFOBİ: BATI'NIN "ÖTEKİSİ"	Taylan AKBUĞA, Dr. Sinan UĞRAŞ SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN (EPOCH) İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Prof. Dr. İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Ahmet Zahid BAKAN ÖRGÜTSEL DESTEĞİN İŞ TATMİNİ VE MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI	Öğr. Gör. Ramazan BAYER, Dr. Kemal KURAK SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU GALATASARAY SPOR KULÜBÜ ANALİZİ

SALON 3	MULTİDİSİPLİNER SALON (4)
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ Dr. Öğr. Üyesi Mehtap SÖNMEZ	OTURUM BAŞKANLIĞI Dr. Öğr. Üyesi Can Bülent KARAKUŞ, Dr. Öğr. Üyesi Sayiter YILDIZ
Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ, Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ, Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ KUPA TEDAVİSİ ve HACAMAT KONULARINDA TÜRKİYE'DE YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	Öğr. Gör. Dr. Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, Öğr. Gör. Dr. Mehtap BULUT DENİZ SÜRDÜRÜLEBİLİR TEMİZ ENERJİ BİYOKÜTLE: ENERJİ ÜRETİMİNDEKİ PAYI VE EKONOMİYE KATKILARI
Dr. Rafet ÖZBEY, Dr. Dursun TÜRKMEN NADİR BİR OLGU: ÇEKMEYE BAĞLI ÜLSERASYONUN OLDUĞU DEV BİR AKROKORDON	Dr. Öğr. Üyesi Can Bülent KARAKUŞ, Dr. Öğr. Üyesi Sayiter YILDIZ SÜRDÜRÜLEBİLİR SU YÖNETİMİNDE UZAKTAN ALGILAMA VE COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMİ TABANLI HİDROLOJİK VE METEOROLOJİK UYGULAMALAR
Sibel ATEŞOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Aymelek CETİN, Doç. Dr. Gazi GÜLBAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Cem ÇANKAYA KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE OPTİK KOHERANS TOMOGRAFİ İLE RETİNA'NIN MORFOMETRİK YAPISININ İNCELENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Soner İŞİMTEKİN ŞERH-İ TUHFETÜ'L-AHR R'DA ŞEM'İ'NİN İSTİFADE ETTİĞİ FARŞÇA KAYNAKLAR VE FARŞÇA BEYİTLER
Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ, , Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ DİYABETES MELLİTUS ve PUBERTE	Dr. Öğr. Üyesi Sayiter YILDIZ, Dr. Öğr. Üyesi Can Bülent KARAKUŞ İÇMESUYU DEZENFEKSİYONUNDA KULLANILAN FARKLI KLORLAMA UYGULAMALARI VE VERİM - MALİYET İLİŞKİSİ
Arş. Gör. Dr. Deniz ŞENOL, Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ TIP EĞİTİMİNİN KANAYAN YARASI: KADAVRA SORUNU	Gökçe KILIÇ SEYR U SÜLÜK: AŞK İLE AŞKA YOLCULUK
Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ, Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ . SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN SAĞLIK DURUMLARINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ YAYINLARIN ANALİZİ	Suat GÜLDAŞ NEDİM DİVANIN'DA ÜLKELER
Merve ALTINOĞLU, Arş. Gör. Dr. Deniz ŞENOL, Ayşegül KISAOĞLU, Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE Q AÇISI VE STORK BALANCE STAND TESTİNİN SOMATOTİP İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	Öğr. Gör. Kurtuluş ÖZGEN BELGESEL FİLM YAPIMINDA SÖZLÜ TARİH YÖNTEMİ
Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ ÖĞRENCİLERİN İLK YARDIM EĞİTİMİ HAKKINDA GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ	Emine YURTERİ, Arzu Bozdağ TULUM ÖĞRENCİLERİN TASAVVUF ÜZERİNE METAFORLARI

2.GÜN 16 MART 2019 CUMARTESİ.
SAAT: 14:30-16:30

SALON 1	SALON 2
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof.Dr. Turgay SEÇKİN- Dr. Nilüfer KIVILCIM	OTURUM BAŞKANLIĞI Doç. Dr. Zeki COŞKUNER, Doç. Dr. Mahmut AÇAK
Prof. Dr. Hanbey HAZAR, Arş. Gör. Hüseyin SEVİNÇ, Öğr. Gör. Serhat ŞAP İZOLE EDİLMİŞ VE DİMETİL ADİPAT KATKISI KULLANILAN BİR DİZEL MOTORUN EGZOZ EMİSYONLARININ İNCELENMESİ	Dr. Öğretim Üyesi Betül AKYOL, Dr. Öğretim Üyesi Mehmet İLKİM, Ahmet KURTOĞLU, Selim KELEŞ, Mustafa HAN 12 HAFTALIK AEROBİK VE FİTNESS ÇALIŞMALARININ SKOLYOZ TEŞHİSİ KONMUŞ BİREYLERE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: BİR VAKA ÇALIŞMASI
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KAHRAMAN, Öğr. Gör. Alper Tunga ÖZGÜLER HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI	Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYKORA, Furkan KAZANCI FUTBOL HAKEMLERİNİN ÖFKE ve EMPATİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Çiğdem SARICI ÖZDEMİR, Kübra KARADAŞ ATIKLARIN YÜZEY MODİFİKASYONU İLE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARTIRILMASI	Dr. Abdullah DOĞAN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MALATYADA TURA OYUNU
Prof. Dr. Hanbey HAZAR, Arş. Gör. Hüseyin SEVİNÇ, Öğr. Gör. Serhat ŞAP KAPLANMIŞ BİR DİZEL MOTORDA ÖN ISITMA İŞLEMİNE TABİ TUTULMUŞ RAZENE BİTKİSEL YAĞININ EMİSYON DEĞERLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi Bülent DURAN, Helin OLCAY LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE, FİZİKSEL AKTİVİTE VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ ALGISI
Doç. Dr. Filiz ÖZGEN, Arş. Gör. Gürkan KAMACI NANOAKIŞKANLARIN KARE KESİT KANALDAKİ LAMİNER AKIŞININ ISI TRANSFERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR SPOR TESİSLERİNDE PLANLAMA İLKELERİ
Dr. Öğr. Üyesi Melih YÜCESAN MEKANİK TESİSAT PROJELERİNDE PISAGÖR AHP YÖNTEMİYLE RISK DEĞERLENDİRME UYGULAMASI	Dr. Kemal KURAK, Doç. Dr. Mahmut AÇAK SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ GÖZTEPE SPORUN ANALİZİ
Çiğdem SARICI ÖZDEMİR, Kübra KARADAŞ KESTANE KABUĞU KULLANILARAK HAZIRLANAN KOMPOZİT MALZEME İLE FOTOKATALİTİK ETKİNİN İNCELENMESİ	Doç. Dr. Zeki COŞKUNER, Doç. Dr. Mahmut AÇAK SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ MALATYA SPORUN ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf KAYGISIZ, Dr. Öğr. Üyesi Çetin PALTA, Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ ENGİN FARKLI ORANLARDAN İLAVE EDİLEREK SERBEST KATILAŞTIRILMIŞ AL- SI- MG ALAŞIMLARINA ISIL İŞLEM UYGULAMASININ MİKROYAPI, MİKROSERTLİK VE ÇEKME DAYINIMI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	Dr. Burak AYÇİÇEK, Prof. Dr. Tuğba YANPAR YELKEN 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DERSE YÖNELİK MOTİVASYONLARI İLE DERSE KATILIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

SALON 3	MULTİDİSİPLİNER SALON (4)
OTURUM BAŞKANLIĞI Dr. Öğr. Üyesi Ümit Muhammet KOÇYİĞİT, Dr. Yeliz DEMİR	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Mehmet Salih MERCAN
Arş. Gör. Firdevs AŞANTOĞROL AGGER NAZİ HÜCRESİNİN GÖRÜLME SIKLIĞININ KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE İNCELENMESİ	Yağmur Eylül DÖNMEZ, Doç. Dr. Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE SENARYO İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER
Dr. Öğr. Üyesi Bilal EGE ÇENELER ÜZERİNDE GÖRÜLEN SÜPERNÜMERER DİŞLER VE ÖZELLİKLERİ	Prof. Dr. Mehmet Salih MERCAN 1929 EKONOMİK BUNALIMI VE TBMM
Arş. Gör. Firdevs AŞANTOĞROL, Dr. Öğretim Üyesi Meryem ETÖZ ÇENELERDE GÖRÜLEN MULTİFOKAL SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMA: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR DERLEMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Veyisel GÖGER OSMANLI KUŞATMA SAVAŞI TERMİNOLOJİSİNE GİRİŞ
Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ, Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ YAYINLARIN ANALİZİ	Prof. Dr. Mehmet Salih MERCAN BİR DÖNEM VE BİR SİYASİYET ALİ FETHİ BEY VE BELDİYE SEÇİMLERİ (1930)
Ayşegül KISAOĞLU, Arş. Gör. Dr. Deniz ŞENOL, Merve ALTINOĞLU, Arş. Gör. Nesibe YILMAZ, Arş. Gör. Elisa ÇALIŞKAN, Doç. Dr. Evren KÖSE, Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE SOMATOTİPİN TEK AYAK DENGE TESTİ VE PES PLANUS ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN, Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE 1914 ÇALLI KUŞAĞI SANATÇILARI İLE BATI EMPRESYONİST RESİM SANATÇILARININ İZLENİMCİ TAVIRLARI ARASINDAKİ FARKLAR
Dr. Öğr. Üyesi Ümit Muhammet KOÇYİĞİT QUEBECOL'UN ANTİKOLİNERJİK VE ANTİEPİLEPTİK ÖZELLİKLERİ	
Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Öğr. Gör. Turgay KOLAÇ, Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ LİNALOOL ve DİYABETES MELLİTUS: GENEL BİR GÖZDEN GEÇİRME	Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN, Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE PERFORMANS SANATININ OLUŞUMUNDA SANATSAL DİSİPLİNLERİN ROLÜ
Dr. Öğr. Üyesi Ümit Muhammet KOÇYİĞİT, Dr. Yeliz DEMİR 1-(4-(HİDROKSİ(1-OKSO-1,3- DİHİDRO-2H-İNDEN-2-İLİDEN) METİL) FENİL) -3-FENİLÜRE TÜREVLERİNİN GLUTATYON S- TRANSFERAZ ENZİM	Yağmur Eylül DÖNMEZ, Doç. Dr. Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE JENERİK MÜZİĞİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER

2.GÜN 16 MART 2019 CUMARTESİ
SAAT:16:30-18:30

SALON 1	SALON 2
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Ahmet GÜLTEK, Dr.Öğr. Üyesi Kinyas POLAT	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN Dr. Gülşah GÜRKAN
Arş. Grv. Dr. Nilüfer KIVILCIM, Prof. Dr. Ahmet GÜLTEK, Dr. Öğr. Üyesi Seval CİNG YILDIRIM PROPOLİSİN GIDA KORUYUCU MADDE OLARAK KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI	Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN UZAKTAN EĞİTİM BAĞLAMINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME
Dr. Öğr. Üyesi Tuba TARHAN, Prof. Dr. Bilsen TURAL, Prof. Dr. Servet TURAL, Erdal ERTAŞ MODİFİYE MANYETİK DEKSTRANIN NANOKOMPOZİTİN, MD2, İLAÇ TAŞIYICI SİSTEM OLARAK SENTEZLENMESİ VE KARAKTERİZASYONU	M. Burak AYGİN, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN BÜTÜNLEŞİK ÖĞRETMENLİK BİLGİLERİNİN DESTEKLENMESİ ADINA GERÇEKLEŞTİRİLEN STEM UYGULAMALARININ, FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN ADAYLARINDAKİ STEM (FETEMM) ÖĞRETİMİNE YÖNELİMLERİNE ETKİSİ
Dr.Öğr. Üyesi Kinyas POLAT GAZ AKIŞ HIZLARININ CVD GRAFEN ÜRETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME ETKİSİ: ULUSAL ÇALIŞMALAR
Dr. Öğr. Üyesi Serap TİTRETİR DURAN, Muammer BURÇ POLİ(ANİLİN-KO-KAFEİK ASİT) MODİFİYE PLATİN ELEKTROT KULLANILARAK KURKUMİN TAYİNİ	Dr. Gülşah GÜRKAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖZ YETERLİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
Dr. Öğr. Üyesi Tuba TARHAN, Prof. Dr. Bilsen TURAL, Prof. Dr. Servet TURAL, Erdal ERTAŞ SULU ÇÖZELTİLERDEN TOLUIDİN BLUE BOYASININ N-METİL-D-GLUKAMİN İLE MODİFİYE EDİLMİŞ MANYETİK NANO-SORBENT İLE UZAKLAŞTIRILMASI	Hafize Gamze KIRMIZIGÜL EV ÖDEVİ KONUSUNDA YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR ANALİZ VE GENEL DEĞERLENDİRME
Doç. Dr. Funda OKUŞLUK, Öğr. Gör. Dr. Onur ÖZGÜL YEŞİL KİMYA YÖNTEMİYLE NANO BOYUTTA TiO ₂ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU	M. Burak AYGİN, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ STEM UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ
Doç. Dr. Funda OKUŞLUK STEM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN FEN MOTİVASYONUNA ETKİSİNİN BELİRLENMESİ	Dr. Gülşah GÜRKAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ZİHİNSEL RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ
Öğr. Gör. Ziya TAN, Doç. Dr. Galip AYDIN DERİN ÖĞRENME ALGORİTMALARI KULLANILARAK ARAÇ TESPİTİ	Hafize Gamze KIRMIZIGÜL STEM ÜZERİNE YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR GENEL BİR BAKIŞ VE SENTEZ

SALON 3	MULTİDİSİPLİNER SALON (4)
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Mustafa TALAS- Dr. Öğr. Üyesi Gül Seda ACET İNCE	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Ramazan SEVER
Dr. Öğr. Üyesi Gül Seda ACET İNCE ÇİN'İN VAHŞİ YÜZÜ: DOĞU TÜRKİSTAN ZULMÜ VE ULUSLARARASI TOPLUMUN SORUMLULUKLARI	Prof. Dr. Rauf AMİROV, Dr. Öğr. Üyesi Sevim DURAK SİNGÜLER SHRÖDİNGER OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ
Arş. Gör. Umut Turgut YILDIRIM TÜRKİYE'DEKİ DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNE ETKİLERİ BAKIMINDAN 2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ	Prof. Dr. Ramazan SEVER MATEMATİKSEL MEVSİM Mİ? ve DOĞAL MEVSİM Mİ?
Faruk Selahattin YOLCU TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNDE KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ: İNSAN HAKLARINA YÖNELİK ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME	Prof. Dr. Rauf AMİROV, Dr. Öğr. Üyesi Sevim DURAK SİNGÜLER DİRAC OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Gül Seda ACET İNCE HÜKÜMET SİSTEMLERİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN BAŞKANLIK SİSTEMİNE GEÇİŞ SÜRECİ ANALİZİ: ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN İNCELENMESİ	Prof. Dr. Ramazan SEVER GİRESUN'DA DÜZENLENEN FESTİVAL VE ŞENLİKLER
Dr. Öğr. Üyesi Haldun İLKDOĞAN TÜRKİYE COĞRAFYASINDA SURİYELİ OLMAK	Prof. Dr. Zekai ÖZTÜRK , MERVE ÖZZEYBEK TAŞ, Öğr. Gör. Gülhan GÖK SAĞLIK ÇALIŞANLARININ STRATEJİK YÖNETİM ARAÇLARI BİLGİ VE KULLANIM DÜZEYLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: ANKARA İLİ ÖRNEĞİ
Arş. Gör. Umut Turgut YILDIRIM AVRUPA BİRLİĞİ'NE DAİR SİYASAL TUTUMLARIN SAADET PARTİSİ VE AK PARTİ ÜZERİNDEN BİR MUKAYESESİ	Prof. Dr. Zekai ÖZTÜRK, Hatice KELEŞ, Öğr. Gör. Gülhan GÖK AKREDİTASYON BELGESİNE SAHİP OLMAYAN BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PERSONELİNİN AKREDİTASYONUN FAYDALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
Öğr. Gör. Hatice BİLGİLİ, Yusuf BARAN, Prof. Dr. Teymuraz ABBASOV ANALYSIS AND EXPERIMENTAL TESTS OF GRADIENT MAGNETIC FIELDS FOR SEPARATION OF BIOPARTICLES	Doç. Dr. Nurettin KONAR, Mehmet Emek KOCA ZİHİNSEL ENGELLİLİK, EGZERSİZ, FİZİKSEL AKTİVİTE, HAREKETLİLİK, OYUN VE SPORLA İLGİLİ LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANABİLİM DALLARINA GÖRE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Nilüfer TOPSAKAL ALGORITHMS TO HAVE EXACT SOLUTION OF SOME NONLINEAR PARTIAL DIFFERENTIAL EQUATIONS	Doç. Dr. Nurettin KONAR, Alperen ŞANAL ENGELLİLERDE EGZERSİZ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİN KAYGI VE UMUTSUZLUKLARININ İNCELENMESİ

3.GÜN 17 MART 2019 PAZAR
SAAT10:00-12:00

SALON 1	MULTİDİSİPLİNER SALON (2)
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN, Dr. Nazan KALOĞLU
Eda ÇARIKCI, Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU PISA UYGULAMASINDA BAŞARI GÖSTEREN ÜLKELERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ	Arş. Gör. Dr. Murat KALOĞLU N-HETEROSİKLİK KARBEN LİGANDI İÇEREN GÜMÜŞ KOMPLEKSLERİ: SENTEZİ VE MEDİKAL UYGULAMALARDAKİ ÖNEMİ
Dr. Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	Dr. Nazan KALOĞLU PALLADYUM-PEPPSI-N-HETEROSİKLİK KARBEN KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE DİREKT ARILASYON TEPKİMELEİNDEKİ KATALİTİK AKTİVİTESİNİN İNCELENMESİ
Eda ÇARIKCI, Prof. Dr. Necati CEMALOĞLU LİSE ÖĞRETMENLERİNİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI İLE İŞLE BÜTÜNLEŞMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	Dr. Hüseyin TURAN ÖZGÜRLÜKTEN YOKSUN BIRAKILANIN MAHKEMEYE BAŞVURMA HAKKI KAPSAMINDA SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ VE ÇELİŞMELİ YARGILAMA
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah OSMANOĞLU M9 ANACI ÜZERİNE AŞILI BAZI STANDART ELMA AĞAÇLARININ FİZİKSEL GELİŞİMLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA	Dr. Öğr. Üyesi Murat Buğra TAHTALI KAMULAŞTIRILAN TAŞINMAZIN GERİ ALINMASINDA ESKİ MALİKIN BEDEL ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İDARE HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	Öğr. Gör. Çağatay ALAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GÜVEN SOSYAL BELEDİYEÇİLİK UYGULAMALARI AÇISINDAN ESKİŞEHİR VE GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Emin OSMANOĞLU, İbrahim Halil POLAT SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA AİLE OLGUSU	Mehmet Seyda OZAN, Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN TÜRKİYE'DE E-DEVLET UYGULAMALARI: KAMU KURUMLARINDA ELEKTRONİK İŞLEYİŞ VE HİZMET
Doç. Dr. Yüksel GÜNDÜZ, Çağla KOÇ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÜVENLİK DURUMU	Öğr. Gör. Çağatay ALAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GÜVEN ATANMIŞ VE SEÇİLMİŞ YÖNETİCİ DAVRANIŞLARININ ÇALIŞANLARA ETKİSİ: KOZAN BELEDİYESİ VE KOZAN KAYMAKAMLIĞI ÜZERİNE BİR UYGULAMA
Mehmet GÖKTEPE, Nahit ÖZDAYI FUTBOLCULARA UYGULANAN FIFA 11 + EĞİTİM PROGRAMININ ÇEVİKLİK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ	Mehmet Seyda OZAN, Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN KAMU POLİTİKALARINA ETKİSİ: TÜRKİYE'DEKİ TARIM İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

3.GÜN 17 MART 2019 PAZAR
SAAT:12:15-14:15

MULTİDİSİPLİNER SALON 1	MULTİDİSİPLİNER SALON (2)
OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Sevda KIRBAĞ	OTURUM BAŞKANLIĞI Prof. Dr. Oğuzhan KELEŞTEMUR, Dr. Öğr. Üyesi Erdinç ARICI
Şule İNCİ, Prof. Dr. Sevda KIRBAĞ BAZI BİTKİ YAĞLARININ ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİ	Prof. Dr. Oğuzhan KELEŞTEMUR, Dr. Öğr. Üyesi Erdinç ARICI TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME DAYANIMLARININ ANALİZİ
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ, Arş. Gör. Dr. Semih DALKILIÇ ÇÖREK ÖTÜ (NIGELLA SATIVA) YAĞININ ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi Battal GÖLDAĞ ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA YAKLAŞIMLARI İLE AKADEMİK ÖZYETERLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ, Arş. Gör. Dr. Semih DALKILIÇ GELENEKSEL KAHVALTILIK ZAHTERİN ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi Battal GÖLDAĞ ÖĞRENCİLERİN SOSYAL AĞ KULLANIM AMAÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Şule İNCİ, Prof. Dr. Sevda KIRBAĞ PİSTACIA VERA L. NİN FARKLI EKSTAKTLARININ ANTİMİKROBİYAL ETKİLERİ	Prof. Dr. Oğuzhan KELEŞTEMUR, Dr. Öğr. Üyesi Erdinç ARICI YANIT YÜZEY YÖNTEMİ İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME DAYANIMLARININ OPTİMİZASYONU
Öğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI, Arş. Gör. Mehmet Ali GAZİ LENİNGRAD KUŞATMASI ÜZERİNDEN SOVYET PROPAGANDA FAALİYETLERİNİN İNCELENMESİ	Doç. Dr. Halit ÖZEN, Oktay KAYSERİLIOĞLU, Arş. Gör. Abdulsamet SARAÇOĞLU, Arş. Gör. Abdullah MALTAŞ İSTANBUL'DA TOPLU TAŞIMA KULLANIMININ TÜREL DAĞILIMININ İNCELENMESİ
Öğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI, Arş. Gör. Mehmet Ali GAZİ SOVYET PROPAGANDA POSTERLERİNDE ALMAN ASKERLERİNİN KORKU ÇEKİCİLİĞİ BAĞLAMINDA SUNUMU	Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Doç. Dr. Nevzat BATAN, Doç. Dr. Tülay EZER, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERATA ÇİFTEKÖPRÜ VE KARAGÖL TABİAT PARKININ (ARTVİN, TÜRKİYE) EPIFİTİK BRİYOFİTLERİ
Savaş AYDIN, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ İLKOKULLARDA MOTOR BECERİNİN ÖNEMİ	Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Doç. Dr. Nevzat BATAN, Doç. Dr. Tülay EZER, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERATA TÜRKİYE'DEKİ ORTHOTRİCHETUM STRIATUM (GAMS 1927) MARST. 1985 ÜZERİNE BİR NOT
Savaş AYDIN, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ TÜRKİYE'DE SPORUN BECERİ ÖĞRENİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILDIĞI ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ	Dr. Öğr. üyesi Şeyho Cem YUCETAS, Dr. Öğr. Üyesi Necati UÇLER, Arş. Gör. Türkan ŞAHİN EARLY SURGERY IN PATIENTS SUFFERING POOR GRADE ANEURYSMAL SUBARACHNOID HEMORRHAGE: A SINGLE INSTITUTION EXPERIENCE

3.GÜN 17 MART 2019 PAZAR. SAAT:14:30-16:30

SALON 1	MULTİDİSİPLİNER SALON (2)
OTURUM BAŞKANLIĞI Doç. Dr. Görkemli KAZAR, Doç. Dr. Altuğ KAZAR	OTURUM BAŞKANLIĞI Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel AYDIN SERMAYE YAPISININ PERSONEL MALİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE'DE BORSAYA KOTE OLAN VE OLMAYAN BANKALARDAN KANITLAR	Öğr. Gör. Mehmet Nuri KOLAK, Doç. Dr. Mehmet ÖZYAZICIOĞLU BOR KARBÜR İÇEREN POLİMER KOMPOZİTİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Doç. Dr. İmam Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARININ EĞİTİM ORTAMLARINDA KULLANILMASI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ PALU İLÇESİ (ELAZIĞ/TÜRKİYE) BRİYOFİT FLORASI
Doç. Dr. Görkemli KAZAR, Doç. Dr. Altuğ KAZAR PARA POLİTİKASININ SEKTÖREL YANSIMALARI	Öğr. Gör. Hasan POLAT, Dr. Öğr. Üyesi Meral OLTULU ATIK MERMER TOZU KATKILI POLİMER KOMPOZİTLERİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman BİLEN, Uz.Dr. Mübeccel BULUT PROPİTOZİSLE SEYREDEN NÖROBLASTOM	Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Doç. Dr. Nevzat BATAN, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERATA PERTEK İLÇESİ (TUNCELİ/TÜRKİYE) KARAYOSUNU FLORASI
Doç. Dr. Görkemli KAZAR, Doç. Dr. Altuğ KAZAR TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARININ EKONOMİK ÖNEMİ	Oğuzhan NACAROĞLU, Doç. Dr. Oktay BEKTAŞ FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ DOKTORA ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Özcan IŞIK KREDİ VE LİKİDİTE RİSKİNİN BANKA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRK MEVDUAT BANKALARINDAN KANITLAR	Özlem GÖK, Seda BEYAZ, Emre ARSLAN, Doç. Dr. Abdullah ASLAN, Prof. Dr. Orhan ERMAN KARBON TETRAKLORÜR İLE BEYİN HASARI OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA ELLAGİK ASİT'İN TNF- ALFA, COX-2, NRF-2, NF-kB VE VEGF PROTEİNLERİNİN İFADESİNE ETKİSİ
Doç. Dr. İmam Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI YENİLENEN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ KONUSUNDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ	Seda BEYAZ, Özlem GÖK, Doç. Dr. Abdullah ASLAN Saccharomyces cerevisiae'de HİDROJEN PEROKSİT VE KROM HASARINA KARŞI ÜZÜM ÇEKİRDEĞİ VE DOMATESİN KORUYUCU ETKİSİ
Bülent TATLISU, Sercan KARAKURT, Dr. Öğretim Üyesi Öztürk AĞIRBAŞ ELİT SPORCULARDA KUVVET, SÜRAT, ESNEKLİK, ÇEVİKLİK VE ANAEROBİK GÜÇ İLİŞKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi Eda BALKAN BÖBREK TRANSPLANTASYONUNDA PRETRANSPLANTASYON SÜREÇTE LUMINEX SİSTEMİNİN , SEROLOJİK CROSS MATCH (CDC) TESTİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

3.GÜN 17 MART 2019 PAZAR. SAAT: 16:30-18:30

MULTİDİSİPLİNER SALON (1)	MULTİDİSİPLİNER SALON (2)
OTURUM BAŞKANLIĞI	OTURUM BAŞKANLIĞI
Dr. Öğr. Üyesi H. Arif TUNÇEZ TMS 2, BOBİ FRS ve VUK KAPSAMINDA STOKLARIN KARŞILAŞTIRILMASI	Dr. Maşallah KIZILTAŞ RASİH'İN "ÜSTİNE" REDİFLİ GAZELİNİN ŞERHİ VE YAPISALCILIK AÇISINDAN İNCELENMESİ
Tahsin BOZDAĞ EBRU SANATINDA KULLANILAN MATERYALLERİN GELENEKSELDEN MODERNE DEĞİŞİMİ	Öğr. Gör. Hakan DERİN 2012-2017 YILLARI ARASINDA MALATYA İLİNDE GERÇEKLEŞEN İŞ KAZASI SAYILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi H. Arif TUNÇEZ İNSAN KAYNAKLARI MUHASEBESİNİN TAM SET TÜRKİYE MUHASEBE VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TMS/TFRS) KAPSAMINDA İNCELENMESİ	Dr. Müjdat ERTÜRK FİLETO ÇIKARMA YÖNTEMİ İLE ALTERNATİF LAKERDA YAPIMI
Tahsin BOZDAĞ HALI SANATI VE AKÇADAĞ HALISI	Ali SÖYLEMEZ, Nurgül SÖYLEMEZ OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNDE GELENEKSEL SANATLAR ÜZERİNE FARKINDALIK
Firoz FAOZİ EFFECT OF NEW OPENED AFGHANISTAN TURKOLOGY DEPERTMENTON TURKISH AND AFGHAN CULTURE	Doç. Dr. SEHRANA KASIMI OUR NATIONAL WEALTH – MUGHAM
Sadykova Damezhan Adilkhanovna Zoning of Recreational Areas in Kazakhstan	Sabbah RASULAN Friction Test of Aircrafts Wings
Reza BAHROZMANESH Agricultural Products of Iran: An Analysis Over : Tomato Lands	Güler KARAASLAN, Oğuzhan NACAROĞLU MALVA SYLVESTRİS ÖZÜTÜNÜN TEKSTİLDE YUMUŞATMA APRESİ OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ VE TOKSİSİTESİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Arş. Gör. Dr. Şükrü BİNGÖL SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNİN MOBBİNGE MARUZİYET, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ DEĞİŞKENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ	

İÇİNDEKİLER

Mehmet Ozan GÜLADA, Mehmet Ali GAZİ, Caner ÇAKI LENİNGRAD KUŞATMASI ÜZERİNDEN SOVYET PROPAGANDA FAALİYETLERİNİN İNCELENMESİ	1
Hanbey HAZAR, Hüseyin SEVİNÇ, Serhat ŞAP İZOLE EDİLMİŞ VE DİMETİL ADİPAT KATKISI KULLANILAN BİR DİZEL MOTORUN EGZOZ EMİSYONLARININ İNCELENMESİ	2
Sibel ATEŞOĞLU, Aymelek ÇETİN, Gazi GÜLBAŞ, Cem ÇANKAYA OPTİK KOHERANS TOMOGRAFİ YÖNTEMİYLE KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE RETİNA'NIN MORFOMETRİK YAPISININ İNCELENMESİ	3
Mehmet Ozan GÜLADA, Caner ÇAKI, Mehmet Ali GAZİ SOVYET PROPAGANDA POSTERLERİNDE ALMAN ASKERLERİNİN KORKU ÇEKİCİLİĞİ BAĞLAMINDA SUNUMU	5
Seda BEYAZ, Özlem GÖK, Abdullah ASLAN SACCHAROMYCES CEREVISIAE'DE HİDROJEN PEROKSİT VE KROM HASARINA KARŞI ÜZÜM ÇEKİRDEĞİ VE DOMATESİN KORUYUCU ETKİSİ	6
Özlem GÖK, Seda BEYAZ, Emre ARSLAN, Abdullah ASLAN, Orhan ERMAN KARBON TETRAKLORÜR İLE BEYİN HASARI OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA ELLAGİK ASİT'İN TNF- ALFA, COX-2, NRF-2, NF-KB VE VEGF PROTEİNLERİNİN İFADESİNE ETKİSİ	7
Hanbey HAZAR, Hüseyin SEVİNÇ, Serhat ŞAP KAPLANMIŞ BİR DİZEL MOTORDA ÖN ISITMA İŞLEMİNE TABİ TUTULMUŞ RAZENE BİTKİSEL YAĞININ EMİSYON DEĞERLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	9
Müjdat ERTÜRK FİLETO ÇIKARMA YÖNTEMİ İLE ALTERNATİF LAKERDA YAPIMI	10
Fahrettin GEÇEN, Bayram DEDE 1914 ÇALLI KUŞAĞI SANATÇILARI İLE BATI EMPRESYONİST RESİM SANATÇILARININ İZLENİMCİ TAVIRLARI ARASINDAKİ FARKLAR	12
M. Salih MERCAN 1929 EKONOMİK BUNALIMI VE TBMM	13
Umut Turgut YILDIRIM TÜRKİYE'DEKİ DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNE ETKİLERİ BAKIMINDAN 2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ	14
Nilüfer KIVILCIM, Ahmet GÜLTEK, Seval CİNG YILDIRIM PROPOLİSİN GIDA KORUYUCU MADDE OLARAK KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI	16
Suat GÜLDAŞ NEDİM DİVÂNIN'DA ÜLKELER	17
Nurettin KONAR, Alperen ŞANAL ENGELLİLERDE EGZERSİZ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİN KAYGI VE UMUTSUZLUKLARININ İNCELENMESİ	18
Hatice BİLGİLİ, Yusuf BARAN, Teymuraz ABBASOV ANALYSIS AND EXPERIMENTAL TESTS OF GRADIENT MAGNETIC FIELDS FOR SEPARATION OF BIOPARTICLES	20
Firdevs AŞANTOĞROL AGGER NAZİ HÜCRESİNİN GÖRÜLME SIKLIĞININ KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE İNCELENMESİ	21
Gülsüm YETİŞ, Turgay KOLAÇ, Perihan GÜRBÜZ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ YAYINLARIN ANALİZİ	22

Umut Turgut YILDIRIM <i>AVRUPA BİRLİĞİ'NE DAİR SİYASAL TUTUMLARIN SAADET PARTİSİ VE AK PARTİ ÜZERİNDEN BİR MUKAYESESİ</i>	24
Mustafa AKSOĞAN <i>ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME ETKİSİ: ULUSAL ÇALIŞMALAR</i>	25
Zekai ÖZTÜRK, Hatice KELEŞ, Gülhan GÖK <i>AKREDİTASYON BELGESİNE SAHİP OLMAYAN BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PERSONELİNİN AKREDİTASYONUN FAYDALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ</i>	26
Ali SÖYLEMEZ, Nurgül SÖYLEMEZ <i>OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNDE GELENEKSEL SANATLAR ÜZERİNE FARKINDALIK</i>	27
İsa YILMAZ <i>ANADOLU MANDA SÜTLERİNDE SOMATİK HÜCRE SAYISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN REGRESYON AĞACI YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ</i>	28
Hasan POLAT, Meral OLTULU <i>ATIK MERMER TOZU KATKILI POLİMER KOMPOZİTLERİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	29
Çiğdem SARICI ÖZDEMİR, Kübra KARADAŞ <i>ATIKLARIN YÜZEY MODİFİKASYONU İLE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARTIRILMASI</i>	30
Ahmet KARAHAN <i>BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MESLEKİ ŞÜPHECİLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ</i>	31
Şule İNCİ, Sevda KIRBAĞ <i>BAZI BİTKİ YAĞLARININ ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİ</i>	32
Sinan UĞRAŞ, Aysel KIZILKAYA NAMLI <i>BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ</i>	33
Kurtuluş ÖZGEN <i>BELGESEL FİLM YAPIMINDA SÖZLÜ TARİH YÖNTEMİ</i>	34
Muhammet BAŞ, Cemal GÜNDOĞDU, Metin YILMAZ <i>DOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ BADMİNTONCULARIN SPORTİF GELİŞİM İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASINA YÖNELİK SPOR TESİSLERİNİN YETERLİLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ</i>	36
Mehmet YOLCU, Ayşe TOKAY <i>BİR KUR'ÂN ÜSLUBU OLARAK EDEBİ TASVİR</i>	37
Mehmet YOLCU, Ayşe TOKAY <i>MOLLA HALİL EL-İS'İRDÎ VE KUR'ÂN İLİMLERİ</i>	38
Mehmet YORULMAZ <i>AKADEMİK TEŞVİK PUAN ANALİZİ: SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖRNEĞİ</i>	39
Eda ÇARIKCI, Necati CEMALOĞLU <i>LİSE ÖĞRETMENLERİNİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI İLE İŞLE BÜTÜNLEŞMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	41
Eda ÇARIKCI, Necati CEMALOĞLU <i>PISA UYGULAMASINDA BAŞARI GÖSTEREN ÜLKELERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ</i>	43
Bilal EGE <i>ÇENELER ÜZERİNDE GÖRÜLEN SÜPERNÜMERER DİŞLER VE ÖZELLİKLERİ</i>	44
M. Salih MERCAN <i>BİR DÖNEM VE BİR SİYASİYET ALİ FETHİ BEY VE BELDİYE SEÇİMLERİ (1930)</i>	45
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, Mehtap BULUT DENİZ <i>SÜRDÜRÜLEBİLİR TEMİZ ENERJİ BİYOKÜTLE: ENERJİ ÜRETİMİNDEKİ PAYI VE EKONOMİYE KATKILARI</i>	47
M. Burak AYGİN, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN <i>BÜTÜNLEŞİK ÖĞRETMENLİK BİLGİLERİNİN DESTEKLENMESİ ADINA GERÇEKLEŞTİRİLEN STEM UYGULAMALARININ, FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN ADAYLARINDAKİ STEM (FETEMM)</i>	48

ÖĞRETİMİNE YÖNELİMLERİNE ETKİSİ	
Can Bülent KARAKUŞ, Sayiter YILDIZ	
SÜRDÜRÜLEBİLİR SU YÖNETİMİNDE UZAKTAN ALGILAMA VE COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ TABANLI HİDROLOJİK VE METEOROLOJİK UYGULAMALAR	49
Şerife Gül BİLGİNER, Selma ATEŞ, Selçuk NAZİK, Ahmet Rıza ŞAHİN, Mehtap SÖNMEZ	
CERRAHİ ALAN ENFEKSİYONLARI VE POST-OP YARA BAKIMINDA HEMŞİRENİN BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ	50
İmam Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI	
YENİLENEN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ KONUSUNDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ	51
Yüksel GÜNDÜZ, Çağla KOÇ	
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÜVENLİK DURUMU	52
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ, Semih DALKILIÇ	
ÇÖREK OTU (NIGELLA SATIVA) YAĞININ ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ	53
Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK	
DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	54
Ahmet KARAHAN	
DENETÇİ BAĞIMSIZLIĞININ, DENETÇİ TECRÜBESİNİN VE DENETÇİ HESAP VE-REBİLİRLİĞİNİN DENETİM KALİTESİNE ETKİSİ	55
Seher ÇEVİK, Gürkan ÖZDEN, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ	
İYİLEŞTİRİCİ BİR TEBESSÜM: MİZAH	56
Rafet ÖZBEY, Dursun TÜRKMEN	
NADİR BİR OLGU: ÇEKMEYE BAĞLI ÜLSERASYONUN OLDUĞU DEV BİR AKROKORDON	57
Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ, Turgay KOLAÇ	
DİYABETES MELLİTUS VE PUBERTE	58
Gürkan ÖZDEN, Seher ÇEVİK, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ	
DM HASTALARINDA RAHATSIZLIĞA DAYANMA KAPASİTESİ VE İNSÜLİN TEDAVİSİNE BAKIŞ AÇISI	60
Şeyho Cem YUCETAS, Necati UÇLER, Türkan ŞAHİN	
KÖTÜ GREDLİ ANEVİRİZMAL SUBARAKNOİD KANAMALI HASTALARDA ERKEN CERRAHİ: TEK MERKEZLİ TECRÜBELERİMİZ	62
Eda BALKAN	
BÖBREK TRANSPLANTASYONUNDA PRETRANSPLANTASYON SÜREÇTE LUMINEX SİSTEMİNİN, SEROLOJİK CROSS MATCH (CDC) TESTİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	64
Talip YİĞİT, Remzi KOKARGÜL, Erdoğan ÇÖÇEN	
YÜKSEK RAKIMLI BÖLGELERE UYGUN KALİTELİ YENİ BİR CEVİZ ÇEŞİDİ: 'KOZDERE'	65
Erdoğan ÇÖÇEN, Hasan PINAR, Duygu ÖZELÇİ, Yüksel SARITEPE, Mehmet ÖZELÇİ, Oktay Turgay ALTUN	
UZAKDOĞU ORJİNLİ BAZI DUT ÇEŞİTLERİNİN MALATYA EKOLOJİSİNDEKİ FENOLOJİK VE POMOLOJİK ÖZELLİKLERİ	67
Mehmet Akif YÜCEKAYA, Mehmet GÜLLÜ	
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE FAİR-PLAY KAVRAMININ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİYLE KAZANDIRILMASI	69
Gürkan ÖZDEN, Seher ÇEVİK, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ	
FEKAL MİKROBİYOTA TRANSPLANTASYONU	70
M. Burak AYGİN, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN	
FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ STEM UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	71
Ramazan BAYER	
SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU FENERBAHÇE SPOR KULÜBÜ ANALİZİ	72
Funda OKUŞLUK	
STEM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN FEN MOTİVASYONUNA	73

ETKİSİNİN BELİRLENMESİ	
Funda OKUŞLUK, Onur ÖZGÜL YEŞİL KİMYA YÖNTEMİYLE NANO BOYUTTA TiO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU	74
Özgür KARATAŞ FUTBOL KULÜPLERİNDE TARAFTAR MEMNUNİYETİ; DOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ	75
Kemal KURAK, Ramazan BAYER SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU GALATASARAY SPOR KULÜBÜ ANALİZİ	76
Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ, Semih DALKILIÇ GELENEKSEL KAHVALTILIK ZAHERİN ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ	77
Gül Seda ACET İNCE HÜKÜMET SİSTEMLERİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE’NİN BAŞKANLIK SİSTEMİNE GEÇİŞ SÜRECİ ANALİZİ: ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN İNCELENMESİ	79
Gül Seda ACET İNCE ÇİN’İN VAHŞİ YÜZÜ: DOĞU TÜRKİSTAN ZULMÜ VE ULUSLARARASI TOPLUMUN SORUMLULUKLARI	80
Gülçin BEKER AKBULUT SALİSİLİK ASİT’İN, EVERZOL BLUE LED TEKSTİL BOYASINA MARUZ KALAN ASPİR (CARTHAMUS TINCTORIUS, ASTERACEAE) ÇEŞİTLERİNDE ANTİOKSİDAN SAVUNMA SİSTEMLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	81
Güler KARAASLAN, Oğuzhan NACAROĞLU MALVA SYLVESTRIS ÖZÜTÜNÜN TEKSTİLDE KUMAŞ YUMUŞATMA APRESİ OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ VE TOKSİTİTESİNİN ARAŞTIRILMASI	82
Hafize Gamze KIRMIZIGÜL EV ÖDEVİ KONUSUNDA YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR ANALİZ VE GENEL DEĞERLENDİRME	83
Gökhan KAHRAMAN, Alper Tunga ÖZGÜLER HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI	85
Dursun TÜRKMEN HİPERHİDROZLU HASTALARDA ETYOLOJİ	86
Yusuf KAYGISIZ, Çetin PALTA, Sevda ENGİN FARKLI ORANLARDAN MN İLAVE EDİLEREK SERBEST KATILAŞTIRILMIŞ AL- Si- MG ALAŞIMLARINA ISIL İŞLEM UYGULAMASININ MİKROYAPI, MİKROSERTLİK VE ÇEKME DAYINIMI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	87
Faruk Selahattin YOLCU TÜRKİYE’NİN DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNDE KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ: İNSAN HAKLARINA YÖNELİK ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME	88
Savaş AYDIN, Mehmet GÜLLÜ İLKOKULLARDA MOTOR BECERİNİN ÖNEMİ	89
Ahmet MAZLUM İSLAMOFOBİ: BATI’NIN “ÖTEKİSİ”	90
Halit ÖZEN, Oktay KAYSERİLİOĞLU, Abdulsamet SARAÇOĞLU, Abdullah MALTAŞ İSTANBUL’DA TOPLU TAŞIMA KULLANIMININ TÜREL DAĞILIMININ İNCELENMESİ	91
Mehmet İLKİM İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ İNCELENMESİ: (NİTEL BİR ÇALIŞMA)	92
H. Arif TUNÇEZ İNSAN KAYNAKLARI MUHASEBESİNİN TAM SET TÜRKİYE MUHASEBE VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TMS/TFRS) KAPSAMINDA İNCELENMESİ	93
Mehmet İLKİM, Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ FİZİKSEL AKTİVİTELERE KATILAN İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN AİLELERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI; (NİTEL BİR ÇALIŞMA)	94

Seher ÇEVİK, Gürkan ÖZDEN, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARINDA PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE BAKIM BAĞIMLILIĞI	95
Kübra KARADAŞ, Çiğdem SARICI ÖZDEMİR KESTANE KABUĞU KULLANILARAK HAZIRLANAN KOMPOZİT MALZEME İLE FOTOKATALİTİK ETKİNİN İNCELENMESİ	96
Mevlüt ALATAŞ PALU İLÇESİ (ELAZIĞ/TÜRKİYE) BRİYOFİT FLORASI	97
Mevlüt ALATAŞ, Nevzat BATAN, Hüseyin ERATA PERTEK İLÇESİ (TUNCELİ/TÜRKİYE) KARAYOSUNU FLORASI	98
Murat Buğra TAHTALI KAMULAŞTIRILAN TAŞINMAZIN GERİ ALINMASINDA ESKİ MALİKİN BEDEL ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İDARE HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	99
Betül AKYOL, Mehmet İLKİM, Ahmet KURTOĞLU, Selim KELEŞ, Mustafa HAN 12 HAFTALIK AEROBİK VE FİTNESS ÇALIŞMALARININ SKOLYOZ TEŞHİSİ KONMUŞ BİREYLERE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: BİR VAKA ÇALIŞMASI	101
Özcan IŞIK KREDİ VE LİKİDİTE RİSKİNİN BANKA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRK MEVDUAT BANKALARINDAN KANITLAR	102
Mehmet İLKİM, Nadiye PAMUK, Selen UĞUR MALATYA İLİNDE ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK FAALİYET GÖSTEREN SPOR KULÜPLERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI	103
Perihan GÜRBÜZ, Turgay KOLAÇ, Gülsüm YETİŞ KUPA TEDAVİSİ VE HACAMAT KONULARINDA TÜRKİYE'DE YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	104
Mehmet Halil ERZEN KÜNHÜ'L-AHBÂR'IN TEZKİRE KISMINDA ŞAİR KİMLİKLERİ	106
Mehmet Seyda OZAN, S.Mustafa ÖNEN KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN KAMU POLİTİKALARINA ETKİSİ: TÜRKİYE'DEKİ TARIM İÇİN BİR DEĞERLENDİRME	107
Perihan GÜRBÜZ, Turgay KOLAÇ, Gülsüm YETİŞ LİNALOOL VE DİYABETES MELLİTUS: GENEL BİR GÖZDEN GEÇİRME	109
Mehmet İLKİM, Selen UĞUR, Nadiye PAMUK MALATYA 'DA LİSANSLI OLARAK AKTİF SPOR YAPAN ENGELLİ BİREYLERİN 13 YILLIK DAĞILIMI	111
Yıldırım İsmail TOSUN BELEDİYE FOSEPTİK ATIK ÇAMURLARININ VE TARIMSAL ATIKLARIN KISMEN ÇÖZELTME VE YAKILMASI İLE TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ	112
Yıldırım İsmail TOSUN TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN BELEDİYE FOSEPTİK ATIK ÇAMURLARININ VE ORMAN BİYOKÜTLE ATIKLARININ PELETLENMESİ	113
Emrah AYKORA, Furkan KAZANCI FUTBOL HAKEMLERİNİN ÖFKE VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	114
Bülent DURAN, Helin OLCAY LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE, FİZİKSEL AKTİVİTE VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ ALGISI	115
Gülşah GÜRKAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖZ YETERLİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	116
Gülşah GÜRKAN ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ZİHİNSEL RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ	117
Burak ÖZDEMİR, Siyami KARACA, Bulut SARGİN TINLI TOPRAKTA YETİŞTİRİLEN BAZI BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN KISITLI SULAMA UYGULAMASI SONUCU TOPRAK ÜSTÜ AKSAMLARINDAKİ DEĞİŞİMİN BELİRLENMESİ	118

Ümit Muhammet KOÇYİĞİT <i>QUEBECOL'UN ANTİKOLİNERJİK VE ANTİEPİLEPTİK ÖZELLİKLERİ</i>	119
Ümit Muhammet KOÇYİĞİT, Yeliz DEMİR <i>1-(4-(HİDROKSİ(1-OKSO-1,3- DIHİDRO-2H-İNDEN-2-İLİDEN) METİL) FENİL) -3-FENİLÜRE TÜREVLERİNİN GLUTATYON S-TRANSFERAZ ENZİM AKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	120
Görkemli KAZAR, Altuğ KAZAR <i>PARA POLİTİKASININ SEKTÖREL YANSIMALARI</i>	121
Görkemli KAZAR, Altuğ KAZAR <i>TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARININ EKONOMİK ÖNEMİ</i>	122
Nilüfer TOPSAKAL <i>ALGORITHMS TO HAVE EXACT SOLUTION OF SOME NONLINEAR PARTIAL DIFFERENTIAL EQUATIONS</i>	123
Rauf AMİROV, Sevim DURAK <i>SİNGÜLER SHRÖDİNGER OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ</i>	124
Rauf AMİROV, Sevim DURAK <i>SİNGÜLER DİRAC OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ</i>	125
Melih YÜCESAN <i>MEKANİK TESİSAT PROJELERİNDE PISAGOR AHP YÖNTEMİYLE RISK DEĞERLENDİRME UYGULAMASI</i>	126
Firdevs AŞANTOĞROL, Meryem ETÖZ <i>ÇENELERDE GÖRÜLEN MULTİFOKAL SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMA: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR DERLEMESİ</i>	127
Murat KALOĞLU <i>N-HETEROSİKLİK KARBEN LİGANDI İÇEREN GÜMÜŞ KOMPLEKSLERİ: SENTEZİ VE MEDİKAL UYGULAMALARDAKİ ÖNEMİ</i>	129
Nazan KALOĞLU <i>PALLADYUM-PEPSSI-N-HETEROSİKLİK KARBEN KOMPLEKSLERİNİN SENTEZİ VE DİREKT ARILASYON TEPKİMELEİNDEKİ KATALİTİK AKTİVİTESİNİN İNCELENMESİ</i>	130
Neslihan ŞAHİN, Elvan ÜSTÜN <i>BENZİMİDAZOL TÜREVİ BİYOAKTİF MOLEKÜLLERİN REAKTİVİTE ÖZELLİKLERİNİN TEORİK ANALİZİ</i>	131
Neslihan ŞAHİN <i>DİKLORO-PİRİDİN-(N-ALLİL BENZİMİDAZOL)PALLADYUM(II) KOMPLEKSİNİN SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ</i>	132
Abdurrahman BİLEN, Mübeccel BULUT <i>PROPİTOZİSLE SEYREDEN NÖROBLASTOM</i>	133
Aysel KIZILKAYA NAMLI, Sinan UĞRAŞ <i>ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN DERS DIŞI SPOR TİF ETKİNLİKLERE YÖNELİK TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	134
Abdullah OSMANOĞLU <i>M9 ANACI ÜZERİNE AŞILI BAZI STANDART ELMA AĞAÇLARININ FİZİKSEL GELİŞİMLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA</i>	135
Mehmet Nuri KOLAK, Mehmet ÖZYAZICIOĞLU <i>BOR KARBÜR İÇEREN POLİMER KOMPOZİTİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	136
Battal GÖLDAĞ <i>ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA YAKLAŞIMLARI İLE AKADEMİK ÖZYETERLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ</i>	137
Gülsüm YETİŞ, Perihan GÜRBÜZ, Turgay KOLAÇ <i>ÖĞRENCİLERİN İLK YARDIM EĞİTİMİ HAKKINDA GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ</i>	138

Battal GÖLDAĞ <i>ÖĞRENCİLERİN SOSYAL AĞ KULLANIM AMAÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	140
Emine YURTERİ, Arzu Bozdağ TULUM <i>ÖĞRENCİLERİN TASAVVUF ÜZERİNE METAFORLARI</i>	141
Hüseyin TURAN <i>ÖZGÜRLÜKTEN YOKSUN BIRAKILANIN MAHKEMEYE BAŞVURMA HAKKI KAPSAMINDA SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ VE ÇELİŞMELİ YARGILAMA</i>	142
İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Ahmet Zahid BAKAN <i>ÖRGÜTSEL DESTEĞİN İŞ TATMİNİ VE MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI</i>	144
Ayşe METİN KARAKAŞ, Nesliye YILMAZ <i>1.DERECEDEN DEPREM İLLERİ İÇİN ENTROPİ YAKLAŞIMI</i>	145
BURAK AYÇİÇEK, TUĞBA YANPAR YELKEN <i>8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DERSE YÖNELİK MOTİVASYONLARI İLE DERSE KATILIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	146
Oğuzhan NACAROĞLU, Oktay BEKTAŞ <i>FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ DOKTORA ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	147
Muhammed Ragıp KAPLAN <i>VÂSİL B. ATÂ'NIN MUTEZİİY YAYMA ÇABALARI BAĞLAMINDA İSLÂM BELDELERİNE GÖNDERDİĞİ DÂİLERİ</i>	148
Tuba TARHAN, Bilsen TURAL, Servet TURAL, Erdal ERTAŞ <i>MODİFİYE MANYETİK DEKSTRANIN NANOKOMPOZİTİN, MD2, İLAÇ TAŞIYICI SİSTEM OLARAK SENTEZLENMESİ VE KARAKTERİZASYONU</i>	149
Muhammed Ragıp KAPLAN <i>VÂSİL B. ATÂ'NIN SAHABE DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARINDAN HZ. OSMAN'IN ÖLDÜRÜLMESİ VE CEMEL SAVAŞINI DEĞERLENDİRME BİÇİMİ</i>	150
Erdal ERTAŞ, Bilsen TURAL, Servet TURAL, Tuba TARHAN <i>SULU ÇÖZELTİLERDEN TOLUIDİN BLUE BOYASININ N-METİL-D-GLUKAMİN İLE MODİFİYE EDİLMİŞ MANYETİK NANO-SORBENT İLE UZAKLAŞTIRILMASI</i>	151
Kınyas POLAT <i>GAZ AKIŞ HIZLARININ CVD GRAFEN ÜRETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</i>	152
Savaş AYDIN, Mehmet GÜLLÜ <i>TÜRKİYE'DE SPORUN BECERİ ÖĞRENİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILDIĞI ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ</i>	154
Hülya BİNGÖL, Cemal GÜNDOĞDU, Şükrü BİNGÖL <i>SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNİN MOBBİNGE MARUZİYET, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ DEĞİŞKENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ</i>	155
Ahmed Emin OSMANOĞLU, İbrahim Halil POLAT <i>HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA AİLE OLGUSU</i>	156
Filiz ÖZGEN, Gürcan KAMACI <i>NANOAKIŞKANLARIN KARE KESİT KANALDAKİ LAMİNER AKIŞININ ISI TRANSFERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ</i>	157
Çağatay ALAN, Ahmet GÜVEN <i>SOSYAL BELEDİYEÇİLİK UYGULAMALARI AÇISINDAN ESKİŞEHİR VE GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	158
Ahmet Enes SAĞIN, Mehmet GÜLLÜ <i>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRETİM MODELİ</i>	160
Onur DEMİRCİ, İrfan KALAYCI <i>ULUSAL TASARRUFLARIN ETKİN KULLANIMINDA MALİ DÜZENİN ROLÜ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	161

Ahmet GÜVEN, Çağatay ALAN <i>ATANMIŞ VE SEÇİLMİŞ YÖNETİCİ DAVRANIŞLARININ ÇALIŞANLARA ETKİSİ: KOZAN BELEDİYESİ VE KOZAN KAYMAKAMLIĞI ÜZERİNE BİR UYGULAMA</i>	162
Ahmet Enes SAĞIN, Mehmet GÜLLÜ <i>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE TAKTİKSEL OYUN YAKLAŞIMI (TOYA)</i>	163
İrfan KALAYCI, Onur DEMİRCİ <i>AKILLI SANAYİ ("SANAYİ 4.0"): TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN BAZI BEKLENTİLER</i>	164
Bülent TATLISU, Sercan KARAKURT, Öztürk AĞIRBAŞ <i>ELİT SPORCULARDA KUVVET, SÜRAT, ESNEKLİK, ÇEVİKLİK VE ANAEROBİK GÜÇ İLİŞKİSİ</i>	165
Ramazan SEVER <i>MATEMATİKSEL MEVSİM Mİ? VE DOĞAL MEVSİM Mİ?</i>	167
Ramazan SEVER <i>GİRESUN'DA DÜZENLENEN FESTİVAL VE ŞENLİKLER</i>	168
Bayram DEDE, Fahrettin GEÇEN <i>PERFORMANS SANATININ OLUŞUMUNDA SANATSAL DİSİPLİNLERİN ROLÜ</i>	169
Yüksel AYDIN <i>SERMAYE YAPISININ PERSONEL MALİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE'DE BORSAYA KOTE OLAN VE OLMAYAN BANKALARDAN KANITLAR</i>	170
Şule İNCİ, Sevda KIRBAĞ <i>PİSTACIA VERA L. 'NIN FARKLI EKSTAKTLARININ ANTİMİKROBİYAL ETKİLERİ</i>	171
Gülsüm YETİŞ, Turgay KOLAÇ, Perihan GÜRBÜZ <i>SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN SAĞLIK DURUMLARINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ YAYINLARIN ANALİZİ</i>	172
Merve ALTINOĞLU, Deniz ŞENOL, Ayşegül KISAOĞLU, Davut ÖZBAĞ <i>SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE Q AÇISI VE STORK BALANCE STAND TESTİNİN SOMATOTİP İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ</i>	174
Ayşegül KISAOĞLU, Deniz ŞENOL, Merve ALTINOĞLU, Nesibe YILMAZ, Elisa ÇALIŞGAN Evren KÖSE, Davut ÖZBAĞ <i>SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE SOMATOTİPİN TEK AYAK DENGE TESTİ VE PES PLANUS ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	175
Mehmet Akif YÜCEKAYA, Mehmet GÜLLÜ <i>BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE SAYGI DEĞERİNİN KAZANDIRILMASIYLA İLGİLİ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİ "TAKIM ARKADAŞINA SAYGI"</i>	176
Sayiter YILDIZ, Can Bülent KARAKUŞ <i>İÇMESUYU DEZENFEKSİYONUNDA KULLANILAN FARKLI KLORLAMA UYGULAMALARI VE VERİM - MALİYET İLİŞKİSİ</i>	177
Maşallah KIZILTAŞ <i>RASİH'İN "ÜSTİNE" REDİFLİ GAZELİNİN ŞERHİ VE YAPISALCILIK AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	178
Gökçe KILIÇ <i>SEYR U SÜLÛK: AŞK İLE AŞKA YOLCULUK</i>	179
Serap TİTRETİR DURAN, Muammer BURÇ <i>POLİ(ANİLİN-KO-KAFEİK ASİT) MODİFİYE PLATİN ELEKTROT KULLANILARAK KURKUMİN TAYİNİ</i>	180
Sinan UĞRAŞ, Taylan AKBUĞA <i>SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN (EPOCH) İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ</i>	181
Taylan AKBUĞA, Sinan UĞRAŞ <i>SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN KARAKTER DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ</i>	182
Yahya DOĞAR <i>SPOR TESİSLERİNDE PLANLAMA İLKELERİ</i>	183
Kemal KURAK, Mahmut AÇAK <i>SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ GÖZTEPE SPORUN ANALİZİ</i>	184

Zeki COŞKUNER, Mahmut AÇAK <i>SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ MALATYASPORUN ANALİZİ</i>	185
Hafize Gamze KIRMIZIGÜL <i>STEM ÜZERİNE YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR GENEL BİR BAKIŞ VE SENTEZ</i>	186
Zekai ÖZTÜRK, MERVE ÖZZEYBEK TAŞ, Gülhan GÖK <i>SAĞLIK ÇALIŞANLARININ STRATEJİK YÖNETİM ARAÇLARI BİLGİ VE KULLANIM DÜZEYLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: ANKARA İLİ ÖRNEĞİ</i>	187
Soner İŞİMTEKİN <i>ŞERH-İ TUHFETÜ'L-AHRÂR'DA ŞEM'ÎNİN İSTİFADE ETTİĞİ FARŞÇA KAYNAKLAR VE FARŞÇA BEYİTLER</i>	188
TAHSİN BOZDAĞ <i>EBRU SANATINDA KULLANILAN MATERYALLERİN GELENEKSELDEN MODERNE DEĞİŞİMİ</i>	189
TAHSİN BOZDAĞ <i>HALI SANATI VE AKÇADAĞ HALISI</i>	190
Oğuzhan KELEŞTEMUR, Erdinç ARICI <i>TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME DAYANIMLARININ ANALİZİ</i>	191
Mevlüt ALATAŞ, Nevzat BATAN, Tülay EZER, Hüseyin ERATA <i>ÇİFTEKÖPRÜ VE KARAGÖL TABİAT PARKININ (ARTVİN, TÜRKİYE) EPİFİTİK BRİYOFİTLERİ</i>	192
Mevlüt ALATAŞ, Tülay EZER, Nevzat BATAN, Hüseyin ERATA <i>TÜRKİYE'DEKİ ORTHOTRICHETUM STRIATİ (GAMS 1927) MARST. 1985 ÜZERİNE BİR NOT</i>	193
Deniz ŞENOL, Davut ÖZBAĞ <i>TIP EĞİTİMİNİN KANAYAN YARASI: KADAVRA SORUNU</i>	194
H. Arif TUNÇEZ <i>TMS 2, BOBİ FR5 VE VUK KAPSAMINDA STOKLARIN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	195
Abdullah DOĞAN <i>GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MALATYADA TURA OYUNU</i>	196
İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Ahmet Zahid BAKAN <i>TÜKENMİŞLİĞİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI</i>	197
Haldun İLKDOĞAN <i>TÜRKİYE COĞRAFYASINDA SURİYELİ OLMAK (MEKÂNSAL ETKİLEŞİMİN İRDELENMESİ)</i>	198
Mehmet Seyda OZAN, S. Mustafa ÖNEN <i>TÜRKİYE'DE E-DEVLET UYGULAMALARI: KAMU KURUMLARINDA ELEKTRONİK İŞLEYİŞ VE HİZMET</i>	199
Mustafa AKSOĞAN <i>UZAKTAN EĞİTİM BAĞLAMINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME</i>	201
Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK <i>UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ</i>	202
Veysel GÖGER <i>OSMANLI KUŞATMA SAVAŞI TERMINOLOJİSİNE GİRİŞ</i>	203
Erdinç ARICI, Oğuzhan KELEŞTEMUR <i>YANIT YÜZEY YÖNTEMİ İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME DAYANIMLARININ OPTİMİZASYONU</i>	204
Yasin ÇETİN, Emriye Hilal YAYAN <i>HEMŞİRELERİN HEMŞİRE YARDIMCILARININ GÖREV VE YETKİLERİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARI: MALATYA ÖRNEĞİ</i>	205
Yasin ÇETİN <i>TURGUT ÖZAL TIP MERKEZİ'NDE KULLANILAN TEK VE ÇOK KULLANIMLIK CERRAHİ ÖRTÜ MALİYETLERİNİN MALİYET-FAYDA ANALİZE TESPİTİ</i>	206
İmam Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI <i>İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARININ EĞİTİM ORTAMLARINDA KULLANILMASI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ</i>	207

Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE JENERİK MÜZİĞİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER	208
Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE SENARYO İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER	209
Nurettin KONAR, Mehmet Emek KOCA ZİHİNSEL ENGELLİLİK, EGZERSİZ, FİZİKSEL AKTİVİTE, HAREKETLİLİK, OYUN VE SPORLA İLGİLİ LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANABİLİM DALLARINA GÖRE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	210
Ziya TAN, Galip AYDIN DERİN ÖĞRENME ALGORİTMALARI KULLANILARAK ARAÇ TESPİTİ	212
K. Hakan DERİN 2012-2017 YILLARI ARASINDA MALATYA İLİNDE GERÇEKLEŞEN İŞ KASASI SAYILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	213
SEHRANA KASIMI OUR NATIONAL WEALTH – MUGHAM	214
Firoz FAOZİ AFGANİSTAN'DA YENİ AÇILAN TÜRKOLJİ BÖLÜMLERİNİN TÜRK VE AFGAN KÜLTÜRÜNE ETKİSİ	215
Sadykova Damezhan Adilkhanovna ZONİNG OF RECREATIONAL AREAS İN KAZAKHSTAN	216
Mehmet GÖKTEPE, Nahit ÖZDAYI FUTBOLCULARA UYGULANAN FİFA 11 + EĞİTİM PROGRAMININ ÇEVİKLİK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ	217
Sabbah RASULAN FRICTION TEST OF AIRCRAFTS WINGS	219
Reza BAHROZMANESH AGRICULTURAL PRODUCTS OF IRAN: AN ANALYSIS OVER TOMATO LANDS	220
Derviş KANAT , Mehmet TIRAŞ ELBİSTAN'DA DEPREMSELLİK BAĞLAMINDA ZEMİN-YERLEŞME İLİŞKİSİ	221
Atabey KILIÇ SALTUK-NÂME'DE CİHAN HÂKİMİYETİ ANLAYIŞI	221
KONGREDEN KARELER	

LENİNGRAD KUŞATMASI ÜZERİNDEN SOVYET PROPAGANDA FAALİYETLERİNİN İNCELENMESİ

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Akçadağ Meslek Yüksek Okulu,
Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

Mehmet Ali GAZİ

Arş. Gör., Trabzon Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü,
mehmet.aligazi@hotmail.com

Caner ÇAKI

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı,
caner.caki@inonu.edu.tr

ÖZET

Leningrad, İkinci Dünya Savaşı'nda Nazi Almanyası'nın 872 günlük kuşatması altında kalmıştır. Kuşatma altında yüz binlerce Leningradlı yaşamını yitirmiş ve şehir büyük bir yıkıma maruz kalmıştır. 8 Eylül 1941 tarihinde başlayan kuşatma, Sovyet orduları tarafından 27 Ocak 1944 tarihinde sonlandırılmıştır. Bu süreçte Sovyet propagandası Leningrad halkının savaştaki moralini yüksek tutmak amacıyla yoğun bir faaliyet içine girmiştir. Sovyetler Birliği tarafından hazırlanan posterler hem şehirdeki halkına hem de şehirde savaşıyan Sovyet askerlerine propaganda mesajlarını iletmiştir. Leningrad halkının ve Leningrad'da savaşıyan askerlerin zafere ulaşacağına yönelik yürütülen propagandalar neticesinde şehirde halkın savunmaya destek vermesi planlanmıştır. Ayrıca posterlerde verilen mesajlarla Sovyet askerlerinin teslim olmasının veya firar etmesinin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu süreçte dönemin en gözde kitle iletişim araçlarından biri olan posterler Sovyet propagandası tarafından etkili bir şekilde Leningrad Kuşatması'nda kullanılmıştır. Posterlerde Sovyet propagandacıları tarafından hangi konulara değinildiğinin ve hangi kavramlar üzerinden propaganda mesajlarının verildiğinin ortaya konması, propaganda disiplininin savaşta kitlelerin motivasyonunu arttırmada nasıl ve ne şekilde kullanıldığını göstermesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada Sovyetler Birliği tarafından Leningrad Kuşatması üzerine hazırlanan propaganda posterleri nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada amaçlı örneklem metodu kullanılarak All World Wars sitesi içerisinde belirlenen dört propaganda poster (Zulüm, Lenin, Ekim Devrimi, Savunma) göstergebilimsel açıdan ele alınmıştır. Çalışmada ABD'li dilbilimci Charles Sanders Peirce'in görüntüsel gösterge, belirtisel gösterge ve simge kavramları üzerinden propaganda posterleri analiz edilmiştir. Elde edilen bulgularda, Sovyet propagandasının Lenin'in liderlik kültürünü ve Ekim Devrimi'ndeki başarıları kullanarak Sovyet halkını Almanlara karşı harekete geçirmeye çalıştığı görülmüştür. Ayrıca posterler üzerinden Alman askerlerine karşı zulüm propagandasından da yararlanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zulüm Propagandası, Poster, Sovyetler Birliği, Leningrad, Göstergebilim

İZOLE EDİLMİŞ VE DİMETİL ADİPAT KATKISI KULLANILAN BİR DİZEL MOTORUN EGZoz EMİSYONLARININ İNCELENMESİ

Hanbey HAZAR
Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, hanbeyhazar@hotmail.com

Hüseyin SEVİNÇ*
Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, h.sevinc@firat.edu.tr

Serhat ŞAP
Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, ssap@bingol.edu.tr

ÖZET

İçten yanmalı motorlar arasında yüksek verimliliği ile, birçok alanda etkin bir şekilde kullanılan dizel motorların oluşturduğu zararlı egzoz emisyonları, insan ve ekolojik yaşam üzerinde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Özellikle dizel motorların doğası gereği ürettiği yüksek azotoksit (NO_x) ve karbonmonoksit (CO) emisyonları bu zararlı egzoz gazlarının başında gelmektedir. Geçmişten günümüze motorlu taşıtların ürettiği egzoz emisyonları azaltmaya yönelik olarak birçok yöntem denenmiştir. Dizel motorların oluşturduğu bu zararlı egzoz emisyonları azaltma yollarından birisi de yanma odası elemanlarının, düşük ısı iletkenliğe ve yüksek çalışma sıcaklığına sahip seramik malzemeler ile kaplanmasıdır. Buna ek olarak oksijenli yakıt katkılarının kullanımı, dizel motorlarda egzoz emisyonlarını azaltıcı alternatif yöntemler arasında kullanılmaktadır. Bu çalışmada tek silindirli, dört zamanlı, direkt enjeksiyonlu, hava soğutmalı bir dizel motorun yanma odası elemanları olan silindir, emme ve egzoz supapları ve piston yüzeyleri bor malzemesi ile kaplanmıştır. Kaplanmamış (NM) ve kaplanmış (KM) motorlarda yakıt özelliklerini iyileştirmek amacıyla kimyasal yapısında oksijen ihtiva eden dimetil adipat (DMA) %2, %6 ve %12 (hacim) oranlarında dizel yakıt ile karıştırılarak kullanılmıştır. Motor deneyleri, yarım yük koşulları altında 1800-3000 devir/dk motor hızı aralığında gerçekleştirilmiştir. Motor tipi ve yakıt durumuna göre değişiklik gösteren her durum için zararlı egzoz emisyonları olan CO, hidrokarbon (HC) ve NO_x ölçümleri kayıt altına alınmıştır. Sonuç olarak, dizel ve DMA yakıt karışımı içerisindeki DMA miktarının artması CO ve HC emisyonlarını azaltırken, NO_x emisyonlarını arttırdığı görülmüştür. Aynı yakıtla çalışan, NM ve KM kıyaslandığında, KM’ de NO_x değerlerinin artış gösterdiği gözlenirken CO ve HC emisyonlarında azalma görülmüştür. Genel olarak, yanma odası elemanlarının bor ile kaplanması ve DBM’ nin yakıt katkısı olarak kullanılması emisyonlar üzerinde olumlu etkiler göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Termal bariyer kaplama, Dimetil Adipat (DMA), Egzoz emisyon

**OPTİK KOHERANS TOMOGRAFİ YÖNTEMİYLE
KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE
RETİNA’NIN MORFOMETRİK YAPISININ İNCELENMESİ**

**INVESTIGATION OF THE MORPHOMETRIC STRUCTURE OF THE RETINA IN
PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE BY OPTICAL
COHERENCE TOMOGRAPHY**

Sibel ATEŞOĞLU KARABAŞ

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, sibelatesoglu@gmail.com

Aymelek ÇETİN

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, aymelek.cetin@inonu.edu.tr

Gazi GÜLBAŞ

Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, gazigulbas@yahoo.com

Cem ÇANKAYA

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, cem_cankaya@yahoo.com

ÖZET

Amaç: Genetik yatkınlık, düşük doğum ağırlığı, annenin gebelikte sigara kullanması, maternal kötü beslenme ve sigara kullanımı gibi nedenlerle GOLD 2017’ye göre KOAH tanısı alan bireylerde yetersiz oksijenlenmeye bağlı olarak meydana gelen hipoksilerde, üç tabakadan oluşan gözün retina tabakasında meydana gelen değişimlerin OKT ile incelenmesi amaçlanmaktadır.

Materyal-Metot: Çalışma İnönü Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ndan alınan onay ile Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı ve Göz Hastalıkları Anabilim Dalı’nda prospektif olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya KOAH’lı 152 ve sağlıklı 160, toplamda 312 göz dahil edilmiştir. KOAH’lı hastalar GOLD 2017’ye göre tanı konularak hastalığın şiddetine göre hafiften ağıra doğru GOLD A, GOLD B, GOLD C, ve GOLD D olmak üzere dört grupta incelenmiştir. Çalışmamızda RSLT kalınlığı fovea centralis, fovea centralis merkezli 3 mm ve 6 mm çapta ve discus nervi optici (OSB) merkezli peripapillar alanda superior, inferior, temporal ve nasal olmak üzere dört kadrana ayrılarak incelenmiştir. OKT ile retina ölçümlerinden sonra yaş, cinsiyet, boy, kilo, beden kitle indeksi hesaplaması ve oksijen saturasyonu da bakılmıştır.

Bulgular: Kontrol ve GOLD A grubu en genç ve GOLD B, GOLD C ve GOLD D gruplarından istatistiksel olarak anlamlı derecede farklıdır. BKİ açısından kontrol grubu ile KOAH grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. KOAH erkeklerde kadınlara göre daha fazla görülmekte idi. Oksijen saturasyonu kontrol grubunda en yüksek olmakla birlikte GOLD A grubu ile aralarında istatistiksel olarak fark yokken, GOLD D grubunda ise en düşük olmakla birlikte GOLD C grubu ile aralarında istatistiksel olarak fark olmadığı tesbit edilmiştir. Fovea centralis’de RSLT kalınlığı GOLD D grubunda kontrol ve diğer gruplara göre daha ince olduğu tesbit edilmiştir. Fovea centralis merkezli 3 mm. çapta RSLT kalınlığı superior, inferior, temporal ve nasal kadrarlarda GOLD D grubunda kontrol ve diğer gruplara göre en ince olduğu gözlemlenmiştir. Fovea centralis merkezli 6 mm. çapta RSLT kalınlığı superior, inferior ve nasal kadrarlarda GOLD B ve GOLD D gruplarında diğer gruplara göre daha ince, temporal kadranda ise gruplar arasında istatistiksel bir fark olmadığı tesbit edilmiştir. OSB merkezli peripapillar alanda RSLT kalınlığı inferior kadranda GOLD B, GOLD C ve

GOLD D gruplarında kontrol grubuna göre daha ince, temporal kadranda ise GOLD A ve GOLD C gruplarında en kalın olduğu gözlemlenmiştir.

Sonuç: KOAH'ın toplumumuzda erkeklerde kadınlara göre daha yaygın bulunduğu ve hem macular hem de peripapillar alanda farklı kadrantlarındaki RSLT kalınlıklarında incelmelere neden olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Morfometri, KOAH, OKT, Retina

SOVYET PROPAGANDA POSTERLERİNDE ALMAN ASKERLERİNİN KORKU ÇEKİCİLİĞİ BAĞLAMINDA SUNUMU

Caner ÇAKI

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı,
caner.caki@inonu.edu.tr

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Akçadağ Meslek Yüksek Okulu,
Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

Mehmet Ali GAZİ

Arş. Gör., Trabzon Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü,
mehmet.aligazi@hotmail.com

ÖZET

22 Haziran 1941 tarihinde Nazi Almanyası, Sovyetler Birliği'ni işgale başlamıştı. Nazi Almanyası'nın Sovyetler Birliği'ne karşı giriştiği ani saldırı sonucunda Alman orduları kısa süre içerisinde Sovyetler Birliği'nin Avrupa kıtasındaki topraklarının önemli bir bölümü işgal etmeyi başarmıştı. Sovyetler Birliği toprak kayıplarının yanında askeri olarak da büyük kayıplara maruz kalmıştı. Tüm bu süreç içerisinde Alman orduları Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'nın banliyölerine kadar ilerlemeyi başarmış ve Sovyetler Birliği'nin varlığını tümüyle tehdit etmeye başlamıştı. Sovyet yönetimi hızla ülkesinin içlerine kadar ilerleyen Alman ordusunu durdurabilmek için genel seferberlik ilan ederek tüm Sovyet halkının savaşa katılmasını istemişti. Bu süreçte Sovyetler Birliği, Nazi Almanyası'na, özellikle de Alman askerlerine karşı yoğun bir olumsuz propaganda faaliyeti içerisinde girişmişti. Sovyet propagandası, dönemin önde gelen kitle iletişim araçlarından biri olarak kullanılan posterlerinden Alman karşıtı algı inşasında etkili bir şekilde yararlanmıştı. Özellikle Sovyet propagandası Alman askerlerine karşı korku unsurunu kullanarak Sovyet halkını harekete geçirmeye çalışmıştı. Bu çalışmada İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılan propaganda posterlerinde Alman askerlerinin duygusal çekicilikler içerisinde yer alan korku çekiciliği tekniği kullanılarak Sovyet halkına nasıl ve ne yönde sunulduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Bunun için All World Wars sitesi tarafından belirlenen propaganda posterleri içerisinde amaçlı örneklem metodu kullanılarak seçilen beş propaganda posterleri (Barbar, Süngü, Süpürge, Canavar, Katil) çalışmanın örnekleme olarak belirlenmiştir. Çalışmada belirlenen propaganda posterleri nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Propaganda posterleri Fransız Antropolog Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli bağlamında göstergebilimsel açıdan ele alınmıştır. Elde edilen bulgular kapsamında, Alman askerlerinin Sovyetler Birliği'ne ölüm ve yıkım getiren katiller olarak sunulduğu, buna karşın Kızıl Ordu'nun ise ülkesini kurtaran kahramanlar olarak yansıtıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Korku Çekiciliği, Sovyet propagandası, Poster, Nazizm, Göstergebilim

***Saccharomyces cerevisiae*'de HİDROJEN PEROKSİT VE KROM HASARINA KARŞI ÜZÜM ÇEKİRDEĞİ VE DOMATESİN KORUYUCU ETKİSİ**

Seda BEYAZ

Doktora öğrencisi, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, beyazseda23@gmail.com

Özlem GÖK

Doktora öğrencisi, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, ozlemgok938@gmail.com

Doç. Dr. Abdullah ASLAN

Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Moleküler Biyoloji ve Genetik Programı,
aaslan@firat.edu.tr

ÖZET

Üzüm, dünya çapında en yaygın tüketilen meyvelerden biridir ve sadece ekonomik nedenlerden dolayı değil, aynı zamanda sağlık ve beslenme için de son derece önemlidir. Üzümlerin insan beslenmesindeki rolleri uzun zamandır bilinmektedir. Serbest protein ve yağ asidi içeriği nedeniyle, üzüm fermantasyon sırasında *Saccharomyces cerevisiae* gibi birçok organizma için bir büyüme ortamı olarak kullanılmaktadır. Antioksidan özelliği sayesinde savunmayı arttırarak, oksidatif stresi azaltmaktadır. Domates ve domates ürünleri sağlıklı beslenme açısından oldukça önemli olan likopen, vitamin A, vitamin C, fenoller ve flavonoidler gibi biyoaktif bileşenler içermektedir. Özellikle domates üzerinde yapılan çalışmalarda, domatesin farklı kanser türleri üzerinde önleyici etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Domates güçlü bir antioksidan olarak bilinmektedir. Hidrojen peroksit ve krom ile *Saccharomyces cerevisiae* de oluşturulan hasara karşı, üzüm çekirdeği ve domatesin koruyucu bir rolünün olup olmadığının araştırıldığı bu çalışmada 7 grup oluşturulmuştur. Gruplar: (i) Kontrol Grubu: Sadece maya ekilen grup; (ii) Üzüm çekirdeği Grubu: Üzüm çekirdeği verilen grup (%8); (iii) H₂O₂ Grubu: H₂O₂ (15 milimolar) verilen grup; (iv) H₂O₂ (15 milimolar) + Üzüm çekirdeği Grubu: H₂O₂ (15 milimolar) + Üzüm çekirdeği (%8) verilen grup, (v) Domates Grubu: Domates (% 10) verilen grup; (vi) Krom Grubu: Krom (10 milimolar) verilen grup; (vii) Krom + Domates Grubu: Krom (10 milimolar) + Domates (% 10) verilen grup. *S. cerevisiae* kültürleri 1 saat, 3 saat, 5 saat ve 24 saat boyunca 30 °C'de geliştirildi. Hücre gelişimi ve lipid peroksidasyonu MDA (malondialdehit) analizleri spektrofotometre ile belirlendi. Total protein değişiklikleri SDS-PAGE elektroforezi ile tespit edildi ve Bradford metodu ile hesaplandı. Elde edilen sonuçlara göre; Krom ve H₂O₂ grubu ile kıyaslandığında hücre gelişimi ve total protein sentezi, üzüm çekirdeği ve domates gruplarında (1, 3, 5 ve 24 saat) artarken, MDA seviyesi azalış göstermiştir. Sonuç olarak üzüm çekirdeği ve domates *S. cerevisiae* kültüründe oksidatif hasarı azaltmasının yanı sıra, hücre büyümesini ve total protein sentezini teşvik edici bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: *Saccharomyces cerevisiae*, SDS-PAGE, Üzüm Çekirdeği, Domates, H₂O₂, Krom

KARBON TETRAKLORÜR İLE BEYİN HASARI OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA ELLAGİK ASİT'İN TNF- ALFA, COX-2, NRF-2, NF-kB VE VEGF PROTEİNLERİNİN İFADESİNE ETKİSİ

Özlem GÖK

Doktora öğrencisi, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, ozlemgok938@gmail.com

Seda BEYAZ

Doktora öğrencisi, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, beyazseda23@gmail.com

Emre ARSLAN

Yüksek lisans öğrencisi, Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü,
ermearslan2323@gmail.com

Doç. Dr. Abdullah ASLAN

Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Moleküler Biyoloji ve Genetik Programı,
aaslan@firat.edu.tr

Prof. Dr. Orhan ERMAN

Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, oerman@firat.edu.tr

Özet

Beyin; merkezi sinir sisteminin en önemli kısmı olup, kafatası kemikleri içine yerleşmiştir. Birçok işlevi eş zamanlı olarak yerine getirebilmektedir. Vücut hareketlerimizin kontrol edilmesi, organlarımızın düzenli çalışması yanı sıra öğrenme, düşünme ve hatırlamadan sorumlu organımızdır. Karbon tetraklorür (CCl₄), yaygın olarak kullanılan bir ksenobiyotiktir. Karaciğer, böbrek, beyin, kalp, akciğer, testis ve kan gibi dokularda reaktif oksijen üretimine neden olabilmektedir. Birçok antioksidan molekülün CCl₄'e karşı koruyucu etkileri bulunmaktadır. Son yapılan çalışmalarla; bitkilerde fenol yapısında doğal olarak bulunan antioksidan, antimutajenik, antikanserojenik ve nöroprotektif özelliğe sahip olan maddelerden birinin ellagik asit (EA) olduğu belirtilmiştir. EA'nın süper oksit anyonu ve hidroksil anyonu ile lipid peroksidasyonuna karşı koruyucu etkisinin olduğu gösterilmiştir. EA'nın hücreleri serbest radikallerin neden olduğu DNA hasarlarından koruduğu, anti-enflamatuar etkilere sahip olduğu ve travmatik beyin hasarını takiben bilişsel, öğrenme ve hafıza bozulmasını önleyebildiği belirtilmiştir. Ayrıca, EA'nın oksidatif ve enflamatuar hücre hasarını azaltıp antioksidan içeriğini artırarak Alzheimer hastalığına bağlı

demansı iyileştirebileceği gösterilmiştir. CCl₄ ile sıçanlarda oluşturulan beyin hasarına karşı, EA'nın koruyucu bir rolünün olup olmadığının araştırıldığı bu çalışmada, 36 adet Wistar albino (n=36, 8 haftalık) sıçan kullanılmıştır. Bu çalışmanın hayvan deneyleri bölümü, F.Ü. Hayvan Deneyleri Etik Kurulu'nun 16.01.2019 toplantı tarihli, 2019-02 protokol numaralı, 2019-01 toplantı sayısı ve 02 karar nolu izni ile F.Ü. Deney Hayvanları Araştırma Merkezi'nde (FÜDAM) yürütülmüştür. Sıçanlar 4 gruba ayrılmış ve her grupta 9 sıçan yer almıştır. Gruplar: (i) Kontrol Grubu: Standart diyet; (ii) EA Grubu: Standart diyet + EA verilen grup; (iii) CCl₄ Grubu: Standart diyet + CCl₄ verilen grup; (iv) CCl₄ + EA Grubu: Standart diyet + CCl₄ + EA verilen grup. Hayvanlar 8 hafta sonra dekapite edilerek beyin dokuları alınıp incelenmiştir. Beyin dokusunda Tnf- alfa, Cox-2, Nrf-2, NF-kB ve VEGF ekspresyon düzeyleri Western blotlama tekniğiyle, lipid peroksidasyonu MDA (malondialdehit) analizleri ile katalaz ve GSH düzeyi spektrofotometre ile belirlenmiştir. Elde ettiğimiz bulgulara göre; EA uygulamasıyla, CCl₄ grubuna kıyasla, EA+CCl₄ grubunda, Nrf-2 ve VEGF protein ekspresyon düzeyleri ile GSH ve katalaz aktivitelerinde artış, NF-kB, Tnf-alfa ve Cox-2 protein ekspresyon düzeyleri ile MDA seviyelerinde azalış görülmüştür. Bu sonuçlar, EA'nın sıçanlarda beyin hasarı oranını azalttığını ve ayrıca EA'in gelecekte beyin hasarına karşı koruyucu potansiyel bir ilaç olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Bilgi: Bu çalışma FÜBAP, F.F. 16.42 nolu proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ellagik Asit, Karbon Tetraklorür, Beyin, Tnf- alfa, Cox-2, Nrf-2, Nf-kB, Vegf

KAPLANMIŞ BİR DİZEL MOTORDA ÖN ISITMA İŞLEMİNE TABİ TUTULMUŞ RAZENE BİTKİSEL YAĞININ EMİSYON DEĞERLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Hanbey HAZAR

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, hanbeyhazar@hotmail.com

Hüseyin SEVİNÇ*

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, h.sevinc@firat.edu.tr

Serhat ŞAP

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, ssap@bingol.edu.tr**ÖZET**

Dünya üzerinde artış gösteren insan nüfusu, endüstrileşme ve bu duruma paralel olarak artan motorlu taşıt sayısı, fosil yakıtlarla çalışan içten yanmalı motorlara (İYM) sahip bu taşıtlardan salınan zararlı egzoz emisyon miktarını her geçen gün arttırmaktadır. Özellikle, İYM' ler arasında yüksek verime sahip dizel motor kullanımının artması ile azotoksit (NO_x) ve is emisyonlarının salınımında artış sağladığı gözlemlenmektedir. Motor ve yanma odasının fiziksel yapısının ve enjeksiyon karakteristiğinin değiştirilmesi, alternatif yakıt ve yakıt katkı maddelerinin kullanılması, yanma odası elemanlarına uygulanan yüzey modifikasyonları, dizel motorlarda emisyon ve performans değerlerinin iyileştirilmesi amacıyla yapılan uygulamalardan bazılarıdır. Günümüzde ise termal bariyer kaplama (TBK) uygulamaları ve yakıt özelliği taşıyan bitkisel yağların dizel yakıtı ile karıştırılarak kullanımı dikkat çekmektedir. Bu deneysel çalışmada, TBK metoduyla ısı olarak izole edilmiş bir dizel motorda ön ısıtma işlemine tabi tutulmuş ham rezene yağı katkısı kullanılarak, NO_x , karbonmonoksit (CO) ve is emisyonlarındaki değişim incelenmiştir. Tek silindirli, dört zamanlı, direkt enjeksiyonlu, hava soğutmalı bir dizel motorda, 1700-3000 devir/dk motor hızı aralığında ve yarım yük koşulları altında deneysel ölçümler gerçekleştirilmiştir. İzole edilmiş yanma odasını oluşturmak amacıyla piston, emme ve egzoz supaplarının yüzeyleri, plazma sprej metodu ile krom karbür (Cr_3C_2) ile kaplanmıştır. Rezene yağının, atomizasyonu ve buharlaşması, yakıtın fiziksel özelliklerinden oldukça etkilendiğinden dolayı, 100°C de bir ön ısıtma işlemine tabi tutulmuştur. Ham rezene yağı, dizel yakıt ile hacimsel olarak %30 ve %50 oranında karıştırılarak, standart motor (SM) ve izole edilmiş motorda (İE) kullanılmıştır. Deneysel sonuçlara göre, 100°C de ön ısıtma işlemine tabi tutulmuş ham rezene yağının viskozitesinin azaldığı, daha uygun bir yakıt akışı elde edildiği görülmüştür. Ayrıca, kaplama işleminin CO ve is emisyonlarını azalttığı, buna karşın NO_x emisyonunu arttırdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Rezene tohumu yağı, Termal bariyer kaplama, Emisyon

FILETO ÇIKARMA YÖNTEMİ İLE ALTERNATİF LAKERDA YAPIMI
ALTERNATIVE LAKERDA PREPARATION BY FILLET METHOD

Müjdat ERTÜRK

Dr., Eskişehir Tepebaşı Ali Güven Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, mujdate26@gmail.com**ÖZET**

21. yüzyılda insanoğlu beslenme konusunda son derece bilinçlenmiş, gıda maddelerinin karbonhidrat, yağ, protein, mineral ve vitamin gibi besin öğelerini dengeli biçimde içermesi önceliğini, ekonomik olması önceliğinin önüne koymuştur. Deniz ürünleri dengeli ve sağlıklı beslenmek isteyen bireylerin en çok tercih ettiği besin maddelerinin başında gelmektedir. Uygarlık tarihi boyunca keşfedilen yiyecek işleme ve pişirme teknikleri özellikle her mevsim avlanamayan balıkların muhafazası için de kullanılmış, bu yöntemler çok eski zamanlardan bugüne kültürel miras olarak aktarılmıştır. Bu yöntemler içinde en eskilerden biri de tuzlama yöntemi ile balıkların muhafaza edilmesidir. Lakerda, uskumrugiller familyasından olan torik ya da palamut balığı kullanılarak yapılan, kuru tuzlama ve salamura yönteminin birlikte kullanıldığı bir tuzlama balık türüdür. Anadolu'nun Karadeniz ve Marmara sahil şeridinde yüzyıllardır geleneksel yöntem olan takoz dilimleme yöntemi ile yapılmaktadır. Bu çalışmada alternatif yöntem olan fileto çıkarma yöntemi ile lakerda yapımı okuyucuya aktarılmıştır. Fileto çıkarma yöntemi ile lakerda yapım aşamaları balığın şah damarının kesilerek kanının akıtılması, sırt ve karın yüzgecinin kesilmesi, iç organlarının çıkarılması, fileto çıkarma, kanın akması için buzda bekletme, yıkama ve kurulama, kuru tuzlama ve olgunlaşma, dilimleme, salamura, servis ve kalan lakerdaların tekrar salamura suyuna konulmasından oluşmaktadır. Takoz yönteminde olduğu gibi bu yöntemde de en önemli püf noktası balıkta kan kalmamasıdır. Diğer önemli bir nokta ise salamurada saklanmak isteniyorsa 15 günde bir salamura suyunun değiştirilmesi gerekmektedir. Bu yöntem, takoz yöntemine göre ilik çıkarma ve kanı yok etme konusunda daha pratik, daha az zaman isteyen ve daha garanti bir yöntemdir. Çünkü kılçık tamamen çıkarıldığı için kan ve ilik kanalında istenmeyen madde kalma olasılığı yoktur. Ancak kılçığın olgunlaşma esnasında lakerdaya verdiği lezzet, bu yöntemde kılçık tamamen alındığı için gerçekleşmemektedir. Takoz dilimleme yöntemine göre daha pratik ve daha az zaman isteyen bir yöntem olan fileto çıkarma yöntemi ile lakerda yapımı, lakerda kültürünün yok olmaması için yaygınlaştırılması gereken bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Kuru Tuzlama, Salamura, Fileto Çıkarma, Torik, Palamut**Abstract**

Human beings have become self-aware about nourishment in the 21st century and attached priority to the foods contain balanced nutritional elements such as carbohydrate, fat, protein, mineral and vitamin rather than the price of the food. Sea food are one of the most preferred food kind for those who would like to have a balanced and healthy diet. Food processing and cooking techniques discovered throughout the history of civilization have been used especially for the preservation of the fish not being available in every season. These methods reached the present over generations as a cultural heritage. One of the oldest of these methods is preserving the fish by salting. Lakerda is a type of salted fish made by salting and brining tunny or bonito being from Scombridae family. It is prepared by the traditional method of wedge-slicing which has been used for centuries in the shores of Black Sea and Marmara Sea in Anatolia. The aim of the study is to address lakerda preparation by an alternative fillet method for the readers. The steps of lakerda preparation via fillet method contains the following steps: extravasation by cutting the carotid artery of the fish; cutting the dorsal and ventral fins; removing the internal organs; making fillets; keeping in ice for the removal of blood,

washing; drying; dry salting and maturing; slicing; brining; service; and placing the leftover lakerdas into brine solution. The most significant tip of the method as in wedge slicing method is that there should not be any blood left within the fish. Another important point is that the brine solution must be changed every 15 days if the lakerda will be stored. This is a more practical, less time-consuming and more guaranteed method than medallion method in terms of removing the marrow and eliminating the blood. There is not any possibility of leaving undesired materials in blood and marrow channel since the bones are completely removed. On the other hand, the flavor passing to lakerda during maturation of the bones could not be obtained with this method as the bones are completely removed. Lakerda preparation via fillet method, which is a more practical and less time-consuming method than medallion method should be popularized in order to preserve the lakerda culture.

Key Words: Dry salting, Brine, Filleting, Sarda Sarda, Atlantic Bonito

**1914 ÇALLI KUŞAĞI SANATÇILARI İLE BATI EMPRESYONİST RESİM
SANATÇILARININ İZLENİMCİ TAVIRLARI ARASINDAKİ FARKLAR**

Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN

İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE

Adıyaman Üniversitesi, bdede@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Modern sanat, empresyonizmle başlayan ve 1960-1970 yıllarına kadar devam eden sanatçıların dünyayı olduğu gibi görmemeye başlamalarıyla ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Modern sanatın doğum sancısı çekerek ortaya çıkardığı ilk sanat akımı ise Empresyonizm sanat akımıdır. Empresyonizm 19. yy. da ortaya çıkmış bazı gerçekleri yansıtmaya değil sanatın biçimsel yani plastik yönüne yönelik oluşmuş bir akımdır. Empresyonist sanatçılar günün anlık durumunu yakalamaya çalışmış, ışığı temel öğe olarak kullanmışlardır. Anı yakalamak için ise günün aynı saatini genelde dış mekânda çizip resimde ışığın anlık etkisini yakalaya bilmek için fırça darbeleriyle resim yapmışlardır. Ressamların bu tavrı nedeniyle plastik değerinde bir değişme olmuş resim parçalara bölünmüştür. Batı sanatının önemli sanatçıları Edouard Manet, Edgar Degas, Claude Monet, Pissarro, Sisley ve Paul Cezanne olarak sayabiliriz. Osmanlı imparatorluğunun son dönemlerine doğru Sanayi Nefise Mektebi'nde okuyan bazı sanatçılar Avrupa'ya sanat eğitime gönderilmiştir. Avrupa'ya sanatçıların gönderilmesi Çağdaş Türk resim sanatında gelişime ve modern sanatın kazanımı için büyük önem taşımaktadır. Avrupa'ya giden Türk sanatçılar oranın kültürünü ve sanatını benimseyip geri dönmüşlerdir. Bu sanatçılar Avrupa'da gördükleri ve öğrendikleri Modern Sanat akımlarını kendi üsluplarıyla birleştirip yurtlarında sanat eseri olarak ortaya koymuşlardır. Bu sanatçılardan bir tanesi de İbrahim Çallı'dır. İbrahim Çallı'nın espirili biri olması, yaşam tarzı ve Anadolu insanı olmasından dolayı empresif etkilerle çalışan sanatçıların oluşturduğu sanatçı grubuna "Çallı Kuşağı" denmesine neden olmuştur. İbrahim Çallı, Feyhaman Duran, Hüseyin Avni Lifij, Hikmet Onat, Nazmi Ziya Güran, Ruhi Arel, Sami Yetik, Ali Sami Boyar Ve Namık İsmail Çallı kuşağının sanatçılarıdır. Çallı kuşağı sanatçıları da batı empresyonistleri gibi ışığı temel almışlardır. Çallı Kuşağı'nın sanatçıları batı sanatçılarından ayıran bazı sanatsal tavırlar söz konusudur. Araştırmanın amacı 1914 Çallı Kuşağı sanatçıları ile batı Empresyonist sanatçıları arasındaki yapıldığı eserlerdeki empresif çalışma farklarını ortaya çıkarmaktır. Çalışmanın önemi ise kültürler arasındaki farklılıkların aynı akım üzerinde oluşturduğu farklılıkları ortaya çıkarmasıdır. Araştırmanın sonucunda Çallı Kuşağı ile batı empresyonist sanatçılar arasındaki farkın aldıkları eğitimden, kültürel yapıdan ve geçmişlerinden kaynaklandığı göstermektedir. Resimlere bakıldığında batı sanatçıları çoğunlukla dış mekan konularına yöneldikleri fakat Çallı Kuşağı sanatçıları özellikle portre, naturmort gibi konulara eğildikleri görülmektedir. Yine Çallı Kuşağı sanatçıları Anadolu'nun yaşamsal formunu yansıttıkları ve halkın yaşamındaki sıkıntılarıyla resmettikleri görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Empresyonizm, Çallı Kuşağı, Sanayi Nefise, Modern, Batı, Işık

1929 EKONOMİK BUNALIMI VE TBMM

Prof. Dr. M. Salih MERCAN

Bitlis Eren Üniv. Fen-Edb. Fak., msmercan@beu.edu.tr

ÖZET

1929 Ekonomik krizinin, batılı ekonomiler üzerinde derin yaralar açtığını ve 1930'lu yıllara damgasını vurduğunu biliyoruz.,ancak aradan geçen zamana karşın bu krizin nedenlerini ve sonuçlarını hala kapsamlı biçimde ortaya koymayı başaramıyoruz.Öyle anlaşıyor ki krizin nedenlerin başında , sanayi sektörüne yapılan ölçsüz yatırımlar geliyor. BU yatırımlar talebi kat kat aşan bir arz fazlasına yol açıyor ve üretilen mallar depodan pazara alamıyor. Teknolojik gelişme, 192'ler boyunca ekonomik büyüme üzerinde önemli roller oynadı, ancak elde edilen zenginlik, yalnızca sermayedarlara yaradı, işçi kesiminin gelirlerinde bir iyileştirme meydana getirmedii. Büyümenin nimetlerinden yararlanamayan ücretli sınıf, tüketim alışkanlıklarını değiştirmedii, kazancını gıda, giyim ve barınma ihtiyaçlarını karşılamak için harcadı. Sanayi sektörünü harekete geçirecek tüketim mallarını talep etmedi. Ücretliğinin tüketim malı talep etmemesiye, arz edilen malın depolarda yığılmasına ve ürün fiyatlarının düşmesine neden oldu. Dev şirketler, sahip oldukları sermaye birikimi sayesinde bu durumdan zarar görmemeyi, dampingler aracılığıyla ellerindeki ürünü eritmeyi başardılar. Krizden en fazla zarar gören küçük şirketler ise, pazarı terk etmek ve meydana büyüklerin oluşturduğu oligopele (Belli sayıda büyük firmaların birlikteliğinden meydana gelen çoklu monopol/tekel) bırakmak zorunda kaldılar. Büyük şirketler, iç pazardaki güçlerini korumak için, devleti gümrük duvarını yükseltmeye mecbur etile, gümrük oranlarındaki artış ise uluslar arası ticareti işleyemez hale getirdi.

Türkiye, 1929 Buhranının etkileriyle karşılaştığında iki tür problemi birden çözmek zorunda kalıyordu. Birinci tür problemler, Türkiye'nin Osmanlı İmparatorluğu'ndan devraldığı problemlerdir. Bunların en önemlisi, ülkenin tarımsal üretime dayanan büyük ölçüde dışa bağımlı ekonomik yapısıdır. Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğu'ndan devraldığı borçları 1929 yılında ödemeye başlıyordu. Ayrıca ülkede çoğunluğu madencilik, sigortacılık bankacılık, kent içi alt yapı hizmetleri ve demiryolu alanında, çalışmalar pek çok problem meydana getiren yabancı şirketler vardır. Doğrudan buhrana bağlı olmayan bu problemler, Cumhuriyet yönetiminin kapital birikimini hızlandıracak sanayileşenin gerçekleştirilmesi ve gerekli alt yapının kurulması, Osmanlı borçlarının ödeme şekli, ülke içinde hiç olmazsa demiryolları ve kentsel alt yapı hizmetleri üreten yabancı şirketlerin satın alınması konusunda, politika seçmeleri yapmakla karşı karşıya bırakılıyordu.

Buhran yöneticileri, kısa sürede çözmek zorunda oldukları ikinci tür problemlerle karşı karşıya bırakılıyordu.

Anahtar Kelimeler: Dünya, Türkiye, Ekonomi, Üretim, Para, Kriz,

**TÜRKİYE’DEKİ DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNE ETKİLERİ BAKIMINDAN 2017
ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ****THE EFFECTS OF 2017 CONSTITUTIONAL AMENDMENT WITH REGARDS TO
DEMORACRATIZATION PROCESS IN TURKEY**

Umut Turgut YILDIRIM

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, umutturgut.yildirim@inonu.edu.tr

ÖZET

Demokratikleşme süreci siyasal iktidarın ve egemenliğin ulusal ve uluslararası arenadaki dinamiklere bağlı olarak halka aktarılma sürecini ifade eden kapsayıcı bir kavram olarak algılanabilir. Bu süreç, literatürde de genellikle ele alındığı gibi iki temel adımdan oluşmaktadır: rejim değişikliği ve demokrasinin konsolidasyonu. İlk adım, otoriteryanizmden demokratik rejime geçiş sürecini ihtiva ederken, ikincisi ise demokratik değerlerin toplum ve devlet nezdinde içselleştirilmesini ifade etmektedir. Bu bağlamda, günümüzde demokratik rejimlerin demokratikleşmesi süreci tarihsel perspektifle ele alındığında, bu değişimlerin genellikle ülke içinde ya da dışında gerçekleşen darbe, ihtilal, savaş vb. gibi dramatik değişimler sonucunda gerçekleştiği ifade edilebilir. Öte yandan bu ülkelerde gözlenen diğer bir olgu ise demokrasiye geçiş sonrası siyasal hayatın hukukun üstünlüğü, siyasal muhalefetin oluşması, serbestçe işleyen basın ve yayın organlarının tahsis ve siyasal katılımı arttıran mekanizmaların yaygınlaştırılması gibi demokrasinin evrensel değerleri üzerine yapılandırıldığıdır.

Bu bağlamda demokratikleşme sürecini etkileyen birçok faktörün yanında anayasal hareketlerin, geçmişten günümüze rejimlerin değiştirilmesinde ve demokrasinin konsolidasyonunda önemli roller üstlendiği belirtilebilir. Bu açıdan, 19.yy’dan itibaren başlayan anayasal hareketlerin Türkiye’nin siyasal, toplumsal ve ekonomik yapısını derinden etkilediği mevzusundaki genel kanı, 2017 yılında gerçekleştirilen 1982 Anayasası’ndaki 18 maddelik değişimi, demokratikleşme bağlamında analiz edilmesini cazip hale getirmektedir. Bu bildirinin temel çıkış noktası ise 2017 yılında değiştirilen maddelerin, kuvvetler ayrılığı ilkesinin güçlendirilmesi, yasama-yürütme erklerinin dengelenmesi, demokrasinin üzerindeki vesayetin kaldırılması, temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi ve hukukun üstünlüğü anlayışının pekiştirilmesi bağlamlarında Türkiye’deki demokratikleşme süreçlerine pozitif yönde bir etkide bulunduğu yönündeki iddiaya dayanmaktadır. Bu minvalde çalışmanın temel amacı, Anayasa’daki bu değişikliklerin Türkiye’deki demokratikleşme sürecine etkilerini evrensel demokratik değerleri dikkate alarak ayrıntılı bir şekilde analiz etmeyi ve bu süreçlere katkılarını ve götürülerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Demokratikleşme, Anayasal Hareketler, Türk Siyasal Hayatı, 16 Nisan Referandumu.

Abstract

Democratization process can be perceived as inclusive concept which means transferring of political power and sovereignty to public depending on dynamics in national and international arena. This process that is usually addressed in literature consists of two basic steps: including changing of regime and consolidating democracy. While the first one includes process of transition from authoritarianism to democracy, the second one expresses the internalization of democratic values in the presence of society and state. In this context, when the democratization process of democratic regimes is taken into consideration with a historical perspective, it can be expressed that these changes are usually carried out as a result of dramatic changes within the country or abroad,

such as coup, revolution, war etc. On the other hand, another phenomenon observed in these countries is that after the transition to democracy, political life is structured on the universal values of democracy such as the rule of law, the formation of political opposition, the allocation of freely functioning press and media organs and the dissemination of mechanisms that increase political participation.

In this context, besides the many factors affecting the democratization process, it can be stated that constitutional movements have assumed important roles in the changing of regimes and consolidation of democracy from past to present. In this respect, general opinion on the topic that the constitutional movements began in the 19th century deeply has affected Turkey's political, social and economic structure make attractive the alteration of 18-items in 1982 Constitutions held in 2017 to be analyzed in the context of democratization. The basic starting point of this paper rests on claim to articles changed in 2017 have positive effects on Turkey's democratization processes in the context of strengthening the principle of separation of powers, balancing legislative-executive powers, abolishing tutelage on democracy, broadening fundamental rights and freedoms and reinforcing the understanding of the rule of law. In this manner, the basic objective of the study is to analyze in detail the impact of these changes to the democratization process in Turkey, taking into account the universal values of democracy and the constitution aims to put forward contributions and disadvantages of these processes

Keywords: Democratization, Constitutional Movements, Turkish Political Life, April, 16 Referendum.

PROPOLİSİN GIDA KORUYUCU MADDE OLARAK KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI

Nilüfer KIVILCIM*

Arş. Grv. Dr. İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü.
nilufer.kivilcim@inonu.edu.tr

Ahmet GÜLTEK

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü. ahmet.gultek@inonu.edu.tr

Seval CİNG YILDIRIM

Dr. Öğretim Üyesi. İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü
seval.cing@inonu.edu.tr

ÖZET

Hazır gıdalar üretimlerinden tüketiciye ulaşıncaya kadar zaman aldığından, bu süre içerisinde bozulmasını önlemek için bir takım işlemlerden geçirilmektedir. Ayrıca tüketicinin beğenisini artırmak amacıyla, evlerde günlük olarak hazırlanan gıda maddelerinden farklı olarak içlerine bazı koruyucu ve lezzet verici katkı maddeleri de katılmaktadır. Tüketicilerin bilinçlenmesi ve sağlık endişeleri dolayısıyla doğal katkılar kullanılarak üretilmiş gıdaları tercih etmesi gıda üretiminde sentetik maddelere alternatif doğal madde arayışlarına sebep olmuştur. Propolis, arıların bitkilerden topladığı özütü salgıları ile karıştırarak ürettiği keskin ve güzel kokulu bir bileşiktir. İçeriğinin önemli bir bölümünü flavonoidlerin oluşturduğu propolisin bileşiminde, polifenoller, fenolik asitler ve bunların esterleri, terpenler, steroidler, B1, B2, C ve E vitaminleri, mineraller ve aminoasitler yer alır. Propolis yaraların iyileşmesinde hücre yenileyici olarak etkilidir. Mikroptan arındırıcı, bakteri üremesini durdurucu, iltihap giderici, mantarlara karşı etkili ve kas gevşetici etkileri vardır.

Literatürde propolis ile ilgili araştırmaların çoğu propolisin kimyasal bileşimi, biyolojik aktivitesi, farmakolojik ve tedavi edici özellikleri üzerine yoğunlaşmıştır. Bunun yanı sıra propolis antibakteriyel, antifungal, antioksidan nitelikleri ile gıda muhafazasında kimyasal koruyuculara alternatif bir katkı olması mümkündür. Literatürde propolisin fungusidial olarak bazı et ve et ürünleri üzerine olan kullanımında mantarlarına karşı etkili olduğu bulunmuş ancak unlu mamüllerde kullanımına rastlanılmamıştır.

Çalışmada propolisin antibakteriyel ve antifungusidal özelliklerinden faydalınarak unlu mamüller (pastalar) üzerinde antifungusidal özellikleri araştırılmıştır. Çalışmada bal üreticilerinden alınan propolis etanol ile özütlenmiş ve %1; %1,5 ve %2 oranlarına olacak şekilde pastalara katılarak kullanılmıştır. Farklı oranlarda propolis içeren pastaların yüzey ve iç kısımlarından 1 g örnek alınarak aseptik koşullarda 9'ar mL sterilpeptonlu su içeren cam tüplere aktararak gerekli işlemlere devam edilmiş numuneler 30°C'de etüvde 5 gün inkübasyona tabii turulmuştur. İnkübasyonun 1., 3. ve 5. gününde gözlemler yapılarak propolisin antifungal etkisi araştırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Propolis, doğal gıda katkı maddesi, fungusit

NEDİM DÎVÂNIN'DA ÜLKELER

Suat GÜLDAŞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ordu Üniversitesi, suat.guldas.55@gmail.com

ÖZET

Türk şiiri içerisinde, hemen her dönemde şehir ve ülke isimlerine yer verilmiştir. Bu ülkeler ve şehirler şiirin muhtevasını zenginleştirmiş ve şairler tarafından önemli bir malzeme haline gelmiştir. Hatta daha özele inerek bir şehir içerisinde ki semt veya park isimleri dahi şiirlerde yerini almıştır. Osmanlı Devleti, üç kıtaya hükmeden, çok geniş bir coğrafyaya sahiptir. Bu özelliği bakımından da farklı ülkeler ve şehirlerle pek çok kez ticari, siyasi, sosyal ve kültürel etkileşimlerde bulunmuştur. Osmanlı Devletinin bu durumu edebiyat alanını da etkilemiş ve dîvân edebiyatı şairleride, şiirlerinde bu ülke ve şehir adlarına yer vermişlerdir. Böylece yer adları dîvân edebiyatı şairlerinin, şiirlerine kaynaklık etmiş, muhteva ve estetik açıdan zenginleştirmiştir. Özellikle bu yerlerin meşhur özelliklerini şiirlerine şairane bir şekilde yansıtmışlardır. Çin, Acem ülkeleri, Hindistan başta olmak üzere Frenk ülkeleri de dâhil birçok ülkeye şiirlerinde yer vermişlerdir.

Osmanlı Devletinin, bu geniş sosyal ve kültürel yapısı içerisinde yetişen pek çok şair gibi, Lâle Devri şairi olarak bilinen Nedîm'de, ülkelerle ilgili tasvirlerle şiirlerinde yer vermiştir. Çin, Mısır, Rum, Yemen, İran adı geçen bu ülkelerden bir kaçıdır. Ülkeleri, meşhur olduğu özellikleri bakımından ele almış ve şiirlerinde bu özellikleri ön planda tutarak tasvir etmiştir. Çin'in, güzel kokuları ve nakkaşları, Yemen'in, Süheyl yıldızı ve akîk taşı ile ilgili tasavvurları gibi birçok ülke, meşhur özellikleriyle Nedîm'in şiirlerinde yerini almıştır.

Bu çalışmada Nedîm Dîvânında yer verilen ülkeleri ve bu ülkelerin hangi özellikleriyle tasavvur edildiği, şiire nasıl anlamlar kattığı, örnek beyitlerle beraber açıklanmaya çalışılmıştır. Adı geçen ülkeler, beyitlerdeki kullanımlarına göre onbir başlık altında toplanılmış ve ülkeler, beyit sayısı fazla olandan az olana doğru sıralanmıştır. Ülkelerin, makale içerisindeki yerleride bu doğrultuda belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nedîm, Ülke, Dîvân, Meşhur

**ENGELLİLERDE EGZERSİZ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİN
KAYGI VE UMUTSUZLUKLARININ İNCELENMESİ**

Nurettin KONAR*

Doç. Dr. , İnönü Üniversitesi nurettinkonar@gmail.com

Alperen ŞANAL

Araştırmacı, İnönü Üniversitesi alperensanal48@gmail.com**ÖZET**

Bu çalışma Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerin kaygı ve umutsuzluklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmamızın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde 2015/2016 ile 2018/2019 yılları arsında Engellilerde Egzersiz Ve Spor Öğretmenliği bölümü okuyan 272 (138 Erkek, 134 Kadın) öğrenci oluşturmuştur. Veri toplanmasında, Beck, Weissman, Lester ve Trexler tarafından 1971 yılında geliştirilmiş **Beck Umutsuzluk ölçeği (BUÖ)** ve yine 1988 yılında Beck ve ark'na oluşturulan **Beck Kaygı Ölçeği (BKÖ)** kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış, ölçeklerden elde edilen verilerin değerlendirilmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre 2015-16 yılı öğrencilerin kaygı ve umutsuzluk puanlarının 2018-19 yılı öğrencilerine göre daha yüksek olduğu, 2015-16 yılı erkek öğrencilerin kaygı ve umutsuzluk puanlarının kadın öğrencilere göre daha fazla olduğu, sınıf düzeyleri bakımından 2015-16 yılı 4.sınıf öğrencilerinin en fazla, 1. sınıf öğrencilerin ise en az kaygı ve umutsuzluk puanına sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca Beck kaygı ve umutsuzluk puanlarına bakıldığında 2018-19 kadın öğrencilerin erkeklere göre kaygı puanlarının ve erkek öğrencilerin kadınlara göre umutsuzluk puanlarının daha fazla olduğu, 2018-19 yılı öğrencilerinin sınıflarına göre bekk kaygı ve umutsuzluk puanlarında anlamlı bir farklılığın olmadığı, araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlere göre umutsuzluk puanlarında anlamlı bir farkın olduğu ($p=0.002$), kaygı puanlarında anlamlı bir farkın olmadığı ($p=0.795$), araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeylerine göre kaygı puanlarında anlamlı farklılığın olduğu ($p=0.001$), umutsuzluk puanlarında anlamlı bir farklılığın olmadığı ($p=0.837$) araştırmalarımız sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Umutsuzluk, Spor Bilimleri Fakültesi, Engellilerde Egzersiz ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Abstract

This study was conducted to examine the anxiety and hopelessness of the students studying at the department of exercise and sports coaching for the disabled.

The population of the study was composed of 272 (138 males, 134 females) students studying at the Department of Exercise and Sports Coaching for the Disabled in the 2015/2016 and 2018/2019 academic year at Malatya İnönü University, Faculty of Sports Sciences. The **Beck Hopelessness Scale (BHS)** developed by Beck, Weissman, Lester and Trexler in 1971; and the **Beck Anxiety Scale (BAS)** developed again by Beck et al. in 1988 were used to collect data. SPSS 20.0 package program was used to analyze the data; t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used to evaluate the data obtained from the scales.

According to the results of the study, it was found that the hopelessness scores of the student of the 2015/2016 academic year were higher than the student of the 2018/2019 academic year; the anxiety and hopelessness scores of the male students of the 2015/2016 academic year were higher than that of the female students; in terms of the class level, the 4th grade and 1st grade students of the 2015/2016 academic year had the highest and the lowest anxiety and hopelessness scores, respectively. It was also found as a result of the study that; considering the Beck anxiety and hopelessness scores, in the 2018/19 academic year, the anxiety scores of the female students were higher than that of the male students whereas the hopelessness scores of the male students were higher than that of the female students; there was no statistically significant difference in the Beck anxiety and hopelessness scores in terms of class level; in terms of gender, there was a statistically significant difference in the hopelessness scores of the students ($p=0.002$) and there was no statistically significant difference in their anxiety scores ($p=0.795$); in terms of class level, there was a statistically significant difference in the anxiety scores of the students ($p=0.001$) and there was no statistically significant difference in their hopelessness scores ($p=0.837$).

Keywords: Anxiety; Hopelessness, Faculty of Sports Sciences, Department of Exercise and Sports Coaching for the Disabled

ANALYSIS AND EXPERIMENTAL TESTS OF GRADIENT MAGNETIC FIELDS FOR SEPARATION OF BIOPARTICLES**BİYOPARÇACIKLARIN SEPERASYONU İÇİN GRADYANLI MANYETİK ALANLARIN ANALİZİ VE DENEYSEL TESTLERİ**

Hatice BİLGİLİ

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, hatice.bilgili@inonu.edu.tr

Yusuf BARAN

Öğrenci, İnönü Üniversitesi, josephbaran44@gmail.com

Teymuraz ABBASOV

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, teymuraz.abbasov@inonu.edu.tr**ÖZET**

Biyoteknolojik proseslerde çok sayıda ve farklı türlere sahip olan karışımlar kullanılmaktadır. Bu karışımların ve içerdikleri parçacıkların boyutları ise nanometrelerden birkaç yüz mikrometrelere kadar olmaktadır. Çeşitli fizikokimyasal özelliklere sahip olan bu karışımları bazı bileşenlere göre saflaştırmak gerekmektedir. Bu amaçla biyoteknolojik işlemlerde seperasyon (ayırıştırma) işlemleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Öte yandan çoğu durumlarda karışımların içerdikleri parçacıklar manyetik (para veya ferro) özellikli olurlar. Bu tür parçacıklara en bariz örnek magnetotaktik bakteriler (magnetotactic bacteria) ve kırmızı kan hücreleridir (red blood cells). Genelde nonmanyetik biyoparçacıklara da yapay manyetik parçacıklar (manyetit, krom, nikel vs.) eklenerek manyetik özellikler kazandırılabilir. Çok küçük boyutlara sahip olmalarına rağmen bu parçacıklar manyetik seperatörlerde etkin olarak ayrıştırılabilirler.

Manyetik alan gradyanının artırılması ve hesaplanması Elektromanyetik Alan Teorisinin en çekirdek problemlerinden biridir ve bu konuya ait yapılan çok sayıdaki çalışmaların sonuçları literatürde geniş olarak sunulmuştur. Fakat oluşturulan yeni yapılarda manyetik alan gradyanının hesaplanmasına gereksinimler oluşmaktadırlar. Esasen skaler manyetik alan potansiyeline dayalı olarak elde edilen formüller karmaşık olup pratik hesaplamalar için elverişli değildirler. Bu durum ise biyomanyetik seperasyon teorisinin geliştirilmesine engel oluşturmaktadır. Özellikle son yıllarda kullanılan ve farklı geometrik yapıya sahip olan mıknatısların ($NdFeB$) kullanıldığı yapılardaki gradyanlı manyetik alanların hesaplanması için bu problem güncel olarak kalmaktadır. Gradyanlı manyetik alanların ölçümü için çok sayıda yöntem ve düzenekler kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden pratik bakımdan en uygun olanı Hall proplarının kullanılmasıdır. Hava aralıklarında düzgün ve simetrik manyetik alanların manyetik alan yoğunlukları ve bu alanın gradyanı Hall problemleri ile kolaylıkla ölçülebilir. Fakat farklı geometriye (küre, silindir, prizma vs.) sahip olan kutuplar arasındaki manyetik alan veya manyetik alan gradyanının ölçülmesi bazı zorluklar içermektedir. Esasen non simetrik olan bu hava aralığı geometrilerinde farklı noktalarda Hall probunun güvenli tespiti, titreşim ve salınımlardan yalıtımı ve ölçüm aralıklarının net ve güvenli olarak ayarlanması bu ölçüm sonuçlarını ciddi olarak etkilemektedir. Bu eksikliklerin giderilmesi her zaman araştırmacıların dikkat merkezinde olmuştur.

Bu çalışmada bu amaçla 3D printer prensibiyle çalışan otomatik ölçüm düzeneği tasarlanmış ve test edilmiştir. Ölçüm platformu üzerinde tespitlenmiş dikdörtgen ve dairesel şekilli $NdFeB$ türlü mıknatısların oluşturduğu manyetik alanın değişimleri mıknatısın yüzey koordinatlarına göre (x, y, z) ölçülmüştür. Dikdörtgen ve dairesel şekilli mıknatısların oluşturduğu gradyanlı manyetik alanın çok sayıda deneysel ölçümleri yapılmıştır. Ölçüm sonuçları tablo ve grafiklerle donatılarak gerekli kıyaslamalar yapılmış ve öneriler sunulmuştur.

Keywords: Magnetic Field Gradient, Bioseparation, $NdFeB$ magnet.

**AGGER NAZİ HÜCRESİNİN GÖRÜLME SIKLIĞININ KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI
TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE İNCELENMESİ**

Firdevs AŞANTOĞROL

Arş. Görevlisi, Erciyes Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Ve Çene Radyolojisi
Bölümü firdevsasantogrol@gmail.com**ÖZET**

Sinonazal bölgede bir çok anatomik varyasyon bulunmaktadır. Bu varyasyonlar, osteomeatal kompleksi daraltıp sinüslerin ventilasyonunu ve drenajını engelleyerek paranazal sinüs patolojilerine zemin hazırlamaktadır. Bu varyasyonlardan biri de agger nasi hücresidir (1). Agger nasi hücresi (ANH) frontal sinüsün altında ve frontal resesin önünde yer alan en öndeki anterior etmoid hava hücresidir (2). ANH, lateral burun duvarında, orta konkanın önünde veya üstünde bulunan bir yapıdır. Genellikle, çift taraflı olarak yer alır, ve ayrıca agger nasi'nin pnömatisasyon seviyesine bağlı olarak frontal resesi daraltabileceğini ve frontal sinüsün drenajını bozabileceğini bildiren birçok çalışma mevcuttur (3, 4). Yapılan çalışmalarda ostiomeatal kompleksteki anatomik varyasyon oranı %64-93 olarak belirtilmiştir (5). Bu çalışmada Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalına başvuran ve paranazal sinüs konik ışınli bilgisayarlı tomografisi (KİBT) çekilen 181 hastanın görüntüleri ANH sıklığını belirlemek için incelendi. Hastaların 75'i (%41.4) kadın, 106'sı (58.6) erkekti. Yaş aralığı 17-85 arasında değişmekte olup, ortalama yaş 39,8 olarak bulundu. Çalışmamızda ANH'nin konik ışınli bilgisayarlı tomografi görüntülerinde görülme sıklığı, %50.2 olarak tespit edildi. 181 hastadan 91'inde (%50.2) ANH saptanırken, 90 (%49.8) hastada saptanmadı. 16 (%17.5) hastada sadece sağ tarafta, 17 (%18,6) hastada sadece sol tarafta ANH ve 58 (%63.7) hastada her iki tarafta da ANH tespit edildi. Sonuç olarak KİBT'den ANH'nin belirlenmesi sadece frontal sinüste kronik sinüzite yol açabilme riskinden değil, sinüs cerrahisi esnasında yaşanabilecek komplikasyonların önüne geçebilmek için de bir yol gösterici olacaktır.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ YAYINLARIN ANALİZİ

ANALYSIS OF RATIONAL ANTIBIOTIC USAGE IN UNIVERSITY STUDENTS IN TURKEY ADDRESSED PUBLICATIONS

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr

Turgay KOLAÇ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Amaç: Tıp alanındaki gelişmelerle birlikte hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanılan ilaçların sayıları ve çeşitliği hızla artmaktadır. Bu durum akılcı ilaç kullanımının önemini gündeme getirmektedir. Akılcı ilaç kullanımı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından; “kişilerin ilaçları klinik ihtiyaçlarına uygun şekilde, kişisel gereksinimlerini karşılayacak dozlarda, yeterli zaman diliminde, kendilerine ve topluma en düşük maliyette almalarını gerektiren kurallar bütünüdür” şeklinde tanımlanmıştır. Akılcı olmayan ilaç kullanımı hastaya ve topluma ekonomik yük getiren önemli bir sağlık sorunudur. Özellikle akılcı olmayan antibiyotik kullanımı sonucunda antibiyotiklere karşı bakteriyel direnç, etkili olmayan tedavi, advers (ters) ilaç reaksiyonları görülebilmektedir. Bu durumun, ilerleyen yıllarda tedavi edilemeyen enfeksiyonların gelişmesine sebep olarak yaygın ve ölümcül salgıların oluşmasına yol açabileceği öngörülmektedir. İlaçların akılcı kullanımı bilinci oluşturulması dünyada ve ülkemizde sağlık alanında atılması önemli adımlardan biridir. Bu çalışmada; ülkemizin geleceğini oluşturacak olan üniversite öğrencilerinin antibiyotikler veya antimikrobiyal ilaçların akılcı kullanımı konusunda yapılmış ve yayınlanmış çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amaçlanmıştır.

Metod: Bu amaçla yayınlanan makalelerin bulunması için; Google Akademik (Scholar) Türkçe, TÜBİTAK Ulakbim ve DergiPark arama motorları üzerinde, 15.01.2019-15.02.2019 tarih aralığında, ‘Üniversite Öğrencileri, akılcı ilaç kullanımı, antibiyotik ve antimikrobiyal kullanımı’ sözcük grupları girilerek tarama yapılmıştır. Çalışmaların araştırmaya dahil edilme kriterlerinin arasında çalışmaların ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayınlanmış olması, bilimsel niteliğinin olması, örneklem grubunun üniversite öğrencilerinden oluşması ve online tam metnine ulaşılabilmesi yer almaktadır. Bu çalışmada kullanılacak makalelerin belirlenebilmesi için araştırmacılar öncelikle makale tarama ve seçim ölçütlerini PRISMA (Sistematik İncelemeler ve Meta-Analizler için Tercih Edilen Raporlama Öğeleri) yönergelerinden yararlanarak belirlemiştir. Makalelerin uygunluğu üç araştırmacı tarafından da değerlendirilerek kapsamı ve konusu bakımından söz konusu kriterlere uyan 10 araştırma makalesi içerik olarak değerlendirilerek sistematik olarak incelenmiştir.

Bu çalışmada; kriterlere uyan makalelerin adı, yayınlanma tarihi, amacı, yazarları, örneklem seçme yöntemi ve sayısı, çalışmanın türü, yöntemi ve çalışmada kullanılan istatistiksel yöntemler incelenerek elde edilen bulgular ve sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akılcı ilaç kullanımı, antibiyotik, antimikrobiyal, üniversite öğrencileri

Objective: The number and variety of drugs used in the diagnosis and treatment of diseases are rapidly increasing with the developments in medicine. This raises the importance of rational drug use. The rational drug use has been defined by the World Health Organization (WHO) as ‘the set of

rules that require people to take medicines in a proper manner and in sufficient time with the lowest cost -to themselves and to society- to meet their clinical needs'. Irrational drug use is an important health problem that brings economic burden to the patient and society. In particular, irrational antibiotics usage may result in bacterial resistance to antibiotics, ineffective treatment and adverse drug reactions in the following years. Consciousness in rational drug usage is one of the most important steps in the field of health in the world and in our country. In this study it is aimed; to review the studies on the rational usage of antibiotics or antimicrobial drugs in university students who will form the future of our country, and to investigate the data obtained from the studies in a systematic way.

Method: To find articles published in this topic; Google Scholar Turkish, TUBITAK Ulakbim and DergiPark search engines were searched for 'university students, rational drug use, antibiotic and antimicrobial use' word groups between the dates of 15.01.2019-15.02.2019. Inclusion criteria to the study was determined as; to be published in a national or international peer-reviewed journal, to have scientific qualification, to have a sample group of university students and to be able to reach the online full text. In order to determine the articles to be used in the study, the researchers firstly determined the methods of screening and selection criteria by using PRISMA (Systematic Analysis and Meta-Analyzed Preferred Reporting Elements) guidelines. The appropriateness of the articles was evaluated by three researchers and 10 research articles were reviewed and evaluated systematically in terms of their content and subject.

In this study; the name of the research, the date of publication, the purpose, the authors, the method and the number of the sample selection, the type of the study, the method and the statistical methods used in the study were examined and the findings and results were interpreted.

Keywords: Rational drug use, antibiotic, antimicrobial, university students

**AVRUPA BİRLİĞİ'NE DAİR SİYASAL TUTUMLARIN SAADET PARTİSİ VE AK PARTİ
ÜZERİNDEN BİR MUKAYESESİ****THE COMPARISON OF POLITICAL ATTITUDES TOWARDS EUROPEAN UNION
THROUGH *SAADET PARTİSİ* AND *AK PARTİ***

Umut Turgut YILDIRIM

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, umutturgut.yildirim@inonu.edu.tr**ÖZET**

Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği (AB)'ne üyeliği meselesi uzun zamandır Türk siyasetinin ve sosyal bilimcilerin gündeminde olan bir olgudur. Genel bir tanımlamayla da bu süreç dönem dönem önemli almasıkları içeren tabir yerinde ise inişli-çıkışlı bir seyir izlemektedir. Bu sürecin aynı zamanda Türk toplumunda ve siyasetinde de zamanla söylemlere, siyasalara ve faaliyetlere nesne olma mahiyetine eriştiği ifade edilebilir. Öte yandan üyeliğin desteklenip desteklenemeyeceği konusu ise kimi zaman siyasi partiler tarafından tabanlarını genişletme aracı olarak bir siyasa haline dönüşürken, kimi zamanda bir muhalefet kaynağı haline gelmiştir. Öte yandan siyasi partilerin belirli toplumsal, siyasal ve ekonomik vb. gibi olgular hakkındaki tavırları, aynı eksen de kendilerini konumlandıran partilerde de farklı dayanaklara atıfla gerçekleşebilmektedir.

Ayrıca siyasal tutum kavramı sosyal bilimler literatürü gereği daha çok birey bazında bir değerlendirmeyi gerektirirken, siyasi partilerin sahip olduğu az ve çok bağlayıcılığı bulunan yazılı ve yazısız norm, değer ve kuralları bir grup, topluluk veya parti davranışını ve tutumunu meydana getirebilmektedir. Bu minvalde, Saadet Partisinin ve Ak Parti'nin sosyal, ekonomik ve siyasi meseleler üzerinde birbirlerinden farklı ve birbirine benzer siyasal tutum geliştirdikleri ifade edilebilir. Geliştirilen siyasal tutumlardaki farklılık ve benzerliğin kaynaklarının, içeriğinin ve kapsamının anlaşılması ve açıklanması, bu partilerin hem geçmişteki uygulama ve söylemlerini temellendirme hem de geleceğe yönelik politikalarını tahmin etme noktasında yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı öncelikle, Saadet Partisi ve Ak Parti'nin AB'ye üyelik konusundaki siyasal tutumlarını parti programları, seçim beyannameleri ve söylemleri üzerinden mukayeseli olarak irdelemektir. Bu kapsamda çalışmanın çıkış noktası, iki partinin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine yönelik farklı eksen de siyasal tutum geliştirdiğidir. Çalışmayla Saadet Partisi ve Ak Parti'nin AB'ye ilişkin tutum farklılaşmasını, neden sonuç ilişkileri içinde ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Tutum, Avrupa Birliği, Ak Parti, Saadet Partisi

**ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME ETKİSİ:
ULUSAL ÇALIŞMALAR**

Mustafa AKSOĞAN

Öğr. Gör., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr**ÖZET**

Yüzyüze eğitim ortamları ile çevrimiçi eğitim ortamlarının belirli oranlarda birleştirilerek kullanılmasıyla oluşturulan harmanlanmış öğrenme yeni bir öğretim yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sayede yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin olumsuz yönleri dışarıda bırakılmaya çalışılmış, olumlu yönleri sisteme dahil edilmiştir. Uzaktan eğitimin bazı olumsuz yönlerinden dolayı geleneksel yüz yüze eğitimi tamamen ortadan kaldırmak mümkün değildir. Bu nedenle harmanlanmış öğrenmede uzaktan eğitimin güçlü yanları yüz yüze eğitim güçlü yanları ile desteklenmiştir. Harmanlanmış öğrenmede çevrimiçi eğitim ve yüz yüze eğitim dengesi ders içeriği ve konusuna göre değişiklik göstermektedir. Bazı uygulamalarda çevrimiçi eğitim ağır basarken bir diğer uygulamada yüz yüze etkinlikler baskın olabilir. Bazı harmanlanmış öğrenme uygulamalarında ise hem çevrimiçi hem de yüz yüze faaliyetler eşit oranda kullanılabilir. Farklı öğretim yöntemleri ve öğretim teknolojisi kullanılarak tasarlanan harmanlanmış öğrenmede amaç, öğrenciye bilgiye ulaşması için özellikle web materyalleri kullanılarak birden fazla kaynak sunmaktır. Bunun yanında harmanlanmış öğrenme kişilere zaman ve mekan sınırı olmaksızın eğitim faaliyetlerine katılma imkanı sağlamaktadır. Ayrıca derslerin zaman alan teorik kısımları uzaktan eğitimle verileceği için öğrenmede zaman tasarrufu sağlamaktadır. Tüm bu avantajları ile harmanlanmış öğrenme günümüzde Dünya’da ve ülkemizde eğitim kurumları tarafından yaygın olarak tercih edilmektedir. Teknolojik gelişmeler göz önüne alındığında harmanlanmış öğrenme yaklaşımının ilerleyen yıllarda daha fazla eğitim kurumu tarafından tercih edilebileceğini söylemek mümkündür. Günümüzde bu denli kullanılmaya başlayan harmanlanmış öğrenmenin çeşitli etkilerini araştırmak amacıyla Dünya’da ve ulusal bazda birçok çalışma yapılmıştır. Özellikle ulusal bağlamda harmanlanmış öğrenme ortamlarının öğrencilerin akademik başarısına ne tür etkileri olduğunu araştıran çalışmalar çoğunluktadır. Bu çalışmada harmanlanmış öğrenmenin öğrencilerin akademik başarılarına etkileri yapılan ulusal çalışmaların sonuçları ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Harmanlanmış Öğrenme, Uzaktan Öğrenme, Web Tabanlı Öğrenme

**AKREDİTASYON BELGESİNE SAHİP OLMAYAN BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ
PERSONELİNİN AKREDİTASYONUN FAYDALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Zekai ÖZTÜRK

Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, zozturk@gazi.edu.tr

Hatice KELEŞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, haticekeles972@gmail.com

Gülhan GÖK

Öğr. Gör., Amasya Üniversitesi, gulhan.gok@amasya.edu.tr

ÖZET

Sağlık kurumlarında akreditasyon; kaliteli sağlık hizmetlerinin sunulması, hasta ve çalışan güvenliğinin sağlanması, sağlık hizmeti sunum maliyetlerinin düşürülmesi ve sürekli gelişimin kurum kültürü haline getirilmesini sağlamaya yönelik bir süreçtir. Ayrıca kurum imajını da olumlu yönde etkileyerek sağlık kurumuna tercih edilme açısından avantaj sağlamaktadır. Bu sebeple sağlık kuruluşunun akredite edilmiş olması son derece önemlidir. Diğer taraftan kurum personelinin akreditasyon konusundaki bilgisi ve akreditasyonun faydasına yönelik düşünceleri de sürecin başarılı bir şekilde yürütülmesinde etkili olabilmektedir. Bu çalışma kapsamında da akreditasyon belgesine sahip olmayan bir üniversite hastanesinde çalışan personelin akreditasyonun faydalarına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmaya konu olan hastanede 388 sağlık personeline anket uygulanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde normal dağılıma sahip olmayan 2 bağımsız grubun karşılaştırılmasında Mann-Whitney U (Z-tablo değeri) test istatistikleri; 3 ve daha fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H(X^2 -tablo değeri) test istatistikleri kullanılmış ve Median [Min- Max] sonuçlarına yer verilmiştir. Analiz sonuçlarından elde edilen bulgulara göre akreditasyonun faydalarına ilişkin puanlar incelendiğinde 36-40 yaş grubunun akreditasyon faydaları puanları diğer yaş gruplarına göre, müdür ve müdür yardımcısı olanların ise diğer meslek mensuplarına göre daha düşük bulunmuştur. Cinsiyetlere göre akreditasyonun faydalarına yönelik puanlar açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($Z=-2,260$; $p=0,024$). Araştırmaya katılan kişilerin eğitim düzeylerine göre akreditasyonun faydaları puanları incelendiğinde doktora mezunu olanların akreditasyon faydaları puanlarının diğer eğitim düzeylerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışma yılına göre akreditasyonun faydaları puanları incelendiğinde ise grupların hepsinin akreditasyonun faydaları puanlarının denk olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Akreditasyon çalışmalarında yer alma isteği durumuna göre akreditasyonun faydaları puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($\chi^2=43,916$; $p=0,000$).

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, Sağlık Kurumlarında Akreditasyon, Akredite Eden Kuruluşlar.

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNDE GELENEKSEL SANATLAR ÜZERİNE
FARKINDALIK****Ali SÖYLEMEZ**

Öğretmen, Okul Öncesi, MEB, Malatya, Ali44_02@mynet.com

Nurgül SÖYLEMEZ

Öğretmen, Görsel Sanatlar, MEB, Malatya

ÖZET

Bu çalışmada okul öncesinde sanat eğitimin önemi ve geleneksel sanatların çocukların sanatsal kimliklerinin oluşum sürecindeki çocuğun önceden öğrenmiş olduğu bazı davranış ve sözcüklerden daha güçlü, yalın bir anlatım ve iletişim aracı olarak var olduğu olgusundan yola çıkılmıştır. Okul öncesi öğrencilerinin sanatsal uğraşları, zihinsel ve kişilik tipleri gibi olgular çocukların zihinsel aktivasyonu açısından oldukça önemli bir yer tutar. Sanat çocuklukla birlikte birbirini tamamlayan sürekli değişen ve gelişen dinamik olgulardır, özellikle görsel iletişimin en etkili ve önemli unsurudur. Sanat ile çocuğu birleştirdiğimiz zaman çocuk sanat eğitimi sürecinde birçok geleneksel ve kültürel değerleri kazandırma konusunda etkinlikler gibi uygulamalarla karşılaşmamız mümkündür.

Okul öncesi çocuğun zihinsel ve bedensel gelişimine koşut olarak sanat faaliyetlerinde de farkındalığı söz konusudur. Bilmek gerekir ki her çocuk sanatsal açıdan sonsuz üretkendir. Bu Üretkenlik sürecinde gelenek ve evrensel sanat ölçütlerinden beslenerek kendi sanatsal sürecini şekillendirmede kullanır. Önemli olan, çocuğun büyürken geçirdiği evreleri bilmek ve bu bilinçle yönlendirme yapmaktır. Çocuğun sanatsal anlamda gelişimine baktığımız zaman karalama, tamamlama gibi evrelerden geçtiğini görmemiz mümkündür ve bu gelişim evreleri dünyada her çocukta aşağı yukarı aynıdır. Okul Öncesi dönemdeki çocuğun dünyasında çizim ve boyama işlemleri sonucunda oluşan lekeler, belli belirsiz çizgi ve şekiller, iletişimin ve kabul görmenin belirtileridir. Çocukların oluşturdukları bu sanatsal etkinlikler önceden planlanmayan yeni veya aniden oluşan tanımlamalardır. Bu nedenle çocukların algılamayla elde ettikleri çizgi, simge ve işaretler, etkinlik süreci açısından son derece anlamlı olup onların dünyasını dolaysız, yalın, saf bir şekilde yansıtan önemli unsurlar olarak görülebilmektedir. Sanattan, sanat eğitiminden yoksun yaratıcılığını yeteneklerinin söndürüldüğü bir çocuğun ileriki yaşlarda nasıl bir toplumun üyesi olacağı bilinmez.

Sonuç olarak bu çalışmada okul öncesi dönemlerdeki çocukların bu yaşta doğru eğitimle, gerçekte var olan sanat bilgileri ile geleneksel sanatlar ve kültürel değerleri sanatsal, görsel aktivitelerle zenginleştirilerek verilmesi ilerde entelektüel bir kişilik yapısına gelebilmek için okul öncesi dönemden başlanılarak sanat eğitimi vermekten geçer.

Anahtar Kelime: Eğitim, Sanat, geleneksel.

**ANADOLU MANDA SÜTLERİNDE SOMATİK HÜCRE SAYISINI ETKİLEYEN
FAKTÖRLERİN REGRESYON AĞACI YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ¹**

İsa YILMAZ

Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, isa.yilmaz@igdir.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Iğdır ilinde Anadolu nehir mandası yetiştiren işletmelerde somatik hücre sayısına (SHS) etkili bazı çevre faktörlerinin etkisi veri madenciliği algoritmalarından CHAID algoritması ile incelenmiştir. Regresyon ağacı metodu olarak CHAID algoritması ile regresyon ağacı oluşturulmuştur. Bu amaçla 54 farklı işletmede, 91 baş Anadolu Mandasından alınan 637 süt örneği kullanılmıştır. Çalışmada Anadolu mandası yetiştiren işletmelerde üretilen sütlerin somatik hücre varlığını etkileyen değişkenler; mevsim, eğitim durumu, sağım şekli, sağımı yapan kişi ve meme temizliği yapılıp yapılmama durumu olarak ele alınmıştır. SHS etkileyen bağımsız değişkenler seçilirken, en çok etkiye sahip olan meme temizliği ve sağımcı değişkeni olduğu belirlenmiştir. Bu değişkenler arasındaki çoklu bağlantı probleminden dolayı SHS üzerine etkileri iki regresyon ağacı diyagramı kullanılarak, değerlendirilmiştir. Birinci regresyon ağacı diyagramı işletmelerde meme temizliği yapılıp yapılmama durumunun SHS ye etkisi; meme temizliği yapılıyor ve yapılmıyor şeklinde iki düğüme ayrılmıştır (sırasıyla SHS sayısı: 67.637 ve 125.975 hücre/ml). Meme temizliği yapılıyor ise mevsimlere göre yaz, ilkbahar ve kış mevsimi olarak üç gruba ayrılmıştır (SHS sırasıyla: 83.374, 59.691 hücre/ml ve 43.029 hücre/ml). Meme temizliği yapılmıyor düğümü ise yaz ve kış mevsimi olarak iki gruba ayrılmıştır (sırasıyla: 166.957 hücre/ml ve 95.239 hücre/ml) ve tüm gruplar arasındaki farklılık istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($P<0.001$). İkinci regresyon ağacı diyagramı ise, işletmelerde sağımcının ev halkından bayan; ev halkından bayan+erkek ve erkek; işçi ve ev halkından bayan+işçi şeklinde düğümlere ayrılmıştır (SHS sırasıyla: 65.930, 82.667 ve 145.134 hücre/ml). Daha sonraki ayrımlarda ise sağıcının ev halkından bayan olması mevsimlere göre yaz, ilkbahar ve kış şeklinde düğümlere ayrılmıştır (SHS sırasıyla: 81.677, 58.221 ve 41.815 hücre/ml). Sağımcının işçi ve ev halkından bayan+işçi olması durumunda mevsimlere göre yalnız yaz ve kış gruplarına ayrılmıştır (SHS sırasıyla: 196.882 hücre/ml ve 106.324 hücre/ml). İşletmelerde sağımcı faktörlerinin SHS üzerine etkisi tüm faktörlerde önemli olarak ($P<0.001$) tespit edilmiştir. Sonuç olarak; Iğdır ilinde üretilen Anadolu manda sütlerinin elde edilmesinde SHS'nin düşürülmesi için meme temizliği ve hijyen konusunda sağımcıların bilinçlendirilmesi faydalı olacaktır. Ayrıca, elde edilen sütlerin SHS sayısı aritmetik ortalaması $82.4\pm 3.3\times 10^3$ hücre/ml ve geometrik ortalaması $60.1\pm 3.4\times 10^3$ hücre/ml olarak tespit edilmiştir. Bu değerlerin Türk Gıda Kodeksi ve Avrupa Birliği Komisyonu'nun ilgili tebliğlerinde belirtilen limitlere uygun bulunduğu saptanmıştır (her iki düzenlemede $SHS\leq 400.000$ hücre/ml olması istiyor). Bu durum Anadolu mandasına sahip işletmecilerin, Dünya standartlarında üretim yaptıkları söylenebilir. Bu nedenle yetiştiriciler Anadolu mandası yetiştirmeleri teşvik edilmeli, Manda birliği kurulmalı ve örgütlü bir şekilde ürünleri değerlendirilerek, pazarlanması sağlanmalıdır. Böylece, yeni istihdamlara olanak verilerek, elde edilen ürünlerin işlenmesi, pazarlanması ve tüketici zincirinin oluşması ile hem istihdam hem de ekonomiye katkısı sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu mandası, Somatik hücre sayısı, Faktör, Karar ağacı, Iğdır ili

¹ Bu çalışma "Iğdır İlinde Yetiştirilen Anadolu Mandalarının Süt Kompozisyonu ve Somatik Hücre Sayısına Etkili Faktörler" isimli Yüksek Lisans Tez verilerinden hazırlanmıştır.

**ATIK MERMER TOZU KATKILI POLİMER KOMPOZİTLERİN MEKANİK
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Hasan POLAT

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, hpolat@bingol.edu.tr

Meral OLTULU

Dr. Öğr. Üyesi., Atatürk Üniversitesi, mroltulu@atauni.edu.tr**ÖZET**

Çevresel ve ekonomik yönden atık malzemelerin farklı alanlarda tekrar kullanılması önemlidir. Bu çalışmada yapı malzemesi olarak son dönemlerde çok popüler olan polimer kompozitlerin üstün mekanik özelliklerini düşürmeden içerisinde atık malzemelerin kullanılması amaçlanmıştır. Çalışmada polimer matrise ağırlıkça %0, 10, 20, 30 ve 40'ı oranlarında atık mermer tozu ilave edilerek beş farklı polimer kompozit grubu hazırlanmıştır. Üretilen numuneler uygun koşullarda kür edildikten sonra numuneler üzerinde birim hacim ağırlık, ultrases geçiş hızı, basınç dayanımı ve eğilme dayanımı deneyleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre atık mermer tozu oranının artmasıyla birim hacim ağırlık değerleri artmıştır. Basınç dayanımı değerleri incelendiğinde %10 atık mermer tozu oranına kadar artış gözlemlenirken diğer oranlarda azalma meydana gelmiştir, ayrıca eğilme dayanımı değerleri incelendiğinde %30 atık mermer tozlu grup dışında eğilme dayanımı değerlerinde önemli bir artış gözlemlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Atık mermer tozu, Polimer Kompozit, Mekanik Özellikler**INVESTIGATION OF MECHANICAL PROPERTIES OF WASTE MARBLE DUST**

It is important to reuse the waste materials in different areas from environmental and economic aspects. In this study, it is aimed to use the waste materials in the construction materials without losing the mechanical properties of the polymer composites which are very popular recently. In the study, five different polymer composite groups were prepared by adding the waste marble powder to the ratios of 0, 10, 20, 30 and 40% by weight of the polymer matrix. After the samples were cured under suitable conditions, unit weight, ultrasound velocity, compressive strength and flexural strength tests were performed on the samples. According to the results, the unit weight values increased with the increase of the rate of waste marble dust. When the compressive strength values were examined, an increase in the rate of 10% waste marble dust was observed, while the other ratios decreased, and when the bending strength values were examined, an increase in the rate of 30% waste marble dust was observed.

Keywords: Waste marble powder, Polymer Composite, Mechanical Properties

**ATIKLARIN YÜZEY MODİFİKASYONU İLE KULLANILABİLİRLİĞİNİN
ARTIRILMASI**

Çiğdem SARICI ÖZDEMİR

Kübra KARADAŞ

İnönü Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Malatya

cigdem.ozdemir@inonu.edu.tr, kubrakaradas8892@gmail.com

ÖZET

Son yüzyıl içerisinde, dünyamızda meydana gelen teknolojik ilerlemeler ile çevre sorunları, birbirine paralel artış göstermektedir. Endüstriyel alanlar; petrol, ilaç, boya, tekstil, kağıt v.b. gibi pek çok sektörden oluşmaktadır. Bu endüstrilerde kullanılan kimyasal maddelerin bir kısmı, atık sular içerisinde çevreye verilmektedir. Atık suların kaynak sularına karışmasıyla, su kaynaklarındaki suyun fiziksel ve kimyasal özellikleri değişerek, suda istenmeyen kirlilikler meydana getirecektir. İnsan sağlığı için, çok büyük tehdit unsuru olan bu kimyasalların, uzaklaştırılması büyük bir sorun yaratmaktadır. Kirliliğin giderilmesi için biyolojik, fiziksel ve kimyasal prosesler kullanılmaktadır. Çeşitli atıkların gideriminde kimyasal arıtım ve kimyasal dezenfeksiyon yerine güneş ışığı gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması çevre dostu sistemlerin geliştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma kapsamında kayısı çekirdeği kabuğunun titanyum dioksit ile oluşturduğu kompozitlerin yüzey ve karakterizasyon özellikleri incelenmiştir. Bu katalizör 0.4 gram titanyum dioksit ve 2 gram kayısı çekirdeği kabuğu, 2 saat boyunca oda sıcaklığında 200 ml (1:1) alkol -su oranında karıştırılmıştır. Daha sonra alınan bu numune 80 , 100, 120, 140 ve 160°C derecedeki etüvde 6 saat bekletilmiş ve etüvden çıkarılmış örnekler, öğütülerek saklama kaplarına konulmuştur. Sıcaklığın kompozit hazırlamadaki etkisi incelenen örneklerin karakterizasyonunda XRD, FTIR, SEM, EDAX analizleri yapılmıştır. XRD grafiklerinden yapı içerisindeki kristal gruplar belirlenmiştir. SEM örnekleri ile elde edilen fotokatalizörlerin gözenek yapısı belirlenmiş ve yapı içerisinde yer alan ikincil gruplar saptanmıştır. Kayısı çekirdeğinden dolayı varolan aromatik yapı FTIR analizi ile belirlenmiştir. EDAX sonuçları ile fotokatalitik etki yaratacak olan titanyum dioksitin miktarı ve yüzey içerisindeki yeri tanımlanmıştır. Elde edilen örneklerin boya adsorpsiyonunda etkisi belirlenmiştir.

Anahtar kelime: Kompozit malzeme; kayısı çekirdeği; adsorpsiyon

**BAĞIMSIZ DENETÇİLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MESLEKİ
ŞÜPHECİLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ**

Ahmet KARAHAN

Öğr. Gör. Dr., Adıyaman Üniversitesi, akarahan@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Bağımsız denetçiler, finansal tabloların objektif ve bağımsız bir incelemesini yapmaktan ve bu tablolarda yer alan bilgilerin doğru olup olmadıklarına dair görüş bildirmekten sorumludur. Oluşturulan görüşün güvenilir, yeterli ve uygun denetim kanıtları ile desteklenmesi gerekmektedir. Mesleki şüphecilik; sorgulayıcı bir akla sahip olmayı, mali tablolarda hata veya hile kaynaklı olası yanlışlıklara karşı uyanık olmayı ve denetim kanıtlarının eleştirel bir değerlendirmesini de içeren bir tutumdur. Bağımsız denetçiler, mesleki şüpheciliği yeterli düzeyde uygulamadıklarında görüşlerini destekleyecek nitelikte yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edemeyebilirler. Bu nedenle bir süredir denetim alanında yapılan araştırmaların odak noktasını oluşturan mesleki şüphecilik kavramı, son zamanlarda meydana gelen denetim başarısızlıkları nedeniyle çok daha önemli hale gelmiştir. Beş Faktör Kişilik Kuramı'na göre bir kişinin kişilik özelliklerinin tanımlanması ve yorumlanması üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Ancak, bir bağımsız denetçinin kişilik özelliklerinin mesleki şüphecilik düzeyine olan etkisi üzerine henüz bir araştırma yapılmamıştır. Kişiliğin, davranışların belirleyicisi olarak önemi göz önüne alındığında, bağımsız denetçilerin kişilik özelliklerinin ve bu özelliklerin mesleki şüphecilik düzeylerine olan etkisinin ortaya konulmasına ihtiyaç vardır. Bu nedenle, bu çalışmada bağımsız denetçilerin kişilik özelliklerinin, mesleki şüphecilik düzeyleri ile olan ilişkisi incelenmiştir. Araştırma sonuçları, bağımsız denetçilerin mesleki şüphecilik düzeyleri üzerinde kişilik özelliklerinin belirleyici bir rolü olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Bağımsız Denetçi, Kişilik, Beş Faktör Kişilik Kuramı, Mesleki Şüphecilik

THE EFFECT OF INDEPENDENT AUDITORS' PERSONALITY TRAITS ON PROFESSIONAL SKEPTICISM LEVELS**Abstract**

Independent auditors are responsible for conducting an objective and independent review of the financial statements and providing an opinion on the accuracy of the information contained in these tables. The opinion created should be supported by reliable, adequate and appropriate audit evidence. Professional skepticism; it is an attitude that includes a questioning mind, a vigilance against possible mistakes in the financial statements, and a critical assessment of audit evidence. Independent auditors may not obtain sufficient and appropriate audit evidence to support their views when they do not adequately implement professional skepticism. Therefore, the concept of professional skepticism, which has been the focus of research in the field of auditing for some time, has become much more important because of the recent control failures. According to the Five Factor Personality Theory, various studies have been conducted on the definition and interpretation of a person's personality traits. However, no research has been conducted on the effect of an independent auditor's personality traits on the level of professional skepticism. Given the importance of personality as the determinant of behavior, there is a need to reveal the personality traits of independent auditors and their impact on the levels of professional skepticism. Therefore, in this study, the relationship between the personality traits and the level of professional skepticism was investigated. The results of the study showed that there is a decisive role of independent auditors' personality traits on professional skepticism levels.

Keywords: Independent Auditor, Personality, Five Factor Personality Theory, Professional Skepticism

BAZI BİTKİ YAĞLARININ ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLERİ
ANTIMICROBIAL PROPERTIES OF SOME PLANT OILS

Şule İNCİ

Dr. Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, sule.inci@hotmail.com

Sevda KIRBAĞ

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, skirbag@firat.edu.tr**ÖZET**

Bitkilerden elde edilen yağlar çok eski zamanlardan beri hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır. Kabak çekirdeği yağı; halk arasında iltihap önleyici, parazit düşürücü, kansere ve ciltteki lekelerle karşı uygulanmaktadır. Lahana yağı; bazı kanser tedavilerinde, zayıflama ve cilt bakımı için kullanılmaktadır. Isırgan tohumu yağı; prostat, idrar yolu enfeksiyonları, bronşit, kanser, böbrek taşları, ciltteki ekzama ve yaralara karşı kullanıldığı bilinmektedir. Bu çalışmada; kabak çekirdeği yağı, lahana yağı ve ısırgan tohumu yağı ile bunların farklı karışımlarının antimikrobiyal aktiviteleri oyuk agar metoduna göre tespit edilmiştir. Çalışma için *Staphylococcus aureus* ATCC25923, *Pseudomonas aeruginosa* DMS50071, *Klebsiella pneumoniae* ATCC700603, *Escherichia coli* ATCC25322, *Bacillus subtilis* ATCC6633, *Bacillus megaterium* DSM32 ve *Staphylococcus cohnii* DSM20260 gibi bakteriler, fungus olarak *Candida albicans* FMC17 ve *Candida glabrata* ATCC66032, dermatofitlerden *Trichophyton sp.* ve *Epidermophyton sp.* mikroorganizmaları kullanılmıştır. Sonuç olarak kabak çekirdeği, lahana ve ısırgan tohumu yağları ve karışımları kullanılan mikroorganizmaların bazılarının gelişimlerini farklı oranlarda engellerken bazılarının gelişimini engellememişlerdir. Kabak+Lahana+Isırgan yağı karışımları *C. glabrata* ve *Trichophyton sp.* dışındaki bütün mikroorganizmaları inhibe etmiştir (inhibisyon zonu 8-12).

Anahtar Kelimeler: Kabak Çekirdeği Yağı, Lahana Yağı, Isırgan Tohumu Yağı, Antimikrobiyal Aktivite

Abstract

Oils obtained from plants have been used in the treatment of diseases since ancient times. Pumpkin seed oil is applied anti-inflammatory, lowering the parasitic, against cancer and skin blemishes in public. Cabbage oil are used treatment of some types cancer, for slimming and skin care. Nettle seed oil is known to be used prostate, urinary tract infections, bronchitis, cancer, kidney stones, skin and against wounds. In this study; The antimicrobial activities of pumpkin seed oil, cabbage oil and nettle seed oil with their different mixtures were determined according to the agar well diffusion method. For the study, bacteria such as *Staphylococcus aureus* ATCC25923, *Pseudomonas aeruginosa* DMS50071, *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603, *Escherichia coli* ATCC25322, *Bacillus subtilis* ATCC6633, *Bacillus megaterium* DSM32 and *Staphylococcus cohnii* DSM20260, *Candida albicans* FMC17 and *Candida glabrata* ATCC66032 as fungi, from dermatophytes, *Trichophyton sp.* and *Epidermophyton sp.* microorganisms were used. As a result, pumpkin seeds, cabbage and nettle seed oils and mixtures prevented in different proportions the development of some of the microorganisms while did not prevent the development of some of them. Pumpkin+Cabbage+nettle oil mixtures inhibited all microorganisms except *C. glabrata* and *Trichophyton sp.* (inhibition zone 8-12).

Keywords: Pumpkin Seed Oil, Cabbage Oil, Nettle Seed Oil, Antimicrobial Activity

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ

Sinan UĞRAŞ

Dr., Sümer Ortaokulu, Malatya, sinanugras@gmail.com

Aysel KIZILKAYA NAMLI

Dr., Mehmet Koloğlu Anadolu Lisesi, Elazığ, ayselkizilkaya@hotmail.com

Giriş ve Amaç: Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gelişimlerinde, öğrencilerin spora yönlendirilmesinde, beden eğitimi derslerinin amaçlarının gerçekleştirilmesindeki rolü önem arz etmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin çalışma koşulları, kariyer olanakları ve ruh hali gibi birçok neden öğretmenin motivasyonunu ve performansını etkileyebilir. Bu doğrultuda beden eğitimi öğretmenlerinin iş yaşam kalitelerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin iş yaşam kalitelerinin belirlenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyet, hizmet yılı ve okul türü gibi farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla nedensel karşılaştırma kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Malatya merkez ilçelerinde çalışan 167 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Van Laar, Edwards ve Easton (2007) tarafından geliştirilen, Akar ve Üstüner (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek kullanılmıştır. Ölçek, iş kariyer memnuniyeti, genel iyi olma, işi kontrol edebilme, iş yaşamında stres, çalışma koşulları ve aile-iş yaşamı dengesi boyutları ve toplamda 23 maddeden oluşmuştur. Verilerin analizinde independent sample t test, One way anova ve post-hoc testlerinden scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet bakımından incelendiğinde istatistiksel olarak bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Hizmet yılına göre genel iyi olma hali boyutunda 1-10 hizmet yılına sahip öğretmenler ile 11-20 hizmet yılına sahip öğretmenler arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Devlet ve özel okullarda çalışan öğretmenler arasında yapılan analiz sonuçlarına göre özel okulda çalışan öğretmenler lehine iş kariyer memnuniyeti boyutunda anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Aile –iş yaşam boyutunda ise devlet okullarında çalışan öğretmenler lehine bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre iş yaşam koşulları ve iş yaşamında stres boyutlarının düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Diğer boyutlarda ise orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. İş yaşam kalitelerinin ve alt boyutlarının iyi düzeyde olmaması olumsuz anlamda önemli bir bulgudur. Hizmet yılı arttıkça iş kariyer memnuniyetinin düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: İş yaşam kalitesi, Beden eğitimi öğretmeni, Beden eğitimi

BELGESEL FİLM YAPIMINDA SÖZLÜ TARİH YÖNTEMİ
ORAL HISTORY METHOD IN DOCUMENTARY FILMMAKING

Kurtuluş ÖZGEN

Öğr. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, kozgen@gmail.com

ÖZET

Tanıklık ve söz; tarihin, geleneğin, kültürün aktarılmasının en eski unsurlardandır. Ancak 20. yüzyılın ortalarından sonra tarih yazımında kaynak olarak kabul görmeye başlamıştır. Modern tarih yazıcılığında devletler, siyasi liderler, savaş komutanları, büyük örgütler gibi resmi aktörlerin yanında sıradan insanların, grupların, toplulukların da tarihin aktörleri olabileceği benimsenmektedir. Sözlü tarih büyük, genel, resmi tarihin-hikâyenin yazımının açıklayıcı, anlatıcı, aktarıcı olmadığı hal ve yerlerde bireyin ve yerelin de tarihinin önemli olduğu savını tarih yazımına katmıştır. Sözlü tarih yöntemi modern tarih anlayışına bir alternatif alan oluşturmuş, ‘geçmiş’ kavramını ‘yakın geçmiş’e ve ‘bugün’e taşımıştır. Sözlü tarih geçmişin yaşayan belleği olarak değerlendirilebilir. Her bireyin kendi yaşamına ilişkin anlatabileceği bir öyküsü vardır. Bu yaşam öyküleri insanlık tarihi için değerli bilgiler içerir. Sözlü tarih aracılığıyla yakın tarihte yaşanan toplumsal krizler ve demografik değişiklikler bu değişiklikleri yaşayan erkeklerin ve kadınların tanıklıkları aracılığıyla doğrudan kayıt altına alınır. Sözlü tarihçiler bu tanıklıkları gelecek için kaydederler

Türkiye’de sözlü tarih literatürü, Tarih Vakfı’nın sözlü tarihin öncülerinden kabul edilen İngiliz sosyal bilimci Paul Thompson’ı da davet ederek gerçekleştirdiği I. Sözlü Tarih Atölyesi’nin (1993) kayıtları ile başlar. Günümüzde tarih biliminin yanı sıra sosyolojide, antropolojide, folklor araştırmalarında kullanılan sözlü tarih yöntemine hem dünyadaki hem de ülkemizdeki belgesel sinemacılar da sıklıkla başvurmaktadır. Enis Rıza, Nalan Sakızlı, Asaf Köksal, Hasan Özgen, Savaş Güvezne, Ersan Ocak, Berrin Balay, İsmet Arasan, Mihriban Sezen ve Gül Büyükbeşe gibi belgesel sinemacılar Türkiye’de sözlü tarih yöntemine baş vurarak belgesel üreten yönetmenler arasında anılabilir.

Bu sunumda Türkiye’de sözlü tarih yöntemi ile hazırlanmış belgesel film örnekleri üzerinden; sözlü tarih yöntemi, belgesel sinema sözlü tarih ilişkisi, belgesel sinemada sözlü tarih kullanımı ve video mülakat teknikleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Belgesel Sinema, Belgesel Film Yapımı, Sözlü Tarih, Video Mülakat

Summary

Testimony and statement are two of the oldest components of history, tradition and culture. However, after the midst of the 20th century, *oral history* started to be accepted as a source in history writing. In Modern history writing, along with states, governments, leaders, commanders, global institutions oral history documents the common people’s and local parties’ testimonies and statements on the subject matter. Oral history could be regarded as the living memory of the past. Every individual has a story to tell that comes out of experience. Crisis and demographical changes in society could be recorded through men and women who had witnessed them via oral history method. The method of oral history has created an alternative field for modern history and has brought the concept of ‘past’ to, ‘recent past’ and ‘today’.

Oral history studies in Turkey started when History Foundation invited Paul Thompson, whom is considered one of the pioneers of oral history, to Turkey for *The Oral History Workshop I* in 1993. Nowadays, documentary filmmakers both in the world and in our country frequently execute the oral

history method used in the sociology, anthropology, folklore research as well as historical science. Enis Rıza, Nalan Sakızlı, Asaf Köksal, Hasan Özgen, Savaş Güvezne, Ersan Ocak, Berrin Balay, İsmet Arasan, Mihriban Sezen and Gül Büyükbeşe are some of the Turkish documentary filmmakers who have used oral history method in their films.

In this presentation, I will explore the utilization of oral history in documentary cinema through examples of documentary films which were produced by the method of oral history in Turkey.

Key Words: Documentary Cinema, Documentary Film Making, Oral History, Video Interview

**DOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ BADMİNTONCULARIN SPORTİF GELİŞİM
İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASINA YÖNELİK SPOR TESİSLERİNİN
YETERLİLİK DURUMLARININ İNCELENMESİ**

**INVESTIGATION OF THE SUFFICIENCY OF SPORT FACILITIES TO MEETING THE
SPORTIVE DEVELOPMENTAL NEEDS OF THE BADMINTON PLAYERS IN EASTERN
ANATOLIA REGION**

Muhammet BAŞ

Arş. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, m.bas@alparslan.edu.tr

Cemal GÜNDOĞDU

Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, cemal.gundogdu@inonu.edu.tr

Metin YILMAZ

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, metinyilmz1@hotmail.com

ÖZET

Küresel bir olgu olan spor, insan hayatına doğrudan etki etmekte, kaliteli ve sağlıklı yaşam ile birlikte dengeli bir yaşam sürdürülmesine olanak sağlamaktadır. Sporun kitleler arasında yaygınlaşmasını sağlamak adına tesisleşme büyük önem taşımaktadır. Spor tesislerinin yeterli sayıda olması ve nitelik açısından kullanışlı olması ülke sporunun gelişimi açısından önemlidir.

Bu çalışmada Doğu Anadolu Bölgesindeki badmintoncuların sportif gelişimi ve sporun yaygınlaşması açısından tesis yeterlilik düzeyinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Doğu Anadolu Bölgesinde badminton branşında faaliyetlerde bulunan 165 gönüllü lisanslı sporcu katılmıştır. Çalışmaya katılan sporculara anket uygulanmıştır. Elde edilen verilerin frekans, standart sapma ve yüzde dağılımları hesaplamalarında SPSS 22.0 programı kullanılmış olup, değişkenler arasında anlamlı fark olup olmadığını test etmek için t-testi ve tek yönlü varyans (Anova) analizleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; tesis yeterliliklerine yönelik sporcuların görüş dağılımları incelendiğinde tesislerin fiziki ve teknik alt yapılarında problemler ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Tesislerinin Yeterliliği, Badmintoncular, Beklenti

Abstract

Sport, which is a global phenomenon, has a direct impact on human life and enables a balanced life with a good quality and healthy life. To ensure the spread of the sport among the masses is great importance in establishing. In terms of quality and to be useful a sufficient number of sports facilities, so important for the development of the sport for the country.

In this study, it was aimed to investigate the level of facility competence in terms of sportive development of badminton players in Eastern Anatolia Region. In the study 165 volunteer licensed athletes participated in the badminton branch from Eastern Anatolia Region. Questionnaires were applied to subjects participated in this study. The frequency of the obtained data, SPSS program 22.0 is used and standard deviation calculations of percentage distributions and t-test and one-way variance (Anova) analyzes were used.

As a result of research, facility qualification towards athletes of view of the distributions are examined, it has been found that problems arise in physical and technical infrastructure of facilities.

Key Words: Sport, Sport Facilities, Sufficiency of Sport Facilities, Badminton Players,

BİR KUR'ÂN ÜSLUBU OLARAK EDEBİ TASVİR

Mehmet YOLCU

Doç. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, myolcu@beu.edu.tr

Ayşe TOKAY

Arş. Gör., Ankara Üniversitesi, atokay@ankara.edu.tr

ÖZET

Din, konularını ve kutsal değerlerini her türlü sınırlandırmadan bağımsız bir metotla ele alan edebi ve bilimsel araştırmaların önünde bir engel olarak yer almamaktadır. Edebi ve bilimsel araştırmalar, iyi niyetle yapıldıklarında ilkesiz inatçılık ve boş iddialardan soyutlandıklarında din ile asla çatışmaz ve onu törpülememektedir. Düşünce özgürlüğü de zorunlu olarak din ile çatışmayı kaçınılmaz bir hale getirmektedir. Avrupa'da yaşayan ulusların özel tarihi şartları nedeni ile din bilim ve sanat arasında bir çatışma ve anlaşmazlık söz konusu olmuşsa da bunu İslam dinine uygulamak doğru olmamaktadır. Çünkü tarihi gerçeklik göz önünde bulundurulduğunda İslam dini ile bilim ve sanat arasında hiçbir zaman en küçük bir çatışma meydana gelmediği bilinmektedir.

Bu tebliğde Kur'an-ı Kerim'de kullanılan ifadede tasvir metodu ele alınmıştır. Tasvir Kur'an üslubunda en üstün ifade aracıdır. Kur'an belleksel bir olgudan ve psikolojik bir durumdan kaynaklanan insan hayalinde (sezgisinde) yer alan bir tablodan, somut bir biçimde gözlemlenen bir olaydan, izlenilen bir manzaradan veya insanın tipinden, karakterinden, yapısından söz ederken tasvir yöntemini kullanmaktadır. Ardından bu tasviri, daha kalın çizgilerle ortaya koyar. Böylece ona somut bir hayat veya sürekli yenilenen bir hareket kazandırmaktadır. Bir belleksel olgu şekil olarak harekete dönüşmüş ve psikolojik tablo ya da sahne durumuna gelebilmektedir. İnsanın karakteri gözle görülebilir bedende somutlaşmıştır. Kur'an olayları sahneleri kıssaları ve manzaraları böylece somutlaştırmakta ve gözler önüne sermektedir. Bütün anlattıkları hayat dolu bir hale gelir bunlara bir de diyalog eklenince manzaralar bütün boyutlarıyla canlandırılmış olmaktadır. Tebliğde bu meyanda Kur'an'ın ele aldığı konuları nasıl edebi bir anlatımla dile getirdiği, onu edebi tasvirle nasıl canlandığı misalleriyle ortaya konmuş ve izahları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Edebi Tasvir, Teşhis, Üslub.

MOLLA HALÎL EL-İS'İRDÎ VE KUR'ÂN İLİMLERİ

Mehmet YOLCU

Doç. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, myolcu@beu.edu.tr

Ayşe TOKAY

Arş. Gör., Ankara Üniversitesi, atokay@ankara.edu.tr**ÖZET**

İslam dünyasında ilme çok değerli hizmet eden çok kişi yetişmiştir. Bunların bir yekûn tutan bir kısmı Anadolu'da hayat sürmüştür. Bunlardan biri de bir Osmanlı alimi olan Siirtli Molla Halîl'idir (1754-1843).

Bu tebliğde Siirtli Molla Halîl'nin **Kur'ân İlimlerine** ilişkin görüşleri ele alınmıştır. Bu incelemede ele alabileceğimiz Kur'ân İlimlerinin en makul tasnifi şöylece özetlenebilir: **Temel Tefsir Yöntemleri** olarak; Rivayete Dayalı Tefsir Metodu, Dirâyete Dayalı Tefsir Metodu ve Karma Metot, **Tefsir Ekolleri** olarak; Mezhebî/Kelâmî Tefsir, Mutezilî Tefsir, Şîî Tefsir, Hâricî Tefsir, İşârî Tefsir, Fihî Tefsir, Konulu Tefsir, İçtimai Tefsir, İlmi Tefsir, **Kur'ân Lafızlarına Yönelik İlimler** olarak; Elfâzu'l-Qur'ân, Hakikat-Mecâz, Umûm-Husûs, Mucmel-Mubeyyen, Muterâdif-Mutebâyin, Muşterek-Muteqârib, Garîbul'-Qur'ân, Mubhemâtu'l-Qur'ân, Kırâetu'l-Qur'ân olarak tasnif edilmektedir, Ek olarak **Kur'ân'ın Manalarına İlişkin İlimler** olarak; İ'câzu'l-Qur'ân, Üslûbu'l-Qur'ân, İ'râbu'l-Qur'ân, Muşkilu'l-Qur'ân, Emsâlu'l-Qur'ân, Munâsebâtu'l-Qur'ân, Aksâmu'l-Qur'ân, Muhkem-Muteşâbih, Hurûf-ı Mukattaa, Mubhemâtu'l-Qur'an, **Tarihî Olgularla Alakalı Kur'ân İlimleri** olarak; Kasasu'l-Qur'ân, Esbâbu'n-Nuzûl, Nâsih-Mensûh, Tefsîrde İsrâiliyyât, Fedâiu'l-Qur'ân da bu tasnif içerisinde bulunmaktadır. Bu tebliğde ana hatlarıyla ortaya koyduğumuz bu tasnife dahil Kur'ân İlimleri hakkında Siirtli Molla Halîl'in ne tür düşünce ve yaklaşımları olduğu tespit edilmiş, bunlar ilmî ve tarafsız sabiteler, ölçüler ışığında değerlendirilmiştir. Molla Halîl, genelde bu konulara sistematik biçimde yaklaşmamış, özetlemeye çalıştığı kitaplardaki bilgileri tefsirinin içine serpiştirmekle yetinmiştir.

Anahtar Kelimeler: Molla Halîl, Kur'ân İlimleri, Tefsir Usulü, Kur'ân Tarihi, Tefsir İlkeleri.

AKADEMİK TEŞVİK PUAN ANALİZİ: SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YORULMAZ

Selçuk Üniversitesi, mtyorulmaz@hotmail.com

Amaç: Bu çalışmanın amacı, devlet yüksek öğretim kadrolarında bulunan öğretim elemanlarının bir yıl içerisinde yapmış oldukları bilimsel yayınların akademik teşvik yönetmeliği kapsamında incelenmesi ve sağlık yönetimi bölümünün irdelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif bir çalışma olan bu araştırmada Selçuk Üniversitesi'nde görev yapan akademik personelin teşvik puanları, Selçuk Üniversitesi resmi web sitesinde yayınlanarak kamuoyuna sunulmuştur. Akademik puanlar Selçuk Üniversitesi resmi web sitesinde alınarak analiz edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, akademik teşvik puanını 30 puan veya üzerinde alan akademisyenler oluşturmaktadır. Örneklem; 40 araştırma görevlisi, 43 öğretim görevlisi, 123 Dr. Öğretim Üyesi, 150 Doçent Doktor ve 295 Profesör kadrosundaki akademisyenlerden olmak üzere toplam 654 akademisyenden oluşmaktadır. Sağlık Yönetimi bölümünden akademik teşvik almaya hak kazanan öğretim elemanı sayısı beştir. Bunlar bir Profesör, 2 Doçent Doktor ve 2 Doktor Öğretim üyesinden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan veriler Selçuk Üniversitesi 2018 yılı akademik teşvik puanlarıdır.

Bulgular: Yapılan analizde; Selçuk Üniversitesinin akademik teşvik puanı ortalaması 43,051 olarak bulunmuştur. Öğretim görevlilerinin yaklaşık %33'ü fakültelerde görev yapmaktadır. Akademik teşvikten yararlanan 39 araştırma görevlisinden 3'ü Doktor unvanlıdır. 43 öğretim görevlisinden 2'si Dr unvanı ile hizmet vermektedir. Dr. öğretim üyesi kadrosunda olan akademisyenlerin %11'i yüksekokullarda görev yapmaktadır. Doçent Dr. kadrosunda olan akademisyenlerin yalnızca 2'si yüksekokullarda görev yapmaktadır. Profesör kadrosunda olan akademisyenlerin yalnızca 3'ü yüksekokullarda görev yapmaktadır. Fakülteler arasında Profesör unvanı için en yüksek akademik teşvik puan ortalaması olan fakülte, 63,075 ortalama ile Turizm Fakültesi olarak bulunmuştur. Araştırma Görevlisi Unvanı için en yüksek puan Tıp Fakültesi'nde 61,5 olarak bulunmuştur. Sağlık Yönetimi Bölümü'nün akademik teşvik puan ortalaması ise 49,48 olarak bulunmuştur. Sağlık Yönetimi Bölümü'nün akademik teşvik puan ortalaması Üniversite genel puan ortalamasından yaklaşık 6,5 puan daha fazla olarak tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırma sonucunda akademik personelin unvanlarına göre çalıştıkları departmanlar arasında kıyaslama yapılmıştır. Özellikle Sağlık Bilimleri Fakültesi bölümleri üzerinde durulmuş ve Sağlık Yönetimi Bölümü irdelenmiştir. Personel motivasyonun da ödüllendirmek her zaman çalışan verimliliğini artırmaktadır. Bir çeşit performans ödüllendirmesi olan, akademik teşvik modelinin akademisyenlerin üretkenliğini artıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Teşvik, Performans, Sağlık Yönetimi Bölümü.

THE ANALYSIS OF ACADEMIC ENCOURAGEMENT POINTS: EXAMPLE OF HEALTH MANAGEMENT DEPARTMENT

Abstract

Objective: The aim of this study is to investigate the scientific publications of academic personnel who work in the institutions of state higher education within the year and to examine the health management departments.

Materials and Methods: In this study, which is retrospective, the academic encouragements cores of academic personnel working in Selçuk University were published on the official website of Selçuk University and it was analyzed according to academic points that were taken from the official website of Selçuk University. The sample of the study was composed of academicians who got an academic encouragement score of 30 points or more. The sample consisted of 654 academicians with 40 research assistants, 43 lecturers, 123 assistant professors, 150 associate professors, and 295 professors. The number of faculty members who were suitable to get academic encouragement from the Department of Health Management was five. These consisted of one professor, two associate professors, and two assistant professors. The data used were that academic encouragement points for 2018.

Findings: In the analysis which was done, the academic encouragement point of Selçuk University was found at 43,054. Approximately 33% of lecturers were working in the faculties. Three of 39 research assistants were Ph.D. Two of 43 lecturers were Ph.D. 11% of academicians who were assistant professors were working in high schools. Only 2 of the academicians were working in high schools. Only 3 of the academicians who were professors were working in high schools. The faculty, which was the highest academic encouragement point of the title of the professor, was found at the Faculty of Tourism with an average of 63,075. The highest score for the Research Assistant was found at 61,5 in the Faculty of Medicine. The mean of academic encouragement point of the Department of Health Management was found to be 49.48. The mean of academic encouragement point of the Department of Health Management was found higher than the average of the university average as nearly 6.5 points.

Results: As a result of the research, the comparison among the departments of the academic personnel was made according to their titles. Especially, the departments of the Faculty of Health Sciences were pointed out and the Department of Health Management was examined. Employee motivation also increases employee productivity at all times. It is thought that the academic encouragement system, which is a kind of performance and rewarding system, will increase the productivity of academicians.

Keywords: Academic Encouragement, Performance, Health Management Department.

**LİSE ÖĞRETMENLERİNİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARI İLE İŞLE
BÜTÜNLEŞMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ****THE RELATIONSHIP BETWEEN HIGH SCHOOL TEACHERS' EMOTIONAL LABOR
BEHAVIORS AND THEIR WORK ENGAGEMENT**

Eda ÇARIKCI

Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, crkceda@gmail.com

Necati CEMALOĞLU

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, necem@gazi.edu.tr

ÖZET

Çalışanların iş yaşamında duydukları tatmin, bir dizi ilişkiler ağıyla şekillenmektedir. İş yaşamındaki stres ise iş tatminini olumsuz etkilemektedir. En stresli işlerden biri olan öğretmenlik mesleğinin aşırı iş yükü, uygunsuz öğrenci davranışları, meslek içindeki sürekli değişim, yetersiz kaynaklar, meslektaşlarla ve velilerle zayıf ilişkiler ile birlikte bu etkileşimlerden dolayı oluşan farklı duyguların neticesinde uygun davranışların sergilenmesini gerektiren zorlu bir meslek olduğunu söylemek mümkündür. Gelecek nesillerin yetiştirilmesi sorumluluğunu taşıyan öğretmenlerin, görevlerini severek ve isteyerek yerine getirmeleri temelde işlerinden duydukları tatmin düzeyiyle ilgilidir. Meslek hayatındaki zorlayıcı faktörler ve beraberindeki stresin öğretmenlerin işlerinden duydukları tatmini de etkilediği söylenebilir. Öğretmenlik mesleğinde işten duyulan tatminin azalması birçok olumsuzluğu meydana getirmekte ve mesleki tükenmişliğin yaşanmasına da yol açmaktadır. İnsanlarla yüz yüze ilişki gerektiren mesleklerde ise tükenmişlik daha fazla görülmektedir. Öğretmenlik de bu mesleklerden biridir. Öğretmenlerin çalışırken kendilerini ne kadar zinde, yoğunlaşmış ve adanmış hissettiklerini yansıtan güdüsel bir kavram olarak ele alınan işle bütünleşme, tükenmişliğin karşıtı olarak görülmektedir. İşle bütünleşme yaşayan öğretmenlerin ise tükenmişlik hissine kapılma ihtimallerinin daha düşük olduğu gözlenmiştir. Tükenmişlik, çalışanların kişisel ve sosyal uyumlarını zedelerken işlerine karşı olan tutumlarını etkilemekte, işle bütünleşmelerini de azaltmaktadır. Öğretmenlik gibi hizmet tabanlı mesleklerde çalışanlarda daha sık görülen duygusal emek davranışını, işle bütünleşmeye etki eden bireysel faktörler kapsamında ele almak mümkündür.

Bu araştırmanın amacı, lise öğretmenlerinin duygusal emek davranışları ile işle bütünleşmeleri arasındaki ilişkiyi saptamaktır. Bu amaçla aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

- Lise öğretmenlerinin duygusal emek ve işle bütünleşme düzeyleri nedir?
- Lise öğretmenlerinin duygusal emek düzeyi ile işle bütünleşme düzeyi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Lise öğretmenlerinin duygusal emek gösterimi, işle bütünleşmelerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

İlişkisel tarama modelindeki bu araştırmaya uygun örnekleme yöntemi ile belirlenen 251 öğretmen katılmıştır. Araştırmada, veri toplama araçları olarak “Duygusal Emek Ölçeği” ve “İşle Bütünleşme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, lise öğretmenlerinin duygusal emek davranışlarına yönelik derinden rol yapma davranışları ve doğal duyguları çoğu zaman, yüzeysel rol yapma davranışlarını ise nadiren sergiledikleri; işle bütünleşmeye yönelik en fazla fiziksel ve bilişsel bütünleşme davranışları olmak üzere yüksek düzeyde duygusal bütünleşme davranışları gösterdikleri görülmüştür. Ayrıca yüzeysel rol yapma ile duygusal bütünleşme arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki, doğal duygular ile en fazla duygusal bütünleşme arasında olmak üzere, fiziksel bütünleşme ve

bilişsel bütünleşme boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu; duygusal emek davranışlarının işle bütünleşmeye yönelik fiziksel bütünleşme hariç duygusal ve bilişsel bütünleşme davranışlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, İşle Bütünleşme, Lise Öğretmenleri

Keywords: Emotional Labor, Work Engagement, High School Teachers

PISA UYGULAMASINDA BAŞARI GÖSTEREN ÜLKELERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SİSTEMLERİNİN İNCELENMESİ**INVESTIGATION OF PRE-SCHOOL EDUCATION SYSTEMS OF COUNTRIES WITH SUCCESS IN PISA**

Eda ÇARIKCI

Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, crkceda@gmail.com

Necati CEMALOĞLU

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, necem@gazi.edu.tr

ÖZET

Nitelikli insan gücü yetiştirmede eğitim sisteminin payı çok büyüktür. İnsan yaşamında gelişim dönemleri göz önünde bulundurulduğunda kritik dönemlerden birine denk gelen okul öncesi eğitim, kazanımları yönüyle sonraki öğrenim hayatına ve sosyal yaşama etki etmektedir. Öğrenim hayatının temelini oluşturan okul öncesi eğitim sistemine yönelik iyileştirme ve politika geliştirme çalışmaları ise büyük önem taşımaktadır. Eğitim politikalarının belirlenmesinde, öğrencilerin bilgi ve beceri düzeylerinin diğer ülkelerle karşılaştırması bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Bu doğrultuda birçok ülke, mevcut durumunu değerlendirmek, sistemin güçlü ve zayıf yönlerini görmek ve eğitim standartlarını geliştirmek adına PISA sonuçlarını kullanmaktadır. Öğrencilerin okul öncesi eğitim alma durumları da PISA’da öğrenci başarısını etkileyen ayrı bir faktör olarak ele alınmaktadır. Bu araştırmanın amacı, PISA uygulaması sonuçları kapsamında en başarılı ülkeler arasında yer alan Singapur, Japonya ve Estonya’nın okul öncesi eğitim sistemlerinin incelenmesidir. Bu amaca yönelik olarak Singapur, Japonya ve Estonya’nın eğitim sistemlerinin genel yapısı ve okul öncesi eğitim sistemleri incelenmiş ve en son gerçekleştirilen 2015 PISA uygulaması sonuçları çerçevesinde Türk eğitim sistemi ile karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmıştır. PISA, OECD, ERG, MEB, TEDMEM, UNESCO ve UNDP raporları kapsamındaki verilerden yararlanarak çeşitli istatistiksel göstergelere yer verilmiştir. Türkiye, Singapur, Japonya ve Estonya’da okul öncesi eğitim zorunlu olmamakla birlikte, öz bakım becerileri kazandırmak, bedensel gelişimi desteklemek, bireysel ve toplumsal sorumluluk duygusu aşılama ve zorunlu eğitime hazırlamak ortak amaçlarını taşımaktadır. Singapur eğitiminde düşünen okullar, öğrenen ulus anlayışı, Japonya eğitiminde daha iyiye ulaşma odaklı rekabetçi ruh ve sağlık, din, doğa, müzik ve sanat dallarını kapsayan zorunlu içerik, Estonya eğitiminde ise zorunlu eğitimdeki akademik başarıya zemin hazırlama odağı öne çıkmaktadır. Okul öncesi eğitim süresi, eğitime ayrılan bütçe, öğrenci başına yapılan harcama miktarı ve okullaşma oranı bakımından Türkiye’nin, diğer ülkelerin gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu değerlendirmelerden hareketle, politika belirleyicilerin özellikle okul öncesi eğitime teşvik, eğitimin süresi, kapsamı ve okullaşma oranının artırılması yönünde adımlar atması gerekmektedir. Ayrıca okul öncesi eğitimin, çocuğun günlük ihtiyaçlarının karşılanması ve bakımı olarak algılanmasının ötesinde, ahlaki davranışlar kazandıran, bireysel ve toplumsal sorumluluk duygusu aşılayan, entelektüel ve sosyal gelişim odaklı bir sistem olarak algılanmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: PISA, Okul Öncesi Eğitim, Türkiye, Singapur, Japonya, Estonya, Eğitim Sistemi

Keywords: PISA, Pre-School Education, Turkey, Singapore, Japan, Estonia, Education System

ÇENELER ÜZERİNDE GÖRÜLEN SÜPERNÜMERER DİŞLER VE ÖZELLİKLERİ**THE CHARACTERISTICS OF SUPERNUMERARY TEETH APPEARING ON THE
JAWS**

Bilal EGE

Dr.Öğr.Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, miregein@gmail.com**ÖZET**

Dental ark üzerinde belirli bir bölgede olması gerekenden daha fazla sayıda bulunan dişlere süpernümerer diş denir. Bu dişler ayrıca artı diş veya hiperdonti olarak da adlandırılmaktadır. Süpernümerer dişler hem daimi hem süt dentisyonunda çenenin herhangi bir yerinde bulunabildikleri gibi üst veya alt çenede tek başlarına veya birden fazla sayıda, uni veya bilateral şekilde bulunabilmektedir. Çok sayıda artı dişin aynı olguda rastlanması ise nadir görülür ve genellikle bu durum sistemik bir rahatsızlık veya Cleidocranial dysostosis, Gardner ve Ehlers-Danlos gibi sendromlarla birlikte görülmektedir.

Süpernümerer dişler sıklıkla erkeklerde ve premaksiller bölgede gözlenmektedir. Literatürde lokasyona göre iki ön keser diş arasında ‘mesiodens’, küçük azı dişler arasında ‘parapremolar’, büyük azı dişler arasında ‘paramolar’ ve üçüncü büyük azı distalinde ‘distomolar’ olarak sınıflandırmıştır. Morfolojilerine göre ise suplemental ve rudimenter olarak ikiye ayrılır; suplemental olanlar anatomik olarak ilgili dişe benzerken, rudimenter olanlar ise düzensiz bir anatomiye sahiptir. Bununla birlikte çeneler dışında maksiller sinüs, yumuşak damak, burun boşluğu gibi anatomik bölgelerde de bulunabilirler. Artı dişler genellikle asemptomatiktir ancak bazı durumlarda sürme bozukluğu, sürme gecikmesi, sürekli dişlerin yer değiştirmesi, çapraşıklık, dentigeröz kist formasyonu, komşu diş köklerinde patolojik rezorpsiyon, ilgili bölgede ağrı ve şişlik gibi çeşitli komplikasyonlara sebep olabilmektedir.

Süpernümerer dişlerin etyolojisi halen tam olarak bilinmemektedir. Literatürde bu konuda değişik teoriler olmasına ve etiyolojisinde genetik komponentlerin olduğu bilinmesine rağmen bu konuda yeterli sayıda araştırma bulunmamaktadır. Hastaların büyük bir kısmında bu dişler, dental arka sürmemiş yani gömülü bulunduğu rutin klinik muayene esnasında teşhis edilememektedir. Ancak olası bir komplikasyona neden olduklarında veya rutin radyografik incelemeler sırasında tesadüfen saptanabilmektedirler. Bu nedenle teşhisin gecikmesi birçok hastada ilerleyen süreçte daha kapsamlı tedaviler gerektireceğinden erken tanı ve tedavi bu dişlere bağlı gelişebilecek dental problemlerin önlenmesi açısından önemlidir.

Bu çalışmada, süpernümerer dişlerin genel karakteristik özellikleri ve oluşturabilecekleri dental komplikasyonlarının güncel literatür eşliğinde incelenmesi ve bu konuda kendi klinik deneyimlerimizin paylaşılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Süpernümerer diş, artı diş, fazla diş, paramolar, distomolar

BİR DÖNEM VE BİR SİYASİYET
ALİ FETHİ BEY VE BELDİYE SEÇİMLERİ (1930)

Prof. Dr. M. Salih MERCAN

Bitlis Eren Üniv. Fen-Edb. Fakültesi, msmercan@beu.edu.tr

ÖZET

1929 yılının sonundaki huzursuzluk ve bunalım havası, 1930 yılının başında kulak fısıltılarından Basına kadar yayılan yolsuzluk dedikoduları, rüşvet ithafları ve dış ülkelerde bile yankılanan dikta söylentileri ile, daha da şiddetlenerek devam etti. Öylesine bir iç huzursuzluk hüküm sürmeye başladı ki, Mustafa Kemal Paşa, Mart sonlarında bir yabancı gazete habercisiyle yaptığı konuşmalarda “ idari işlerine, sizin sandığınız gibi karışamıyorum. İşte karşınızda bir Bakan var, görevine karışıp karışmadığını ona sorunuz. Demek zorunda kaldı. Bu açıklama karşısında yabancı gazeteci “Basına niçin serbestlik verilmiyor” diye sordu. Mustafa Kemal Paşa bu soruyu “idare ve hükümetin mezhebine taarruz etmemek şartıyla basın serbesttir” diye karşıladi.

Bu durum da şunu göstermekte idi. Memleket her alanda büyük bir huzursuzluk içinde idi Eleştiriyi kaldırmanın, basını susturmanın, Meclis muhalefetine imkân vermemenin, tek başına iktidarda olmanın bunalımın yok etmeye, huzuru getirmeye yararı olmuyordu. Tersine denetimsiz parlamentonun meydana getirdiği hoşnutsuzluk günden güne büyüyor ve ekonomik sıkıntılar şiddetleniyordu. Öte yandan, olayların ve konuların eleştirilmesi ve tartışılması suretiyle gerçeği aramanın ve en isabetli tedbirleri bulmanın zorunluluğu da kaçınılmaz bir nitelik kazanmıştı. Politika ve basın hayatını baskı altına almakla işlerin düzelmesine imkân olmayacağı açıkça meydanda idi. Toplumdaki genel hoşnutsuzluğun gerçek nedenini Mustafa Kemal Paşa da görmüş, tek doğru ve güçlü tedbirin çok partili siyasi bir hayat olacağı kanısına varmıştı. Gerçi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının ortaya çıkışından hoşnut olmamıştı ama o parti kendiliğinden doğmuştu ve beceriksiz ellere düşmüştü, diye düşünüyordu. Bu kez onu, kendi eliyle güvenilir kimselere kurdurabilirdi

Dünya genelinde yaşanan iktisadi kriz ortamında, savaştan yeni çıkmış bir ülkede yaşam koşulları daha da güçleşirken, hükümetin hemen hemen her uygulaması ağır eleştirilere maruz kalmıştır. Bu eleştiri ortamında, çok partili siyasi hayata geçiş denemesi yapılmış ve Ağustos ayında Serbest Cumhuriyet Fırkası (SCF) kurulmuştur. Yeni fırkanın programı ile söylemini destekleyenler güçlü bir muhalefet oluşturmuştur. Bu yıl içerisinde Yarın, Son Posta, Hür Adam, Hizmet, Yeni Asır gibi muhalif gazetelerin hükümete yönelik ağır eleştirilerde bulunduğu görülmektedir. 1930 yılı, hükümet uygulamalarına karşı muhalefet özelliği ağır basan bir dönemdir. Diğer yandan 1930 yılı devletin merkezde ve yerelde örgütlenmesi açısından önemli özellikler sergilemektedir. Yıla damgasını vuran yönetsel özellik ‘belediye örgütlenmesidir. Belediyeleri konu alan çok sayıda düzenleme ile yetmiş beş yıl uygulamada kalacak 1580 sayılı Belediye Kanunu ve cumhuriyetin ilk çok partili yerel seçimleri bu yıla aittir. Belediyeler dışında, yılın yönetsel örgütlenme açısından bir diğer önemli özelliği ise nahiyeleşme politikasıdır.

1930'da yapılan belediye seçimlerinin demokrasi tarihimizde önemli bir yeri vardır. İlk kez tek dereceli ve kadınların da oy kullandığı bu seçimlere iki parti katılmıştır. 14.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Kanuna göre yurt ölçüsünde, 502 belediye için yapılan seçimlerde 22 yerde Serbest Cumhuriyet Fırkası kazandı. Bu seçimlerde yolsuzluk yapıldığı, seçimlere hile karıştırıldığı savı ile Serbest Cumhuriyet Fırkası (Partisi) Başkam Gümüşhane Milletvekili Ali Fethi (Okyar), konuyu gensoru önergesine dönüştürerek Genel Kurulun 6.11.1930 tarihli 3 üncü birleşim gündemine getirdi. Aşağıdaki önerge ile isteği dile getirdi.

Başlıca yakınmalar; Serbest Cumhuriyet Fırkasına oy verenlerin mürteci, komünist olduğunun söylenmesi, defterlerde isimleri olmadığı söylenerek seçmenlerin oy vermelerinin engellendiği, sahte imza ile oyların saptırıldığı, nüfus kâğıtlarının eski, yırtık olduğu söylenerek oy kullandırılmadığı, Serbest Cumhuriyet Fırkası taraftarlarının belediyelere sokulmadığı, asayiş ihlâl suçu ile tutuklanmalar yapıldığı, oyların tomar halinde oy sandıklarına atıldığı, oyların sayım ve dökümünün encümen üyeleri yerine belediye memurlarına yaptırıldığı, isim yanlışlığı ileri sürülerek oy kullandırılmadığı, seçim komisyonunun okuryazar olmayan kimselerden oluştuğu, Antalya Valisi'nin açıkça "bu seçimi Halk Fırkası kazanmalıdır" beyanında bulunduğu, askerlerin halkın üstüne silâh çevirdikleri, Antalya'da seçmenlerin dövüldüğü, muhalif gazete okuma yasağı uygulandığı, sandık başında yazıcı bulundurulmadığı, Serbest Fırka mensupları arasında tekkeçiler, yeşil bayraklılar, komünistler, anarşistler, mürteciler ve şakiler bulunduğu söylendiği, Serbest Cumhuriyet Fırkası propagandasında, vergilerin kalkacağı, şekerin 5 kuruşa satılacağı, yol vergisinin kaldırılacağı söylenerek devlet otoritesine, kanunlara, polise tecavüz edildiği gibi hususları içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Hükümet, Bunalım, Siyasi Parti, Seçim, Oy,

**SÜRDÜRÜLEBİLİR TEMİZ ENERJİ BİYOKÜTLE:
ENERJİ ÜRETİMİNDEKİ PAYI VE EKONOMİYE KATKILARI**

Aydan AKSOĞAN KORKMAZ

Öğr.Grv.Dr., İnönü Üniversitesi, aydan.korkmaz@inonu.edu.tr

Mehtap BULUT DENİZ*

Öğr.Grv.Dr., İnönü Üniversitesi, mehtap.deniz@inonu.edu.tr**ÖZET**

Hızlı bir artış gösteren nüfus ve sanayileşme, artan enerji ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Petrol, kömür, doğalgaz gibi tükenmekte olan enerji kaynakları hem yenilenemez olduğu hem de çevre kirliliği oluşturduğu için, biyokütle kullanımı enerji sorununun çözülmesinde giderek önem kazanmaktadır. Biyokütle kaynaklarını kullanarak çevresel kirliliğe yol açmadan, sürdürülebilir enerji sağlanabilmesi mümkün olmaktadır.

Biyokütle, yeşil bitkilerin güneş enerjisini fotosentez yoluyla kimyasal enerjiye dönüştürerek depolaması sonucu meydana gelen ve canlı organizmaların kökeni olarak ortaya çıkan organik madde kaynaklarıdır. Aynı zamanda biyokütle, bir türe veya çeşitli türlerden oluşan bir topluma ait yaşayan organizmaların belirli bir zamanda sahip olduğu toplam kütle olarak da tanımlanabilmektedir.

Bir enerji kaynağı olan biyokütle endüstriyel anlamda, bu biyolojik maddelerden yakıt elde edilmesi ya da diğer endüstriyel amaçlarla kullanılması ile ilgilidir. Biyokütle enerjisi tükenmez bir kaynak olması, her yerde yetiştirilebilmesi, özellikle kırsal alanlar için sosyo-ekonomik gelişmelere yardımcı olması nedeniyle önemli bir enerji kaynağı olarak görülmektedir.

Bu çalışmada, yenilenebilir enerji kaynakları arasında hem sahip olduğu mevcut potansiyel hem de üretim teknolojileri bakımından önemli bir yeri olan biyokütlenin Dünya’da ve Türkiye’de enerji sektöründeki önemi ve ekonomiye katkısı araştırılmıştır.

Biyokütle, dünyanın 4. büyük enerji kaynağıdır ve dünya enerji talebinin %14’ünü oluşturmaktadır. 2011-2017 yılları arasında biyokütle kaynaklı elektrik üretiminin yıllık bileşik büyüme oranları incelendiğinde %22 ile Çin, %9,6 ile Japonya ve %8,9 ile Brezilya’nın en yüksek potansiyele sahip olduğu görülmektedir (IEA, Yenilenebilir Enerji Orta Vadeli Piyasa Raporu). Türkiye’nin biyokütle atık potansiyelinin yaklaşık 8,6 milyon ton eşdeğer petrol (MTEP) ve üretilebilecek biyogaz miktarının 1,5-2 MTEP olduğu tahmin edilmektedir. Toplam 811 MW’lık kurulu güce sahip biyokütle kaynaklı elektrik üretim santrallerinden, 2018 yılında 3.216 GWh elektrik üretimi gerçekleştirilmiştir (<https://www.enerji.gov.tr/tr-TR/Sayfalar/Biyokutle>).

Tarımsal ve hayvansal atıklar, evsel atıklar ve biyokütle kökenli tüm endüstriyel atıklar uygun tekniklerle hem alternatif yakıtlara dönüştürülebilmekte, hem de elektrik üretiminde kullanılabilmektedir. Biyokütle potansiyelinden etkin ve yaygın bir şekilde faydalanmak suretiyle, bu enerjinin taşıt yakıtı, elektrik ve gaz şeklinde değerlendirilmesiyle ülke ekonomisine önemli bir katkısı olacağı açıktır. Bu bağlamda, güneş potansiyeli açısından oldukça şanslı olan, coğrafik yapı ve toprağı ile biyokütle üretimi için oldukça elverişli olan ülkemizin, bu potansiyelden maksimum düzeyde yararlanması için daha ayrıntılı çalışmaların yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Biyokütle, Enerji, Evsel atık, Alternatif yakıt

**BÜTÜNLEŞİK ÖĞRETMENLİK BİLGİLERİNİN DESTEKLENMESİ ADINA
GERÇEKLEŞTİRİLEN STEM UYGULAMALARININ, FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN
ADAYLARINDAKİ STEM (FETEMM) ÖĞRETİMİNE YÖNELİMLERİNE ETKİSİ**

M. Burak AYGİN

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, ayganmb@gmail.com

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzengin@firat.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarının bütünsel öğretmenlik bilgilerinin desteklenmesine yönelik gerçekleştirilen STEM uygulamaları sırasında STEM uygulamalarına ilişkin tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 yılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 2. sınıfta bulunan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunda toplam 65 öğretmen adayı bulunmaktadır. Araştırma deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba gerçekleştirilmiştir. Araştırma nicel bir araştırma olup verileri toplanırken Lin ve Williams (2015) tarafından geliştirilen ve Hacıömeroğlu ve Bulut (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Entegre FeTeMM Öğretimi Yönelim Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Uyarlanan ölçeğin Türkçe formu 31 maddeden oluşmaktadır ve 5'li Likert tipindedir. Geçerlik ve güvenirlik testleri yapılan Entegre FeTeMM Öğretimi Yönelim Ölçeğinin Türkçe formunun öğretmen adaylarıyla kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gerçekleştirilen STEM uygulamaları sonunda öğretmen adaylarına ölçme aracı son test olarak uygulanmıştır. Nicel ölçme araçlarından elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programı vasıtasıyla analiz edilmiştir. Gerçekleştirilen STEM uygulamasının, deney grubunda yer alan fen bilgisi öğretmen adaylarının entegre FeTeMM öğretimi yönelimine etkisini belirlemek amacıyla fen bilgisi öğretmen adaylarının deney ve kontrol grubuna ait ön test ve son test toplam puanları üzerinde t-testi analizi yapılmıştır. T-testi sonuçları incelendiğinde çalışmada STEM uygulamasının yapıldığı deney grubunda yer alan 32 fen bilgisi öğretmen adayının entegre FeTeMM öğretimi yönelimlerinin, STEM uygulamasının yapılmadığı kontrol grubu fen bilgisi öğretmen adaylarına göre anlamlı düzeyde bir farklılık gösterdiği anlaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç ışığında bütünsel öğretmenlik bilgilerinin desteklenmesi için uygulanan STEM uygulamasının öğretmen adaylarının entegre FeTeMM öğretimi yönelimlerinin geliştirilmesinde etkili olduğu söylenebilir. Öğrencilerin, FeTeMM yönelimlerinin ölçülmesi amacıyla uygulanan ölçekteki maddelere verdikleri yanıtlara göre, uygulamadan sonra STEM eğitimine karşı daha istekli olduklarını ve işleyecekleri dersin konusu hakkında STEM eğitimini nasıl kullanacakları konusunda daha fazla merak duyduklarını ifade etmeleri, uygulamanın öğrenci motivasyonuna olumlu etkisini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Fen Bilimleri Öğretmen Adayları, STEM

SÜRDÜRÜLEBİLİR SU YÖNETİMİNDE UZAKTAN ALGILAMA VE COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ TABANLI HİDROLOJİK VE METEOROLOJİK UYGULAMALAR

Can Bülent KARAKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi cbkarakus@gmail.com

Sayiter YILDIZ

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi sayildiz@cumhuriyet.edu.tr**ÖZET**

Nüfus artışına paralel olarak içme ve kullanma suyu ihtiyacı gün geçtikçe artış göstermektedir. Bununla beraber sürdürülebilir su yönetimi de zorunlu hale gelmiştir. Hidroloji ve meteoroloji, su kaynaklarının akılcı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması ve korumaya dayalı planlamasının yapılabilmesi için birlikte ele alınması ve değerlendirilmesi gereken kavramlardır. Özellikle su kaynaklarının planlamasına temel teşkil eden su toplama havzalarının belirlenmesinde, hidrolojik ve meteorolojik parametrelerin Uzaktan Algılama (UA) ve Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) teknolojileri ile değerlendirilmesi oldukça önemli bir konu haline gelmiştir. Sayısal Yükseklik Modeli (SYM) oluşturma, su toplama alanlarının belirlenmesi, yağış miktarının hesaplanması, su kaynaklarının rezervuar hacimlerinin hesaplanması, suyun akım yönünün belirlenmesi, yüzey sıcaklık analizleri, iklim sınıflandırmaları ve meteorolojik parametrelere ilişkin tematik harita oluşturma çalışmaları UA ve CBS'nin uygulama alanlarına örnek olarak sıralanabilmektedir.

CBS yazılımı olan ArcHydro yazılımı; akış yönleri, akış toplamaları, ana akarsu uzunlukları ve havza merkezlerinin belirlenmesini sağlamaktadır. HEC-GeoRAS yazılımı da ArcHydro'ya benzer amaçlarla kullanılmakta olup bu yazılım daha çok hidrolojik analizlerde kullanılır. Ayrıca HEC-GeoRAS'ın sahip olduğu RAS haritalama özelliği ile su yüzeyi oluşumu, taşkın haritalamaları, buz haritalamaları ve akarsu gücü haritalamaları ortaya konulabilmektedir. İklim ve hava tahminleri, iklim değişimlerinin etki analizi, bulut ve yağış dağılımı, hava akımları, yeryüzü ve deniz yüzeyi ısısının dağılımı, don ve taşkın alanı risk uyarısı çalışmaları gibi meteorolojik çalışmalar, UA uygulamaları içinde yer almaktadır. Su havzalarının belirlenmesi, hidrolojik ve topografik yüzeylerin analizi çalışmalarında da UA kullanılmaktadır.

Bu çalışmada; hidrolojik ve meteorolojik uygulamalarda UA ve CBS'nin önemine ilişkin bilgiler derlenmiş, dünyanın farklı bölgelerinde yapılmış olan konu ile ilgili uygulama örnekleri ortaya konulmuş ve bu örnekler doğrultusunda; sürdürülebilir su yönetiminde UA-CBS tabanlı hidrolojik ve meteorolojik uygulamaların önemi konusunda genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Su yönetimi, uzaktan algılama, coğrafi bilgi sistemi

**CERRAHİ ALAN ENFEKSİYONLARI VE POST-OP YARA BAKIMINDA HEMŞİRENİN
BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ****DETERMINATION OF THE KNOWLEDGE LEVEL OF NURSING IN SURGICAL FIELD
INFECTIONS AND POST-OP WOUND CARE**

Şerife Gül BİLGİNER

Ebe, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, g7blgnr@gmail.com,

Selma ATEŞ

Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Selçuk NAZİK

Dr.Öğr.Üyesi , Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selcuknazik@ksu.edu.tr

Ahmet Rıza ŞAHİN

Dr.Öğr.Üyesi , Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

Mehtap SÖNMEZ

Dr.Öğr.Üyesi , Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, msonmez@ksu.edu.tr

ÖZET

Cerrahi alan enfeksiyonları; mortaliteyi, morbiditeyi hastanede yatış süresini ve maliyeti arttırması bakımından cerrahi servislerinin ciddi bir problemidir.Cerrahi alan enfeksiyonları, asepsi ve antisepsi uygulamalarında, sterilizasyon metodlarında, ameliyathane koşullarında ve cerrahi teknik, yoğun bakım imkanlarındaki ilerleme ve gelişmelere ve profilaktik antibiyotik uygulamalarına rağmen hala modern cerrahinin çok önemli ve ciddi bir problemi olmaya devam etmektedir. Cerrahi alan enfeksiyonlarına neden olan risk faktörlerinin bilinmesi ve gerekli önlemlerin alınması cerrahi alan enfeksiyon insidansında azalmaya neden olur. Yapılan literatür çalışmasında sağlık profesyonellerinin cerrahi alan enfeksiyonları ve post- op yara bakımında bilgi düzeylerinin değerlendirilmesine yönelik Türkiye’deki araştırma bulguları taranmıştır.Bu ihtiyaçtan hareketle bu araştırma kapsamında; cerrahi alan enfeksiyonları ve postop yara bakımında hemşirenin bilgi düzeyinin değerlendirilmesi hedeflenmektedir.Araştırma, Temmuz 2018-Aralık 2018 tarihleri arasında Kahramanmaraş il merkezinde bulunan ve genel tanı-tedavi ve bakım hizmetleri sunulan iki kamu hastanesinde gerçekleştirilmiştir.Araştırmanın evrenini, araştırma kapsamına alınan Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı Necip Fazıl Şehir Hastanesinde ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi’ ne bağlı Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi yataklı kliniklerde görev yapan sağlık personeli oluşturmuştur. Araştırma tanımlayıcı kesitsel özelliktedir. Araştırmada yataklı kliniklerde çalışan sağlık personelleri; Güç Analizi, $\alpha=0.05$ önem düzeyi ve $\beta:0.20$ oranında 0.80 testin gücünde 202 hemşire örnekleme dahil edilmiştir.Araştırmada veri toplama aracı olarak “ Cerrahi Alan enfeksiyonları ve post-op yara bakımında hemşirenin bilgi düzeyinin belirlenmesine” yönelik anket formu kullanılmıştır.Çalışmaya %13’ü(n=26) erkek cinsiyette, %87’si(n=176)kadın cinsiyette olmak üzere toplam 202 katılımcı dahil edilmiştir.Çalışmaya alınan katılımcıların%19.3’ü(n=39) sağlık lisesi, %16.8’i (n=34) ön lisans, %58.9 (n=119) lisans, %5(n=10) yüksek lisans programından eğitim almıştır.Çalışmaya alınan katılımcıların CAE eğitimi alma durumu değerlendirildiğinde %52 (n=105) eğitim aldığı, %48 (n=97) eğitim almadığı gözlenmiştir.Çalışmaya dahil edilen hemşirelerin hizmet süreleri değerlendirildiğinde 7,3±6 yıl (min-max:1-35 yıl) olduğu tespit edildi.çalışmaya alınan hemşirelerin, çalıştıkları klinikteki çalışma süreleri değerlendirildiğinde 2,5 ±2,1 yıl(min-max: 1-15 yıl)olduğu tespit edildi.CAE nın önlenmesine yönelik hemşirelerin bilgi düzeylerinin artırılması ve buna yönelik eğitimlere katılımın sağlanması planlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: Cerrahi Alan Enfeksiyonu, Post-op yara bakımı, Enfeksiyon, Hemşire

**YENİLENEN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ
KONUSUNDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ**

İmam Bakır ARABACI

Doç. Dr. Fırat Üniversitesi, arabacibaki@gmail.com

Ceyda AKILLI

Ar-Ge Birimi, Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, ceyda_akilli@hotmail.com**ÖZET**

Ülkelerin değişen yaşam şartlarına uyum sağlaması, bilimsel anlamda ilerlemesi, ekonomik kalkınmanın sağlanması, istihdamın güçlendirilmesi, beşeri sermaye altyapısının geliştirilmesi üniversitelere verdiği önem ile doğru orantılı ilerleyen bir seyir göstermektedir. Üniversitelerin etkili ve verimli bir şekilde işlevlerini yerine getirebilmeleri için özellikle akademik ve idari insan kaynaklarının etkili ve verimli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Bu durum yükseköğretim kurumlarında profesyonel bir şekilde işleyen insan kaynakları yönetimi sistemi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Değişen ve gelişen çağda beklentilere yanıt verebilecek üniversitelerin kaliteli ve nitelikli insan kaynaklarına ihtiyaç duymaları kaçınılmaz bir gerçektir. Bu kapsamda insan kaynaklarının seçilmesi, oryantasyonun ve motivasyonun sağlanması, yetiştirilmesi, motivasyonun performans değerlemesi ve ücretlendirmenin adil dağıtımı konuları göz önünde bulundurularak, insan kaynakları yönetimin planlı bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Ülkemizde özerk olma ile merkezileşme arasında sıkışıp kalan üniversiteler; günümüze kadar akademik personelin seçme, yerleştirme ve terfi işlemlerini Yükseköğretim Kurulu (YÖK) koordinesinde gerçekleştirmiştir. 2018 yılında TBMM'ye sunulan kanun teklifi ile birlikte personel seçme ve yerleştirme süreçlerinin her üniversitenin kendi bünyesinde gerçekleştirmesi amaçlanmıştır. Ayrıca üniversitelerin norm kadro sayılarının belirlenmesi ve öğretim üyesi atamalarının bu sayılara göre gerçekleştirilmesi 2018 yılı içerisinde hayata geçirilen uygulamalar arasında yer almaktadır. Tüm bu koşullar üniversitelerin insan kaynaklarını kurumsal kapasiteleri doğrultusunda istihdam edebileceği anlamına gelmektedir; fakat bu süreci sağlıklı yürütebilmek için tüm üniversitelerin insan kaynakları planlamasını ve yönetimini profesyonel bir şekilde yönetebilmesi gerekmektedir.

Bu araştırma, ülkemizde son yıllarda değişen yükseköğretim kurumları insan kaynakları yönetimi konusunda akademisyenlerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışma sürecinde, nitel araştırma teknikleri arasında yer alan durum analizinden yararlanılacaktır. Çalışmaya ait veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan görüşme formu ile elde edilecektir. Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görev yapan 15 akademisyen oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplara göre kategoriler oluşturulacak, veriler tablolar halinde sunulacak ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan kaynakları, yönetim, yükseköğretim kurumları

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÜVENLİK DURUMU¹

Doç. Dr. Yüksel GÜNDÜZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Samsun,
yuksekgunduz0735@gmail.com

Çağla KOÇ

Orduzu Rifat Kıranoglu Anaokulu Öğretmeni, Malatya, caglaruya3203@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarındaki sınıf içi ve sınıf dışında bulunan fiziki durumlar göz önünde alınarak yaşanan güvenlik durumu belirlenmeye çalışılmıştır amacıyla yapılmıştır. Araştırma olgubilşm deseninde tasarlanmış nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya ilinin Doğanşehir ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 20 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örneklem yöntemiyle seçilmişlerdir.

Yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılarca geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda öğretmenlere, sınıf içinde bulunan etkinlik alanlarının güvenliğini nasıl değerlendiriyorsunuz? (oyun merkezindeki oyuncakların, fen merkezindeki oyuncakların, masa ve dolapların duvara monte edilme durumu, lavabo ve el yıkama yerlerinin güvenlik durumu vs.) Sınıf dışında bulunan etkinlik alanlarının güvenliğini nasıl değerlendiriyorsunuz? Okula geliş gidişlerine ilişkin güvenlik durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Eğitim kurumlarında daha etkin bir güvenlik ortamı oluşturabilmek ve geliştirebilmek için neler yapılmalıdır? Soruları yöneltmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, öğretmenler serviste bulunan servis ablaların çocuk gelişimi ve eğitimi bilgisinin güvenliğe etkisinin bulunduğu dair fikirlerini bildirmişlerdir. Katılımcılar, okul öncesi ulaşımını sağlayan servisin, bakımlı araçlarla, en kısa yol kullanımının yerine, en güvenli, trafiğin bulunduğu yoldan okula gelmesi gerekliliğini belirtmişlerdir. Okulun çocukların evlerine olan uzaklığının da güvenliğe olumsuz etkilerinin olduğu katılımcılar tarafından görülmüştür.

Okul öncesi öğretmenleri dolap ve vestiyer gibi ağır parçaların montelenme durumunun, okul öncesi kurumlarında tehlike yaratacağını düşünmüşlerdir. Katılımcılar, ortak kullanım alanlarında bulunan lavaboları, çocukların güvenliği açısından montelenmesine öncelik verilmesi gerekliliğinden yana fikirler vermiştir. Oyun merkezlerinde bulunan eşyaların, yutulabilecek kadar küçük ve taşınmasının güç olduğunu bu yüzden çocukların güvenliğini tehdit edebileceğini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenleri sanat merkezinde bulunan makas yapıştırıcı gibi eşyaların ve sınıf içinde fen merkezinde bulunan küçük yanıcı ve kimyasal olabilecek materyallerin öğretmenlerin gözetiminde kullanılması gerektiğinden bahsetmişlerdir. Öğretmenler okul öncesi güvenliğinde lavabo ve el yıkama yerlerinin sağlam, çocukların yaşlarına göre ayarlanması gerektiğinden bahsetmişlerdir. Katılımcılar, okul öncesi dönemde bulunan çocukların güvenliği açısından masa ve sandalyelerin ağırlıklarının önemli olduğunu söylemişlerdir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenleri, okul bahçelerinde bulunan parkların malzemelerinin, çocukların güvenliği üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceği üzerinde durmuşlardır. Katılımcılar, okul bahçesinin alanının yetersiz olduğu yönünde fikirlerini bildirmişlerdir. Öğretmenler, okul dışı güvenlik elemanlarının yeterli uzmanlık bilgisinin olması gerektiği üzerinde durmuşlardır.

Okul öncesi öğretmenleri, okulların bahçelerinde bulunan ve güvenliği tehdit edebilecek oyun parklarının yanlış yerde kullanıldığını, okul dışı güvenlik personelinin çocukların güvenlikleri açısından bulunması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, güvenli eğitim ortamı, donanım

¹Bu çalışma, *Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Güvenlik Durumu* başlıklı dönem projesinden uyarlanmıştır.

ÇÖREK OTU (*NIGELLA SATIVA*) YAĞININ ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ

ANTIMICROBIAL EFFECTS OF BLACK CUMIN SEED (*NIGELLA SATIVA*) OIL

Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ

Doktora öğrencisi, Fırat üniversitesi, tkadioglu85@gmail.com

Semih DALKILIÇ

Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, sdalkilic@firat.edu.tr

ÖZET

Çörek otu tek yıllık ve otsu bir bitki olup meyvesi kapsül şeklindedir. Çörek otu tohumları ve yağı yüzyıllardır tıbbi amaçlı kullanılmaktadır. Geleneksel olarak, bağışıklık sistemini destek amaçlı, mide ve bağırsak sağlığında, saç ve deri döküntülerinde, solunum sağlığında sıklıkla kullanılmaktadır. Çörek otu yağı, çörek otu tohumlarından soğuk pres yöntemiyle elde edilir. Soğuk pres yöntemi ile üretilen yağlar yüksek sıcaklığa maruz kalmadıkları için trans yağ asitleri de oluşmamaktadır.

Yaptığımız bu çalışmada, çörek otu yağı'nın *Escherichia coli* ATCC 25322, *Pseudomonas aeruginosa* DMS 50071 SCOTTA, *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603'ya karşı oyuk agar yöntemi kullanılarak antimikrobiyal etkileri incelenmiştir. Çörek otu yağı'nın su ve DMSO ekstreleri 25mg/ml - 50mg/ml - 75mg/ml - 100mg/ml olarak uygulanmıştır. Negatif kontrol için kuyucuklara %100 DMSO, pozitif kontrol için de amoksisilin, klindamisin ve penisilin eklenmiştir. Sonuçlara göre; Çörek otu yağı'nın DMSO'lu karışımının, distile su ile olan karışımına oranla test edilen bakterilere karşı daha güçlü bir antibakteriyel aktiviteye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler; çörek otu, antimikrobiyal aktivite, bakteri

Abstract

Black cumin is an annual and herbaceous plant and the fruit is in capsule form. Black seed seeds and oil have been used for medical purposes for centuries. Traditionally, it is frequently used in respiratory health for support of the immune system, stomach and intestinal health, hair and skin rashes. Black seed oil is extracted from black seed seeds by cold press method. Since the oils produced by the cold press method are not exposed to high temperatures, trans fatty acids are not formed.

In this study, we investigated the antimicrobial effects of black seed oil by using the agar method against *Escherichia coli* ATCC 25322, *Pseudomonas aeruginosa* DMS 50071 SCOTTA, *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603. Black and oil extracts of black seed oil were applied as 25mg / ml - 50mg / ml - 75mg / ml - 100mg / ml. For negative control, 100% DMSO was added to the wells, and amoxicillin, clindamycin and penicillin were added to the positive control. According to the results; It has been determined that the DMSO mixture of black seed oil has a stronger antibacterial activity than the bacteria tested against the mixture with distilled water.

Keywords; black seed, antimicrobial activity, bacteria

DEĞERLER EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dilek KIRNIK

Dr, MEB, dlkkrnk@gmail.com

Yahya ALTUNKAYNAK

MEB, yahya5870@hotmail.com**ÖZET**

Gelişen dünyamızda kurumlarımızda öğrencilerimizin bilişsel gelişimlerini sağlamak kadar duyuşsal ve sosyal becerilerinin gelişmesi de önemlidir. Öğrencilerimizin saygı, dürüstlük, sorumluluk, temizlik vb. değerlerle donatılmış olması gerekmektedir. Değer kavramının sözlükte “Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet; kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey” gibi farklı anlamları bulunmaktadır. Kelimenin sözlük anlamlarına bakıldığında değerın soyut bir kavram olduğu görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda eğitim gören öğrencilerimizin bu soyut kavramları anlamlandırması için değerler eğitimi uygulamaları yapılmaktadır. Bu uygulamalardaki amaç öğrencilerin değerleri fark etmeleri, anlamaları ve hayatlarında değerlere yer vermelerini sağlamaktır. Öğrencilerimizin doğuştan getirdiği erdemlerini ortaya çıkarmak, kişiliklerinin gelişmesine katkı sunmak, topluma olumlu katkı sağlamak açılarından değerler eğitimi uygulamaları önemlidir. Bu çalışmadaki amaç kurumlarımızda uygulanan değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırmada dört temel alt amaç belirlenmiştir. Bunlar:

1. Değerler eğitimi nedir?
2. Değerler eğitimi ile ilgili beklentileriniz nelerdir?
3. Okul içi değerler eğitimi uygulamaları nasıl olmalıdır?
4. Değerler eğitimi ile karakter eğitimi yaklaşımı arasındaki ilişki nedir?
5. Karakter eğitimi yaklaşımı anlayışla değerler eğitimi nasıl olmalıdır?

Çalışmada verilerin yüzeysel anlamları yerine derinlemesine incelenmesi için odak grup görüşmesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Malatya’da temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde farklı branşlarda görev yapan 20 öğretmen ve okul yöneticileridir. Çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve veriler bu form yardımıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel veri analiz türü olan betimsel analiz ile verilerin içerdiği mesajların sistematik bir şekilde incelenmesine dayanan içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda farklı okul türlerinde çalışan öğretmenlere göre değerlere ilişkin işlevsel olarak ele alınması gerektiği, okul ihtiyaçlarına göre değerlerin seçimli olması ve okullarda etkileşimli faaliyetlerin planlanması ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, karakter yaklaşımı, öğretmen görüşleri

DENETÇİ BAĞIMSIZLIĞININ, DENETÇİ TECRÜBESİNİN VE DENETÇİ HESAP VEREBİLİRLİĞİNİN DENETİM KALİTESİNE ETKİSİ

Ahmet KARAHAN

Öğr. Grv. Dr., Adıyaman Üniversitesi, akarahan@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Denetim kalitesi, denetim faaliyeti sonunda oluşturulan denetçi görüşünün güvenilirliği olarak tanımlanabilir. Geçmişte yaşanan finansal skandallar ve denetim başarısızlıkları denetim faaliyetine olan güveni zedelemiş ve denetim kalitesi üzerinde çok tartışılan oldukça önemli bir konu haline gelmiştir. Yüksek kaliteli denetimler kamuoyunda finansal tablolara olan güveni arttıracak ve böylece piyasalarda etkinliğin sağlanması ile birlikte finansal istikrar da artacaktır. Bağımsız denetçiler, denetlenen finansal tabloların güvenilirliğine ve dolayısıyla denetim kalitesine katkıda bulunmakta kilit bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı denetçi bağımsızlığı, denetçi tecrübesi ve denetçi hesap verebilirliğinin denetim kalitesi üzerindeki etkisini araştırmaktır. Araştırma kapsamında, 300 bağımsız denetçiden oluşan bir örneklem kullanılmıştır ve toplanan veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Çalışma, denetçi bağımsızlığı, denetçi tecrübesi ve denetçi hesap verebilirliği ile denetim kalitesi arasında pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Bu çalışma, denetimin kalitesini artırabilecek denetçi özelliklerini değerlendirmede bağımsız denetim kuruluşlarına yol gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Denetçi Bağımsızlığı, Denetçi Tecrübesi, Denetçi Hesap Verebilirliği, Denetim Kalitesi

THE EFFECT OF AUDITOR INDEPENDENCE, AUDITOR EXPERIENCE AND AUDITOR ACCOUNTABILITY ON AUDIT QUALITY**Abstract**

The quality of the audit can be defined as the reliability of the auditor opinion established at the end of the audit activity. Financial scandals and audit failures in the past have undermined the confidence in the audit activity and the quality of auditing has become a highly debated issue. High quality audits will increase public confidence in the financial statements and thus, financial stability will increase with the effectiveness of the markets. Independent auditors play a key role in contributing to the reliability of the audited financial statements and thus to the quality of audits. The aim of this study is to investigate the effect of auditor independence, auditor experience and auditor accountability on audit quality. A sample of 300 independent auditors was used and the data collected were analyzed by SPSS. The study found a positive relationship between auditor independence, auditor experience and auditor accountability with audit quality. This study will guide independent auditing firms in assessing auditor characteristics that may improve the quality of the audit.

Keywords: Auditor Independence, Auditor Experience, Auditor Accountability, Audit Quality

İYİLEŞTİRİCİ BİR TEBESSÜM: MİZAH

Seher ÇEVİK

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, sehercvk@gmail.com

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr

Mizah, yüzyıllardır araştırmaya ve felsefi yansımaya maruz kalmış ayrıca sağlık sektöründeki müdahalelerde de kullanılmıştır. Mizah, olaylar ve durumlar karşısında sürekli ciddi olmak yerine olayların eğlenceli tarafını görebilme yeteneğidir. Modern sözcüklerle mizah ise kendisine gülünebilme, komik olma özelliği olan veya bir ruhsal durum, ruh hali olarak tanımlanmaktadır. Mizah duygusu olumsuzluk ile karşılaşsak bile bize zevk alma ve mutlu olma becerisi kazandırır. Dolayısıyla mizah beden ve ruhu ilgilendiren ve birbirine bağlayan bir enerjidir. Mizah birçok şekilde olabilir: fıkralar, eğlenceli hikayeler, espriler, komik şakılar, videolar, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa'daki hastanelerde örneklerini sıklıkla gördüğümüz ve hatta doktorların tedavinin bir parçası olarak ilaç istem formuna terapötik mizahı istem olarak yazdıkları hastane palyaçoları gibi.

Araştırmaların çoğu pediatriye yapılmıştır. Sağlık sektörü dışında, mizah ile ilgili uygulamalar pozitif psikoloji alanında incelenmiştir. Sağlık alanındaki bazı çalışmalar huzurevlerinde yaşlı insanlarla, kanserli hastalarla ve depresyondaki hastalarla yapılmıştır. İnsanların günlük hayatlarıyla ilgili, yaşam doyumu ile mizah ve kahkaha arasında pozitif korelasyonlar bildirilmiştir ve mizah ile sağlık arasında bir ilişki olduğuna dair bazı kanıtlar vardır.

Hemşireler, muayene odalarına karikatürler asarak, hasta eğitim materyallerine karikatürler ekleyerek, hastaların doğum günlerinde sürpriz partiler hazırlayarak, bayram ve özel günlerde komik maske ve şapkalar takarak, şakaları paylaşarak, karikatür albümleri oluşturup bunların servislerde hastalarla paylaşarak ve işlemlerden sonra komik çıkartmalar vererek mizahı iş ortamında ve hasta bakımında kullanabilirler. Ayrıca hemşireler mizahı hasta bakımında ve hasta yakını ile sağlık ekibi elemanları arasındaki iletişimi pekiştirmek için de kullanabilirler.

NADİR BİR OLGU: ÇEKMEYE BAĞLI ÜLSERASYONUN OLDUĞU DEV BİR AKROKORDON

A RARE CASE: A GIANT ACROCHORDON OBSERVED ULCERATION DUE TO TRACTION

Rafet ÖZBEY

Uzm Dr., Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, rafetozbey@hotmail.com

Dursun TÜRKMEN

Uzm Dr., Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dursunturkmen44@gmail.com

ÖZET

Akrokordonlar, sıklıkla boyun ve koltuk altlarında görülen iyi huylu deri lezyonlarıdır. Akrokordonlar ayrıca fibroepitelyal polip, skin tag, yumuşak fibrom gibi isimlerle de bilinir. Klinik pratikte karşılaşılan akrokordonlar genellikle 5 milimetreden daha küçüktür. Nadirde olsa akrokordonlarda malignite görülebilir. Biz burada sol koltuk altında 17 x 13 x 4 cm boyutlarında ve üzerinde 2 cm çapında ülser lezyonu olan dev bir kitleye sahip olan 84 yaşında bir kadın hastayı sunduk.

Seksen dört yaşında bir kadın hasta sol koltukta doğuştan beri mevcut olan ve son yıllarda giderek büyüyen kitle şikayeti ile başvurdu. Kitlenin üzerinde birkaç haftadır var olan iyileşmeyen bir yara olduğunu belirtti. İlk muayenede, sol aksiller bölgede saplı, serbestçe hareket eden ve solit karakterde bir kitle olduğu saptandı. Kitlenin sap kısmında 2 cm çapında ülserasyon mevcuttu. İlk gözlemde, ülserin ağır olan kitlenin traksiyonu sonucu veya malignite nedeniyle ortaya çıkmış olabileceği düşünüldü. Kitle lokal anestesi altında eksize edilip histopatolojik incelemesi yapıldı; inceleme sonucunda kitlenin fibroepitelyal polip olduğu ve üzerindeki ülser lezyonda malignite olmadığı görüldü. Ülserasyonun ağır olan lezyonun uzun süreli traksiyonu sonucu olduğu şeklinde yorumlandı.

Akrokordonlar genellikle 5 mm'den küçük olarak karşımıza çıkmaktadır. Çapı 8 cm' ye ve ağırlığı 2,5 kg'a ulaşan olgular bildirilmiştir. Fibroepitelyal polipler üzerinde nadir de olsa malignensi görülebilmektedir. Literatürde bu malignite oranının %0,37 olduğu rapor edilmiştir. Olgumuzda kitlenin literatürde az görünen derecede büyük boyutta olması ve ülser lezyona sahip olması nedeniyle sunmayı ve literatür ışığında tartışmayı uygun gördük. Sunduğumuz bu olguyla akrokordonlar üzerinde görülebilen bu tür ülserlerin malignite belirtisi olabilmesi açısından göz ardı edilmemesi gerektiğini hatırlatmak isteriz.

Anahtar Kelimeler: Fibrom; deri; traksiyon

DİYABETES MELLİTUS ve PUBERTE
DIABETES MELLITUS and PUBERTY

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr

Turgay KOLAÇ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr**ÖZET**

Diyabetes Mellitus (DM); insülin salgılanım bozukluğu ve/veya dokularda oluşan insülin direnci ile karakterize kronik bir hastalıktır. DM hastalığının; Tip 1 Diyabet (T1DM), Tip 2 Diyabet (T2DM) ve gestasyonel diyabet gibi türleri bulunmaktadır. İnsülin salgılanım yetmezliği ve/veya eksikliği T1DM olarak tanımlanırken, dokularda oluşan insülin direnci sonucu ortaya çıkan türü ise T2DM olarak adlandırılmaktadır. Yakın bir geçmişe kadar çocukluk döneminde en sık görülen diyabet tipi T1DM olarak bilinmekteydi. Ancak günümüzde dünya çapında obezitenin de yaygınlaşması ile T2DM hastalığının da çocukluk döneminde görülme sıklığı artmaya başlamıştır. Bunun yanı sıra T1DM'nin de çocukluk dönemi insidansının her yıl arttığı tespit edilmiştir.

Puberte, çocukluk döneminin bitip bireyin ikincil cinsel özellikler ve üreme yetisi kazanarak erişkinliğe geçtiği yaşam dönemidir. Pubertal dönem yoğun fizyolojik değişiklikler ve psikolojik dalgalanmalar ile karakterizedir. Bu dönemde yaşanan fizyolojik değişiklikler ve artan insülin direnci, pubertal süreci DM hastalığının oluşması açısından başlı başına bir risk faktörü haline getirmektedir. Aynı zamanda pubertal dönemin multifaktoriyel etkileşimleri nedeni ile bu süreçteki DM tedavi yaklaşımlarında da sorunlar yaşanmaktadır. Bu gibi nedenlerle halen pubertal dönem DM tedavisinde kabul edilmiş net bir tedavi protokolü bulunmamaktadır. Pubertal dönem DM ve tedavisindeki yetersizlikler; hipoglisemi ve hiperglisemi, ketoasidoz, sekonder amenore, hiperandrojenizm, polikistik over hastalığı, bilişsel fonksiyon bozuklukları, nefropati ve retinopati gibi önemli akut ve kronik komplikasyonlara neden olmaktadır. Tedavide kullanılabilecek farklı protokoller üzerinde çalışmalar artmakta ve pubertal dönemde DM tedavisi konusunda yaygın bir şekilde multidisipliner araştırmalar yapılmaktadır.

Bu araştırmada, DM ve pubertal süreç etkileşimi ile ilgili yapılan güncel çalışmalar değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Diyabetes Mellitus, Puberte, Komplikasyon

Abstract:

Diabetes Mellitus (DM) is a chronic disease characterized by insulin secretion disorder and / or insulin resistance in tissues. DM disease has types as; Type 1 Diabetes (T1DM), Type 2 Diabetes (T2DM) and gestational diabetes. While insulin secretion deficiency and / or insufficiency is defined as T1DM, the type characterised by insulin resistance in tissues is called T2DM. Until recently, the most common type of diabetes in childhood was known to be T1DM. However, the prevalence of T2DM in childhood has started to increase with the increasing prevalence of obesity worldwide. In addition, the incidence of T1DM has been shown to increase every year in childhood. Puberty is the life period in which childhood ends and the individual gains secondary sexual traits

and reproductive ability. The pubertal period is characterized by intense physiological changes and psychological fluctuations. The physiological changes and increased insulin resistance during this period make the pubertal process a risk factor for DM formation. Due to the multifactorial interactions, there are also problems in the treatment of DM in pubertal period. For these reasons, there is still no clear treatment protocol accepted for the treatment of pubertal period DM. Pubertal period DM and its treatment deficiencies cause significant acute and chronic complications as; hypoglycemia and hyperglycemia, ketoacidosis, secondary amenorrhea, hyperandrogenism, polycystic ovary disease, cognitive dysfunctions, nephropathy and retinopathy. Number of studies on different protocols that can be used in the treatment increase and multidisciplinary researches are widely used in the treatment of pubertal period DM. In this study, current studies on DM and pubertal process interaction will be evaluated.

Key words: Diabetes Mellitus, Puberty, Complication

**DM HASTALARINDA RAHATSIZLIĞA DAYANMA KAPASİTESİ VE İNSÜLİN
TEDAVİSİNE BAKIŞ AÇISI**

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seher ÇEVİK

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, seherrevk@gmail.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr**ÖZET**

Diyabet, insülin eksikliği ya da insülin etkisindeki defektler nedeniyle organizmanın karbonhidrat, yağ ve proteinlerden yeterince yararlanamadığı, sürekli tıbbi bakım gerektiren, kronik bir metabolizma hastalığıdır. Diyabet yaşadığımız yüzyılın en önemli sağlık sorunlarından biri olarak kabul edilmektedir. Yapılan çalışmalarda 2035 yılında dünya çapında 592 milyon insanın diyabet hastası olacağı öngörülmektedir. Ülkemizde de diyabetli hasta sayısı her geçen gün artmaktadır. Türkiye Diyabet Epidemiyolojisi (TURDEP-2) çalışmasına göre 12 yılda (1998-2010) ülkemizde diyabet görülme sıklığı %90 artarak %7,2' den %13,7' ye yükselmiştir.

Rahatsızlığa dayanma (RD) kavramı bireyin fiziksel huzursuzluğa veya rahatsız edici bedensel durumlara dayanma kapasitesini ifade eder. Rahatsızlığa dayanıksızlık (discomfort intolerance) ise bireyin rahatsız edici bedensel duylara dayanma kapasitesinin azalması anlamına gelir birçok anksiyete bozukluğu olan hastada bu özellik saptanmıştır. Diyabet ise, diğer kronik fiziksel hastalıklar gibi hastanın tüm yaşamını etkileyen, sosyal ya da psikolojik rahatsızlıklara yol açabilen bir hastalıktır. Hastanın bu rahatsızlıklara dayanma kapasitesi hastalık yönetimi açısından son derece önemlidir.

Diyabet tedavisi, tıbbi beslenme tedavisi, egzersiz, evde kendi kendine kan şekeri izlemi, medikal tedavi (insülin/ oral antidiyabetik) ve diyabet eğitiminden oluşmaktadır. Tip 1 diyabetliler diyabet tanısı konulduğu andan itibaren yaşamlarının devamı için insülin kullanmak durumundadırlar. Tip 2 diyabetliler ise kısmi insülin rezervi olduğu için tıbbi beslenme tedavisi, egzersiz, oral antidiyabetik ilaçlar ve/veya bunların kombinasyonu ile bir süre insüline gereksinim duymadan yaşayabilirler, ancak çalışmalar tip 2 diyabetlilerin tanı konulmasını izleyen on yıl içinde insüline bağımlı hale geleceğini öngörmektedir. İnsülinin keşfinden sonraki yıllarda, Dr. Joslin hasta bakım sorumluluğunun başlıca hastaların kendileri tarafından yüklenildiğini ilk tanımlayanlar arasındadır. İnsülinin keşfinden kısa bir süre sonra 1924'de ilk yazdığı kapsamlı kendi kendine bakım rehberinde "Hasta kendinin hemşiresi, doktoru, asistanı ve eczacısıdır" diye yazmıştır. Buradan hareketle DM

hastalarında rahatsızlığa dayanma kapasitesinin insülin tedavisi için önemli bir etken olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Diyabet, hasta, rahatsızlığa dayanma, insülin tedavisi

KÖTÜ GREDLİ ANEVİRİZMAL SUBARAKNOİD KANAMALI HASTALARDA ERKEN CERRAHİ: TEK MERKEZLİ TECRÜBELERİMİZ

EARLY SURGERY IN PATIENTS SUFFERING POOR GRADE ANEURYSMAL SUBARACHNOID HEMORRHAGE: A SINGLE INSTITUTION EXPERIENCE

Dr Öğr. Üyesi Şeyho Cem YUCETAS

Adıyaman Üniversitesi Tıp fakültesi Beyin ve sinir cerrahisi A:D seyhocem@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi. Necati UÇLER

Adıyaman Üniversitesi Tıp fakültesi Beyin ve sinir cerrahisi A:D necati_ucler@yahoo.com.

Arş Gör. Türkan ŞAHİN

Adıyaman Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu

Adiyaman University, School of Medicine Department of Neurosurgery Adiyaman, Turkey

Giriş

Spontan subaraknoid kanamanın (sSAK) en sık nedeninin intrakraniyal anevrizma nedeni ile olduğu çok iyi bilinmektedir. Kötü greydli sSAK olan hastalar yüksek mortalite ve morbiditeye sahiptir. Bizim bu çalışmamızda, kötü greydli sSAK olan hastalarımızın sonuçlarını değerlendirdik.

Metodlar

Hastaneye kabul sırasında Hunt-Hess greydine göre kötü klinik greydi olan yirmi iki hasta (15 erkek, 7 bayan) bizim retrospektif çalışmamıza alınmıştır (20014 ocak, 2018 Aralık). Ortalama yaş 52.6 yıl (39-74 yıl arasında). Bütün hastalarda SAK tanısı bilgisayarlı tomografi (BT) ile kondu, ve hastalara kanama odağını tespit etmek için BT anjiyografi (BTA) yapıldı. SAK şiddeti Fisher greyd sınıflama skalası ile değerlendirildi. Dijital substraksiyon anjiyografi (DSA) sınırlı sayıda hastaya uygulandı (7 hasta). Bütün hastalar cerrahi olarak tedavi edildi ve klinik sonuçlar “Glasgow outcome scale” (GOS) uygulanarak değerlendirildi. Çalışmamızda ortalama takip süresi 10.1 ay idi (0.13-60 ay arası).

Sonuçlar

Çalışmadaki hastalarımızın tamamının Hunt-Hess greydi IV-V idi (IV:%23 ve V:%77). Hastalarımızın çoğu (%68) SAK'dan sonraki 24 saat içinde ameliyat edildi. 24 saat içinde ameliyat edilen onaltı hastanın ondördü (%87.5) Fisher greyd 4 idi. Altı hastanın 6 ay sonrası postopetif sonuçlar iyi idi (GOS 4/5) (%27.3) iken, 16 hastanın (%72.7) sonuçları iyi değildi. Çalışmamızda mortalite oranı %50 idi, en sık ölüm nedeni ise septisemiya idi.

Sonuç

Her ne kadar şiddetli SAK kötü bir hastalık olsada, hatta kötü greydi olan hastalarda bile erken ameliyat ile müdahale ile iyi sonuç alınabilir. Bu konunun doğru şekilde altını çizmek ve hangi parametrelerin iyi sonuçlara neden olduğunu tespit etmek için daha büyük hasta serilerine ihtiyaç olduğu açıktır

Anahtar kelime : anevrizma, subaraknoid kanama, fisher skalası

References

- 1.Velthuis BK, Rinkel GJ, Ramos LM, Witkamp TD, Berkelbach van der Sprenkel JW, Vandertop WP, van Leeuwen MS. Subarachnoid hemorrhage: aneurysm detection and preoperative evaluation with CT angiography. Radiology. 1998;208: 423–430
- 2.Laidlaw JD, Siu KH. Poor grade aneurysmal subarachnoid hemorrhage: outcome after treatment with urgent surgery. Neurosurgery. 2003; 53: 1275–1282.
- 3.Nieuwkamp DJ, Setz LE, Algra A, Linn FH, de Rooij NK, Rinkel GJ. Changes in case fatality of aneurysmal subarachnoid hemorrhage over time, according to age, sex, and region: a meta-analysis. Lancet Neurol. 2009;8: 635–642.

**BÖBREK TRANSPLANTASYONUNDA PRETRANSPLANTASYON SÜREÇTE
LUMINEX SİSTEMİNİN, SEROLOJİK CROSS MATCH (CDC) TESTİ İLE
KARŞILAŞTIRILMASI**

Dr. Öğr. Üyesi Eda BALKAN

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji AD. /Erzurum, eda.diyarbakir@hotmail.com

Amaç: Organ nakillerinde büyük önem taşıyan İnsan Lökosit Antijenleri (Human Leukocyte Antigens-HLA) ilk kez beyaz kan hücrelerinde tespit edilmiştir. HLA antijenleri endojen ve ekzojen antijenlere karşı immün cevapta önemli rol oynarlar bu sebepten dolayı HLA antijenleri rejeksiyon reaksiyonlarından sorumludurlar. Aynı HLA antijeni bulunduran bireyler birbirlerinin doku greftlerini kabul edebilirlerken; farklı HLA antijenlerine sahip bireyler arasında greft rejeksiyonu gelişebilir. Kronik böbrek yetmezliğinin kesin tedavisi böbrek naklidir. Böbrek nakillerinden önce immünolojik açıdan değerlendirilmek üzere moleküler düzeyde doku uyum testleri ve antikor testleri yapılır. Bu testler alıcı ve verici arasında doku grubu uyumu testleri, Anti-HLA antikorları tespiti (PRA) ve Donör Spesifik Antikor tespitidir. Çalışmamızda 2010-2018 yılları arasında organ nakli merkezimizde kadavra ve canlı böbrek nakillerinde pretransplantasyon süreçte yapılan antikor testlerinden Luminex DSA sistemi ile serolojik crossmatch testlerinin karşılaştırılması amaçlandı.

Metod: 2010-2018 yılları arasında Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi organ nakli merkezinde kadavradan ve canlıdan yapılan 297 böbrek naklinin Lüminex sistemi Donor Spesifik Antikor (DSA) sonuçlarıyla , serolojik crossmatch sonuçları retrospektif olarak karşılaştırıldı.

Bulgular: Merkezimizde 2010-2018 yılları arasında toplamda 146 ‘ü kadavradan 151‘ü canlıdan toplam 297 böbrek nakli yapılmıştır. Kadavra ve canlıdan nakli yapılan hastalara Pretransplantasyon öncesinde Lüminex sistemiyle DSA ve serolojik crossmatch yapıldı. DSA-MFI değerleri sırasıyla %51-%100 ve 2000-3000 arasında olan canlı vericiden nakilli serolojik testleri negatif olan 2 hasta pozitif kabul edildi. Posttransplant süreçte Donör-spesifik HLA Class I IgG Antikorları sınıfı ve sınıf II antikor seviyeleri yüksek olan 2 hasta nakil sonrası biyopsi kanıtlı hiperakut rejeksiyon geliştiği belirlendi. Ayrıca 18 canlı vericili en az 5 yıllık greft sağkalımı olan böbrek nakilli hastanın pretransplantasyon süreçteki serolojik crossmatch CDC test sonuçları pozitif olan hastaların Donör-spesifik HLA Class I IgG Antikorları sınıfı ve sınıf II antikor seviyelerinin oldukça düşük olduğu tesbit edilmiştir.

Sonuç: Merkezimizde kadavra ve canlıdan yapılan böbrek nakillerinde nakil sonrası greft sağ kalımı ve greft ömürleri göz önüne alındığında serolojik cross match testinin yanında Lüminex sisteminde duyarlılığının yüksek olduğu sonucunu elde edilen verilerden çıkarabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Böbrek Nakli ,DSA,Serolojik Cross Match

**YÜKSEK RAKIMLI BÖLGELERE UYGUN KALİTELİ YENİ BİR CEVİZ ÇEŞİDİ:
'KOZDERE'****A NEW VARIETY OF WALNUT SUITABLE FOR HIGH ALTITUDE AREAS:
'KOZDERE'**

Talip YİĞİT

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya, Türkiye

Remzi KOKARGÜL

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya, Türkiye

Erdoğan ÇÖÇEN(*)

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya, Türkiye

(*) Sorumlu yazar; E-mail: elmas29@gmail.com

ÖZET

Ceviz; protein, yağ, karbonhidrat, mineral madde ve vitaminlerce zengin olup, insanların beslenmesinde önemli yeri olan bir meyve türüdür. Cevizin gen merkezleri arasında yer alan Türkiye dünyanın önemli ceviz üreticisi ülkelerindendir. Malatya ili Hekimhan ilçesi, ülkemizde ceviz yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı bölgelerdendir. Yüksek rakıma sahip bu ilçede, standart ceviz çeşitlerinin yanı sıra çok sayıda tohumdan yetişme ceviz genotipleri de bulunmaktadır. Bu genotipler ıslah çalışmaları için önemli genetik varyasyon oluşturmaktadır. Hekimhan ilçesinde 2011-2012 yıllarında yürütülen seleksiyon çalışmasında 1600 metre rakımda belirlenen 'Kozdere' cevizi, Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Battalgazi kampüsünde bulunan 740 metre rakımlı koleksiyon parseline taşınmıştır. Enstitüde 2014-2018 yıllarında yürütülen bu çalışmada, parselde bulunan Kozdere cevizinin çeşit özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Koleksiyon parselinde gerçekleştirilen fenolojik gözlemlerde; yaprak tomurcuklarının geç dönemde patladığı, protandry özellik gösteren genotipte dişi çiçeklerin orta-geç dönemde açtığı, meyve olgunlaşma zamanının orta-geç dönemde (ekim ayının ilk haftası), yaprak döküm zamanının ise erken dönemde olduğu belirlenmiştir. Pomolojik analizlerde; meyve iriliği bakımından extra sınıfında yer alan genotipte ortalama meyve ağırlığının 13.24 g, meyve iç oranının % 59, protein miktarının % 15.83 ve yağ oranının ise % 66.8 olduğu belirlenmiştir. Morfolojik incelemelerde; ağaçların kuvvetli ve yarı dik geliştiği, dallanmanın orta düzeyde olduğu, bir yaşlı dalların yeşil-kahve renkli ve meyvelerin iki veya daha yaşlı dallardaki uzun sürgünlerin ucunda olduğu görülmüştür. Çalışma sonunda; 'Kozdere' cevizinin yüksek rakımlı bölgelere uygun olduğu görülmüştür. Fenolojik, pomolojik ve morfolojik özellikleri ayrıntılı olarak tanımlanan bu genotipin Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü adına tescil çalışmaları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Juglans regia*, Meyve ıslahı, Fenoloji, Pomoloji, Seleksiyon

ABSTRACT

Walnut; It is rich in protein, fat, carbohydrates, mineral substances and vitamins and it is a kind of fruit which has an important place in human nutrition. Turkey is among of the world's most important walnuts gene centers and walnut producing countries. The Hekimhan disrict of Malatya is one of the regions where walnut cultivation is intense in our country. In this high-altitude district, there are many walnut genotypes grown from seed as well as standard walnut varieties. These genotypes constitute important genetic variation for breeding studies. In the selection study carried out in Hekimhan district in 2011-2012 years, Kozdere walnut, determined at 1600 meters altitude, has been moved to 740 meter altitude collection parcel in Battalgazi Campus of Apricot Research Institute. In this study carried out in the Institute in 2014-2018, it was aimed to determine the variety characteristics of 'Kozdere' walnut. In phenological observations carried out in the collection parcel; It was determined that leaf buds explode in late period, the female flowers showing protandry feature bloom in the mid-late period, fruit ripening time was mid-late period (first week of October) and leaf casting time was in the early term. In pomological analysis; It was determined that in extra class in terms of fruit size, the average fruit weight 13.24 g, 59 % of the kernel yield, 15.83% of the amount of protein and the 66.8% of fat rate. In morphological investigations; It was observed that the trees are strong and semi-upright, the branching are at medium level, the a old branches are green-brown and the fruits are formed at the terminal of the long shoots in two or more old branches. At the end of the study, It was observed that Kozdere walnut variety was suitable for high altitude regions. This variety of described in detail phenological, pomological and morphological features was registered in the name of the Apricot Research Institute.

Keywords: *Juglans regia*, Fruit breeding, Phenology, Pomology, Selection

**UZAKDOĞU ORJİNLİ BAZI DUT ÇEŞİTLERİNİN MALATYA EKOLOJİSİNDEKİ
FENOLOJİK VE POMOLOİK ÖZELLİKLERİ**

**THE PHENOLOGICAL AND POMOLOGICAL PROPERTIES OF SOME FAR EAST
ORIGIN MULBERRY CULTIVARS IN MALATYA ECOLOGY**

Erdoğan ÇÖÇEN^(*)

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya-Türkiye

Hasan PINAR

Erciyes Üniversitesi Seyrani Ziraat Fakültesi, Kayseri - Türkiye

Duygu ÖZELÇİ

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya-Türkiye

Yüksel SARİTEPE

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya-Türkiye

Mehmet ÖZELÇİ

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya-Türkiye

Oktay Turgay ALTUN

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Malatya-Türkiye

^(*) Sorumlu yazar; E-mail: elmas29@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma Malatya Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde 2015-2016 yıllarında yürütülmüştür. Çalışmada uzak doğu (Çin, Japonya, Güney Kore) orjinli 8 farklı dut çeşidinin (He Ye Bar, Ichinose, Kokusa-20, Roso, Ship Yeoung, Suweon Daeyap, Thengxiang, Yongchoenchoe) Malatya ekolojisindeki fenolojik ve pomolojik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Ayaş (Ankara orjinli) ile Bursa Siyah (Bursa orjinli) dut çeşitleri de kontrol olarak ele alınmıştır. Fenolojik gözlemlerde; dişi çiçeklerde tam çiçeklenmenin 22 Nisan (Roso) - 29 Nisan (Bursa Siyah), hasat başlangıcının 13 Mayıs (Thengxiang) - 05 Haziran (Bursa Siyah), hasat sonunun 01 Haziran (Thengxiang) - 30 Temmuz (Bursa Siyah) tarihleri arasında, meyve verme süresinin ise 19 (Thengxiang) - 63 gün (Yongchoenchoe) arasında değiştiği belirlenmiştir. Fiziksel ölçümlerde; meyve ağırlığının 1.05 (Ship Yeoung) - 3.63 g (Kokusa-20), meyve eninin 11.30 (Ship Yeoung) - 15.54 mm (Kokusa 20), meyve boyunun ise 21.57 (Ship Yeoung) - 30.40 mm (Kokusa -20) arasında değiştiği saptanmıştır. Kimyasal ölçümlerde; ŞÇKM değerinin % 11.40 (Suweon Daeyap) - % 22.20 (Ship Yeoung), pH değerinin 5.20 (Suweon Daeyap) - 6.03 (Ship Yeoung), TEA değerinin ise % 0.06 (Suweon Daeyap) - % 0.29 (Roso) arasında değiştiği belirlenmiştir. Teknolojik özelliklerden; sıra randımanının % 45.80 (Ichinose) - % 65.30 (Kokusa-20), kurutma randımanının ise % 13.66 (Suweon Daeyap) - % 26.24 (Yongchoenchoe) arasında değiştiği görülmüştür. Çalışma sonunda;

Thengxiang çeşidi erkenciliğiyle, Yongchoenchoe çeşidi uzun süre meyve vermesiyle, Kokusa-20 çeşidi meyve iriliğiyle, Ship Yeoung ve Kokusa-20 çeşitleri sıra randımanı bakımından, Yongchoenchoe çeşidi ise kurutuma randımanı bakımından öne çıkmıştır.

Anahtar Kelimler: Dut, Meyve kalitesi, Fenoloji, Pomoloji

ABSTRACT

This study was conducted in Malatya Apricot Research Institute in 2015-2016. The aim of this study was to determine the phenological and pomological characteristics of 8 different mulberry cultivars (He Ye Bar, Ichinose, Kokusa-20, Roso, Ship Yeoung, Suweon Daeyap, Thengxiang, Yongchoenchoe) originating in the Far East (China, Japan, South Korea). In this study, Ayaş (Ankara origin) and Bursa Siyah (Bursa origin) mulberry cultivars were considered as controls.

In phenological observations; It was determined that full bloom in female flowers were between April 22 (Roso) - 29 April (Bursa Black), the beginning of harvest between May 13 (Thengxiang) - June 05 (Bursa Black), the end of harvest between June 01 (Thengxiang) - 30 July (Bursa Black), the fruit producing time of cultivars ranged from 19 (Thengxiang) to 63 days (Yongchoenchoe). In physical measurements; it was found that fruit weight varied between 1.05 (Ship Yeoung) - 3.63 g (Kokusa-20), fruit width between 11.30 (Ship Yeoung) - 15.54 mm (Kokusa 20), fruit height between 21.57 (Ship Yeoung) - 30.40 mm (Kokusa -20).

In chemical measurements; It was determined that the value of TSS varied between 11.40% (Suweon Daeyap) - 22.20% (Ship Yeoung), the pH between 5.20 (Suweon Daeyap) - 6.03 (Ship Yeoung), and the TA value between 0.06% (Suweon Daeyap) - 0.29% (Roso). Technological features; It was observed that the yield of grape juice (must) varied between 45.80% (Ichinose) - 65.30% (Kokusa-20) and the drying efficiency between 13.66% (Suweon Daeyap) - 26.24% (Yongchoenchoe). At the end of the study; Thengxiang cultivar with earliness, Yongchoenchoe cultivar with fruit producing for a long time, Kokusa-20 cultivar with fruit size, Ship Yeoung and Kokusa-20 cultivars in terms of must yield and Yongchoenchoe cultivar with drying yield came into prominent.

Keywords: Mulberry, Fruit quality, Phenology, Pomology

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE FAİR-PLAY KAVRAMININ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİYLE KAZANDIRILMASI

Mehmet Akif YÜCEKAYA

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, yucekayaakif@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com

ÖZET

Sporda centilmenlik anlamına gelen fair-play kavramı günümüzde de sporcularımıza ve öğrencilerimize kazandırılmak istenen önemli değerlerden biridir. Fair-play adil oyun, dürüstlük, erdemlilik, başkalarının haklarına saygı gösterme, eşitlik gibi değerleri de içinde barındıran geniş bir kavramı ifade eder. Günümüz dünyasında sporun ticarileşmesi, tüm hesapların kazanma üzerine kurulması temel değerlerin yitilmesine neden olmaktadır. Fair-play kavramının ve bu kavramın içerisindeki değerlerin öğrenci ve sporlarımıza aktarımı spor müsabakalarında sahada ve saha dışında istenmeyen davranışlarında görülmesini azaltabilir.

Yaratıcı drama bir grup etkinliğidir ve grup bir lider eşliğinde hareket eder. Belirlenen bir konuyu, kendi kişisel yaşam birikimlerinden de faydalanarak yaratıcı dramanın tekniklerinden faydalanarak canlandırması ile işlenen süreci ifade eder. Burada öğrencilerin etik davranışlar üzerinde düşüncelerini sağlayacak, her şeyin kazanmak üzerine kurulu olmadığını, kazanmaktan değerli şeylerin olduğunu onlara fark ettirmek amaçlanmıştır. Yaratıcı drama etkinliklerinin katılımcılara yaparak ve yaşayarak öğrenme ortamı sunması fair-play kavramını sporcularımızda ve öğrencilerimizde geliştirilmesinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Fair-play, Yaratıcı drama

FEKAL MİKROBİYOTA TRANSPLANTASYONU

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seher ÇEVİK

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, seherrevk@gmail.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr**ÖZET**

Gastrointestinal sistem, sindirime yardımcı olma, kolon epitelinin olgunlaşmasını kolaylaştırma ve patojenlerden koruma işlevlerine sahip sayısız bakteri türü tarafından kolonize edilir. Bağırsak mikrobiyotasına ilişkin sorunları düzeltmek için çok çeşitli tıbbi tedavi stratejileri kullanılmaktadır. Ancak fekal mikrobiyota transplantasyonu (FMT) hariç, tatmin edici klinik etkiler görülememektedir. Dışkı nakli, dışkının sağlıklı bir donörden alıp hastanın gastrointestinal kanalına yerleştirilmesi ile yapılmaktadır. Burdaki temel amaç alıcının bağırsak mikrobiyotasını normalleştirmek ve terapötik fayda elde etmektir.

Eiseman ve arkadaşları, 1958'de psödomembranöz kolit için FMT tedavisi uygulayarak başarılı sonuç almışlardır. Bu, aynı zamanda FMT tedavisi ve sonuçları açısından tıbbi literatürdeki ilk kayıttır. FMT'nin klinik kullanımının bulaşıcı hastalıklardan bulaşıcı olmayan hastalıklara geçmesinden sonra, uygulamalarının kapsamı hızla artmıştır. FMT ile ilgili en yaygın klinik uygulamalar, tekrarlayan *clostridium difficile* enfeksiyonu ile ilişkilidir. Son yıllarda FMT uygulamaları gastrointestinal sorunlar dışında da kullanılmaya başlanmıştır. Yapılan bazı araştırmalar bağırsak mikrobiyotasını obezite ve metabolik sendromun kontrolü için terapötik amaçlı değiştirme olasılığını değerlendirmiştir.

FMT için gerekli olan fekal içerik ya donörden direkt olarak alınır ya da bu işlem için kurulmuş fekal bankalardan temin edilebilir. Bu amaçla kurulan bankalar önceden belirlenmiş donörlerden fekal bağışları alır gerekli tarama testlerine tabi tutar ve işlem için uygun hale getirip dondurarak saklar. FMT işlemi üst gastrointestinal yoldan (nazogastrik, nazojejunal, nazoduodenal tüp), alt gastrointestinal yoldan (kolonoskopi veya lavman olarak) veya oral kapsül ile uygulanır. Üst gastrointestinal yol verdiği rahatsızlıktan dolayı genel olarak sadece enflamatuvar kolonu olan hastalarda tercih edilmektedir. Literatürdeki bilgilerin büyük bir kısmı, batında rahatsızlık hissi, diyare, konstipasyon ve hafif ateş gibi bazı küçük yan etkilerin, FMT'den sonra geçici bir süre görülebildiğini ortaya koymuştur. Nadir görülen ciddi yan etkiler ise genellikle endoskopi ve sedasyonun olası komplikasyonları ile ilişkili olarak ortaya çıkmaktadır. FMT'nin sağladığı faydalara bakıldığında ilgili sağlık sorunlarında ilk tedavi seçeneği olabilecek potansiyelde bir tedavi metodu olduğu düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Fekal transplantasyon, Mikrobiyota, İnflamatuvar barsak hastalıkları

**FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ STEM UYGULAMALARI HAKKINDAKİ
GÖRÜŞLERİ**

M. Burak AYGEN

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, ayganmb@gmail.com

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzenigin@firat.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarının bütünlükli öğretmenlik bilgilerinin desteklenmesine yönelik gerçekleştirilen STEM uygulamaları ve STEM hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 yılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 2. sınıfta bulunan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunda toplam 65 öğretmen adayı bulunmaktadır. Araştırma yapılırken gruplar, deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verileri toplanırken nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış ve öğretmen adaylarının çalışmayla ilgili görüşleri alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanırken STEM uygulamaları ile ilgili temel kavramlar ve uygulamanın yapıldığı yenilenebilir enerji konusu ile ilgili konuları temel alan soruların yoğunlukta olmasına dikkat edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları alanında uzman kişiler tarafından ön değerlendirmeye alınmış ve soruların son hali bu dönütler doğrultusunda düzenlenmiştir. Fen Bilimleri öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler sonunda elde edilen veriler, öğretmen adaylarının izni alınarak bu çalışmada paylaşılmıştır. Çalışmada deney grubundaki öğretmen adaylarına STEM uygulamaları yapılmış ve uygulamalarla ilgili sorular yöneltilmiştir ve öğretmen adaylarının görüşleri alınarak sorulara verdikleri cevaplar gruplandırılmıştır. Elde edilen verilerin okunması için veriler temalara ayrılıp daha sonra bu veriler tablolastırılmıştır. Toplanan bulgulara göre, öğretmen adaylarının gerçekleştirilen STEM eğitimi uygulamaları ile özellikle STEM disiplinlerindeki eksiklikleri ile karşılaşmaları ve bu eksiklikleri gidererek bütünlükli öğretmenlik bilgilerini desteklemek hedeflenmiştir. Öğretmen adayları süreç boyunca gerçekleştirilen uygulamalar sayesinde; farklı disiplinler arasındaki etkileşimi kurabilme, teknoloji bilgisinde gelişme, tasarım yapma becerisinde gelişme, alan bilgisinde gelişme, hayal gücünü geliştirme, üst düzey düşünme becerilerini kazanma, yaratıcılığını geliştirme, grupla çalışmayı öğrenme ve işbirlikli öğrenme durumlarının kendilerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca STEM eğitimiyle daha önceden karşılaşmadıklarını ve ilgilerini çekici, gelecekte müfredatın bu yönde düzenlenebileceği, kendilerine imkan verilmesi halinde derslerinde STEM uygulamalarını yaptırabileceklerini bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, STEM uygulamaları.

SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU FENERBAHÇE SPOR KULÜBÜ ANALİZİ

Ramazan BAYER

Öğr. Gör. Turgut Özal Üniversitesi rmznbayer@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Spor Toto Süper Lig 2017 / 2018 sezonunun da Fenerbahçe Spor Kulübünün oynadığı 34 maçın analizi yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak instant analiz şirketi tarafından yapılan analizlerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan veriler; şirket üzerindeki kişisel üyeliklerden temin edilmiştir. Bu çalışmada takımın maçlardaki attığı goller, duran top golleri, şut, ofsait, korner, topla oynama (dakika olarak) ve öne doğru geçişler, top kaybı (kendi sahasında), geri kazanılan toplar (rakip sahada), hücum ve paslar olarak çalışma sıralanmıştır. Fenerbahçe Spor Kulübü sezon boyunca 21 galibiyet, 9 beraberlik ve 4 mağlubiyet alıp, 78 gol atıp, 36 gol yemiş ve ligi 72 puan ile 2. sırada tamamlamıştır. Oynadığı maçlarda attığı gollerin 67 (%86)'si ceza sahası içinden, duran toplarda ortalamanın üstünde 12 gol ile en fazla kornerden atıp, kaleyi bulan 13.6 şut ortalaması ile ortalamanın üstünde yer almıştır. Sezon boyunca 2.3 ortalama ile ofsaita yakalanıp, 5.7 ortalama ile en fazla korner kullanan takımlar arasında yer almıştır. Topla oynama oranı 29:24 dk lig ortalamasının üzerinde olup öne doğru geçişlerde lig ortalamasında kalmıştır. Top kaybında en az top kaybı yaparak ligin en iyi takımları arasında yer alırken ve geri kazanılan toplarda lig ortalamasının altında kalmıştır. Hücum değerleri incelendiğinde lig sıralamasının üstünde yer alıp en fazla kanatlardan hücum yapmışlardır. Pas ortalaması incelendiğinde %84 pas ortalaması ile ligin olumlu pas yapan en iyi takımları arasında yer almıştır. Sonuç olarak istatistiki bilgilere bakıldığında Fenerbahçe Spor Kulübünün ligde aldığı puanlar ve sıralamadaki yeri itibariyle analiz sonuçları ile örtüşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Toto Süper Ligi, 2017 / 2018 Sezonu, Fenerbahçe, Analiz.

**STEM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN FEN
MOTİVASYONUNA ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr**ÖZET**

STEM eğitimi Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik dallarını bir bütün olarak ele alan, disiplinler arası bir yaklaşımla kişilerin rekabet yeteneğinin, STEM okuryazarlığının ve 21.yy becerilerinin gelişimini sağlayan son derece yeni ve güncel bir programdır. STEM etkinliklerinin üstün yetenekli öğrencilerin Fen motivasyonlarına etkisini ortaya koymak için Malatya Bilim Sanat Merkezi'nde öğrenim gören farklı sınıf düzeylerindeki 25 öğrenciye Malatya İnönü Üniversitesinde bir hafta süreyle “STEM’le Genç Mühendis Beyinler” projesi kapsamında STEM yaklaşımına dayalı fen etkinlikleri yapılmıştır. Öğrencilere genel bilim, fen, sanat dersleri verilmiş, bu dersleri dikkate alarak kendilerine verilen problem durumlarına çözüm üretmeleri istenmiştir. Analitik ve çok kapsamlı düşüncelerini destekleyecek, Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematiğin bir arada kullanıldığı multidisipliner etkinlikler gerçekleştirilmiştir. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya Laboratuvarlarında öğrenciler akademik çalışma ortamını deneyimlemiş, bilimsel bakış açısı kazanmaları ve fen kariyer bilinci geliştirmeleri desteklenmiştir. Etkinlikler sırasında öğrencilerin eleştirel düşünebilmelerine fırsat veren problem çözme becerilerini kullanarak, aktif olarak katılabilecekleri STEM tabanlı bir öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Süreç boyunca öğrencilerin yaratıcılıklarını kısıtlayacak, özgün ürünler geliştirmelerini engelleyecek yönlendirmelerden kaçınılmıştır. Öğrenci merkezli olarak yürütülen derslerde öğretmenler rehber olarak süreci yakından izlemiş, müdahil olmamıştır. Öğrenciler kendi içinde görev dağılımını yaparak süreci yönetmişlerdir.

STEM etkinliklerinin üstün yetenekli öğrencilerin Fen Motivasyonlarına etkisini belirlemek için yapılan çalışmanın desenini Nicel Araştırma yaklaşımlarından tek grulu ön test –son test deneysel desen oluşturmaktadır. Öğrencilerin Fen Motivasyonlarına STEM eğitim yaklaşımına dayalı etkinliklerin etkisini tespit etmek amacıyla veri toplama aracı olarak “Ortaokul Öğrencilerinin Fene Yönelik Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir.

Çalışma İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeler Koordinasyon Birimi Tarafından SCD-2018-738 kodlu proje ile desteklenmiştir

Anahtar Kelimeler: STEM, Fen Motivasyonu, Tutum, Üstün Yetenekli Birey

**YEŞİL KİMYA YÖNTEMİYLE NANO BOYUTTA TiO₂ SENTEZİ VE
KARAKTERİZASYONU**

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr

Onur ÖZGÜL

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, onur.ozgul@inonu.edu.tr

ÖZET

TiO₂, WO₃, ZnO, ZnS, CdS, Fe₂O₃ gibi metal oksitler son zamanlarda yaygın olarak kullanılan yarı iletkenlerdir. Metal oksitlerin valens bandlarının diğer yarı iletken maddelere kıyasla daha pozitif olması yaygın kullanılma nedenlerindendir. Bütün bu yarıiletkenler içinde Heterojen Fotokatalitik Degradasyon için en uygun fotokatalizörün TiO₂ dir. TiO₂'nin Valens band boşluğunun diğer yarı iletkenlere göre daha pozitif olması, kimyasal maddelere karşı dayanıklılığının çok fazla olması, toksik özelliğinin bulunmaması ve de maliyetinin düşük olması bu kabulü destekleyen önemli parametrelerdir.

TiO₂ sentezi için Hidrotermal yöntem, Sol-Gel yöntemi gibi birçok yöntem kullanılabilir. Ayrıca TiO₂ sentezi için yeşil sentez yöntemleri son zamanlarda kullanılmaya başlamıştır. Çünkü sentez sırasında daha az kimyasal ve çözücü kullanılarak hedeflenen ürünün sentezlenebilmesi çevre ve insan sağlığı açısından çok önemlidir. Yeşil sentez için *Jatropha curcas* L. ekstraktı, *Phyllanthus embilica* yaprakları ve *a* *Chlorella pyrenoidosa* algleri kullanılarak yapılan sentez çalışmaları mevcuttur.

Çalışmamızda nano boyuta sahip TiO₂ sentezi Malatya yöresinde coğrafik işarete sahip olan Mor reyhan bitkisinin ekstraktı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Sentez hidrotermal yöntemde 200°C de oldukça kısa sürede yapılabilmektedir. Sentezlenen nano-TiO₂' in karakterizasyonu XRD, SEM ve FT-IR ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil sentez,, nano-TiO₂, Mor reyhan

**FUTBOL KULÜPLERİNDE TARAFTAR MEMNUNİYETİ; DOĞU ANADOLU BÖLGESİ
ÖRNEĞİ**

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr**ÖZET**

Günümüzde spor sektöründe yaşanan hızlı değişimler spor kulüplerini de etkilemiştir. Bu durum spor kulüpleri arasında sportif rekabetin artmasına neden olmuştur. Özellikle futbol kulüplerinde bu rekabeti daha çok görmekteyiz. Futbol spor branşları içerisinde en fazla ilgi gören spor branşıdır. Bu fazla ilgiden faydalanmak isteyen futbol kulüpleri taraftarlarının beklentilerini ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek, rakip takımlar karşısında taraftarlarını güçlü kılabilmek, stadyumlardaki hizmet kalitelerini arttırarak taraftarlarını memnun etmek, her zaman kendini yenileyen bir futbol kulübü oluşturmak ve taraftarlarına en iyi hizmetleri sunabilmek için yoğun bir gayret içerisine girmişlerdir. Bu araştırmanın amacı da Doğu Anadolu Bölgesindeki futbol kulüpleri taraftarlarının memnuniyet düzeylerinin bazı değişkenlerle incelenmesidir.

Araştırmada betimsel yöntemlerden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 futbol sezonunda Doğu Anadolu Bölgesindeki futbol kulüpleri oluştururken, örneklemi ise 2017-2018 futbol sezonunda Doğu Anadolu Bölgesindeki profesyonel 6 futbol kulübünün (Süper Ligde Yeni Malatyaspor, 1.Ligde Büyükşehir Belediye Erzurumspor, Elazığspor, 3. Ligde 12 Bingölspor, Van Büyükşehir Belediyespor ve 24 Erzurumspor) taraftarları olan 994 kişiyi kapsamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bayar (2015) tarafından geliştirilen ‘Halkla İlişkiler Faaliyeti Taraftar Memnuniyet Ölçeği’ kullanılmıştır. Araştırmada ‘Halkla İlişkiler Faaliyeti Taraftar Memnuniyet Ölçeği’ne ait cronbach alpha katsayısı 0,90 olarak bulunmuştur. Anlamlılık düzeyi olarak $\alpha=0,05$ olarak benimsenmiştir.

Araştırmada taraftarların yaş, medeni durum, eğitim durumu, meslek, gelir durumu ve tuttuğu takım değişkelerine göre memnuniyet düzeyi puan ortalamaları arasında anlamlı farkların olduğu ($p<0,05$) tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; spor kulüplerinin taraftarlarına sunmuş oldukları hizmetlerin kalitesinin arttırılması, kulüplerin gelir kalemlerinin çeşitlendirilmesi ve üst liglerde mücadele etmesi, kulüplerde kurumsal bir yapının oluşturulması ve taraftarlarla iyi bir iletişimin kurulması taraftarların memnuniyet düzeylerini attıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Kulüp, Taraftar, Memnuniyet

**SPOR TOTO SÜPER LİG 2017-2018 SEZONU GALATASARAY SPOR KULÜBÜ
ANALİZİ**

Kemal KURAK

Dr. Göztepe Spor Antrenörü kemalkurak@hotmail.com

Ramazan BAYER

Öğr. Gör. Turgut Özal Üniversitesi rmznbayer@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Spor Toto Süper Lig 2017 / 2018 sezonunda Galatasaray Spor Kulübünün oynadığı 34 maçın analizi yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak instant analiz şirketi tarafından yapılan analizlerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan veriler; şirket üzerindeki kişisel üyeliklerden temin edilmiştir. Bu çalışmada takımın maçlardaki attığı goller, duran top golleri, şut, ofsayt, korner, topla oynama (dakika olarak) ve öne doğru geçişler, top kaybı (kendi sahasında), geri kazanılan toplar (rakip sahada), hücum ve paslar olarak çalışma sıralanmıştır. Fenerbahçe Spor Kulübü sezon boyunca 24 galibiyet, 3 beraberlik ve 7 mağlubiyet alıp, 75 gol atıp, 33 gol yemiş ve ligi 75 puan ile 1. sırada tamamlamıştır. Oynadığı maçlarda attığı gollerin 66 (%88)'sı ceza sahası içinden, duran toplarda 15 gol ile lig ortalamasının altında kalıp en fazla kornerden gol atmışlardır. Kaleyi bulan 13.6 şut ortalaması ile ortalamanın üstünde yer almıştır. Sezon boyunca 2.3 ortalama ile ofsayta yakalanıp, 5.3 ortalama ile en fazla korner kullanan takımlar arasında yer almıştır. Topla oynama oranı 30:10 dk ile lig ortalamasının üzerinde olup öne doğru geçişlerde lig ortalamasında kalmıştır. Top kaybında en az top kaybı yaparak ligin en iyi takımları arasında yer alırken ve geri kazanılan toplarda lig ortalamasının altında kalmıştır. Hücum değerleri incelendiğinde lig sıralamasının üstünde yer alıp en fazla merkez bölgeden hücum yapmışlardır. Pas ortalaması incelendiğinde %84 pas ortalaması ile ligin olumlu pas yapan en iyi takımları arasında yer almıştır. Sonuç olarak istatistiki bilgilere bakıldığında Galatasaray Spor Kulübünün ligde aldığı puanlar ve sıralamadaki yeri itibariyle analiz sonuçları ile örtüşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Toto Süper Ligi, 2017 / 2018 Sezonu, Galatasaray, Analiz.

GELENEKSEL KAHVALTILIK ZAHTERİN ANTİMİKROBİYAL ETKİSİ

ANTIMICROBIAL EFFECT OF TRADITIONAL BREAKFAST FOOD ZAHTER

Lütfiye KADIOĞLU DALKILIÇ

Doktora öğrencisi, Fırat üniversitesi, tkadioglu85@gmail.com

Semih DALKILIÇ

Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, sdalkilic@firat.edu.tr

ÖZET

Bitkiler antik çağlardan beri gıdalara tat, koku ve renk vermede kullanılmaktadır. İlaç, gıda, parfüm ve kozmetik gibi birçok sanayi alanında kullanılan hammadde olmaları nedeniyle doğal bitkiler ve onlara ait uçucu yağlar, özellikle antimikrobiyal etkileri açısından çok sayıda araştırma alanında dikkatle incelenmiş ve önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Antimikrobiyal aktivite gösteren bitkiler gıdalarda koruyucu madde, tıbbi amaçlı, anti-helmintik, anti-fungal olarak ve bitki zararlılarına, yabancı otlara karşı mücadelede kullanılmaktadır. Bitkilerin geleneksel tedavilerde kullanımı milattan önceki yıllara dayanmaktadır. Son zamanlarda yapay kökenli maddelerin yan etkilerinin daha fazla olmasından dolayı özellikle antimikrobiyal olarak kullanılan sentetik ilaçlara karşı organizmaların direnç oluşturmaları gibi sebepler doğal bitkisel kaynakların ve bu maddeleri taşıyan tıbbi bitkilerin önemini daha çok arttırmıştır. Dünya genelinde ölümlerin yaklaşık yarısı enfeksiyon sebepli ölümlerdir. Geleneksel tedavi yöntemleri yetersiz kalmakla birlikte insanları alternatif tıp'a duyarlı hale getirmektedir. Çalışmada kullanılan zahter özellikle güneydoğu anadolu bölgesinde kahvaltılık olarak tüketilen bir baharat karışımıdır.

Yaptığımız bu çalışmada; zahterin *Escherichia coli* ATCC 25322, *Pseudomonas aeruginosa* DMS50071 SCOTTA, *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603'ya karşı oyuk agar yöntemi kullanılarak antimikrobiyal etkileri incelenmiştir. Zahterin etanol ve kloroform ekstreleri 25mg/ml - 50mg/ml - 75mg/ml - 100mg/ml olarak uygulanmıştır. Negatif kontrol için kuyucuklara %100 DMSO, pozitif kontrol için de amoksisilin, klindamisin ve penisilin eklenmiştir. Sonuçlara göre; Zahter ekstraktının test edilen bakterilere karşı güçlü bir antibakteriyel aktiviteye sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kloroform ile yapılan zahter ekstresinin, etanol ile yapılan zahter ekstresine göre daha güçlü bir antimikrobiyal etkiye sahip olduğu tesbit edilmiştir.

Anahtar kelimeler; ekstrakt, antimikrobiyal aktivite, bitkiler

Abstract

Since ancient times, plants have been used to give taste, smell and color to foods. Due to the fact that they are the raw materials used in many industries such as pharmaceuticals, food, perfumes and cosmetics, natural plants and their essential oils have been studied carefully in many research areas especially in terms of antimicrobial effects and significant results have been reached. Plants that show antimicrobial activity are used in food protection, medicinal, anti-helminthic, anti-fungal and plant pests and weeds. The use of plants in traditional therapies dates back to the years before Christ. Recently, due to the higher side effects of artificial origin substances, especially against antimicrobial synthetic drugs, such as the resistance of organisms to increase the natural herbal resources and

medicinal plants carrying these substances have increased the importance of more. Nearly half of the deaths worldwide are caused by infection. Traditional treatment methods are insufficient and makes people sensitive to alternative medicine. The zahter used in the study is a spice mixture that is consumed as breakfast in the southeastern Anatolian region.

In this study; The antimicrobial effects were investigated by using well diffusion method against *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603, *Escherichia coli* ATCC 25322, *Pseudomonas aeruginosa* DMS 50071 SCOTTA. Zahterin ethanol and chloroform extracts were applied as 25mg / ml - 50mg / ml - 75mg / ml - 100mg / ml. For negative control, 100% DMSO was added to the wells, and amoxicillin, clindamycin and penicillin were added to the positive control. According to the results; It was determined that Zahter extract had a strong antibacterial activity against the tested bacteria. In addition, zahter extract made with chloroform was found to have a stronger antimicrobial effect than zahter extract made with ethanol.

Keywords; extract, antimicrobial activity, plants

HÜKÜMET SİSTEMLERİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE’NİN BAŞKANLIK SİSTEMİNE GEÇİŞ SÜRECİ ANALİZİ: ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Gül Seda ACET İNCE

Dr. Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü. sedaacet@hotmail.com, seda.acet@gop.edu.tr

ÖZET

Dünyada pek çok ülke farklı hükümet sistemleri ile (Parlamenter Sistem, Başkanlık, Yarı-Başkanlık Monarşi, Diktatörlük...) yönetilmektedir. Bu çeşitlilik ve ülkelerin siyasal yapıları ülkelerde yeni sistem arayışlarına ve değişikliklerine de sebep olmuştur. Bu bağlamda Türkiye özelinde hükümet sistemi değişikliğine dair uzun yıllardır süregelen tartışmalar yaşanmıştır. Parlamenter sistemin benimsendiği Türkiye’de hükümet sistemi tartışmaların ilk olarak 8. Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal tarafından dile getirilmiştir. Daha sonra konu dönemin cumhurbaşkanı merhum Süleyman Demirel tarafından yeniden gündeme taşınmışsa da ülkenin içinde bulunduğu siyasi koşulları sebebiyle herhangi somut bir adım atılamamıştır.

2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi’nin (AKParti) iktidara gelmesi ile beraber bu tartışmalar somut adımlara dönüşmeye başlamıştır. Bu bağlamda anayasa yeni sistem için görüşmelere açılmış ve anayasa değişiklikleri gerçekleştirilmiştir. Bu değişikliklerin sonuncusu olan 20 Ocak 2017 tarihli Anayasa değişikliği teklifi meclisten geçerek referandum yapılması kararı verilmiştir. 16 Nisan 2017’de de gerçekleştirilen “Anayasa değişikliği referandumunda” anayasadaki yeni maddeler %51,41 “Evet” oyu ile kabul edilmiş ve Türkiye “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi”ne geçiş yapmıştır.

Bu çalışmada; öncelikle teorik anlamda hükümet sistemleri ile ilgili bilgi verilerek, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” modelinin ne ifade ettiğinin kavramsal analizi ortaya konulacaktır. Bu anlamda Türkiye örneğinde gerçekleştirilen anayasa değişikliklerine değinilecek ve yeni sisteme ilişkin hukuki çerçeve açıklanmaya çalışılacaktır. Son olarak, Türkiye’nin “Başkanlık sistemine” geçiş süreci ayrıntılandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Başkanlık Sistemi, Cumhurbaşkanlığı Sistemi, Parlamenter Sistem, Referandum.

ÇİN’İN VAHŞİ YÜZÜ: DOĞU TÜRKİSTAN ZULMÜ VE ULUSLARARASI TOPLUMUN SORUMLULUKLARI

Gül Seda ACET İNCE

Dr. Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, sedaacet@hotmail.com, seda.acet@gop.edu.tr.

ÖZET

Tarih boyunca dünyanın birçok bölgesinde zulümler, soykırımlar yaşanagelmıştır. “Ermeni zulumu”, “Yunan mezalimi”, “Sırp katliamları” uzun yıllar insanların hunharca öldürülmeleriyle sonuçlanmış ve dünya tarihinde birer kara leke olarak yer etmiştir. Günümüzde ise hala bunlara benzer katliamlar yaşanmaktadır. Yaklaşık 70 yıldır devam eden Çin’in Doğu Türkistan zulumu ise bunların en acı örneklerinden birini teşkil etmektedir. Uygur Türklerinin yaşadığı, Orta Asya’nın tam da ortasında bulunan, önemli kömür ve petrol kaynaklarını barındıran ve de Çin’in Batıya açılan çıkış kapısı olan bu alanda uzun yıllardır Çin mezalimi yaşanmaktadır. Çinliler tarafından bölge halklarının dinlerini yaşamaları, dillerini kullanmaları ve kültürlerini yaşatmaları engellenmektedir. Aslında Çin hükümetinin baskısı altında tutulan Doğu Türkistan’da esas amacın bölgeyi Müslüman Uygur Türklerinden arındırmak, onları yok etmek olduğu açıktır.

İnsan Hakları İzleme Örgütü tarafından 2013’te yayımlanan rapora göre, Çin’in bölgede yaygın bir ayrımcılık, dini faaliyetlere yönelik baskı ve artan bir kültürel ve etnik sindirme politikası uyguladığı ifade edilmiştir. Ancak Çin’in Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki (BMGK) konumu, uluslararası politikadaki ekonomik ve siyasi gücü bu bölgede yaşanan zulümlerin görmezlikten gelinmesine sebep olmaktadır. Bu yaşanan zulümlerin bitirilmesi başta uluslararası örgütler olmak üzere uluslararası toplumun tamamının asli görevidir. Türkiye tarafından birçok uluslararası mecrada konu gündeme getirilmeye çalışılsa da bu çabalar yeterli olamamıştır. Bu bağlamda başta İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) olmak üzere bütün İslam dünyası üzerine düşen görevi biran önce hatırlamalı ve yerine getirmelidir, aksi takdirde sahipsiz görülen Doğu Türkistan’lı soydaş ve dindaşlarımızın yaşadığı zulüm artarak devam edecektir, bölgedeki son müslüman Türk ölene kadar...

Doğu Türkistanda ki Çin zulmünün şiddetini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmanın bir diğer amacı da uluslararası toplumun üzerinde düşen sorumluluğu yerine getirme noktasındaki eksikliklerini ifade etmektir. Ayrıca yaşanan acıların biran önce son bulması için yapılması gerekenleri belirtmek de çalışmanın diğer bir amacıdır.

Anahtar kelimeler: Doğu Türkistan, İslam İşbirliği Teşkilatı, Soykırım.

**SALİSİLİK ASİT'İN, EVERZOL BLUE LED TEKSTİL BOYASINA MARUZ KALAN
ASPİR (*Carthamus tinctorius*, *Asteraceae*) ÇEŞİTLERİNDE ANTİOKSİDAN SAVUNMA
SİSTEMLERİ ÜZERİNE ETKİSİ**

Gülçin BEKER AKBULUT

Dr. Öğretim Üyesi, Munzur Üniversitesi, gulcinakbulut@munzur.edu.tr**ÖZET**

Salisilik asit (SA) abiyotik strese karşı bitki savunmasında önemli rol oynayan bir bitki hormonudur. Bu çalışmanın amacı ekzojen uygulanan SA'nın reaktif boyarmadde grubundan Everzol Blue Led (EB LED) tekstil boyasına maruz kalan Aspir (*Carthamus tinctorius* L) bitkisine ait Dinçer ve Remzibey çeşitlerindeki etkilerini belirlemektir. Çalışma için EB LED (50 ppm, 100 ppm, 200 ppm ve 400 ppm) ve 0.5 mM SA+EB LED uygulamasından kaynaklı fitotoksik yanıtlar uygulamayı takiben 1., 5. ve 10. günlerde alınan örneklerde karşılaştırmalı olarak incelendi. Örnekler iklim dolabında kontrollü şartlar altında Hoagland besin çözeltisi kullanılarak yetiştirildi. Çalışma kapsamında Dinçer ve Aspir çeşitlerinden alınan örneklerde toplam klorofil, lipid peroksidasyonu, peroksidaz (POD), askorbat peroksidaz (APX), superoksit dismutaz (SOD), katalaz (CAT), redükte glutatyon (GSH), glutatyon redüktaz (GR), glutatyon-S-transferaz (GST) ve toplam fenolik içeriği araştırıldı. POD, APX, SOD, CAT ve GST aktiviteleri 1., 5. ve 10. günlerde Dinçer'de artış gösterirken, Remzibey'de 10. günde azaldı. SA uygulaması Dinçer ve Remzibey çeşitlerinde POD, APX, SOD, CAT ve GST aktivitelerinde iyileştirici etki gösterdi. GSH, GR ve toplam fenolik içeriği Dinçer ve Remzibey'de 10. günde azaldı. SA uygulaması GSH, GR ve toplam fenolik içeriğini Dinçer'de Remzibey'e göre daha fazla etkiledi. Toplam klorofil içeriği Dinçer ve Remzibey çeşitlerinde 10. günde azalış gösterdi. SA uygulaması toplam klorofil içeriğini her iki çeşitte de olumlu yönde etkilediği belirlendi. Lipid peroksidasyon seviyesi 10. günde Remzibey çeşitinde Dinçer'den daha fazla saptandı. SA uygulamasının da Remzibey'de Dinçer'e göre daha etkili olduğu belirlendi. Bu sonuçlar SA'nın, Dinçer ve Remzibey çeşitlerinde farklı mekanizmalar aracılığıyla EB LED tekstil boyasının oluşturduğu strese karşı tolerans kazandırdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Aspir, Reaktif Boyarmadde, Salisilik asit

MALVA SYLVESTRIS ÖZÜTÜNÜN TEKSTİLDE KUMAŞ YUMUŞATMA APRESİ OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ VE TOKSİTİTESİNİN ARAŞTIRILMASI

Güler KARAASLAN

MEB, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, karaaslan.guler@gmail.com

Oğuzhan NACAROĞLU

Erciyes Üniversitesi, Doktora öğrencisi, onacaroglu44@gmail.com**ÖZET**

Tekstil atık suları içerdikleri kimyasallardan dolayı önemli kirleticiler arasında yer almaktadır. Bu kimyasallardan biri de aprelerdir. Bu çalışmada *Malva sylvestris*’ten elde edilen sulu ekstraktın yüzey aktif özelliği incelenerek, tekstilde kumaş yumuşatma apresi olarak kullanılabilirliği araştırılmıştır. Böylece hem ekonomik hem de ekolojik olarak daha yararlı bir ürün bulma çalışmaları yapılarak tekstil atık sularındaki kimyasal madde miktarını azaltmak için doğal bir yumuşatma apresi hammaddesi bulmak amaçlanmıştır.

Malva sylvestris gövdesinden elde edilen sulu özütün ve kimyasal yumuşatma aprelerinin yüzey gerilimleri damla ağırlığı, kapillerde yükselme ve halka koparma tekniğiyle ölçülerek elde edilen özütün yüzey aktifliği tespit edilmiştir. Daha sonra bu maddelerin ve *Malva* özütünün toksik etkisini belirlemek amacıyla *Daphnia magna* üzerinde akut toksisite testi yapılmıştır. Özüt ve aprelerin ham kumaşlar üzerinde damla yayılma çapları ölçülerek ve özütlerle işlem görmüş kumaşların organoleptik olarak test edilmesiyle apre olarak kullanılabilirliği ölçülmüştür.

Elde edilen veriler özütün yüzey aktif olduğunu ve diğer yumuşatma aprelerine göre toksisitesinin çok düşük olduğunu göstermiştir. Kumaş üzerinde yayılma çapları ve duyusal test verileri de apre hammaddesi olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Sonuç olarak ülkemizde geniş bir yayılım gösteren yüksek ekolojik uyuma sahip *Malva sylvestris* bitkisinin gövdesinden elde edilen özüt, doğal ve toksik olmayan yüzey aktif madde üretiminde kullanılabilir. Tekstilde kumaş yumuşatma apresi yapımında kullanılabileceği gibi, daha az toksik deterjan ve sabun yapımında da yüzey aktif madde (sülfektan) olarak kullanılabilir. Böylece bebeklerin ya da hassas cilde sahip insanların kullanımı için hammadde olarak kullanılabilir. Bu değerlendirmeler ışığında hem insan sağlığı için hem de tekstil ve ev atık sularının karıştığı sucul ve karasal ekosistemdeki canlılar için daha az toksik ürünler geliştirilebileceği önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: *Malvasylvestris*, Apre, Yumuşatma Apresi, Yüzey Aktif Madde

**EV ÖDEVİ KONUSUNDA YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR
ANALİZ VE GENEL DEĞERLENDİRME**

Hafize Gamze KIRMIZIGÜL

Malatya/ Battalgazi / Hasırcılar İmam Hatip Ortaokulu, İlköğretim Matematik Öğretmeni,
graceful_gamze@hotmail.com**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı ev ödevi konusunda yurt içinde yapılmış olan çalışmaları analiz etmek ve genel olarak değerlendirmektir.

Araştırmada 1990 ve 2018 yılları arasında ev ödevi konusunda yapılmış olan 29 makale ve 12 tez çalışması analiz edilmiştir. Çalışmalardan elde edilen veriler doküman analizi yöntemi kullanılarak nitel bir yaklaşımla incelenmiştir. Her bir çalışma farklı temalara göre; sınıf düzeyleri (ilkokul, ortaokul, lise), dersler (Türkçe, Fen Bilgisi, Matematik, Kimya, Biyoloji), üzerinde durulan konular (tutum, akademik başarı, öğrenci, öğretmen, veli görüşü alma, aile katılımı) olmak üzere betimsel analiz aşamaları esas alınarak sınıflandırılarak tablolar ile yorumlanmıştır. Ayrıca, ev ödevi konusunda yapılan çalışmaların genel değerlendirmesi yapılarak eksikler ve önemli unsurlar belirlenmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda; yurt içinde yapılan çalışmaların çoğunlukla ilkököl sınıf düzeyinde, fen dersinde ve öğrenci, öğretmen, veli görüşü alma konusunda yoğunlaştığı belirlenmiştir. Ev ödevleri ile ilgili yurt içinde yapılan çalışmalar incelendiğinde, ev ödevlerinin ne kadar verimli ve yararlı olduğu ile ev ödevlerinin veriminin nasıl arttırılabileceği konularına açıklık getirmek eğiliminde oldukları görülmüştür. Ayrıca, ev ödevinin verimliliğinde aile unsurunun önem taşıdığı, ev ödevi verilmesinin genel olarak akademik başarıyı ve derse karşı tutumu olumlu yönde etkilediği, ev ödevi verilme sıklığı, ev ödevine ayrılan süre, ev ödevi miktarı, aile katılımı gibi konuların araştırılmasına ihtiyaç duyulduğu saptanmıştır.

Araştırmacılara, okul idarecileri, öğretmen ve velilere yapılan genel değerlendirme ve analiz sonucunda öneriler sunulmuştur. Ev ödevi konusunda eksiklik saptanan ve önemli görülen (ev ödevi verilme sıklığı, ev ödevine ayrılan süre, ev ödevi miktarı, aile katılımı gibi) konuların araştırılması önerilmiş, okul idareci ve öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmesi, ailelerin bilgilendirilmesi sunulan önerilerden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yurt içi, ev ödevi, değerlendirme

ABSTRACT**An Analysis and Overall Evaluation of Turkish Studies of Homework**

The aim of this study is to analyze Turkish studies of homework and perform an overall evaluation on them. This study analyzes 29 articles and 12 dissertations about homework conducted between

1990 and 2018. The data obtained were examined using document analysis. Each study was interpreted through the classification based on educational levels (primary, secondary, high school), courses (Turkish, Science, Mathematics, Chemistry, Biology), and the topics covered (attitudes, academic success, asking students, teachers and parents for their opinions, family participation). Deficiencies and important points were identified by evaluating the studies of homework.

The study found that the Turkish studies of homework focus on primary school, science courses, and asking students, teachers and parents for their opinions. The Turkish studies of homework had a tendency to show how effective and beneficial homework was and what could be done to improve its effectiveness. They also found that families have a significant role in the effectiveness of homework, and that assigning homework affects academic success and attitudes towards courses positively. They identified a need for studies of time allocated for homework, amount of homework, frequency of homework and family participation.

As a result of the analysis and overall evaluation performed with school administrators, teachers and parents, the researchers were recommended to examine missing, but important points regarding homework such as frequency of homework, time allocated for homework, amount of homework and family participation. Other recommendations included providing school administrators and teachers with in-service education, and informing families.

Keyword: Turkish studies, homework, evaluation

**HİDROELEKTRİK SANTRALLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI**

Gökhan KAHRAMAN

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, gokhankahraman@munzur.edu.tr

Alper Tunga ÖZGÜLER

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, alpertunga.ozguler@inonu.edu.tr**ÖZET**

Hidroelektrik santraller mevcut potansiyeli, çevreye zarar vermemesi ve yenilenebilir enerji kaynağı oluşu sebebiyle dünya genelinde önemli bir konuma sahiptir. Ülkelerin hidroelektrik potansiyellerini verimli bir şekilde kullanmaları dışa bağımlılığı azaltacak ve ülke ekonomisine çok önemli katkılarda bulunacaktır. Hidroelektrik santrallerin bu önemi işletme ve bakımlarını da önemli hale getirmektedir. İşletme ve bakım esnasında çalışan personelin üst düzey bir iş güvenlik bilgisine sahip olması yapılan uygulamalarda can ve mal kaybını önemli ölçüde azaltacaktır. 6331 sayılı iş güvenliği kanununa göre iş yerleri, çok tehlikeli iş yeri, tehlikeli iş yeri ve az tehlikeli iş yeri olmak üzere üç sınıfa ayrılmaktadır. Hidroelektrik santraller iş güvenlik kanununda zorunlu hale getirilen risk analiz değerlendirmelerine göre çok tehlikeli iş yeri sınıfına girmektedir. Bu nedenle hidroelektrik santrallerde çalışan teknik ve idari personeli iş güvenliği açısından üst seviyede bilgilendirmek, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak, çalışanları bedensel ve ruhsal zararlardan korumak ve çalışma ortamındaki riskleri en alt seviyeye getirmek öncelikli amaç olmalıdır. Tehlikenin tanımı risklerin gerçekleşme olasılığı ile ilişkilidir. Hidroelektrik santrallerde bulunan basınçlı yağ ve hava sistemleri, yüksek gerilim, trafolar ve döner kütlelerin oluşturduğu tehlikeler çalışanlar için büyük risk oluşturmaktadır. Bu nedenle çalışanların görev ve sorumluluklarını doğru tanımlamak ve bu doğrultuda periyodik eğitimlerinin verilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca hidroelektrik santrallerde bulunan teçhizatın periyodik kontrol ve ölçümlerinin yapılması dikkat edilmesi gereken önemli bir husustur. Bu çalışmada, Keban, Atatürk ve Karakaya hidroelektrik santrallerinde çalışan personeller örnek seçilerek iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki bilgileri ve uygulamaları irdelenmiştir. Örneklem olarak seçilen Keban, Atatürk ve Karakaya hidroelektrik santrallerinde çalışan teknik personele anket uygulanmıştır. Bu verilerin istatistiksel analizleri yapılarak yorumlanmıştır. Buradan çıkan en önemli sonuç, hidroelektrik santrallerinde çalışan teknik personellerin iş sağlığı güvenliği hakkında yeterli bilinçliliğe sahip oldukları ve bunları uyguladıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir enerji, Hidroelektrik, İş güvenliği

HİPERHİDROZLU HASTALARDA ETYOLOJİ

ETİOLOGY OF PATİENTS WITH HYPERHİDROSİS

Dursun TÜRKMEN

Uzm Dr., Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dursunturkmen44@gmail.com

Özet: Hiperhidroz (HH), ekrin ter bezlerinin hiperaktif çalışması sonucu deri yüzeyine vücudun normal fizyolojik ihtiyacından daha fazla miktarda ter salgılanması ile karakterize bir hastalıktır. Terlemenin dağılımına göre sistemik veya lokalize olabilir ve terleme nedenine göre primer veya sekonder olarak sınıflandırılabilir. Sistemik HH tüm vücut terlemesini açıklarken; lokalize terleme vücudun sadece belirli bölgelerini etkiler. Primer fokal HH, aksilla (koltuk altları), avuç içi, ayak tabanları ve kraniyofasiyal bölgeler gibi lokal bölgelerin etkilendiği terlemedir. Merkezi sempatik sistemin disregulasyonuna bağlı olabileceği de düşünülen idyopatik HH genellikle çocukluk çağı veya adolasan dönemde başlar. Daha geç yaşta başlaması durumunda altta yatabilecek hastalıklar araştırılmalıdır. Bu çalışmada hastanemize terleme şikayeti ile başvuran hastalarda yapılan tetkikler otomasyon sistemi üzerinden retrospektif olarak incelenerek hiperhidroz sebepleri araştırılmış ve hastalıkla ilgili güncel literatür bilgileri gözden geçirilmiştir.

Gereç ve yöntemler: Çalışmaya 1 Ocak 2018 ile 31 Aralık 2018 tarihleri arasında dermatoloji polikliniğimize başvuran ve hiperhidroz tanısı ile kaydedilen toplam 184 hasta dâhil edildi. Hastane otomasyon sistemi aracılığıyla hasta dosyaları retrospektif olarak incelendi. Tüm hastaların yaş, cinsiyet ve tam kan sayımı, biyokimya, brusella, hepatit, HIV ve sifilizden oluşan tetkik sonuçları kaydedildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hiperhidroz hastalarının %37,5'i (69) kadın, %62,5'i (115) erkek idi. Erkeklerin yaş ortalaması 28,66±13,96 kadınların yaş ortalaması 23,43±11,58 yıl idi. Kadınlarla erkeklerin yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildi (p=0.002) (Tablo 1).

Hastaların %18,5'inde (34) polisitemi saptanırken, %2,7'sinde (5) hipotiroidi, %1,6'sında (3) hipertiroidi saptandı. Hastaların %4,3'ünde (8) diyabet hastalığı, %2,2 hastada (4) karaciğer enzimlerinde yükselme ve bir hastada (%0,5) ise hepatit B pozitifliği saptandı (Tablo 2). Karaciğer enzim yüksekliği olan hastalardan biri diyabet hastasıydı. Hematolojik hastalık, böbrek fonksiyon bozukluğu, brusella, HIV ve sifiliz pozitifliği ise hiçbir hastada saptanmadı.

Tartışma: Bu çalışmanın hiperhidroz hastalarının önemli bir kısmına polisitemi veya diyabet gibi hastalıkların eşlik ettiğini ve özellikle geç başlangıçlı hipertiroidi hastalarında bazı kan tetkiklerinin yapılması gerektiğini göstermesi bakımından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Hiperhidroz, etyoloji, hipertiroidi, diyabetes mellitus

FARKLI ORANLARDA MN İLAVE EDİLEREK SERBEST KATILAŞTIRILMIŞ AL- SI- MG ALAŞIMLARINA ISIL İŞLEM UYGULAMASININ MİKROYAPI, MİKROSERTLİK VE ÇEKME DAYINIMI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ**THE EFFECT OF MN ADDITION AT DIFFERENT RATIOS ON MICROSTRUCTURE, MICROHARDNESS AND TENSILE STRENGTH FOR FREE SOLIDIFIED AL-SI-MG ALLOY**

Yusuf KAYGISIZ

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, yusufkaygisiz82@gmail.com

Çetin PALTA

Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, cetinp@yahoo.com

Sevda ENGİN

Dr. Öğr. Üyesi, Dumlupınar Üniversitesi, sevda.engin@dpu.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı serbest katılaştırılmış Al-Si-Mg alaşım sistemi için farklı oranlarda Mn ilavesinin ve çökelme sertleşmesinin mikroyapı, mikrosertlik ve çekme dayanımı üzerine etkisinin incelenmesidir. Bunun için, vakumlu eritme fırını yardımıyla ağırlıkça Al-%12.95Si-%4.96Mg-%XMn[X=0.5, 1.0 ve 1.5], bileşimlerde alaşımlar hazırlandı. Her bir alaşım sistemi için aynı işlem uygulandı ve alaşımların erime sıcaklıklarının üzerinde bir sıcaklığa önceden ısıtılmış döküm fırını içindeki grafitten yapılmış numune kalıpları içine alaşımların ayrı ayrı dökümü yapıldı.

Her bir alaşım sistemi için çökelme sertleşmesi ısıtma işlemi (T6) uygulandı. İlk olarak oluşturulan alaşımlar 500 C de 2 saat tutuldu ve ani su soğutması yapıldı. Sonra 180 C de 4 saat tutularak yapay yaşlandırma işlemi gerçekleştirildi.

Farklı oranlarda Mn ilavesi ile elde edilmiş Al-12.95Si-4.96Mg-XMn(ağ) alaşım sistemine ait SEM görüntülerinde Al matris fazı içerisine rastgele dağılmış açık gri Si fazı, çin yazı tipi benzeri siyah Mg₂Si fazı, koyu gri renkli yüksek oranda Mg içeren intermetalik faz ve beyaz renkte gözüken yüksek oranda Mn içeren intermetalik faz görülmüştür.

Elementer haritalama ve EDS sonuçlarına bakıldığında, ilave Mn elementlerinin etkisiyle Si ve Mg₂Si fazıyla birlikte stoikometrik hesaplamalar sonrasında Mn' ce zengin Al₁₅Mn₃Si₂ intermetalik fazı ve Mg' ce zengin bir faz gözlenmiştir.

Ağırlıkça %0.5, %1.0 ve %1.5 oranlarında Mn ilavesiyle oluşturulan Al-%12.95Si-%4.96Mg-%XMn her bir numunenin enine kesitlerinden alınan sertlik ölçümleri ve ısıtma işlem sonrası alınan sertlik ölçümleri alınmıştır. Mn ilavesi sonrası numunenin enine kesitlerinden ölçülen sertlik değerleri %0.5 Mn için 39.0 kg/mm² ve %1.5 Mn için 41.5 kg/mm² dir. Sertlik ölçüm sonuçlarına bakıldığında Mn ilavesinin %0.5 ten %1.5 e çıktığında sertlik sonuçlarında değişim olmamıştır. Ancak uygulanan çökelme sertleşmesi işlemi sonrasında sertlik değerleri %0.5Mn ilavesi için 92.12 kg/mm² ye, %1.5Mn ilavesi için 94.27 kg/mm² yükselmiş ve ısıtma işlem sonrası malzemenin sertlik değeri yaklaşık %130 oranında artmıştır.

Mn ilavesiyle elde edilen numunelerin Çekme-Yüzde uzama grafiğine bakıldığında, Mn ilavesinin artması numunelerin çekme dayanımı üzerinde önemli bir değişiklik oluşturmamıştır. Çökelme sertleşmesi ısıtma işlemi sonrasında %0.5Mn ilavesinde maksimum çekme dayanımı 85.96 N/mm² den 155.51 N/mm² ye yükselmiştir. Başka bir ifadeyle çökelme sertleşmesi ısıtma işlemi sonrasında maksimum çekme dayanımı %80 oranında artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Serbest Katılaştırma, Katkılama, Alüminyum Alaşımları, Mekanik Özellikler

TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİNDE KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ: İNSAN HAKLARINA YÖNELİK ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Faruk Selahattin YOLCU

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, faruksyolcu@gmail.com**ÖZET**

Modernleşme ve demokrasi gibi toplumun değişim ve dönüşümünü içerisinde barındıran kavramların bir ülke özelinde incelenebilmesi, o coğrafyayı etkileyen iç ve dış çevrenin, ulusal ve ulusötesi faktörlerin iyi anlaşılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle Türkiye'nin modernleşme süreci ve demokrasinin gelişimi ele alınırken devletlerin dönüşümü açısından oldukça önemli bir noktada yer alan küreselleşmenin yarattığı etkilerin göz önünde bulundurulması oldukça önem arz etmektedir. Toplumların küreselleşme karşısında bulundukları konuma bakıldığında, demokrasinin ancak modernleşme neticesinde ortaya çıkabilen toplumsal bir olgu olduğu basitçe elde edilen ilk sonuçlardan biridir. Demokrasinin egemen kılınması suretiyle değişim ya da ilerleme anlamıyla modernleşme ele alındığında, birçok toplumun küreselleşme olgusunu farklı formlara dönüştürerek hukuksal düzenlerine entegre etmeye çalıştığı görülmektedir. Çalışmada Türkiye'nin demokratikleşmesi odağında işlenen küreselleşme olgusunun Türkiye'yi nasıl etkilediği ve hukuksal yapıyı nasıl bir dönüşüme uğrattığı, bu bağlamda gerçekleşen küreselleşme ile bağlantılı anayasal değişiklikler ve hukuki düzenlemeler üzerinden ele alınmıştır. Siyasi alanda da yaşanan küreselleşme olgusunun Türkiye'de İnsan Hakları bağlamında ne yönde yansımalar ortaya çıkardığı, nasıl bir demokratikleşme süreci meydana getirdiği incelenmiştir. Türkiye'nin modernleşmesinde önemli etkileri olan küreselleşmenin dünya genelinde meydana getirdiği demokrasi anlayışı ve insan hakları birlikteliğinin sunmuş olduğu katkılar kadar, ulus ötesi sermayenin oldukça serbestleştirilmesi ve güçlendirilmesi noktasında hukuksal düzlemleri ve devlet kurumlarına yaptığı baskılar başta olmak üzere negatif etkileri de olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Demokratikleşme, Anayasa, Küreselleşme, İnsan Hakları.

İLKOKULLARDA MOTOR BECERİNİN ÖNEMİ

Savaş AYDIN

Savaş AYDIN, İnönü Üniversitesi, savasaydin3611@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ, İnönü Üniversitesi, mehmet.gullu@inonu.edu.tr

ÖZET

Çocukluk dönemi gelecek yıllardaki gelişmenin temelini oluşturmaktadır. Çocukluk dönemindeki gelişim, insan hayatının en önemli ve hassas dönemlerindendir. Gelişim bir bütündür ilkesinden yola çıkarak; bedensel gelişim, bilişsel gelişim, duygusal gelişim, sosyal gelişim, dil gelişimi, psiko-motor gelişim birlikte değişim ve gelişim göstermekte ve birbirlerini olumlu-olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı ilkokul dönemlerindeki çocukların bulunduğu okul döneminde motor becerilerinin gelişimlerinin üzerine etkisini ve önemini incelemektir. Araştırma “ilkokullarda motor beceri”, “çocukluk döneminde motor beceri”, “motor beceri” anahtar sözcükler üzerinde gerçekleşmiştir. Literatürde konu ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Araştırma tarama modelinde desenlenmiş, betimsel bir çalışmadır. Çalışmalar amaç, yöntem, katılımcılar, veri toplama araçları ve bulgular açısından incelenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçların, eğitim ve spor alanında yeni araştırma konusu seçiminde araştırmacılara yardımcı olacağı düşünülmektedir. Araştırma bulguları, araştırmacıları daha özgün konulara yönlendireceği ve insan kaynaklarının daha etkili ve verimli kullanılması açısından yararlı olacağı için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul motor beceri, beceri öğrenimi, spor.

İSLAMOFOBİ: BATI’NIN “ÖTEKİSİ”

Ahmet MAZLUM

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, mazlum@cumhuriyet.edu.tr

Batı ile İslam dünyasının ilişkileri tarih boyunca hep sorunlu olmuştur. Haçlı Seferleri ile su yüzüne çıkan bu sorunlar alanı bazen azalıyor gibi görünse de, çoğu kez aleni veya sorun merkezi saptırılarak artarak devam etmiştir. Bu durum günümüzde tüm can yakıcılığıyla devam etmektedir.

Özellikle 11 Eylül 2001 yılında ABD’de Pentagon ve Dünya Ticaret Merkezi (World Trade Center)’nin El-Kaide tarafından vurulmasıyla sorun tarihsel bağlamında yeniden ortaya çıktı. Sadece tarihsel olarak ortaya çıkmasıyla kalmadı, ABD ve Batı emperyalizm blokuna başta Ortadoğu olmak üzere, dünyanın birçok bölgesini /ülkesini dizayn etmenin kapılarına sonuna kadar açtı. Bunun en somut örneği dönemin ABD Başkanı Bush’un “ya bizdensiniz ya da onlardan” sözü ile bütün İslam dünyası, ya terörün destekçisi olarak etiketlenmeye razı olmaya ya da ABD’nin yanında yer almaya zorlandı. Evangelist Bush’un bu çağrısı Haçlı zihniyetinin günümüze uyarlanmasından başka bir şey değildi.

1991 yılında Sosyalist Sovyet Cumhuriyetler Birliği’nin dağılması, var olan iki kutuplu dünyanın dengelerini değiştirdi. Beklenen tarihten önce SSCB’nin çökmesi, ABD’yi “öteki” üzerinden tanımlama sürecinde sıkıntıya soktu. Kendini, “öteki” üzerinden yaratılan düşman algısıyla tanımlayan Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Bloku, deyim yerindeyse ofsayta düştü ve tarihsel ontolojik dayanakları ortadan kalktı. Bu nedenle kendi ontolojik meşruiyetini sağlayacak yeni bir düşmana gereksinim vardı. Bu düşman aslında öncesinde hazırlanmaya başlanmıştı. Huntington’ın “Medeniyetler Çatışması” tezi 1993 yılında dolaşıma sokulmuş ve elde hazır bekletilmekteydi. Aranılan düşman bulunmuştu: Tarihsel temelleri olan bu çatışmanın diğer aktörü olan İslam yeni düşman ilan edildi. 2001 saldırısını El-Kaide’nin gerçekleştirmiş olması ve bu terör örgütünü oluşturanların İslam inancına sahip olması ABD ve Batı için kaçırılmayacak bir fırsattı.

Ortadoğu’da bizzat ABD veya diğer batılı ülkeler tarafından kurulup finanse edilen ve İslam adına savaştıklarını iddia eden terör örgütlerinin varlığı, İslam’ın topyekün terörü destekleyen din konumuna indirgenmesi için büyük bir algı operasyonu başlatıldı. Bu algı operasyonu terörle ilişkilendirilen İslam karşıtlığı ve düşmanlığı dalga dalga yayılarak başta ABD olmak üzere Batı dünyasında İslamofobi diye anılan kavramının ortaya çıkışına zemin hazırladı.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, 11 Eylül Saldırıları, ABD, Batı, Terör

**İSTANBUL’DA TOPLU TAŞIMA KULLANIMININ TÜREL DAĞILIMININ
İNCELENMESİ**

Halit ÖZEN

Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, ozen@yildiz.edu.tr

Oktay KAYSERİLİOĞLU

İnşaat Müh., Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, oktaykays@gmail.com

Abdulsamet SARAÇOĞLU

Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, assarac@yildiz.edu.tr

Abdullah MALTAŞ

Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, maltas@yildiz.edu.tr

ÖZET

Ülkemizin en kalabalık ve sosyo-kültürel açıdan en önemli şehri olan İstanbul, dünyanın en büyük metropoller arasında. Şehir, nüfus açısından belediye sınırları göz önüne alınarak yapılan sıralamaya göre Avrupa’da 1., dünyada ise 5. sırada yer almaktadır. Bu nüfus büyüklüğü, insanların bir noktadan başka bir noktaya ulaşımında trafik sıkışıklıklarını beraberinde getirmekte ve insanların ulaşımında harcadıkları zaman kayıplarını en önemli sorun olarak ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca trafik sıkışıklıkları, hava ve gürültü kirliliği gibi dolaylı maliyetlere de neden olmaktadır. Dolayısıyla, tüm bu maliyetler şehirde yaşayan insanların toplam yaşam kalitesini düşürmektedir. Nüfus artış hızı da göz önüne alındığında kent içerisindeki araç sahipliği ve ulaşım talebi gün geçtikçe artmaya devam etmektedir. Artan ulaşım talebinin karşılanmasında toplu taşıma sistemleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu yüzden, trafik sıkışıklıklarının azaltılmasına yönelik olarak belirlenen politikaların başında yolculukların toplu taşımaya yönlendirilmesi gelmektedir. Bu politika çerçevesinde bir yandan özel otomobil kullanımı caydırılmaya çalışılırken diğer yandan toplu ulaşımı özendiren uygulamalar yapılmaktadır. Toplu taşıma sistemleri sayesinde özel otomobil kullanımı azaltılarak, ulaşım talebi artışından kaynaklanacak muhtemel trafik sorunlarının önüne geçilebilmektedir. Dolayısıyla, çeşitli kullanıcıların farklı amaçlarla gerçekleştirdiği yolculuklara bağlı olarak ulaşım ağı ve toplu taşıma sistemlerinin performansı önem arz etmektedir.

İstanbul’da toplu taşıma hizmeti, lastik tekerlekli toplu taşıma sistemleri, raylı toplu taşıma sistemleri ve deniz toplu taşıma sistemleri olarak sağlanmakta ve günlük ortalama 6 milyonun üzerinde yolculuğa hizmet vermektedir. Bu çalışma kapsamında İstanbul’da 1-31 Ekim 2018 tarihleri arasında toplu taşıma sistemlerinde yolcular tarafından kullanılan “istanbulkart” akıllı bilet verileri temin edilmiştir. Bu veriler incelenerek toplu taşıma kullanımının türlere göre dağılımları, gün bazında değişimleri incelenmiştir. Sonuç olarak, elde edilen sonuçların değerlendirilmesi ile bu değişimlere yol açan sebepler tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplu taşıma sistemleri, Akıllı bilet, Türel dağılım

**İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ
İNCELENMESİ: (NİTEL BİR ÇALIŞMA)**

Mehmet ILKIM

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı Malatya Yeşilyurt ilçe milli eğitim müdürlüğüne bağlı Akşemsettin İşitme Engelliler ortaokuluna devam eden işitme engelli bireylerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını belirlemektir.

Araştırma kapsamında gerekli izinler (Kurum ve veli) alındıktan sonra okula devam eden ve yaşları 10-16 arasında değişen 40 işitme engelli bireye(26 erkek, 14 kız)önceden hazırlanmış olan görüşme soruları sunuldu. Ayrıca işitme engelli öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı genel tutumlarını öğrenmek için okul beden eğitimi öğretmenin ve okul idarecilerinin de görüşlerine de başvuruldu. Araştırma kapsamında işitme engelli öğrencilere ‘‘okulda en çok sevdiğiniz 3 dersi söyler misiniz ?’, Okulda en çok sevdiğiniz öğretmen hangisidir ?. Beden eğitimi dersinin haftada kaç saat olmasını istersin ?. Beden eğitimi dersinin nasıl işlenmesini istersin ?. Soruları soruldu. Beden eğitimi öğretmenine; öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları nasıldır sorusu iletilti. Okul idarecilerine sınıfların beden eğitimi dersi olduğu gün okula devam etme durumları soruldu. Verilen cevaplar kendi aralarında kategorize edilerek istatistiksel olarak analiz edildi. Görüşme soruları sonucunda işitme engelli öğrencilerin okulda en çok sevdikleri ders sıralamasında beden eğitimi dersi 1.(27 kişi) Olurken; müzik dersi 2.(8 kişi) resim dersi 3.(5 kişi) sırayı aldı. Yine işitme engelli öğrenciler cevapları doğrultusunda okulda en çok beden eğitimi öğretmenini sevdiklerini belirtirlerken (32 kişi) beden eğitimi dersinin her gün olmasını ve sürekli oyun tarzında geçmesini istemektedirler(29 kişi).Okulun beden eğitimi öğretmeni işitme engelli öğrencilerin beden eğitimi dersini çok sevdiklerini adeta dersin bitmesini istemediklerini söylerken, o gün daha enerjik olduklarını belirtti. Okul idaresi;(Müdür ve müdür yardımcısı) İşitme engelli öğrencilerin beden eğitimi dersine neredeyse eksiksiz katıldıklarını, dersin olduğu gün çok heyecanlı olduklarını belirttiler.

Sonuç olarak işitme engelli bireyler verilen cevaplar doğrultusunda beden eğitimi dersini çok sevmektedirler ve beden eğitimi dersinin her gün olmasını istemektedirler. Yapılan araştırmalarda da Spor etkinliklerinin engelli bireylerin sosyalleşmeleri üzerine önemli etkileri olduğu belirtilmektedir.

Anahtar kelimeler: beden eğitimi, İşitme engelli, tutum

İNSAN KAYNAKLARI MUHASEBESİNİN TAM SET TÜRKİYE MUHASEBE VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TMS/TFRS) KAPSAMINDA İNCELENMESİ

H. Arif TUNÇEZ

Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, hatuncez@selcuk.edu.tr

ÖZET

Günümüzde insan kaynakları, işletmenin amaçlarına ulaşması için en önemli stratejik unsurlardan biri olmakla birlikte işletmelerde bir ihtiyaç olarak kabul görmektedir. İşletmeler faaliyetlerini sürdürebilmesi için gereksinim duyduğu insan kaynaklarını artık bir maliyet olarak değil, işletmenin sahip olduğu bir varlık olarak düşünmektedir.

İnsan kaynaklarının en önemli amaçlarından biri olan eğitim ve geliştirme çalışmalarını, insan kaynakları için yapılan eğitim harcamalarını bir yatırım olarak görmektedir. İyi eğitim almış, kabiliyetli, yaratıcı, yenilikçi, örgüte bağlı personel v.b. nitelikteki insan kaynaklarına sahip olan işletmeler rekabet üstünlüğü sağlarken aynı zamanda işletmeye finansal açıdan bir yük oluşturmaktadır.

1973 yılında Amerikan Muhasebeciler Birliği tarafından insan kaynakları muhasebesi “insan kaynaklarına ait bilgileri belirlemek, ölçmek ve elde edilen verileri işletmeyle ilgili bilgi kullanıcılarına iletmek işlevini üstlenen muhasebe işlemleri” olarak tanımlanmıştır.

İnsan kaynakları muhasebesi sadece çalışanların işletmeye maliyetleri için kurulmuş bir muhasebe sistemi değil, aynı zamanda insanların yöneltmesine ilişkin bir düşünce sisteminin de gelişmesine yönelik bir sistemdir. İnsan kaynakları muhasebe sistemi ile işletmeler, etkin ve verimliliklerini arttırarak gelecekte daha doğru kararların alınmasında yardımcı olmaktadır.

İnsan kaynakları faaliyetlerini kapsayan muhasebe işlemleri ve finansal tabloların hazırlanmasında ortaya çıkan farklılıkların giderilmesi için Uluslararası Muhasebe Standartları düzenlenmiş, bu standartlar Türkçeye çevrilmiştir. Bu kapsamda TMS 18 Çalışanlara Sağlanan Faydalar ve TMS 26 Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama Standartları tamamen, TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler Standardı kısmen insan kaynakları faaliyetlerinin muhasebeleştirilmesine yönelik yayınlanmış standartların incelenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

TMS 19 Standardı, çalışanlara sağlanan faydaların muhasebeleştirilmesine ve açıklamasına ilişkin hususları belirlemektedir. Bu standarda göre işletmenin çalışana, sunduğu hizmet karşılığında gelecekte ödeyeceği faydalara ilişkin bir borcu ve sağlanan faydalar karşılığında çalışanın sunduğu hizmetten elde edilen ekonomik faydayı işletme tükettiğinde ise bir gideri, muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bu standart ile işletmenin en önemli gider kalemlerinden olan personel giderleri hakkında finansal tablo kullanıcıları için gerekli olan anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir bilgilerin hazırlanması sağlanacaktır.

TMS 26, emeklilik fayda planlarına ilişkin finansal tabloların hazırlandığı hallerde, söz konusu finansal tablolara uygulanarak emeklilik fayda planını, katılımcıların işverenlerinden ayrı olarak raporlama yapan bir işletme olarak ele almaktadır.

TFRS 2 ise, çalışanlarının hisse senedi opsiyon hakkını elde ettiği işlemlere bağlı giderleri de kapsayacak şekilde, kar veya zararı ile finansal durumunda gösterilmesini zorunlu kılar.

Gerek TMS 19 gerekse TMS 26 ve TFRS 2 incelendiğinde birbirini tamamlayıcı niteliklere sahiptir. İşletmeler için her geçen gün önemi artan insan kaynakları muhasebesi TMS/TFRS standartları kapsamında bir bütünlük sağlayarak yönetime daha etkin karar verme konusunda yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları, İnsan Kaynakları Muhasebesi, TMS/TFRS

FİZİKSEL AKTİVİTELERE KATILAN İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN AİLELERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI; (NİTEL BİR ÇALIŞMA)

Mehmet ILKIM

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr

Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, hfatihkucukibis@gmail.com**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı Malatya Yeşilyurt Akşemsettin İşitme engelliler ortaokulunda öğrenim gören ve fiziksel aktivitelere katılan 30 işitme engelli bireyin ailelerinin kaygı düzeylerini incelemektir. Bu amaçla 2018-2019 eğitim öğretim yılında Akşemsettin İşitme engelliler ortaokuluna devam edip fiziksel aktivitelere katılan 12-16 yaşları arasındaki 30 işitme engelli bireyin aileleriyle yüz yüze görüşmeler yapıldı. Fiziksel aktivitelere katılan 30 işitme engelli birey(22 erkek, 8 kız) okulun atletizm ve futbol takımında yer alan öğrencilerden oluşmaktadır. İşitme engelli öğrenciler haftanın 3 günü (Pazartesi, Çarşamba, Cuma) 15:00 -17:00 saatleri arasında beden eğitimi öğretmeninin kontrolünde fiziksel aktivitelere katıldılar. Her çalışma sonucunda aileler program hakkında bilgilendirildi. Fiziksel aktivite çalışmaları 16 hafta sürdü. İşitme engelli öğrencilerin ailelerine sırasıyla çocuğunuz fiziksel aktivitelere katıldığında ne tür bir kaygı yaşıyorsunuz ?, çocuğunuz sizden uzun süre ayrı kaldığında kaygı yaşıyor musunuz ?, Çocuğunuzun başaramama durumu sizde kaygı oluşturur mu soruları soruldu. Verilen cevaplar benzerliklerine göre kategorize edilerek istatistiksel olarak analiz edildi. İşitme engelli bireylerin aileleri çocuklarının fiziksel aktivitelere katıldıklarında işitme sorunlarından dolayı sakatlanma kaygısı yaşadıklarını belirtirlerken, uzun süre çocuklarından ayrı kaldıklarında sağlıklarıyla ilgili kaygı yaşadıklarını belirtmektedirler. Ayrıca aileler çocuklarının katıldıkları spor yarışmalarında beklentiye girdiklerini ve zaman zaman ya başaramazsa kaygısı taşıdıklarını belirtmektedirler.

Sonuç olarak işitme engelli çocuklarını fiziksel aktivitelere gönderen ailelerin kaygıları yüksek bulunmuştur. Kaygının yüksek olması ailelerin çocuklarından yüksek beklenti içerisinde olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Fiziksel aktivitelerin tüm bireylerin sosyalleşmeleri ve sağlıkları üzerine olumlu etkileri düşünüldüğünde çok yüksek olmamak kaydıyla yaşanan kaygının normal olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Fiziksel aktivite, işitme engelli, kaygı

**KRONİK KARACİĞER HASTALIKLARINDA PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE BAKIM
BAĞIMLILIĞI**

Seher ÇEVİK

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi, seherrevk@gmail.com

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr**ÖZET**

Kronik karaciğer hastalıkları, dünya genelinde yılda yaklaşık 2 milyon ölüme neden olurken bu ölümlerden yarısına yakını siroz komplikasyonları nedeniyle, diğer yarısı da viral hepatit ve hepatoselüler karsinom nedeniyle meydana gelmektedir. Siroz şu anda küresel olarak en sık görülen 11. ölüm nedeni iken karaciğer kanseri 16. en büyük ölüm nedenidir. Mevcut tahminler, genel popülasyondaki prevalansın yaklaşık üçte bir olduğunu, yüksek riskli popülasyonlarda (örneğin, tip 2 diabetes mellitus olanlarda) %70'e kadar yükseldiğini göstermektedir. Karaciğer hastalıklarında fizyolojik sıkıntıların yanı sıra ortaya çıkan temel psikolojik sıkıntılar; fiziksel semptomların deneyimi, kontrolünü kaybetme korkusu, ölme korkusu ve diğer insanlara bağımlılıktır.

Psikolojik iyi oluş: anlamlı amaçları sürdürme, kişisel gelişim, diğerleri ile nitelikli ilişkiler kurma gibi yaşamda karşı karşıya kalınan varoluşsal meydan okumalarla ve zorluklarla yüz yüze gelindiğinde kendini gerçekleştirme, tam olarak fonksiyonda bulunma ve anlamlı yaşam sürdürme olarak tanımlanmaktadır. Ancak, psikolojik iyi oluş ve sıkıntının etkilerinin aynı madalyonun sadece iki yüzü olmadığı giderek açık bir şekilde görülmektedir. Psikolojik sıkıntının olmayışı psikolojik iyi oluşun varlığı anlamına da gelmemektedir. Özellikle son dönem karaciğer yetmezliği yaşayan hastaların yaşam kalitelerinde ve psikolojik iyi oluş durumlarında belirgin bir azalma olmaktadır.

Bireylerin bakım gereksinimlerinin ve bağımsızlık durumlarının belirlenmesi, bireye özgü hemşirelik bakımını planlamada hemşireye temel bilgi sağlayarak, hastaya verilen hemşirelik bakımının kalitesinin artmasını sağlamaktadır. Bakım bağımlılığı, hastanın profesyonel desteğe ihtiyaç duyması, öz bakım gereksinimlerini karşılayabilme düzeyinde azalma ve bağımlılık durumuna göre belli bir düzeyde bakım talep etmesi olarak tanımlanmaktadır. Bakım bağımlılığı hastalık ve sakatlık nedeniyle herkeste görülebilecek bir durumdur. Bireylerin aktif yaşantılarına geri dönmesi ve bağımlılık durumunda yardım edilerek, bağımsızlığını yeniden kazanmasının sağlanması çok büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kronik karaciğer hastalıkları, Psikolojik iyi oluş, Bakım bağımlılığı

**KESTANE KABUĞU KULLANILARAK HAZIRLANAN KOMPOZİT MALZEME İLE
FOTOKATALİTİK ETKİNİN İNCELENMESİ**

Kübra KARADAŞ

Çiğdem SARICI ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Malatya

kubrakaradas8892@gmail.com, cigdem.ozdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

Sanayi, tarımsal faaliyetler ve evsel ürünlerde kullanılan kimyasallar artan bir hızla çevre kirliliğine yol açmaktadırlar. Bu kimyasallar son derece düşük konsantrasyonlarda bile zararlı olabilecek maddeleri içermektedirler. Söz konusu bu maddeler su, hava ve toprağı yüksek düzeyde kirlletmektedir. Özellikle son yıllarda yaşadığımız çevrenin evsel ve endüstriyel atıklardan dolayı kirlenmesi, ciddi problemler doğurmuştur. Çevre kirliliğinin gideriminde kimyasal arıtım ve kimyasal dezenfeksiyon yerine güneş ışığı gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması çevre dostu sistemlerin geliştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Bir fotokatalizör varlığında kirlilik giderimi çevre dostu uygulamalara örnek verilebilir. Bu çalışmada kestane kabuğundan hazırlanmış olan katalizör numunesi foto kataliz olarak kullanılmıştır. Bu katalizör 0.4 gram titanyum dioksit ve 2 gram kestane kabuğı, 2 saat boyunca oda sıcaklığında 200 ml (1:1) alkol -su oranında karıştırılmıştır , ardından 2 saat boyunca 60 °C derecedeki bir çalkalama su banyosunda karıştırılmıştır. Daha sonra alınan bu numune 80 °C derecedeki etüvde 24 saat bekletilmiş ve etüvden çıkarılmış örnek, öğütülerek saklama kaplarına konulmuştur. Sentezlenmiş olan bu numunenin yapı ve yüzey karakterizasyonunu incelemek için XRD , FTIR, SEM ve EDAX analizleri yapılmıştır. Güneş ışığının dik geldiğı temmuz ayı içerisinde, fotokatalitik etki ile kirlilik gideriminde hazırlanan numune kullanılmıştır. Yapılan deneylerde 500 ml 25, 50,75 mg/L konsantrasyonunda metilen mavisi giderimi incelenmiştir. Güneş ışığının açısına göre sabah 09:00-12:00 ve öğlen 13:00 - 15:00 saatlerinde gerçekleştirilen deneylerden 30'ar dakika ara ile alınan örnekler UV spektrofotometresinde ölçülmüş ve kirliliğın ne ölçüde giderildiğı belirlenmiştir. Yalancı ikinci mertebe kinetik modele uyduğı hesaplanmıştır. Böylece bu çalışmada konsantrasyonla kirlilik gideriminin değışimi saptanmıştır.

Anahtar kelime: Fotokatalizör; kestane kabuğı; titanyum dioksit

PALU İLÇESİ (ELAZIĞ/TÜRKİYE) BRİYOFİT FLORASI

Mevlüt ALATAŞ

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Elazığ ili Palu ilçesinin briyofit florasını tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma materyalini, 2018 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde yapılan arazi çalışmalarında toplanan briyofit örnekleri oluşturmaktadır. Toplanan epifitik briyofit örnekleri çeşitli flora ve revizyon eserleri kullanılarak teşhis edilmiştir (Hedenäs, 1992; Lewinsky, 1993; Zander, 1993; Nyholm, 1998; Paton, 1999; Casas ve ark., 2009; Smith, 2004; Kürschner ve Frey, 2011).

Toplanan karayosunu örneklerinin teşhis edilmesi ile, 9 familya ve 23 cinse ait 48 takson (1 ciğerotu, 47 karayosunu) belirlenmiştir. Bu taksonlardan; 4'ü Henderson (1961) kareleme sistemine göre B9 karesi için, 7'si ise Elazığ ili için yenidir. *Pellia endiviifolia*'nın alanda bulunması ile Elazığ ilinde bulunan ciğerotu kaydı 2'ye yükselmiştir. Ayrıca, floristik listedeki taksonların çoğunun ekolojik özellikler açısından; kserofit, sciofit ve fotofit karakterde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Briyofit, Flora, Palu, Elazığ, Türkiye.

PERTEK İLÇESİ (TUNCELİ/TÜRKİYE) KARAYOSUNU FLORASI

Mevlüt ALATAŞ*

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

Nevzat BATAN

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nevzatbatan@gmail.com

Hüseyin ERATA

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, huseyin__erata@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Tunceli ili Pertek ilçesinin karayosunu florasını tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma materyalini, 2018 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde yapılan arazi çalışmalarında toplanan briyofit örnekleri oluşturmaktadır. Toplanan epifitik briyofit örnekleri çeşitli flora ve revizyon eserleri kullanılarak teşhis edilmiştir (Hedenäs, 1992; Lewinsky, 1993; Zander, 1993; Nyholm, 1998; Paton, 1999; Casas ve ark., 2009; Smith, 2004; Kürschner ve Frey, 2011).

Toplanan karayosunu örneklerinin teşhis edilmesi ile, 9 familya ve 23 cinse ait 46 takson belirlenmiştir. Tamamı Tunceli ili için yeni kayıt olan taksonların, aynı zamanda 5 tanesi Henderson (1961) kareleme sistemine göre B9 karesi için yenidir. Ayrıca, floristik listedeki taksonların çoğunun ekolojik özellikler açısından; kserofit, sciöfit ve fotofit karakterde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Karayosunu, Flora, Pertek, Tunceli, Türkiye.

**KAMULAŞTIRILAN TAŞINMAZIN GERİ ALINMASINDA ESKİ MALİKİN BEDEL
ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İDARE HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ****THE EVALUATION OF FEE PAYMENT OBLIGATIONS OF THE OLD PROPRIETOR
ON RECOVERY OF THE REALIZED IMPLEMENTATION IN TERMS OF
ADMINISTRATIVE LAW**

Murat Buğra TAHTALI

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi, bugra.tahtali@inonu.edu.tr

ÖZET

Kamulaştırma mülkiyet hakkına doğrudan bir müdahale eden bir idari işlem olup, kuralları ve sınırları 1982 Anayasasında belirlenmiştir. Bu sınırlar içinde belirlenen ilkeler çerçevesinde bu işlemin nasıl yapılacağı, süreci öncesi ve sonrası ile Kamulaştırma Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kanun çerçevesinde taşınmazı hakkında kamulaştırma kararı verilen eski malike, idarenin taahhütlerini yerine getirmemesi halinde taşınmazı geri alma hakkı verilmiştir.

Eski malikin, kamulaştırılan taşınmazı geri alabilmesi için kamulaştırma işleminin kesinleşmesinden itibaren en az 5 yıl geçmesi, idarenin taahhütlerini bu süre içinde yerine getirmemesi ve 5 yılın dolmasından itibaren eski malikin 1 yıl içinde taşınmazın kendisine iadesi için talepte bulunması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Tüm bu şartların yanında malikin taşınmazı geri alabilmesi için, kendisine ödenen kamulaştırma bedelini yasal faiziyle beraber idareye ödemesi gerekmektedir.

Taahhütlerini yerine getirmeyen idare tarafından, eski malike yüklenen bedel ödeme yükümlülüğü, idare hukukunun ilkeleri ve özelde de idarenin kusur sorumluluğu açısından değerlendirmeye muhtaçtır.

Anahtar Kelimeler: İdare Hukuku, Kamulaştırma, Malikin Geri Alma Hakkı, Mülkiyet Hakkı, İdarenin Sorumluluğu.

Abstact

The expropriation is an administrative progress that directly interferes with the property right, the rules and limits were set in the 1982 Constitution. How to do this operation within the framework of the principles set within the boundaries was regulated with before and after of process by Expropriation Code. Within the scope of this code, right to recover immovable was given to the old proprietor who was decided to expropriate to property.

So the old proprietor can get back to expropriated property, the conditions must be met together which are at least 5 years have passed since the finalization of the expropriation process, the administration does not fulfill its commitments within this period and the old proprietor's requests to the administration for the return of the property within 1 year from expropriation of 5 years. In addition to these conditions, for the old proprietor to recover the property, the expropriation fee paid to him must be paid to the administration with the legal interest.

The payment obligation of the price loaded on the old property by the administration who does not fulfill its commitments, remains to be assessed in terms of administrative law and especially in terms of the principle of liability of the administration for defects.

Keywords: Administrative Law, Expropriation, The Old Proprietor Right To Recover, Property Rights, Liability Of The Administration For Defects.

12 HAFTALIK AEROBİK VE FİTNESS ÇALIŞMALARININ SKOLYOZ TEŞHİSİ KONMUŞ BİREYLERE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: BİR VAKA ÇALIŞMASI

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF 12 WEEKLY AEROBIC AND FITNESS STUDIES ON
THE SCOLIOSIS DIAGNOSIS: A CASE STUDY

Betül AKYOL

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, betulakyol@inonu.edu.tr

Mehmet ILKIM

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmetilkim@inonu.edu.tr

Ahmet KURTOĞLU

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, aakurtoglu@hotmail.com

Selim KELEŞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, selimkls@hotmail.com.tr

Mustafa HAN

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, 44mstafahan44@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, aerobik ve fitness çalışmalarının skolyoz teşhisi konmuş bireylere etkisinin incelenmesidir.

Çalışma bir vaka çalışması olup 22.5 derece skolyoz teşhisi konmuş bir katılımcı üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Antrenmanlar haftada 4 gün olacak şekilde planlanmıştır. Katılımcı ısınma ve stretching hareketlerinden sonra fitness hareketleri (Bench Row, Reverse Butterfly, Face Pull, Low Row) sonra ise aerobik çalışmalar (Sol kol öne sağ bacak geriye açma, emekleme pozisyonunda sağa doğru sıkıştırma ve düzelme, emekleme pozisyonunda duvardan antrenman lastiği çekme, emekle pozisyonunda kedi-deve duruşu yapma) yapıldı. Ana evreden sonra stretching hareketleri ile antrenman sonlandırıldı. Skolyoz derecesinin gelişimini incelemek için çalışmadan önce ve sonra röntgen sonuçları kullanıldı.

12 haftalık çalışmadan sonra katılımcının 22.5 derece olan skolyoz derecesi 21.6 dereceye düşerek 0.9 derecelik bir gelişim izlenmiştir.

Çalışmamız sonuçlarına bakıldığında aerobik ve fitness egzersizlerinin skolyoz teşhisi konmuş bireylerde olumlu sonuçlar verdiği tespit edilmiştir. Bu antrenman yöntemleri skolyoz teşhisi konmuş bireylere, bu bireylerin ailelerine detaylı bir şekilde anlatılabilir. Değişik antrenman yöntemlerinin de etkisi incelenebilir. Antrenman şiddeti, süresi, yoğunluğu ve kapsamı geliştirilerek daha çok verim alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Skolyoz, Aerobik, Fitness, Hareket, Antrenman

KREDİ VE LİKİDİTE RİSKİNİN BANKA PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRK MEVDUAT BANKALARINDAN KANITLAR

Dr. Öğr. Üyesi Özcan IŞIK

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu,
Bankacılık ve Finans Bölümü, ozcanisik@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Bankalar tüm dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de finansal sistemin en önemli finansal aracı kurumlarıdır. Günümüzde Türk bankacılık sektörü her ne farklı banka türlerinden oluşsa da aktif büyüklüğü açısından sektördeki en büyük pay mevduat bankalarına aittir. Diğer firmalarda olduğu gibi mevduat bankalarında da en temel ve ortak amacı kar maksimizasyonudur. Ancak, mevduat bankaları finansal aracılık sürecinde yaptıkları iş nedeniyle çeşitli risklere maruz kalmaktadır. Kredi ve likidite riskleri mevduat bankalarının maruz kaldığı önemli riskler arasındadır. Sadece mevduat bankaları için değil bankacılık sektöründe faaliyette bulunan diğer bankalar için de bu risklerin ölçülerek kontrol altına alınması risk yönetiminin etkinliğine katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmada kredi ve likidite riskleri ile banka performansı arasındaki ilişki panel veri regresyon analizi yardımıyla incelenmiştir. Çalışmada 2017 yılı itibarıyla Türk mevduat bankacılığı sektöründe faaliyette bulunan ve aktif büyüklüğü açısından sektörde en fazla paya sahip 13 mevduat bankasının 2004-2017 dönemine ilişkin çeyrek dönemlik verileri analiz kapsamında inceleme altına alınmıştır. Çalışmanın bağımlı değişkenleri net faiz gelirleri ve faiz dışı gelirler olmak üzere iki alternatif finansal performans göstergesidir. Ayrıca, kredi riski ve likidite riski değişkenleri bağımsız değişkenler olarak, sermaye yeterlilik oranı, banka ölçeği, personel maliyetleri, enflasyon oranı ve ekonomik büyüme değişkenler ise kontrol değişkenleri olarak çalışmaya dahil edilmişlerdir.

Her iki risk değişkeni ile banka performansı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla çalışmada öncelikle birimlerarası korelasyon analizi ve ikinci nesil birim kök analizi yapılmıştır. Daha sonra oluşturulan banka performansı modelindeki parametreleri tahmin etmede en uygun tahminciyi belirlemek amacıyla sırasıyla F-testi, Breusch ve Pagan LM testi ve Hausman belirleme testi yapılmıştır.

Çalışmanın son kısmında gerçekleştirilen panel veri regresyon analizi neticesinde net faiz gelirlerinin bağımlı değişken olduğu modelde kredi riski (likidite riski) ile banka performansı arasında negatif (pozitif) ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber her iki değişkenin çarpımı ile oluşturulan etkileşim teriminin banka karlılığı üzerindeki etkisi ise negatif ve anlamlıdır. Ancak faiz dışı gelirlerin bağımlı değişken olduğu modelde ne kredi ve likidite riski ne de etkileşim terimi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kredi Riski, Likidite Riski, Banka Performansı, Bankacılık Sektörü

MALATYA İLİNDE ENGELLİ BİREYLERE YÖNELİK FAALİYET GÖSTEREN SPOR KULÜPLERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Mehmet ILKIM

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr

Nadiye PAMUK

Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, pamuknadiye@gmail.com

Selen UĞUR

Yüksek Lisans Öğrenisi, İnönü Üniversitesi seln.ugr@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Malatya ilinde engelli bireylere yönelik faaliyet gösteren spor kulüplerinin yıllara göre dağılımını incelemektir. Bu amaçla Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü sicil lisans kayıt sistemi arşivinden yararlanıldı. Araştırma Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü sicil lisans arşivinden alınan bilgiler doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemine göre desenlenmiştir. Araştırmamız 2006 ve 2018 yılları arasındaki(2006 ve 2018 dahil) 13 yıllık dağılımı içermektedir. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre Malatya ilinde 2006 yılında 10 spor kulübü engelli bireylere yönelik de faaliyet gösterirken, 2007 yılında 11 spor kulübü, 2008 yılında 16 spor kulübü, 2009 yılında 17 spor kulübü, 2010 yılında 19 spor kulübü, 2011 yılında 21 spor kulübü, 2012 yılında 22 spor kulübü, 2013 yılında 25 spor kulübü, 2014 yılında 30 spor kulübü, 2015 yılında 34 spor kulübü, 2016 yılında 37 spor kulübü, 2017 yılında 38 spor kulübü ve son olarak 2018 yılında da 38 spor kulübü engelli bireylere yönelik faaliyet göstermiştir. Spor kulüplerinin engelli bireylere yönelik yıllara göre artarak faaliyet göstermelerinde bilinçli ailelerin çoğalması, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin daha duyarlı olması etkili olmuştur. Ayrıca hükümetler programında engelli bireylere yönelik sosyal ve sportif faaliyetlerin çoğalması spor kulüplerinin bu bireylere yönelik faaliyet göstermelerinde etkili olmuştur.

Sonuç olarak 13 yıllık dağılımı incelediğimizde Malatya ilindeki engelli bireylere yönelik faaliyet gösteren kulüplerin oranı toplam kulüplerin oranına göre değişkenlik arz etse de sayılarında düzenli bir artış olduğunu görmekteyiz Kulüp sayılarındaki bu artışı göz önünde bulundurduğumuzda engelli bireylerin spora daha çok yöneldiğini söyleyebiliriz.

Anahtar kelimeler; engelli birey, kulüp, Spor

**KUPA TEDAVİSİ ve HACAMAT KONULARINDA TÜRKİYE’DE YAPILAN
ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ****EVALUATION OF THE RESEARCHES ABOUT CUPPING THERAPY AND HIJAMA IN
TURKEY**

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Turgay KOLAÇ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr**ÖZET**

Geleneksel ve alternatif tıp yöntemleri, eski çağlardan beri kullanılagelmiş ve günümüzde de kullanımı yaygın olarak devam eden tedavi yöntemlerinin arasında yer almaktadır. Bu yöntemler arasında kupa ve hacamat uygulamaları önemli bir konumdadır. Kupa uygulamasının amacı, cilt üzerinde belirlenen bölgelerde vakumlama yolu ile vazodilatasyon, interstisyel sıvı artışı ve lokal ısı artışı oluşturarak bölgesel kan akımını arttırmaktır. Bu bölgelerde epidermal cilt kesileri oluşturarak kapiller damarlara ait kanın vakumlama yoluyla alınması ise yaş kupa uygulaması ve/veya hacamat olarak tanımlanmaktadır. Kupa ve hacamat uygulamalarının etki mekanizmaları konusunda henüz yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır. Konu ile ilgili yapılan mevcut çalışmalarda temel teoriler; uygulama alanındaki vakum etkisi ile bölgesel dolaşımın arttığı ve toksinlerin interstisyel alana çıktığı, artan dolaşımın dokuların daha iyi beslenmesini sağladığı, hacamat uygulaması ile de toksin maddelerin vücuttan uzaklaştırıldığı şeklindedir. Kupa terapisi ve hacamatın; kardiyovasküler (hipertansiyon, aritmi, miyokardial enfarktüs, kalp yetmezliği, hemoroid, elefantiazis), metabolik (galaktozemi), dermatolojik (akne, kronik ürtiker, atopik dermatit), nöropsikiyatrik (baş ağrısı, depresyon, şizofreni, yüz felci, kronik yorgunluk sendromu), metabolik (gut), otoimmün (romatoid artrit, allerjik rinit), gastrointestinal (hazımsızlık, irritabl bağırsak sendromu), hematolojik (hemoliz, talasemi), üreter ve genital (böbrek taşları, noktürni, amenore, dismenore, skrotal herni), kas-kemik ve eklem (osteoartrit, akut lumbago, boyun ağrısı, bel ağrısı, ligament yaralanmaları, artrit, spondiloz / spondilopati, myositis ossificans, fibromiyalji) sistemleri hastalıkları yanı sıra, enfeksiyonlar (soğuk algınlığı, viral hepatit, solunum yolu ve KBB hastalıkları, astım, kuduz), maligniteler, ağır metal zehirlenmesi ve aşırı dozda ilaç alımı gibi pek çok durumda etkili olduğu gösterilmiştir. Ülkemiz coğrafyasında ve kültüründe de eski çağlardan beri uygulanan bu yöntemler, yakın bir geçmişte yapılan düzenlemeler ile Sağlık Bakanlığı kontrol ve denetiminde uygulanmaya başlanmıştır. Bu konuda multidisipliner platformda yaygın araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada amacımız Türkiye’de kupa tedavisi ve hacamat konusunda yapılan çalışmaların ve sonuçlarının değerlendirilmesidir.

Anahtar kelimeler: Kupa tedavisi, hacamat, araştırma, derleme

Abstract

Traditional and alternative medicine methods have been used since ancient times and are still widely used today. Among these methods, cupping therapy and hijama are in an important position. The aim of the cupping therapy is to increase the regional blood flow by creating vasodilatation, interstitial fluid increase and local heat increase by vacuuming in the regions determined on the skin. Application

of epidermal skin incisions to these regions and the removal of the blood from the capillary vessels by vacuuming is defined as wet cupping and / or hijama. There are not sufficient studies on the mechanism of action of cupping and hijama treatments yet. Fundamental theories of current studies are described as; regional circulation increases with vacuum effect in the field of cupping application, toxins move to interstitial area with this effect, the increased circulation provides better feeding of the tissues, and the toxic substances are removed from the body by hijama application. Cup therapy and hijama have been shown to be effective in many cases such as; cardiovascular (hypertension, arrhythmia, myocardial infarction, heart failure, hemorrhoids, elephantiasis), metabolic (galactosemia), dermatological (acne, chronic urticaria, atopic dermatitis), neuropsychiatric (headache, depression, schizophrenia, facial paralysis, chronic fatigue syndrome), metabolic (gout), autoimmune (rheumatoid arthritis, allergic rhinitis), gastrointestinal (indigestion, irritable bowel syndrome), hematological (hemolysis, thalassemia,), urinary and genital (kidney stones, nocturia, amenorrhea, dysmenorrhea, scrotal hernia), muscle-bone and joints (osteoarthritis, acute lumbago, neck pain, lumbar pain, ligament injuries, arthritis, spondylosis / spondylopathy, myositis ossificans, fibromyalgia) system diseases as well as infections (colds, viral hepatitis, respiratory and ENT diseases, asthma, rabies), malignancies, heavy metal poisoning and overdose medication. These methods, which have been applied in the geography and culture of our country since ancient times, have been started to be applied under the control and supervision of the Ministry of Health with the recently made arrangements. Widespread research has been started on this subject in multidisciplinary platform. Our aim in this study is to evaluate the researches and their results made about cupping therapy and hijama in Turkey.

Key words: cupping therapy, hijama, research, review

KÜNHÜ'L-AHBÂR'IN TEZKİRE KISMINDA ŞAİR KİMLİKLERİ

Mehmet Halil ERZEN

Dr. Öğrt. Üyesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türk-İslâm Edebiyatı Anabilim Dalı,
halilerzen@gmail.com

Türk edebiyatının temel başvuru kaynaklarının başında gelen tezkirelerin ortaya çıkışı XV. Yüzyıl'a rastlar. İran ve Çağatay sahalarında temâyüz eden ilk tezkireler bizim edebiyatımız için de model teşkil edecektir. Osmanlı coğrafyasında XVI. Yüzyıl'da ortaya çıkmaya başlayan tezkireler, öncelikle Herat ekolü olarak tanımlanan, Nevâyî'nin *Mecâlisü'n-Nefâ'is*, Molla Câmi'nin *Baharistân* ve Devletşah b. Bahtîşâh-ı Semerkandî'nin *Devletşah* tezkirelerini model almıştır. Ancak bu yaklaşım, söz konusu eserleri taklit biçiminde tezahür etmemiş; tezkire yazarlarının yaratıcı zekâsı ve zevkine bağlı olarak birçok yeniliği barındıran farklı formlar şeklinde kendini göstermiştir. Temelde şairlerin hayatı, eserleri, eğitimi, aile çevresi, şahsiyetleri ve edebi kişiliklerini konu edinen tezkireler, bunların yanı sıra çağının tarihî olayları, siyasî durumu, gündelik hayatı, sosyal yaşamı, gelenekleri, zevkleri, edebi anlayışı, edebiyat eleştirisi gibi birçok zengin malzemeyi de ihtiva etmektedir.

Osmanlı sahasının XVI. Asır'da yazılmış önemli tezkirelerinden biri de Gelibolulu Ali'nin *Künhü'l-Ahbâr* adlı umûmî tarihinin içine eklediği tezkire bölümüdür. Gelibolulu Ali, eserini yazarken kendisine gelinceye kadar teşekkül etmiş diğer tezkireler ile şakayıkların telif, tercüme ve zeyillerinden istifade etmiştir. *Künhü'l-Ahbâr* adlı yapıtını dört rûkn üzerine tesis eden Ali, dördüncü rûknde on beş padişahın dönemini ele almış olmakla birlikte, Osmanlı'nın ilk dönemlerinde yaşamış şairlerle ilgili kaynaklarda herhangi bir malûmât olmadığından sadece yedi padişah döneminde yaşamış şairlerin biyografilerini ilgili bölümün sonuna eklemiştir. Umûmî bir tarih görünümündeki eserin asıl renkli ve zengin görünümünü zikredilen 305 şaire değgin biyografik bilgiler meydana getirmektedir. Bu çalışmanın konusunu da Gelibolulu Ali'nin *Künhü'l-Ahbâr*'ın tezkire bölümünde divan şairlerinin kimliğine dair yer verilen bilgiler teşkil etmektedir. Çalışmada öncelikle tezkire hakkında kısaca malûmât verilmiştir. Ardından asıl konuyu meydana getiren biyografik bilgi ve değerlendirmelere geçilmiş; bu amaçla şairlerin kimliği, kişilik yapısı, sosyal – kültürel - ekonomik durumları, çevreyle ilişkileri, fiziksel görünüşleri hakkında tespit ve analizler gerçekleştirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Tezkire, *Künhü'l-Ahbâr*, Şair kimlikleri, Divan şairleri.

**KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN KAMU POLİTİKALARINA ETKİSİ:
TÜRKİYE'DEKİ TARIM İÇİN BİR DEĞERLENDİRME**

Mehmet Seyda OZAN
Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, mseydaozan@gmail.com

S. Mustafa ÖNEN
Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, mustafa.onen@inonu.edu.tr

ÖZET

Günümüzde küresel iklim değişikliği hızla etkisini gösterirken bu kapsamda genel ve özel tedbirler alınmasını zorunlu kılmaktadır. İklim değişikliğinin etkisi yalnızca sıcaklık artışından ibaret olmayıp; kuraklık, sel, kasırga gibi ekstrem hava olayları; okyanus/deniz suyu seviyelerinde artış ve buzulların erimesi şeklinde seyretmektedir. Nihayetinde tüm bu olumsuz etkiler; bitkileri, hayvanları, insanları ve dünya ekosistemini tehdit etmektedir. Tarımsal verimliliğin de temel belirleyicisi olan iklim; gerek küresel gerek ulusal boyutta doğal ve insan kaynaklı süreçler nedeniyle hızlı bir şekilde değişmektedir. İklim değişikliği ile birlikte toprak ve su rejimleri dönüşüm geçirmekte, tarımsal üretim azalmakta ve gıda temini zorlaşmaktadır. Uzun vadede ise su kaynaklarının yok olması, toprakların verimsizleşmesi, geniş ölçekte çölleşmenin meydana gelmesi ve nihai olarak canlı topluluklarının yaşamlarını tehdit etme gibi olumsuz tablolar ortaya çıkabilmektedir. İnsan topluluklarının sosyo-ekonomik yaşantısını ciddi oranda etkileyebilme gücüne sahip olan iklim değişikliği, küresel ve ulusal bir sorun olup üzerinde durulması gereken en önemli konulardan biridir. Bu kapsamda iklim değişikliğinin tarım üzerindeki potansiyel etkileri konusundaki endişeler de son yıllarda gittikçe artmıştır. Günümüzde iklim değişikliğine bağlı olarak ortaya çıkan veya ortaya çıkması beklenen olumsuzlukların giderilebilmesi adına iklim değişikliği senaryolarının ve spekülasyonlarının devletlerce tespiti önemlidir. İklim değişikliğinin adaptasyon sürecine, tarımsal sistemlere, gıda üretimine ve potansiyel fiyatlara etkisi de bir diğer önemli boyuttur. Bu kapsamda kamu politikaları yoluyla uyum, mücadele ve etki azaltıcı tedbirlerin alınması zaruridir. Ancak bu sayede iklim değişikliğinin etkileri minimal seviyelerde tutulabilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, küresel iklim değişikliğinin kamu politikaları genelinde tarım politikalarına etkisini inceleyerek Türkiye'deki mevcut durumu ortaya koymak ve bazı önerilerde bulunmaktır. Çalışmada önce küresel iklim değişikliğinin tarım politikalarına etkileri kuramsal açıdan irdelenmiş; sonrasında Türkiye için durum analizi yapılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Küresel İklim Değişikliği, Kamu Politikaları, Tarım Politikası

EFFECT OF GLOBAL CLIMATE CHANGE TO PUBLIC POLICIES:**AN ASSESSMENT FOR AGRICULTURE IN TURKEY****Abstract**

Nowadays, global climate change has a rapid impact and it requires general and special measures to be taken. The impact of climate change is not only the rise of temperature, but also there are extreme weather events such as air, flood, hurricane; effects such as increase in ocean/sea water levels and melting of glaciers. After all, all these negative effects; threatens plants, animals, humans and the world ecosystem. The main determinant of agricultural productivity is climate; it changes rapidly both in natural and man-made processes, both at the global and national levels. Together with climate change, soil and water regimes are

undergoing transformation, agricultural production decreases and food supply becomes difficult. In the long term, negative statements such as the destruction of water resources, inefficiency of the lands, the occurrence of desertification in the large scale and the threat of the life of the living communities may be revealed. Climate change, which has the power to significantly affect the socio-economic life of human communities, is a global and national problem and one of the most important issues to be addressed. In this context, concerns over the potential impacts of climate change on agriculture have increased in recent years. It is important to determine the climate change scenarios and speculations by the states in order to eliminate the current and potential negativities due to climate change. The impact of climate change on the adaptation process, agricultural systems, food production and potential prices is another important dimension. In this context, compliance, combat and mitigation measures must be taken through public policies. Only in this way the effects of climate change may be kept at minimal levels. In this context the aim of the study is to examine the effects of global climate change in agricultural policy and the current situation in Turkey and to put forward some suggestions. In the study, firstly, the effects of global climate change on agricultural policies are examined from a theoretical perspective; then, analysis and various proposals made the case for Turkey.

Keywords: Global Climate Change, Public Policies, Agricultural Policy

LİNALOOL ve DİYABETES MELLİTUS: GENEL BİR GÖZDEN GEÇİRME**LINALOOL AND DIABETES MELLITUS: A GENERAL REVIEW**

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Turgay KOLAÇ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr**GİRİŞ**

Günümüz, sağlık idamesi ve tedavi hizmetleri yaklaşımlarında doğal kaynaklı maddeler önem kazanmaktadır. Bitkisel kaynaklı doğal ürünler tıp ve farmakoloji bilim dallarında araştırılmakla birlikte kozmetik ve koku endüstrilerinde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Aromatik bitkilerden elde edilen esansiyel yağlar bu ürünler arasında ön plana çıkmaktadır. Esansiyel yağların yapısında %80'den yüksek oranda monoterpenler bulunmaktadır. Linalool, dünyada yaygın olarak yetişen; Lamiaceae (Ballıbabagiller), Lauraceae (defnegiller) ve Apiaceae (maydanozgiller) bitki ailelerinde yüksek oranda bulunduğu tespit edilmiş, bergamot yağı ve Fransız lavantasına benzer keskin aroması olan bir monoterpendir. Yapılan araştırmalarda linalool'un; antiinflamatuar, antikanser, antihiperlipidemik, antiobesinojenik, antimikrobiyal, antinosiseptif, analjezik, anksiyolitik, antidepresif ve nöroprotektif etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Diyabetes Mellitus, görülme sıklığı dünya çapında hızla artan bir kronik hastalıktır. Araştırmalarda özellikle Tip 2 Diyabet hastalığında görülen artışın en önemli nedenlerinden birinin, obezitenin dünya çapında yaygınlaşması olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca diyabet teşhisinin çoğunlukla hastalık belirtilerinin ortaya çıkmasından seneler sonra konulması, komplikasyonlarının görülme ihtimalini arttırmaktadır. Diyabet hastalığının kronik komplikasyonları arasında – yaşam kalitesini oldukça olumsuz etkileyen-; retinopati, nefropati ve nöropati ön plana çıkmaktadır. Bu komplikasyonların patogeneğinde oksidatif stres ve enflamatuar reaksiyonlar önemli yer tutmaktadır. Diyabet hastalığı dünya çapında yaygınlığı, tedavi protokollerinin yeterli gelmemesi ve yüksek tedavi maliyetleri nedenleri ile sağlık planlamalarında ele alınması gereken önemli konulardan biridir. Bu nedenle diyabet hastalığına yönelik yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Linalool ile yapılan araştırmalarda, kullanımının diyabet hastalığı patogeneğinde, tedavisinde ve komplikasyonlarının önlenmesinde etkili olabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmada amacımız Linalool'un diyabet hastalığı üzerine olan etkileri konusunda yapılan multidisipliner araştırmaların genel olarak değerlendirilmesidir.

Anahtar kelimeler: Linalool, Diyabetes Mellitus, Araştırma

Abstract

Natural materials are gaining importance in today's health care and treatment service approaches. Natural products derived from plant origin are investigated not only in medicine and pharmacology disciplines but also in cosmetic and odor industries. Essential oils obtained from aromatic plants come to the fore among these products. More than 80% of essential oils are monoterpenes in structure. Linalool, widely grown in the World, is a monoterpen which has been found to be high in amount in; Lamiaceae, Lauraceae and Apiaceae plant families and it has a sharp aroma similar to bergamot oil and French lavender. Linalool has been shown to have; antiinflammatory, anticancer,

antihyperlipidemic, antiobesinogenic, antimicrobial, antinociceptive, analgesic, anxiolytic, antidepressive and neuroprotective effects.

Diabetes Mellitus (DM) is a chronic disease which has a rapidly growing prevalence worldwide. It has been concluded that, one of the most important reasons of the increase in type 2 diabetes mellitus incidence is worldwide spreading obesity. In addition, complications are highly observed in diabetes as the diagnosis of diabetes is generally done after years of the symptoms emergence. Among the chronic complications of diabetes, -which effect the quality of life in a negative manner- ; retinopathy, nephropathy and neuropathy are prominent. Oxidative stress and inflammatory reactions play an important role in the pathogenesis of these complications. Diabetes, with its worldwide prevalence, inadequate treatment protocols and high treatment costs, is one of the most important issues that should be addressed in health planning. Therefore, intensive studies are carried out for diabetes. It has been concluded that usage of Linalool may be effective in the pathogenesis, treatment and prevention of diabetes. The aim of this study is to evaluate the multidisciplinary researches on Linalool's effects on diabetes.

Key words: Linalool, Diabetes Mellitus, Research

MALATYA ‘DA LİSANSLI OLARAK AKTİF SPOR YAPAN ENGELLİ BİREYLERİN 13 YILLIK DAĞILIMI

Mehmet ILKIM

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr

Selen UĞUR

Yüksek Lisans Öğrenisi, İnönü Üniversitesi seln.ugr@hotmail.com

Nadiye PAMUK

Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, pamuknadiye@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Malatya ilindeki engelli bireylerin yıllara göre spor etkinliklerine katılımlarındaki artış veya azalışı gözlemlemek ve bunu etkileyen faktörleri belirlemektir. Araştırma Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’nden alınan bilgiler doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemine göre desenlenmiştir. Bu amaçla Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden gerekli olan izinler alındıktan sonra, arşiv kayıtlarındaki 13 yıllık(2006-2018) verilere göre Malatya ilinde 2006 yılında 37 faal olmak üzere 111 lisanslı sporcu, 2007 yılında 59 faal olmak üzere 166 lisanslı sporcu, 2008 yılında 69 faal olmak üzere 204 lisanslı sporcu, 2009 yılında 106 faal olmak üzere 251 lisanslı sporcu, 2010 yılında 101 faal olmak üzere 289 lisanslı sporcu, 2011 yılında 121 faal olmak üzere 332 lisanslı sporcu, 2012 yılında 162 faal olmak üzere 395 lisanslı sporcu, 2013 yılında 157 faal olmak üzere 491 lisanslı sporcu, 2014 yılında 173 faal olmak üzere 560 lisanslı sporcu, 2015 yılında 242 faal olmak üzere 627 lisanslı sporcu, 2016 yılında 283 faal olmak üzere 683 lisanslı sporcu, 2017 yılında 258 faal olmak üzere 749 lisanslı sporcu, 2018 yılında 232 faal olmak üzere 789 lisanslı sporcu sayısına ulaşılmıştır. Veriler doğrultusunda yıllara göre gerek lisanslı engelli birey sayısında gerekse faal engelli sporcu sayısında artış olduğu görülmektedir. Yıllara göre engelli bireylerin spor faaliyetlerine katılımlarındaki en önemli etken, velilerin bilinçli olması, toplumun engelli bireylere yönelik olumlu bakışı ve resmi kurum ve kuruluşların destek faaliyetleri olarak görülmektedir.

Sonuç olarak Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü istatistiki sonuçlarına göre 2006 yılından 2018 yılına kadar aktif olarak spor yapan ve lisanslı olan engelli bireylerin sayısında artış olduğu gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler, Engelli birey, faal sporcu, Lisan,

**BELEDİYE FOSEPTİK ATIK ÇAMURLARININ VE TARIMSAL ATIKLARIN KISMEN
ÇÖZELTME VE YAKILMASI İLE TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ*****SEMI-LEACHING AND COMBUSTION OF MUNICIPAL WASTE SLUDGE AND AGRICULTURAL
WASTE FOR REMEDIATION OF AGRICULTURAL FIELDS***

Yıldırım İsmail TOSUN

Dr. Öğrt. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, Şırnak, yildirimismailtosun@gmail.com**ÖZET**

Bu çalışmada ıslak belediye foseptik atık çamurlarının ve tarımsal atıkların, seyreltik sülfürik asit ile çözeltilmesi ve yarı yakma yöntemi ile işlenerek bozunmuş karbon ürünlere dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Hem toprak iyileştirme çamuru külü hem de tarımsal biyokütle atık içeriği ile gübre olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylelikle taşlı Şırnak toprağında humik gibi diğer organik maddeler ve yüksek ıslak içerik bakımından tarımsal atık mahsuller de bu yöntemle değerlendirilebilmektedir. Bu çalışmada, Şırnak ilinin foseptik çamur atığının numuneleri ve yöreden alınan mısır silajı daha sonra 0.1 M H₂SO₄ ile çözelti olarak yarı yanmaya maruz bırakılarak, kalan havada kuru katı atık presle paketlenmiş ürünlere dönüştürülmüş ve gübre olarak niteliği toprakla karıştırılarak standart seyreltik alkali yaş çözünme testlerine tabi tutulmuştur. Güneydoğu Anadolu'da fosfat ve nitrat kompleksleri içeren çamur blokları, her yıl yaklaşık 1 milyon ton nitrattlı gübreyi gübreler kullanmak yerine toprak kalitesini artırabilir. Bu nedenle, bölgedeki belediye atık çamurunun genel olarak atık pelet haline gelmesi bölgede en aza indirgenmiştir. Bu çamur atıklarının blok büyüklüğü olarak 80 mm'nin üzerinde boyutta, genellikle % 14,3 oranında fosfat bulunur ve 10 mm'nin altında boyuttaki karbon çürümeleri, toprak ıslahı ve tarım toprağı için avantajlı olabilir. Ülkemizde özellikle Siirt ve Hakkari bölgelerinde geniş yayılmış kayalık topraklar dışında geniş bir alana yayılmıştır. Yanma işlemi bu çalışmada kimyasal bileşim olarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: darı atığı, kısmi asitte çözeltme, peletleme, biyo atıklar, belediye foseptik atığı, humus

ABSTRACT

In this study, it is aimed that wet municipal sewage sludge and agricultural wastes are leached with aqueous sulfuric acid and converted into degraded carbon products by semi-combustion. Both soil improvement slurry ash and agricultural biomass are considered as fertilizer with waste content. Thus, other organic materials such as humate and high wet contents of agricultural waste crops can be evaluated with this method. In this study, the samples of the septic sludge waste of the province of Şırnak and the corn slag taken from the region were then exposed to half burning with 0.1 M H₂SO₄ and the remaining air was converted to dry solid waste press packaged products and subjected to the standard dilute alkaline age dissolution tests by mixing the soil with the soil as fertilizer.

Sludge blocks containing phosphate and nitrate complexes in Southeast Anatolia may improve soil quality instead of using fertilizers in every year about over 1 million tons of nitrate fertilizers. Therefore, it is becoming common waste pellet product of municipal waste sludge was minimized in the region. over 80mm size as a block size of these sludge wastes usually contained phosphate at 44,3% and carbon decays at below 10 mm in size may be advantageous for the soil remediation and agricultural soil. In our country, especially in Siirt and Hakkari region that included wide spread over a large area outside rocky soils. in this study, the combustion fact was discussed as chemical composition.

Keywords :maize silage waste, biomass, pelletization, municipal waste sludge, humate.

**TARIMSAL ARAZİ TOPRAĞININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN BELEDİYE FOSEPTİK
ATIK
ÇAMURLARININ VE ORMAN BİYOKÜTLE ATIKLARININ PELETLENMESİ**
***PELLETİZATION OF MUNICIPAL WASTE SLUDGE AND FOREST BIOMASS WASTE
FOR
REMEDIATION OF AGRICULTURAL FIELDS***

Yıldırım İsmail TOSUN

Dr. Öğrt. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, Şırnak, yildirimismailtosun@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada ıslak belediye fosseptik atık çamurlarının ve orman atıklarının, peletlenmiş aktif reaktif bozunmuş karbon ürünlere dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Aktif çamurun külü hem bu iyileştirme yönteminde toprak işlenerek hem de tarımsal biyo kütle atık içeriği ile gübre olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylelikle taşlı Şırnak toprağında humik gibi diğer organik maddeler ve yüksek ıslak içerik bakımından tarımsal atık mahsuller de bu yöntemle değerlendirilebilmektedir. Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Hakkari Şırnak ve Siirt Mardin belediye atıklarında, atılan yüksek çamur organik içeriğini içeren evsel atıklar ve evsel atıklar olarak toplanmaktadır. Bölgede toplanan atıklar ıslak üretim için yaklaşık 450 bin tona ulaşmaktadır ve Siirt ve Hakkari' gibi çevre illerimizle beraber bertaraf edilerek biyogaz sindirim atıkları olarak değerlendirilememektedir. Bu ıslak çamur atığı haline getirilmiş topak ürünlerinin her ikisi de biyogaz içeriği ile değerlendirilmeli ve toprak besleyici maddeler gibi diğer organik maddeler yüksek ıslak içerikler açısından değerlendirilebilir. Bu çalışmada, numuneler çamur atığı atıklarının karıştırılması ve yaş topak haline getirilmesi ve daha sonra hava ile kurutmaya tabi tutulan topak haline getirilmiş ürünlere tabi tutulmaktadır. Güneydoğu Anadolu'da fosfat ve nitrat kompleksleri içeren çamur topakları, her yıl yaklaşık 1 milyon ton nitratlı gübreyi gübrelemek yerine toprak kalitesini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: orman atığı, biyo kütle, peletleme, belediye fosseptik atığı, humus

ABSTRACT

In this study, it is aimed to convert wet municipal septic tank waste sludge and forest wastes into pelletized active reactive degraded carbon products. It is aimed to treat ash of activated sludge both as soil treatment and agricultural biomass waste content as fertilizer. Thus, other organic materials such as humic and high wet contents of agricultural waste crops can be evaluated with this method. Turkey's Southeastern Anatolia Region Mardin, Siirt, Sırnak and Hakkari municipal waste, discarded as high sludge is collected municipal waste and household waste including the organic content. Wastes collected in the region reach up to 450 thousand tons for wet production and cannot be considered as biogas digestion wastes, which are disposed together with our neighboring cities such as Siirt and Hakkari. the fertile substances can be evaluated for high wet contents. In this study, samples are subjected to agglomeration of sludge waste wastes and agglomeration into wet agglomeration and then air drying. Mud pellets containing phosphate and nitrate complexes in Southeastern Anatolia may increase soil quality rather than fertilize about 1 million tons of nitrate fertilizer each year.

Keywords : forest waste, biomass, pelletization, municipal waste sludge, humate.

FUTBOL HAKEMLERİNİN ÖFKE ve EMPATİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Emrah AYKORA

Dr.Öğr.Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi, eaykora@gmail.com

Furkan KAZANCI

Bitlis Eren Üniversitesi. fkznc@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye Futbol Liglerinde Bitlis, Van, Siirt, Muş illerinde görev alan futbol hakemlerinin öfke ve empati düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma ile hakemlerin özelliklerini saptanmış, öfke ve empati durumları çeşitli değişkenlere göre incelenmiş, aralarındaki olası ilişkiler incelenmiştir. Araştırma kapsamında, 2016-2017 futbol sezonunda Bitlis, Van, Siirt ve Muş illerinde kayıtlı 32 Kadın ve 212 Erkek olmak üzere toplam 244 futbol hakemi ile bağlantıya geçilerek çalışmaya katılma durumları öğrenilmiştir. Çalışmaya katılacağını beyan eden hakemlerin yaşadıkları illere giderek çalışma başlatılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından gerekli literatür taranarak Kişisel Bilgi Formu oluşturulmuş, ayrıca Özer tarafından Türkçeye uyarlanan durumluk sürekli öfke ölçeği ve Dökmen (1988) tarafından geliştirilen Empati Ölçeği (EEÖ) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesi SPSS 21,0 paket programında yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerle birlikte homojenlik testi yapılmış ve normallik değerleri kontrol edilmiştir. Homojen dağılım tespit edildiği için ikili grup karşılaştırmalarında bağımsız T-Test, ikiden fazla değişkenin karşılaştırıldığı durumlarda Varyans Analizi uygulanmıştır.

Arapça kökenli olan “Hakem” kelimesi Türk Dil Kurumu tanımlamasına göre, tarafların aralarındaki anlaşmazlığı çözmek için yetkili olarak seçtikleri ve üzerinde anlaştıkları kişi, Belirli bir konudan iyi anlayan kimse, yarışmaları kurallara uygun ve yansız olarak yöneten kimse anlamına gelmektedir (TDK, 2019). Bu kadar özellik ve görev addedilen hakemlik mesleği, çoğu zaman gergin anların yaşandığı müsabakalarla kendini göstermektedir. Hakemlerden her ne sebepten olursa olsun müsabakanın gerginliğine kapılmadan, öfke kontrolü ve empati yaparak maçı yönetmesi beklenir.

Araştırma sonuçlarına göre; hakemlerin hangi seviyede hakemlik yaptıkları, yıl değişkenine göre, eğitim düzeylerine göre, mesleki düzeylerine göre, hakemlik kariyerlerine göre, Sürekli Öfke ve Empati Düzeyleri açısından anlamlı ilişkilerin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Futbol, hakem, öfke, empati.

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE, FİZİKSEL AKTİVİTE VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ ALGISI

Bülent DURAN

Dr.Öğr.Üyesi, İstanbul Üniversitesi, bulentduran@hotmail.com

Helin OLCAY

Bitlis Eren Üniversitesi. hlnolcy@gmail.com

ÖZ

Obezite hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde görülme sıklığı artan, yetişkinlerde olduğu kadar giderek çocukları da etkileyen kronik bir hastalıktır. Obezitenin çoğunlukla görülme sebebi, modern yaşamın sebep olduğu fiziksel aktiviteden uzaklaşarak hareketsiz yaşama alışmak ve bunu takip eden kötü beslenme alışkanlıklarıdır. Lise öğrencilerinde obezite ve sağlıklı yaşam biçimi algısını incelemek amacıyla yapılmış olan bu çalışmada Walker ve arkadaşları (1987) tarafından geliştirilen Türkçeye uyarlaması Esin (1997) tarafından yapılan Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) uygulanmıştır.

Araştırma grubunu, Bitlis Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ve il merkezinde bulunan liselere devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma, gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 158'i kadın, 232'si erkek toplam 390 lise öğrencisi ile sınırlı kalmıştır. Araştırmanın veri toplama aşaması Okul Deneyimi Dersi kapsamında okullara giden Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri ve okulların Beden Eğitimi Öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Gerekli izin alınmış ve sonrasında araştırmacılar tarafından anket uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin dağılımları değerlendirilerek normal ve homojen dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Shapiro Wilk testi sonuçlarında homojen dağılım göstermediği için non-parametrik testler (Kruskal Wallis-H ve Mann Whitney U) kullanılmıştır. Anlamlılık seviyesi $p<0,05$ 'dir.

Elde edilen bulgularda öğrencilerin okudukları okullara, okudukları sınıflara, ailedeki kişi sayısına, anne ve baba mesleğine, anne ve baba eğitim durumuna göre ölçeğin alt boyutlarında anlamlı farklar ortaya çıkmıştır. Elde edilen bu bulgular literatür ışığında yorumlanmış, tartışılmış ve araştırmadan elde edilen sonuçlara göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lise öğrencileri, obezite, fiziksel aktivite, sağlıklı yaşam biçimi.

**ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE FEN BİLİMLERİ
DERSİ ÖZ YETERLİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Gülşah GÜRKAN

Dr., MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com**ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin, biliş ihtiyaçları düzeyi ile fen bilimleri dersi öz yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırma, 2018-2019 öğretim yılı bahar yarıyılında Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda okumakta olan 68 kız, 74 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 142, 5. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin biliş ihtiyaçları düzeyi ile öz yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla nicel metodoloji kapsamında betimsel araştırma yöntemlerinden eğitim araştırmalarında mevcut durumu tespit etmek için kullanılan tarama (survey) yöntemi benimsenmiştir. Tarama yöntemleri içinden ise enlemsel tarama yöntemine başvurulmuştur. Bu yöntem ile araştırmacı bir durumu, özelliği ya da olguyu açıklayabilmek için kullanacağı ölçme aracını tek bir zaman aralığında bir kez uygular (Fraenkel & Wallen, 2006). Araştırmanın verileri bireylerin bilişsel etkinliklere katılma istekleri ve zor bilişsel etkinliklerden memnun olup olmadıklarını ölçmek amacıyla Cacioppo ve Petty (1982) tarafından geliştirilmiş beşli likert türü 18 maddeden oluşan ve Uçar (2017) tarafından Türkçe'ye çevrilen "Biliş İhtiyacı Ölçeği" ve ortaokul öğrencilerinin fen bilimlerine yönelik öz-yeterliliklerini değerlendirmek amacıyla Tatar ve arkadaşları (2009) tarafından geliştirilen "Fen ve Teknolojiye Yönelik Öz-yeterlilik Ölçeği (FTÖÖ)" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin biliş ihtiyacı ve fen bilimlerine yönelik öz yeterliliklerinin düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin biliş ihtiyaçları düzeyi ile fen bilimleri dersi öz yeterlilik düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif korelasyon bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin biliş ihtiyaçları düzeyi ve öz yeterlilik düzeylerinin cinsiyete değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Biliş İhtiyacı, Öz yeterlilik

**ORTAOKUL 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ZİHİNSEL RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ
İNCELENMESİ**

Gülşah GÜRKAN

Dr., MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com**ÖZET**

Fen bilimleri öğretiminde zihinsel risk alma davranışları fen bilimleri başarısını olumlu yönde etkilemekte (Beghetto, 2009) ve aynı zamanda zihinsel risk alma davranışı bireylerin motivasyonunu etkileyerek dolaylı olarak fen bilimleri başarısını olumlu yönde etkilemektedir (Beghetto, 2009). Zihinsel risk alma davranışının fen eğitiminde önemli bir yeri vardır ve bu çalışmanın amacı, ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin, zihinsel risk alma davranışlarını incelemektir. Araştırma, 2018-2019 öğretim yılı bahar yarıyılında Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda okumakta olan ve uygun örnekleme yöntemiyle seçilen 68 kız, 74 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 142, 5. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin risk alma davranışlarını incelemek amacıyla, nicel metodoloji kapsamında betimsel araştırma yöntemlerinden eğitim araştırmalarında mevcut durumu tespit etmek için kullanılan tarama (survey) yöntemi benimsenmiştir. Tarama yöntemleri içinden ise enlemsel tarama yöntemine başvurulmuştur. Bu yöntem ile araştırmacı bir durumu, özelliği ya da olguyu açıklayabilmek için kullanacağı ölçme aracını tek bir zaman aralığında bir kez uygular (Fraenkel & Wallen, 2006). Araştırmanın verileri bireylerin sonucunda ne olacağını kestiremedikleri, ilk defa bir performansla karşılaştıkları ve başka seçeneklerinden haberdar olmadıkları durumlarda tepki gösterme ya da tahminde bulunmaya isteklilik durumlarını (Çakır ve Yaman, 2015) belirten Beghetto (2009) tarafından geliştirilen Türkçe'ye uyarlaması Yaman ve Köksal (2014) tarafından yapılmış "Fen Öğrenmede Zihinsel Risk Alma Ölçeği" ile elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda zihinsel risk alma davranışı ölçeği güvenirlik katsayısı 0,74 olarak hesaplanmıştır ve öğrencilerin zihinsel risk alma davranışlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre zihinsel risk alma davranışlarının farklılaşmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Zihinsel Risk Alma, Fen Eğitimi

TINLI TOPRAKTA YETİŞTİRİLEN BAZI BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN KISITLI SULAMA UYGULAMASI SONUCU TOPRAK ÜSTÜ AKSAMLARINDAKİ DEĞİŞİMİN BELİRLENMESİ

Burak ÖZDEMİR

Arş. Gör Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

burakozdemir0@gmail.com

Siyami KARACA

Dr. Öğr. Üyesi Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme

Bölümü

Bulut SARGİN

Arş. Gör. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü

Kısıtlı sulama uygulaması ile optimum sulama uygulamasının farklı buğday çeşitlerinin ilk gelişme döneminde toprak üstü akşamlardaki etkisini belirlemek amacıyla yürütülen bu çalışma tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü olarak iklim odasında kontrollü şartlarda yapılmıştır. Denemede kullanılan toprak Entisol ordosunda, tekstürü tınlı, hafif alkali reaksiyonda, az kireçli, tuzsuz ve organik maddesi düşük düzeydedir. Denemde 3 farklı buğday kullanılmıştır. Kullanılan çeşitler Türkiye'de yetiştiriciliği yapılan Saroz-95 ve Saraybosna çeşitleri ve Van bölgesinde yetiştirilen Tir hattır.

Çalışmada 2 kg'lık saksılar kullanılmış ve her bir saksıda 3 bitki yetiştirilmiştir. Bitkilere uygulanması gerekli olan sulama suyu miktarını hesaplamak için toprağın Tarla Kapasitesi belirlenmiştir. Kısıtlı sulama uygulaması çıkışlar tamamlandıktan 2 hafta sonra başlanmış ve 10 gün süreyle tarla kapasitesinin yarısı olacak şekilde uygulanmıştır. Deneme 10 gün kısıtlı sulama uygulamasından sonra sonlandırılmıştır. Hasat edilen bitkilerde gelişimin ilk döneminin önemli kriterlerinden olan kotiledon boyu, fide uzunluğu, fide yaş ağırlığı, fide kuru ağırlığı ve yaprak alanı belirlenmiştir. İncelenen parametreler kotiledon boyu, fide uzunluğu, fide yaş ağırlığı, fide kuru ağırlığı ve yaprak alanı bakımından çeşitlere ve Tir hattına göre farklılıklar görülmüştür. Kısıtlı sulama uygulaması ile optimum sulama uygulamalarına göre saksılardaki bitkilerin fide uzunluğu, fide yaş ağırlığı, fide kuru ağırlığı ve yaprak alanı değerlerinde azalmalar olmuştur. Kısıtlı sulama uygulaması ile ilişkili bu azalmalar çeşitlere göre değişkenlik göstermektedir. Çalışma sonucuna göre, uygulanan su miktarının buğdayın ilk gelişim döneminde etkili olduğu ve buğday çeşitlerine göre gelişim kriterlerinde farklılık olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Buğday, tınlı toprak, kısıtlı sulama, ilk gelişme dönemi

QUEBECOL'UN ANTİKOLİNERJİK VE ANTİEPİLEPTİK ÖZELLİKLERİ ANTICHOLINERGIC, AND ANTIEPILEPTIC PROPERTIES OF QUEBECOL

Ümit Muhammet KOÇYIĞIT

Dr. Öğretim Üyesi , Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi,
ukocyigit@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Son zamanlarda, fonksiyonel gıdalar ve nutrasötikler konusundaki artan endişe, hem gıda endüstrisi hem de akademi tarafından, insan diyetine yönelik yeni biyoaktif moleküler faktörleri bulmak için araştırma çabaları geliştirmektedir. Bu çalışmada, Quebecol bileşiği asetilkolin esterase (AChE), insan (h) karbonik anhidraz (CA) izoformları I ve II ve butirilkolinesteraz (BChE) 'ye karşı mükemmel inhibe edici etkiler göstermiştir. Ki değeri hCA I'ye karşı $2,83 \pm 0,43 \mu\text{M}$, Quebecol için ise hCA II'ye karşı sırasıyla $4,63 \pm 1,12 \mu\text{M}$ 'dir. Öte yandan, Ki değeri AChE'ye karşı $54.72 \pm 12.61 \mu\text{M}$, BChE'ye karşı sırasıyla $60.27 \pm 8.50 \mu\text{M}$ bulundu.

Anahtar kelimeler: Quebecol; metabolik enzimler; enzim inhibisyonu

ABSTRACT

Recently, growing concern about functional foods and nutraceuticals has led to research efforts by both the food industry and academia to find new bioactive molecular agents for developing a diet. In this study, Quebecol compound showed excellent inhibitory effects against acetylcholine esterase (AChE), human (h) carbonic anhydrase (CA) isoforms I and II, and butyrylcholinesterase (BChE). For Quebecol which had K_i value of $2.83 \pm 0.43 \mu\text{M}$ against hCA I, $4.63 \pm 1.12 \mu\text{M}$ against hCA II, respectively. On the other hand, the K_i value was found of $54.72 \pm 12.61 \mu\text{M}$ against AChE, and $60.27 \pm 8.50 \mu\text{M}$ against BChE, respectively.

Keywords: Quebecol; metabolic enzymes; enzyme inhibition

1-(4-(HİDROKSİ(1-OKSO-1,3- DİHİDRO-2H-İNDEN-2-İLİDEN) METİL) FENİL) -3-FENİLÜRE TÜREVLERİNİN GLUTATYON S-TRANSFERAZ ENZİM AKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI**1-(4-(Hydroxy(1-oxo-1,3-dihydro-2H-inden-2-ylidene)methyl)phenyl)-3-Phenylurea Derivatives on Glutathione S-Transferase Enzyme Activity**

Ümit Muhammet KOÇYİĞİT

Dr. Öğretim Üyesi , Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi,
ukocyyigit@cumhuriyet.edu.tr

Yeliz DEMİR

Dr. Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya bölümü
yelizdemir2116@gmail.com

ÖZET

1,3-Diketon bileşikler, tıbbi ve organik kimyada sentetik bir yapı taşı olarak önemli bir yere sahiptir. Bu moleküller, birçok heterosiklik molekül ve biyoaktif moleküllerin sentez işleminde olağanüstü bir rol oynar. Glutatyon S-transferazlar (GST; E.C.2.5.1.18.), detoksifikasyon sisteminde kritik bir rol oynayan temel bir enzim ailesidir Bu çalışmada, Fenilüre türevlerinin (IF1-10) bu enzim aktivitesi üzerindeki inhibisyon etkileri araştırılmış ve bu türevler için IC₅₀ ve K_i değerleri hesaplanmıştır. Bu türevlerin IC₅₀ değerleri (IF1-10) 7.45-30.13 µM aralığında bulunmuştur. Ayrıca K_i değerleri (IF1-10) 2.78 ± 0.53-33.60 ± 5.81 µM aralığında bulundu.

Anahtar kelimeler: Glutatyon S-transferazlar, Enzim Aktivitesi, Fenilüre türevleri

ABSTRACT

1,3-Diketone compounds have an important role as a synthetic building block in medical and organic chemistry. These molecules play an outstanding role in the synthesis process of many heterocyclic molecules and bioactive molecules. Glutathione S-transferases (EC2.5.1.18.: GST) is a basic enzyme family that play a critical role in the detoxification system. In this study, the inhibition effects of the phenylene derivatives (IF1-10) on this enzyme activity were investigated and the IC₅₀ and K_i values were calculated for these derivatives. The IC₅₀ values (IF1-10) of these derivatives were found in the range of 7.45-30.13 µM. Also the K_i values (IF1-10) were in the range of 2.78 ± 0.53-33.60 ± 5.81 µM.

Keywords: Glutathione S-transferases, Enzyme Activity, Phenylurea derivatives

PARA POLİTİKASININ SEKTÖREL YANSIMALARI

SECTORAL REPERCUSSIONS OF MONETARY POLICY

Görkemli KAZAR

Doç.Dr., Munzur Üniversitesi, gorkemli33@hotmail.com

Altuğ KAZAR

Doç.Dr., Munzur Üniversitesi, akazar@hotmail.com

ÖZET

Para arzında meydana gelen değişikliklerin, reel ekonomiye etkisi ve bu etkilerin nasıl gerçekleştiği parasal aktarım mekanizması kanalları ile sağlanmaktadır. Parasal aktarım mekanizması ekonomide uygulanan para politikası sonucunda toplam talep ve toplam üretimin ne şekilde ve ne ölçüde etkilendiğini göstermektedir. Parasal aktarım mekanizması, ekonomide öncelikle uygulanan para politikası sonucunda faiz oranları, varlık fiyatları gibi finansal varlıklar üzerindeki etkili olmaktadır, sonrasında ise finansal piyasada oluşan değişikliklerin üretimi ve enflasyon oranını hangi boyutta etkilediğini ortaya koymaktadır.

Tarihsel olarak para politikasının reel üretim üzerinde etkisinin olup olmadığı konusunda farklı görüşler vardır. Bununla birlikte, son zamanlarda, parasal iktisatçıların ve politikacıların para politikasının en azından kısa dönemde gerçek etkilere sahip olduğu konusunda fikir birliğine vardıkları görülmektedir. Sonuç olarak, para politikası analizinin odağının, paranın önemli olup olmadığı tartışmasından para politikasının diğer yönlerinin araştırılmasına ve gerçek ekonomik faaliyetlerle olan ilişkisini vurgulamaya doğru yöneldiği görülmektedir. Pek çok araştırmacı nedensel bağlantıyı gözlemleyerek ve parasal dinamiklerin reel ekonomiye yayılma yollarını araştırarak para ile ilgili farklı dikotomileri kapsamlı bir şekilde incelemiştir. Bu çalışmaların çoğunda, para ve çıktı arasındaki nedenselliğin olmadığını vurgulayan düşüncenin reddedilmesine rağmen ekonomik büyüme sürecinde paranın önemli bir faktör olduğu konusunda bir uzlaşa sağlanmıştır.

Çalışmamızda diğer çalışmalardan farklı olarak, para politikasının Türkiye'deki sektörel üretim üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak tarım, sanayi ve hizmetler sektörünün 2003-Q1-2017Q3 aralığındaki çeyrek dönemlik verileri kullanılmıştır. Veri seti sektörel Gayrisafi Katma Değerler (GSKD), sektörel enflasyon ve para arzı (M2) ve değişkenlerinden oluşmaktadır. Modele dahil edilen kontrol değişkenleri ise reel efektif döviz kuru ve ticarete açıklık olarak sınıflandırılmıştır. Panel ampirik analiz yönteminin kullanıldığı çalışmamızda eşbütünleşim ilişkisi tespit edildikten sonra FMOLS yöntemi ile model test edilmiş ve sonuçlar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Para politikası, Sektörel büyüme, FMOLS

TÜRKİYE’DE ENERJİ KAYNAKLARININ EKONOMİK ÖNEMİ**ECONOMIC IMPORTANCE OF ENERGY RESOURCES IN TURKEY**

Görkemli KAZAR

Doç.Dr., Munzur Üniversitesi, gorkemli33@hotmail.com

Altuğ KAZAR

Doç.Dr., Munzur Üniversitesi, akazar@hotmail.com**ÖZET**

İktisat bilimi ilk ortaya çıktığı zamanlarda, doğal kaynakların ekonomik faaliyetteki rolü, daha çok tarımla bağlantılı olan su ve toprak arzı açısından değerlendirilmiştir. Sanayi Devriminden sonra enerji kaynakları da ilgi çekmeye başlamıştır. 20. yüzyıla gelindiğinde ise artan ekonomik faaliyetlerin doğal kaynakları aşırı kullanarak küresel ölçekte çevre kirliliğini arttırması ve ekolojik sistemde yol açtığı tahribatın geri dönüşü olmayacağı endişesi ön plana çıkmıştır. Özellikle sanayii üretiminin ihtiyaç duyduğu enerjinin doğal kaynak kullanılarak üretilmesi, doğal kaynakların fiziki sınırlarına yaklaşılmaması, enerji kullanımını da büyümenin temel sorunlarından birisi haline dönüştürmüştür.

Enerji ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi inceleyen literatür 1970’lere dayanmaktadır. 1970’li yıllarda ortaya çıkan petrol şokları, enerji fiyatlarında ani artışlara yol açarak, dünya genelinde ülkelerin büyüme hızlarını olumsuz etkilemiştir. Bunun sonucu olarak, enerji tasarruf süreçlerinin uygulanması zorunlu hale gelmiştir. Maliyetlerin artması ile birlikte, farklı ülkeler veya ülke grupları için, enerji ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi inceleyen çeşitli zaman serisi çalışmaları yapılmıştır. Çalışmaların bulguları, ekonomik açıdan etkin politikalar üretmek ve enerji politikalarının ekonomik etkilerini görebilmek açısından önemli hale gelmiştir. Fakat yapılan bu çalışmalar, 1985 yılından sonra petrol krizlerinin ekonomi üzerindeki etkisinin azalması ile yavaşlamıştır. 1990’lı yıllara gelindiğinde fosil kaynakların aşırı kullanımı sonucu küresel iklim değişikliği, çevre sorunları ve birincil enerji kaynaklarının hızla tükenmeye başlaması enerjiyi bir kez daha gündeme getirmiştir. Bu gelişmelerle enerji ve büyüme arasındaki ilişkiyi test etmeye yönelik çalışmaların sayısı artmıştır.

Birleşmiş Milletler enerji kaynaklarını ‘yenilenebilir’ ve ‘yenilenemez enerji kaynakları’ olmak üzere iki ana grupta sınıflandırmaktadır. Enerji kaynaklarının sınırlı oluşu ve büyük miktarlarda tüketilmesinin neden olduğu çevre tahribatı yenilenebilir enerji kaynaklarının önemini arttırmıştır. Çalışmamızda 2000Q1-2018Q3 dönemi için Türkiye’de elektrik enerjisi üretiminde kullanılan yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynaklarının büyüme üzerindeki etkisi araştırılacaktır. Bu amaçla, ARDL modeli kullanılarak uzun ve kısa dönemli etkiler analiz edilecek ve sonuçlar tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Kaynakları, Ekonomik Büyüme, ARDL

**ALGORITHMS TO HAVE EXACT SOLUTION OF SOME NONLINEAR PARTIAL
DIFFERENTIAL EQUATIONS****BAZI LİNEER OLMAYAN KİSMİ TÜREVLİ DİFERANSİYEL DENKLEMLERİN TAM
ÇÖZÜMÜNÜ BULMAK İÇİN ALGORİTMALAR**

Nilüfer TOPSAKAL

Doç.Dr. Cumhuriyet Üniversitesi, ntopsakal@cumhuriyet.edu.tr**ÖZET**

Lineer olmayan kısmi türevli diferansiyel denklemler için genel bir teori yoktur. Bu sebeple bu tip denklemlerin tam çözümlerini elde etmek literatürde önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışmada Toda lattice , sine-Gordon, Discrete nonlinear Schrödinger ve kesirli mertebeden mKdV denklemleri ele alınmıştır. Bu denklemler için A, B, C matris üçlüsü yardımıyla tam çözüm elde edilmiştir. Bu tam çözümü elde etmek için [1].deki yönteme benzer şekilde bazı algoritmalar geliştirilmiştir.

Burada pozitif bir p . sabiti için $p \times p, p \times 1$ ve $1 \times p$ boyutlu A, B, C matrisleri yardımıyla tam çözümleri elde etmek için algoritmalar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tam çözüm; Lineer olmayan kısmi türevli diferansiyel denklem

Abstract

A general theory to solve nonlinear partial differential equations does not seem to exist. Because of this, obtaining exact solutions of such equations are important sense in literature.

We have considered the Toda lattice , sine-Gordon, Discrete nonlinear Schrödinger and fractional mKdV equations and obtained some exact solutions to those equations in terms of a triplet of constant matrices. To obtain such solutions in terms of a matrix triplet A, B, C we have improved an algorithm as in [1].

We worked on to obtain formulas for certain exact solutions to those nonlinear partial differential equations, and such solutions are constructed in terms of a triplet of constant matrices A, B, C whose size are $p \times p, p \times 1$ and $1 \times p$ for any positive integer p .

Key Words: Exact solution; Nonlinear partial differential equation.

Acknowledgement :

This work is supported by the Scientific Research Project Fund of Cumhuriyet University under the project number F-561.

REFERENCES

- [1] T. Aktosun, F. Demontis, and C. van der Mee., Exact solutions to the sine-Gordon equation. *Journal of Mathematical Physics* **51** (2010), 123521.

SİNGÜLER SHRÖDİNGER OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

Rauf AMİROV

Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, emirov@cumhuriyet.edu.tr

Sevim DURAK

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, sdurak@cumhuriyet.edu.tr**ÖZET**

Diferansiyel operatörlerin spektral teorisi, uygulamalı bilimlerde önemli bir yere sahiptir. Matematik, fizik ve mekaniğin çeşitli alanlarında geniş bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle Kuantum teorisinde singüler Shrödinger operatörünün bir çok uygulamaları vardır. Örneğin, hidrojen atomu ve benzer atoma sahip yapıların, enerji seviyelerinin, bu seviyelere karşılık gelen dalga fonksiyonların bulunması problemleri Columb ve benzeri potansiyelli Shrödinger operatörünün özdeğerlerinin ve bu özdeğerlere karşılık gelen özfonksiyonların davranışlarının öğrenilmesi problemine indirgenmektedir. Bu yüzden de sunulan çalışmamızda özel tipte potansiyele sahip Shrödinger operatörünün bazı özellikleri incelenmiştir.

$\sigma(x) = \int_0^x q(t)dt \in BV[0,1]$ olmak üzere, $[0,1]$ aralığında

$$\ell(y) = -y'' + q(x)y = \lambda y$$

diferansiyel denklemi ve

$$y(0) = 0, y(1) = 0$$

sınır koşullarının ürettiği operatörü $\mathcal{L}(q)$ ile gösterelim. Bilindiği gibi, $q(x)$ fonksiyonu $[0,1]$ aralığında gerçel değerli olup, sınırlı ve $q(x) \in L_2[0,1]$ ise $\mathcal{L}(q)$ operatörünün özdeğerleri gerçeldir ve $\lambda_n = n^2 + \alpha_n$, $\alpha_n \in \ell_2$ şeklinde davranışa sahiptir. [1] çalışmada gösterilmiştir ki, $q(x) \in C[0,1]$ olmakla beraber $\sigma(x) \in BV[0,1]$ ise $\mathcal{L}(q)$ operatörünün özdeğerleri gerçel, basit ve $\lambda_1 < \lambda_2 < \dots$ dizisine sahip olup $\lim_{n \rightarrow \infty} \lambda_n = +\infty$ koşulunu sağlamaktadır.

Kuantum fiziğinin bir çok problemlerinin çözümü $\mathcal{L}(q)$ operatörünün özelliklerinin öğrenilmesi ile sıkı şekilde bağlantılı olduğundan bu operatörün incelenmesi önem taşımaktadır. Sunulan çalışmada $\sigma(x) \in BV[0,1]$ iken öncelikle $\mathcal{L}(q)$ operatörünün tanım kümesi belirleniyor ve daha sonra bu operatörün önemli özellikleri öğrenilecektir. [2] çalışmada $u'(x) = q(x) \in \mathcal{L}_1(0,1)$ tipli potansiyel fonksiyonlar sınıfında

$$D(\mathcal{L}(q)) = \{y(x): y'(x) \in AC[0,1], \ell y = -y'' + q(x)y \in \mathcal{L}_2(0,1), y(0) = 0, y(1) = 0\}$$

tanım kümesi ile verilen $\mathcal{L}(q)$ operatörünün spektral özellikleri öğrenilmiş ve bu operatörün özdeğerlerinin ve özfonksiyonlarının davranışları ile ilgili sonuçlar elde edilmiştir. Dolayısıyla, bu tip singüler Shrödinger operatörünün önemli fonksiyonel özellikleri öğrenilmiştir. Fakat, bu sonuçlar genelde $\sigma(x) \in BV[0,1]$ koşulunu sağlayan potansiyele sahip $\mathcal{L}(q)$ operatörü için geçerli değildir. O yüzden de, $\mathcal{L}(q)$ operatörü daha geniş tanım kümesine sahip olup, uygulamalı bilimlerde önemli uygulama alanına sahiptir. Özellikle, Kuantum teorisinin bir çok uygulamaları olduğundan bu operatörün özelliklerinin öğrenilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Shrödinger denklemi, Özdeğer, Özfonksiyon, Kuantum teorisi.

KAYNAKLAR

- [1] Atkinson, F.V., Discrete and continuous boundary problems, Academic Press, Newyork, 1964.
- [2] Savchuk, A. M., On the eigenvalues and eigenfunctions of the Sturm-Liouville operator with a singular potential, 2001, Mathematical Notes, vol. 69, no. 2, pp. 245-252.

SİNGÜLER DİRAC OPERATÖRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

Rauf AMİROV

Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, emirov@cumhuriyet.edu.tr

Sevim DURAK

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, sdurak@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

İntegrallenebilir katsayılı Dirac operatörünün özellikleri literatürde iyi öğrenilmiştir. Son zamanlarda Kuantum teorisinde ortaya çıkan yeni problemlerle ilgili olarak, bu tip problemlerin yapısına bağlı olarak singüler Dirac operatörünün özelliklerinin öğrenilmesi önem kazanmıştır. Sunulan çalışmamızda singüler Dirac operatörün bazı önemli özellikleri öğrenilmiştir.

$$u(x) = \int_0^x a(t)dt \in BV[0,1], \quad v(x) = \int_0^x b(t)dt \in BV[0,1] \text{ olmak üzere}$$

$$\ell(y) = \begin{cases} y_2' + a(x)y_1 = \lambda y_2 \\ -y_1' + b(x)y_2 = \lambda y_1 \end{cases} \quad (1)$$

Dirac diferansiyel denklemleri sistemi ve

$$y_1(0) = 0, \quad y_2(1) = 0 \quad (2)$$

sınır koşullarının ürettiği operatörü $\mathcal{D}$ ile gösterelim. [1] çalışmasında $a(x)$ fonksiyonu $u(x) = \int_0^x a(t)dt \in L_2(0,1)$ şeklinde koşulu sağlayan birinci mertebeden singüler fonksiyon, $b(x)$ ise sınırlı ve ölçülebilir fonksiyon olmak üzere (1) – (2) probleminin ürettiği Dirac operatörünün bazı özellikleri öğrenilmiştir. [1] çalışmasında

$$\ell[y] = \begin{cases} y_2' + a(x)y_1 \\ -y_1' + b(x)y_2 \end{cases} \quad (3)$$

ifadesinin ürettiği Dirac operatörünün minimal ve maksimal operatörleri belirlenmiş ve minimal operatörün tüm özeşlenik genişlemeleri oluşturulmuştur. $\ell[\cdot]$ ifadesi yardımıyla $v(x) = \int_0^x b(t)dt \in L_2(0,1)$, koşulunu sağlayan birinci mertebeden singüler $b(x)$ fonksiyonu ve sınırlı, ölçülebilir $a(x)$ fonksiyonu için singüler Dirac operatörü tanımlanabilir. Bu durumda da tanımlanan Dirac operatörünün minimal, maksimal operatörleri ve minimal operatörünün tüm özeşlenik genişlemeleri oluşturulur. Ayrıca, [1] çalışmasında oluşturulan her bir özeşlenik genişlemenin tamamı sürekli operator olduğu, dolayısıyla minimal operatörün her bir özeşlenik genişlemenin spektrumunun da discrete spektrum olduğu gösterilmiştir. $g_1, g_2 \in BV[0,1]$ olmak üzere $g = \begin{pmatrix} g_1 & 0 \\ 0 & g_2 \end{pmatrix}$ matris

fonksiyonunu alalım ve her $f(x) = \begin{pmatrix} f_1(x) \\ f_2(x) \end{pmatrix} \in C[0,1]$ fonksiyonu için

$$(\mathcal{D}_g f)(x) \equiv \int_0^1 \mathcal{H}(x-t)f(t)dg \quad (4)$$

lineer integral operatörünü tanımlayalım. Burada $\mathcal{H}(x-t)$ ile Heaviside veya birim basamak fonksiyonu gösterilmiştir. Sunulan çalışmada $\mathcal{D}_g f$ operatörünün tanım kümesi, değerler kümesi kesinleştirilir ve integral altında limite geçme ile ilgili Helly teoremleri tipinde teoremler ispatlanır. Daha sonra bu özelliklerden yararlanarak spektral özellikler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Dirac operatörü, maksimal operator, minimal operator, özeşlenik genişleme.

KAYNAKLAR

- [1] R. Kh. Amirov, İ. M. Guseinov, Some classes of Dirac operators with singular potentials, Differential Equations, 2004, v. 40, no. 7, pp. 1066-1068.

**MEKANİK TESİSAT PROJELERİNDE PİSAGOR AHP YÖNTEMİYLE RISK
DEĞERLENDİRME UYGULAMASI****THE APPLICATION OF RISK ASSESSMENT IN PYTHAGOREAN AHP METHOD IN
MECHANICAL INSTALLATION PROJECTS**

Melih YÜCESAN

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, melihyucesan@munzur.edu.tr

ABSTRACT

Risk can be evaluated as a natural result of production or operation activities. The risks can never be reduced to zero. It is aimed to reduce the risks to acceptable levels. Risk management in project management is directly related to the success of the project. Failure to carry out effective risk management may result in projects exceeding the budget, failure of the project calendar, failure to set targets or exhibit any combination of these troubles. This study aims to identify the most important risk in mechanical installation projects and to take preventive measures. The study consists of five phases, these phases are identify project risk, asses criticality risks and selected most critical of them, data collection for evaluating risks with respect to risk factors determine weight of risks with Pythagorean Fuzzy Analytic Hierarchy Process (PFAHP) and taking preventive measures for the most important risk factors according to proposed model. At the beginning of the study, a risk assessment team consisting of mechanical engineers and machine technicians was established. This team identified the nine most important risk that could lead to loss of life and property within many risk factors. These parameters were evaluated by pairwise comparison. In this evaluation, linguistic expressions were used. The evaluations of all the members were aggerated. Then three most important parameters that could lead to loss of life and property were determined. In the final stage of the study, preventive measures were determined for the three most important risk factors. With this proposed risk assessment methodology, it will be possible to reduce the loss of life and property in mechanical installation projects. Also, this proposed methodology can serve to the risk assessments of other projects with minor modifications.

Keywords: risk assessment, Pythagorean fuzzy Analytic Hierarchy Process, mechanical installation projects

**ÇENELERDE GÖRÜLEN MULTİFOKAL SANTRAL DEV HÜCRELİ GRANÜLOMA:
OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR DERLEMESİ**

Firdevs AŞANTOĞROL

Arş. Görevlisi, Erciyes Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Ve Çene Radyolojisi
Bölümü firdevsasantogrol@gmail.com

Meryem ETÖZ

Dr. Öğretim üyesi, Erciyes Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Ve Çene Radyolojisi
Bölümü meryemetoz@hotmail.com**ÖZET**

Santral dev hücreli granüloma (SDHG) ilk olarak Jaffe tarafından 1953'te çene kemiklerinin dev hücreli “reperatif” granülomu olarak tanımlanmıştır. SDHG, mandibulada ve maksillada ortaya çıkan ve çenelerin tüm benign tümörlerinin yaklaşık %7'sini oluşturan nadir bir benign kemik lezyonu olarak karakterize edilir. SDHG'lerin etiyojisi tam olarak bilinmemekle birlikte, kemiğin travma, inflamasyon ya da hemorajiye karşı lokal reperatif bir reaksiyonu şeklinde düşünülmektedir. Sıklıkla, çocuk veya genç erişkinlerde görülmekte ve vakaların yaklaşık %65'ini kadın hastalar oluşturmaktadır. Çoğu SDHG benign olmasına rağmen bazıları agresif karakter gösterebilmektedir.

SDHG sıklıkla tek odaklı olarak görülmektedir. Bu nedenle, multifokal SDHG nadirdir ve genellikle aynı zamanda oluşan birden fazla SDHG varlığı, kalıtsal bir sendromun veya sistemik bir hastalığın bazı formlarıyla ilişkilidir. Bu çalışmada panoramik radyografda mandibula anteriorda lokalize ve tek lezyon olarak izlenen, ancak konik ışınlı bilgisayarlı tomografide (KİBT) eş zamanlı, iki farklı bölgede olduğu tespit edilen multifokal santral dev hücreli granülom vakası sunulmuştur. Ayrıca, PubMed'ten ve Google Akademik'ten çenelerde görülen multifokal/multiple santral dev hücreli granülom ifadelerinin aranması ile 2019 yılına kadar yapılan vakaların literatür derlemesi de makalemizde yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Santral dev hücre, granuloma, multifokal

**MULTIFOCAL CENTRAL GIANT CELL GRANULOMA OF THE JAWS: A CASE
REPORT AND LITERATURE REVIEW**

Central giant cell granulomas (CGCG) were first defined in 1953 by Jaffe as a giant cell reparative granuloma of the jaw bones. CGCG was characterised as an uncommon benign bone lesion that appears in the mandible or maxilla and accounts for approximately 7% of all benign tumours of the jaws. Although the aetiology of CGCG lesions is unknown, it is considered to be a local reparative reaction of the bone due to trauma, inflammation or haemorrhage. CGCGs are most commonly seen in children or young adults with almost 65% of cases occurring in females. The majority of CGCGs are benign, however some of them can show aggressive behaviour.

CGCG of the jaw is usually unifocal. Therefore, multifocal CGCG is considered rare and generally, most cases of multiple simultaneous CGCGs are associated with inherited syndrome or a type of systemic diseases. In this study, we presented a case that had multiple, concurrent CGCGs in

different regions; however, this multiple lesion was observed as a single lesion localized in the anterior mandible in panoramic radiographs. In addition, a review of the literature on cases of central giant cell granuloma in the jaws was included in our article by researching PubMed and Google Scholar.

Keywords: Central giant cell, granuloma, multifocal

**N-HETEROSİKLİK KARBEN LİGANDI İÇEREN GÜMÜŞ KOMPLEKSLERİ: SENTEZİ
VE MEDİKAL UYGULAMALARDAKİ ÖNEMİ**

Murat KALOĞLU

Arş Gör. Dr., İnönü Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü, 44280 Malatya, Türkiye

murat.kaloglu@inonu.edu.tr**ÖZET**

N-Heterosiklik karben (NHC) ligandları, azot atomu üzerindeki sübstitüentlerin değiştirilmesi ile sterik, elektronik ve kimyasal açıdan en uygun geçiş-metal bileşiğinin hazırlanmasına imkân veren etkili ligandlardır. NHC ligandı içeren geçiş-metal bileşikler uzun zamandır organometalik kimya ve kataliz alanında yoğun bir şekilde kullanılan üstünlüğünü kanıtlamış etkili bileşikler olarak ön plana çıkmaktadır. Son zamanlarda NHC ligandı içeren geçiş-metal bileşiklerinin biyolojik aktiviteye sahip olduğunun anlaşılması ile birlikte bu bileşiklerin çeşitli medikal uygulamalardaki kullanımına olan ilginin hızla arttığı görülmektedir. NHC ligandı içeren geçiş-metal bileşiklerinin medikal uygulamalardaki önemi nedeniyle bu tür bileşiklerin hazırlanması organometalik sentez açısından önemli bir araştırma konusu olmuştur. Biyolojik olarak aktif metal-NHC bileşikler arasında en çok uygulama alanı bulan kompleksler başta Ag olmak üzere Au, Pt, Pd ve Cu metalleri içeren NHC kompleksleridir. Bu amaçla bu çalışmada, biyoaktif potansiyele sahip olduğu düşünülen sübstitüye benzimidazol-2-iliden ligandına sahip yeni Ag-NHC kompleksi sentezlenmiştir. Hazırlanan Ag-NHC kompleksinin yapısı ¹H NMR ve ¹³C NMR spektroskopisi ve elemental analiz yöntemleriyle aydınlatılmıştır.

Anahtar kelimeler: *N*-Heterosiklik karben, Gümüş kompleksi, Biyolojik aktivite.

**PALLADYUM-PEPPSI-N-HETEROSİKLİK KARBEN KOMPLEKSLERİNİN
SENTEZİ VE DİREKT ARILASYON TEPKİMELERİNDEKİ KATALİTİK
AKTİVİTESİNİN İNCELENMESİ**

Nazan KALOĞLU

Dr., İnönü Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü

nzntemelli@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, *N*-heterosiklik karben (NHC) ligandı içeren PEPPSI tipi yeni palladyum kompleksleri sentezlendi ve yapıları ¹H NMR, ¹³C NMR ve element analizi yöntemleri ile karakterize edildi. Palladyum-PEPPSI-NHC komplekslerinin, 2-asetiltiyofen ile çeşitli aril bromürlerin direkt C5-arilasyonu tepkimesindeki aktiviteleri incelendi ve yüksek verimde eşleşme ürünleri elde edildi.

Anahtar kelimeler: *N*-Heterosiklik karben, palladyum, direkt arilasyon, tiyofen.

**BENZİMİDAZOL TÜREVİ BİYOAKTİF MOLEKÜLLERİN REAKTİVİTE
ÖZELLİKLERİNİN TEORİK ANALİZİ****THEORETICAL ANALYSIS OF REACTIVITY PROPERTIES OF BENZİMİDAZOLE
DERIVATIVE BIOACTIVE MOLECULES**

Neslihan ŞAHİN

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, neslihan4458@gmail.com

Elvan ÜSTÜN

Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, elvanustun@odu.edu.tr

ÖZET

Heterosiklik azoller biyoaktif olduğu bilinen moleküllerdir. Özellikle imidazol ve benzimidazol temel yapısından türetilen moleküller antibakteriyel, antitümör, antifungal ve antiviral özellikleri en bilinenleri olmakla birlikte çeşitli biyoaktiviteler gösterdikleri bilinmektedir. Benzimidazol türevi moleküller purin gibi doğal olarak oluşan moleküllere benzerlikleri dolayısıyla canlı yapısındaki biyomoleküllerle de kolaylıkla etkileşirler. Bunlarla birlikte, bu moleküller metale bağlandıklarında gösterdikleri kuvvetli σ -verici ve zayıf π -alıcı özellikleri dolayısıyla iyi bilinen organometalik ligandlardır. Farklı metallere bağlandıklarında gösterdikleri dikkate değer aktiviteler bu molekülleri kullanışlı hale getirmektedir.

Diğer yandan, son yıllarda teorik kimya alanındaki gelişmeler dikkat çekicidir. Teorik hesaplamalarla elde edilen sonuçların deneysel hesaplamalarla yüksek uyumu, bu hesaplamalarda kullanılan programların çeşitlenmesini de sağlamıştır. Bu çalışma kapsamında [1-(Alil)-3-(2-metilbenzil)benzimidazolyum]⁺ ve [1-(Alil)-3-(2-klorobenzil)benzimidazolyum]⁺ moleküllerinin optimizasyonu ORCA paket programı ile yapılarak hesaplanan global reaktivite kriterleri molekülün antikanser özellikleri ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Benzimidazol, DFT/TDDFT, Global Reaktivite Kriterleri

Abstract

Heterocyclic azoles are known as bioactive molecules. The molecules derived from imidazole and benzimidazole building blocks have shown various bioactivities e.g. antibacterial, antitumor, antifungal and antiviral. Benzimidazole derivative molecules interact easily with biomolecules in living tissue because of their similarity to naturally occurring molecules such as purine. Moreover, these molecules are well known organometallic ligands due to their strong σ -donor and weak π -acceptor properties. Their remarkable activity, when attached to different metals, makes these molecules useful.

On the other hand, recent developments in the field of theoretical chemistry are noteworthy. The accordance of the theoretical calculation results with experimental results also has induced the new programs for using in these calculations. In this study, [1-(allyl)-3-(2-methylbenzyl)benzimidazolium]⁺ and [1-(allyl)-3-(2-chlorobenzyl)benzimidazolium]⁺ will be optimized with ORCA package program and the calculated global reactivity descriptors will be compared with experimental bioactivities.

Keywords: Benzimidazole, DFT/TDDFT, Global Reactivity Descriptors

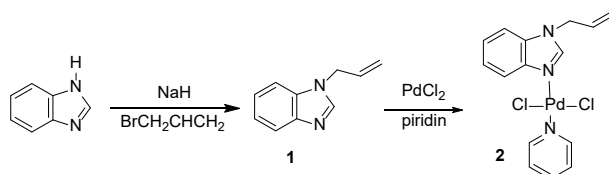
**DİKLORO-İRİDİN-(N-ALLİL BENZİMİDAZOL)PALADİYUM(II) KOMPLEKSİNİN
SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ****SYNTHESIS AND CATALYTIC ACTIVITY OF DICHLORO-PYRIDINE(N-
ALLYLBENZIMIDAZOLE)PALLADIUM(II) COMPLEX**

Neslihan ŞAHİN

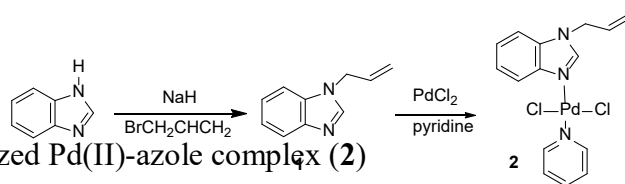
Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, neslihan4458@gmail.com

ÖZET

Azot içeren ligantların geçiş metalleri ile yaptıkları kompleksler, ekonomik olmaları ve seçici katalitik dönüşüm sağlamaları nedeni ile organometalik kimyada ilgi çekmektedirler. Aril boronik asitler ile aril halojenürlerin eşleşmesini sağlayan Suzuki-Miyaura eşleşme tepkimesi, biaryl bileşiklerinin elde edilmesi için en çok kullanılan yöntemdir. Biaryl ürünleri ilaçlar veya herbisitler gibi biyolojiksel olarak aktif bileşiklerdir. Ekonomik, kararlı, seçici ve çevreye zararlı olmayan yeni katalizörlerin sentezlenmesi ve organik sentez tepkimelerinde kullanılması koordinasyon kimyasının en önemli çalışma alanlarından biridir. Bu çalışmada bir yeni dikloro-piridin-(N-allilbenzimidazol)paladyum(II) kompleksi (**2**) sentezlendi (Şema 1). Elde edilen kompleksin yapısı spektroskopik yöntemler ile aydınlatıldı. Daha sonra **2** kompleksinin Suzuki-Miyaura eşleşme tepkimesindeki katalitik aktivitesi incelendi. **2** kompleksinin su-izopropil alkol karışımında ve oda sıcaklığında oldukça yüksek katalitik aktivite gösterdiği gözlemlendi.

**Şema 1.** Sentezlenen Pd(II)-azol kompleksi (**2**)**Anahtar Kelimeler:** Benzimidazol, Suzuki-Miyaura, paladyum.**Abstract**

The transition metals complexes with nitrogen-containing ligand attract attention in organometallic chemistry because they are economical and provide selective catalytic transformation. The Suzuki-Miyaura coupling reaction involving the coupling of aryl boronic acids and aryl halides is the most commonly used method for obtaining biaryl compounds. The biaryl products are biologically active compounds such as pharmaceuticals or herbicides. The synthesis of new catalysts which are economic, stable, selective and not harmful to the environment and their use in organic synthesis reactions are one of the most important fields of coordination chemistry. In this study, a novel dichloro-pyridine(N-allylbenzimidazole)palladium(II) complex (**2**) was synthesized (Scheme 1). The structure of the complex was characterized by spectroscopic methods. Finally, the catalytic activity in the Suzuki-Miyaura coupling reaction of complex **2** was investigated. It was observed that the complex **2** showed a very high catalytic activity in water-isopropyl alcohol mixture and at room temperature.

**Scheme 1.** Synthesized Pd(II)-azole complex (**2**)**Keywords:** Benzimidazole, Suzuki-Miyaura, palladium.

PROPİTOZİSLE SEYREDEN NÖROBLASTOM

Abdurrahman BİLEN

Dr. Öğr. Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, drabilen@gmail.com

Mübeccel BULUT

Uz.Dr., Adıyaman Üniversitesi, mubeccelbagdas@gmail.com**ÖZET**

Amaç: Propitozis ile gelen çocuk hastalarda etyolojide malign tümörler olabileceğini hatırlatmak.

Giriş: Nöroblastom, çocukluk çağının en sık görülen malign tümörlerindendir. Karın ve göğüs boşluğundaki sempatik ganglionlardan köken alır. En sık metastaz yaptığı yerler; karaciğer, kemik iliği ve lenf nodlarıdır. %20 oranında orbitaya metastaz yapar. Çocuklarda orbitaya metastaz yapma riski en fazla olan tümördür. Metastazı genellikle tek taraflı olmakla beraber bilateral de görülebilir. Orbital metastazı orbita duvarlarının hematojen yolla tutulması ile olur. Orbital metastaz prognozun kötü olduğunun göstergesidir.

Olgu Sunumu: 4 yaşında erkek hasta özellikle sağ gözde son bir kaç haftadır olan dışa doğru büyüme ve göz kapaklarında morarma şikayeti ile başvurdu. Bilinen ek bir hastalığı yok. Ailesi ara ara halsizlik, iştahsızlık, kol ve bacaklarda güçsüzlük olduğunu ifade etti. Yapılan oftalmolojik muayenesinde; sağ göz kapaklarında ekimoz ve hafif bir propitozis mevcuttu.(resim 1) bilateral direk ve indirek ışık refleksleri sağlam, göz hareketleri her yöne serbest, görme keskinlikleri 0.8/0.8, göz içi basınçları doğal, fundus muayenesinde bilateral optik diskleri hafif ödemliydi. Laboratuvar bulguları; WBC; 8.876, RBC; 3.327, PLT;228 000 HGB;6.9, biyokimya ve koagülasyon testleri ise normaldi. Çekilen orbita bilgisayarlı tomografisinde retrobulber kitle izlendi.(resim 2) Batın BT sinde retroperitonel kitle ve kemiklerde litik lezyonlar izlendi. Hastada nöroblastom düşünüldü ve pediatrik onkolojiye refere edildi. Pediatrik onkoloji tarafından tanısı doğrulanıp tedavi başlandı.

Tartışma: Nöroblastom orbitaya en sık metastaz yapan çocukluk çağı malign tümörlerindendir. Orbital metastazın bulguları; ani başlangıçlı propitozis ve göz kapaklarında ekimozdur. Bunlarla birlikte, görme keskinliğinde azalma, okuler motilite kaybı ve papilödemde eşlik edebilir. Orbitaya metastaz kötü bir prognostik faktördür. Bu bulgularla gelen çocuk hastalarda nöroblastom olabileceğini düşünmek ve pediatrik onkoloğa refere etmek hayati önem arz etmektedir.



Resim 1. Propitozis ve periorbital ekimoz



Resim 2. Retrobulber lezyonlar

Anahtar Kelimeler: Nöroblastom, Orbital metastaz, Propitozis

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN DERS DIŞI SPORTİF ETKİNLİKLERE YÖNELİK TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Aysel KIZILKAYA NAMLI

Dr., Mehmet Koloğlu Anadolu Lisesi, Elazığ, ayselkizilkaya@hotmail.com

Sinan UĞRAŞ

Dr., Sümer Ortaokulu, Malatya, sinanugras@gmail.com

Giriş ve Amaç: Ders dışı etkinliklerin öğrencilerin akademik başarısını olumlu yönde etkilediği ve öğrencilerin okula aidiyetini arttırdığı yönünde çalışmalar bulunmaktadır. Bu araştırmada Elazığ ilinde ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerin ders dışı sportif etkinliklere yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada öğrencilerin ders dışı sportif etkinliklere yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyet, sınıf düzeyi ve okul türü gibi farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla nedensel karşılaştırma kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini farklı okullarda okuyan 405 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Yılmaz ve Güven'in (2018) yılında geliştirdikleri ders dışı sportif etkinliklere yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, ders dışı sportif etkinliklerin bilişsel boyutu, ders dışı sportif etkinliklerin duyuşsal boyutu ve ders dışı sportif etkinliklerin davranışsal boyutu olarak 3 boyutta toplam 18 maddeden oluşmuştur. Verilerin analizinde independent sample t test, One way anova ve post-hoc tukey ve scheffe testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet bakımından incelendiğinde bilişsel ve duyuşsal boyutlarda bir fark bulunmazken davranışsal boyutta istatistiksel olarak fark bulunmuştur. Okul türlerine göre öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal boyutlarda anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Sınıf düzeyine göre duyuşsal boyutta istatistiksel olarak fark bulunurken bilişsel ve davranışsal boyutlarda bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerin akademik başarılarına göre bilişsel ve duyuşsal boyutlarda istatistiki olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre bilişsel boyut ortalaması yüksek düzeyde tespit edilirken duyuşsal boyutta öğrenci tutumlarının düşük olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada Meslek lisesi öğrencilerinin Fen ve Anadolu lisesi öğrencilerine göre bilişsel ve duyuşsal boyutta daha düşük bir tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmanın önemli bulgularından birisi de akademik başarı arttıkça öğrencilerin ders dışı etkinliklere karşı tutumlarının da arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Ders dışı etkinlik, Tutum, Sportif etkinlik

**M9 ANACI ÜZERİNE AŞILI BAZI STANDART ELMA AĞAÇLARININ FİZİKSEL
GELİŞİMLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA****A RESEARCH ON THE ECOLOGİCAL PERFORMANCE OF SOME STANDARD APPLE
TREE**

Abdullah OSMANOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi, aosmanoglu@bingol.edu.tr**ÖZET**

Bu araştırma; M9 elma anacı üzerine aşılı standart elma çeşitlerinden olan, yerel iklim ve toprak şartlarında gövde, işaretlenmiş bir yan dal ve bu yan dal üzerinde bulunan tepe tomurcuğundan oluşan yeni sürgünün boyu ve çapının gelişim durumu ile ağacın ilk çiçeklenme, çiçeklenme ve tam çiçeklenme tarihlerini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesine ait Araştırma ve Uygulama Bahçesinin Breaburn (A3), Granny Smith (A4), Pink Lady (A5) ve Red Chief (A6) elma çeşitlerinden oluşturulan parselinde ve ilk üç çeşitten 6'şar, son çeşitten ise 4 ağacın 4X4 dikim sistemine göre tesis edildiği alanında yürütülmüştür. Ağaçlarda su yürüme zamanından başlayarak vejetasyon dönemi sonuna kadar bahsedilen organların fiziki gelişimleri 15 günde bir olmak üzere 7 kez izlenmiştir.

Bu izlemelerin sonucunda; tüm çeşitlerde çıkan yeni sürgün boyunun 150 cm (A4-3) ile 7,0 cm (A3-6) arasında uzadığı, sürgün çapının ise 13,0 mm (A4-3) ile 5 mm (A3-1) arasında geliştiği belirlenmiştir. Denemeye konu olan toplam 22 elma ağacının boyları 122-218 cm (A3-6)-(A4-2) aralığında ölçülmüştür. Tam verim çağına girmek üzere olan bu ağaçlarda vejetasyon dönemi boyunca gövde çapı artışı en fazla 17,0 mm ile (A4-1) nolu çeşitte görülürken en az artış 3,45 mm ile (A5-7) çeşidinde olmuştur. Tomurcuk patlamasının Breaburn (A3), Granny Smith (A4) ve Red Chief (A6) çeşidinde 20- 23 Nisan, Pink Lady (A5) çeşidinde 18-21 Nisan tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Tam çiçeklenmenin ise Breaburn (A3) çeşidinde 30 Nisan-6 Mayıs, Granny Smith (A4) çeşidinde 30 Nisan-3 Mayıs, Pink Lady (A5) çeşidinde 29 Nisan-6 Mayıs ve Red Chief (A6) çeşidinde 1-4 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Elma, M9 anacı, Fiziksel Gelişim, Fenoloji

**BOR KARBÜR İÇEREN POLİMER KOMPOZİTİN MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN
İNCELENMESİ**

Mehmet Nuri KOLAK

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, mnkolak@bingol.edu.tr

Mehmet ÖZYAZICIOĞLU

Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, mehmetoz@atauni.edu.tr

ÖZET

Polimer bazlı betonların geçmişi 100 yıl öncesine dayanmaktadır. Polimer ve polimer bazlı kompozitler; yüksek mukavemet, aşınma ve korozyona karşı dayanımı gibi üstün özellikleri nedeniyle mühendislik uygulamalarında kullanım alanı bulmuştur.

Bor karbür (B₄C) yüksek sıcaklığa dayanım, yüksek mukavemet, yüksek sertlik, aşınma dayanımı ve anti-radyasyon performansı gibi üstün özellikleri nedeniyle mühendislik uygulamalarında tercih sebebi olmuştur.

Bu çalışmada, polimer matrisinin (polyester, mek, kobalt) 0.5%, 1%, 1.5% ve 2% oranlarında bor karbür (B₄C) kullanılarak polimer kompozit numuneler üretilmiştir. Üretilen polimer kompozit numuneler üzerinde yoğunluk, ultrases ve basınç dayanımı deneyleri yapılmıştır. Deney sonuçları incelendiğinde bor karbür (B₄C) oranının ağırlıkça % olarak artması neticesinde yoğunluk değerlerinde artış meydana gelmiştir. Basınç dayanımı ve ultrases sonuçları incelendiğinde ise ağırlıkça % oranı belli bir değerden sonra düşüş meydana geldiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: polimer beton, bor, bor carbür, ultrases, basınç dayanımı

ABSTRACT

History of polymer concrete dates back to 100 years. Polymer and polymer based composites has found applications in engineering, owing to their superior properties like high strength and abrasion-corrosion resistance.

Boron carbide (B₄C) possess remarkable high-temperature and abrasion resistance, high strength and hardness and anti-radiation performance. Due to these exclusive properties boron carbide is a preferred material in engineering applications.

In this study, a polymer composite is produced by adding 0.5 %, 1.0 %, 1.5 % and 2.0 % by weight of boron carbide to the polymer matrix (polyester, mek, cobalt). The composite and control specimen are tested for unit weight, ultrasound and compressive strength. The results indicate that as the percent of boron carbide by weight increases, unit weight of the composite increases, while the compressive strength and the small strain elastic modulus is decreased.

Keywords: polymer concrete, boron, boron carbide, ultrasound, compressive strength

ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA YAKLAŞIMLARI İLE AKADEMİK ÖZYETERLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Battal GÖLDAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Malatya Meslek Yüksekokulu, battal.goldag@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin ders çalışma yaklaşımları ile akademik özyeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin ders çalışma yaklaşımları ile akademik özyeterlikleri arasındaki ilişki belirlenmeye çalışıldığı için tarama türündedir ve ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma, İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksek Okulunda öğrenim gören 293 ön lisans öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerin ders çalışma yaklaşımlarını belirlemek amacıyla Biggs tarafından 1987’de geliştirilen ve Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 20 maddeden ve "yüzeysel yaklaşım" (10 madde) ve "derin yaklaşım" (10 madde) olmak üzere iki faktörden oluşmaktadır. Öğrencilerin akademik özyeterlik algılarını belirlemek amacıyla Jerusalem ve Schwarzer (1981) tarafından geliştirilen ve Yılmaz, Gürçay ve Ekici (2007)) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan akademik özyeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek tek faktörden ve 7 maddeden oluşmaktadır.

Veriler, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) ve Pearson Çarpım Moment Korelasyon Analizi kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin ders çalışma yaklaşımları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara ve yaşlarına göre derin yaklaşım boyutunda anlamlı bir farklılık, yüzeysel yaklaşım boyutunda ve ders çalışma yaklaşımı toplam puanları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrencilerin ders çalışma sürelerine ve öğrenim gördükleri bölümlere göre derin yaklaşım, yüzeysel yaklaşım ve ders çalışma yaklaşımı toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Öğrencilerin akademik öz yeterlik algıları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu farklılık erkek öğrenciler lehinedir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara ve yaşlarına göre öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrencilerin ders çalışma sürelerine ve öğrenim gördükleri bölümlere göre öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Öğrencilerin derin ders çalışma yaklaşımları ile algıladıkları akademik özyeterlikleri arasında orta düzeyde pozitif yönlü, yüzeysel ders çalışma yaklaşımları ile algıladıkları akademik özyeterlikleri arasında zayıf düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Özyeterlik, Akademik Özyeterlik, Ders Çalışma Yaklaşımı

**ÖĞRENCİLERİN İLK YARDIM EĞİTİMİ HAKKINDA GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN
BELİRLENMESİ****DETERMINATION OF THE VIEWS AND THOUGHTS OF STUDENTS ON FIRST AID
TRAINING****Gülsüm YETİŞ**Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr**Perihan GÜRBÜZ**Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr**Turgay KOLAÇ**Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr

Amaç: İlk yardım uygulaması gerektiren durumlarla karşılaşılması ihtimali kaçınılmaz olup, bu durum doğru ve güncel ilk yardım uygulamalarının bilinmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Yapılan çalışmalarda da ilk yardım eğitiminin önemi ve gerekliliği vurgulanmaktadır. Yüksekokulumuzda öğrenim gören bütün programlarda ilk yardım dersi verilmekte ve ders içeriğinin müfredatı yönetmelikte belirtildiği gibi düzenlenmektedir. Verilen eğitimin etkili ve verimli olup olmadığına ilişkin veriler ancak tarafsız değerlendirmeler sonucunda elde edilebilir. Eğitimin etkinliğinin değerlendirilmesi ve öğretim programının düzenlenmesi için öğrencilerin görüşleri önemlidir. Bu araştırma, kurumumuzda araştırmacılar tarafından verilen ilk yardım eğitiminin etkinliğini değerlendirmek, öğrencilerin geri bildirimleri doğrultusunda uygun ve etkili öğretim yöntemlerinin belirlenmesini ve kullanılmasını sağlamak için öğrencilerin aldıkları ilk yardım eğitimleri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Metod: Tanımlayıcı türde yapılan bu araştırma İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda 2017-2018 eğitim-öğretim döneminin güz yarıyılında, ilk yardım dersinin araştırmacılar tarafından verildiği 4 programda öğrenim gören 115 öğrenci ile yapıldı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan ve öğrencilerin aldıkları ilk yardım dersi hakkındaki görüş ve önerilerine ilişkin açık uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanıldı. Veriler yarıyıl sonu sınavı öncesinde, sınıf ortamında anket formları ile toplandı. Etki altında kalmamaları için formları doldurdıkları esnada öğrencilerin yanlarında durulmadı. Elde edilen verilerin analizleri bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistik (frekans, yüzdelik, ortalama) kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin, ara sınavda aldıkları puanların ortalaması 73.86 ± 16.36 'dır. Öğrenciler ilk yardım derslerinin kendilerine katkısı olduğunu (%99.1), bu dersin mesleklerinde gerekli olduğunu (%98.3) düşünmektedir. Ayrıca öğrenciler seçmeli olsaydı da bu dersi almayı tercih edeceklerini (%95.7), Temel Yaşam Desteği konusunu maket üzerinde uygulama yaptıkları için (%41.4) daha kolay öğrendiklerini (%65.2) ve daha akılda kalıcı olduğunu ifade etmişlerdir. Dersin işleniş hakkında önerilerde bulunmaları istendiğinde öğrenciler; derslerde uygulamalara daha fazla yer verilmesini (%21.3), dersin daha az sınıf mevcudu ile ve her iki dönemde de işlenmesini önermişlerdir.

Sonuç: Bu çalışmada; öğrencilerin ilk yardımın gerekliliği konusunda farkındalıklarının olduğu, özellikle uygulamanın yaptırıldığı konuları öğrenmelerinin daha kolay olduğu ve bu konulardaki eğitimlerin daha akılda kalıcı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar ve öğrencilerin görüşleri doğrultusunda; her bir konu için tüm öğrencilere uygulama fırsatlarının oluşturulması ve gerekli öğretim materyallerinden (simülasyonlar ve görsel materyaller gibi) faydalanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: ilk yardım eğitimi, öğrenci görüşleri, eğitimin etkinliğinin değerlendirilmesi

Abstract:

Objective: The possibility of encountering first aid emergencies is unavoidable and this necessitates the knowledge of correct and current first aid applications. The importance and necessity of first aid education are emphasized in the studies. The first aid course is given in all programs of our college and the curriculum of the course content is organized as stated in the regulation. The data on whether the training given is effective and efficient can only be obtained by unbiased evaluations. The opinions of the students are important for evaluating the effectiveness of the education and organizing the curriculum. This research was conducted in order to; evaluate the effectiveness of the first aid education given by the researchers in our institution, to determine the opinions of the students about the first-aid training they received, to determine and use appropriate and effective teaching methods in accordance with the feedback of the students.

Method: This descriptive study was conducted in Inonu University Vocational School of Health Services in the fall semester of 2017-2018 academic year, with 115 students taking education in 4 programs. The questionnaire form, consisting of open-ended questions about the opinions and suggestions of the students about the first aid lesson, was used in collecting the data. Data were collected by questionnaire forms in the classroom environment prior to the final exam. The researchers did not stay by the students when the forms were filled out, so as not to take the students under influence. Analyzes of the data were done by using descriptive statistics (frequency, percentage, average) in computer environment.

Results: The mean score of the students who participated in the research was 73.86 ± 16.36 in semi-final examination. The students think that; the first aid courses make a contribution to them (99.1%) and this course is necessary for their profession (98.3%). In addition, the students have confirmed that they would prefer to take the course (95.7%) if it was elective, They said that, having been taken practice of Basic Life Support on the model (41.4%) made them to learn more easily (65.2%) and it was more memorable. When the students were asked to make suggestions about the course; suggested that the course should be taught in smaller groups and in both semesters.

Conclusion: In this study it was found that; students had an awareness about the necessity of first aid, it was easier to learn the subjects with application and the trainings on these subjects were more memorable. Based on these results and the opinions of the students, it is advisable; to create application opportunities for all students and to use necessary teaching materials (such as simulations and visual materials) for each subject.

Keywords: first aid training, student opinions, evaluation of the effectiveness of education

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL AĞ KULLANIM AMAÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Battal GÖLDAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Malatya Meslek Yüksekokulu, battal.goldag@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin sosyal ağları kullanım amaçlarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Araştırma, İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksek Okulunda öğrenim gören 230 ön lisans öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

Öğrencilerin sosyal ağ kullanım amaçlarını belirlemek için Karal ve Kokoç (2010) tarafından geliştirilen Sosyal Ağ Kullanım Amaçları ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert tipinde olup ölçekteki maddeler “1=Hiç Katılmıyorum” ve “5=Tamamen Katılıyorum” arasında 1’den 5’e kadar derecelendirilmiştir. Ölçek, “sosyal etkileşim- iletişim amaçlı kullanım”, “tanıma ve tanınma amaçlı kullanım” ve “eğitim amaçlı kullanım” olmak üzere 3 faktörlüdür. Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.830’dur. Veriler, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin %50,9’nun 1-3 adet sosyal ağ hesabı ve %49,1’nin 4-6 adet sosyal ağ hesabı bulunmaktadır. Öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal ağ siteleri sırasıyla Whatsapp (%92,17), Instagram (%84,35), Youtube (%56,52), Facebook(%50,43), Twitter (%38,7), Snapcha (%22,61), Pinterest (%13,48) ve Periscope (%6,96) dur.

Sosyal etkileşim- iletişim amaçlı kullanım ve eğitim amaçlı kullanım cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermezken, tanıma ve tanınma amaçlı kullanım cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu anlamlı fark erkek öğrenciler lehinedir.

Sosyal etkileşim-iletişim amaçlı kullanım, eğitim amaçlı kullanım ve tanıma ve tanınma amaçlı kullanım öğrencilerin öğrenim görülen sınıfa göre, günlük olarak sosyal ağ hesaplarını kontrol etme sayılarına göre, sosyal ağlardaki arkadaş sayılarına göre ve internet kullanım sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Sosyal etkileşim-iletişim amaçlı kullanım ve tanıma ve tanınma amaçlı kullanım sahip olunan sosyal medya hesabı sayısına göre anlamlı bir fark göstermezken eğitim amaçlı kullanım sahip olunan sosyal medya hesabı sayısına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu anlamlı 1-3 hesabı olan öğrenciler lehinedir.

Sosyal etkileşim- iletişim amaçlı kullanım, öğrencilerin tanımadığı kişilerin arkadaşlık teklifini kabul etme durumuna ve profilindeki bilgilerin doğruluğuna göre anlamlı bir fark göstermezken, tanıma ve tanınma amaçlı ve eğitim amaçlı kullanım tanımadığı kişilerin arkadaşlık teklifini kabul etme durumuna ve profilindeki bilgilerin doğruluğuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Sosyal Ağ, Sosyal Ağ Kullanımı, Meslek Yüksekokulu

ÖĞRENCİLERİN TASAVVUF ÜZERİNE METAFORLARI

Emine YURTERİ

Coğrafya Öğretmeni, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, eminyurteri13@gmail.com

Arzu Bozdağ TULUM

Doktora Öğrencisi Felsefe Öğretmeni, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi,
arzubozdagtul@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada “Lise Öğrencilerinin Tasavvuf Algısı Nedir?” sorusundan yola çıkılmıştır. Çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin tasavvuf kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları tespit etmek ve tespit edilen bu metaforları çeşitli kategorilerde sınıflandırarak öğrencilerin zihinsel imgelerini ortaya çıkarmaktır.

Metafor terimi, Latince, ‘metafora’ kökünden gelmektedir. Meta: öte, aşırı ve pherein: taşımak, yüklenmek sözcüklerinin birleşiminden oluşmuştur. Türeyişi öteye taşımak anlamı ile metafor günümüzde şiirde, reklamlarda, mimaride, yönetim bilimlerinde ve günlük yaşamda sıklıkla kullanılan ve yorumlanan bir şekle dönüşmüştür.

Lise öğrencilerinin tasavvufa ilişkin sahip oldukları algıları, metaforlar aracılığıyla belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik (olgu bilim) desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Malatya ilinde 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz dönemine devam eden Meslek Lisesi, Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ve İmam Hatip Lisesi’ndeki 120 öğrenciden oluşmaktadır.

Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış açık uçlu soru formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmanın başlangıç aşamasında, çalışma grubunda yer alan öğrencilerin her birine zihinsel imge (metafor) konusunda bilgi verildikten sonra öğrencilerden “Tasavvuf” kavramına ilişkin imge oluşturmaları istenmiştir.

Araştırmaya farklı okul türlerinden katılan öğrencilerden “Tasavvuf benzer, çünkü” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu amaçla öğrencilere cümlenin yer aldığı bir form verilmiş ve onlardan bu cümleyi kullanarak ve sadece bir zihinsel imge (metafor) üzerinde yoğunlaşarak düşüncelerini belirtmeleri istenmiştir.

Araştırmada tasavvuf kavramına ilişkin lise öğrencilerinin zihinsel imgeleri (metaforlar) incelenmiş, metaforun tanımı ve avantajları, bireylerin tasavvuf algılarının neler olduğuna değinilmiştir. Tasavvuf kavramına ilişkin olarak, lise öğrencilerinin bir fikri olduğu ve bu fikri imge haline getirebildikleri görülmüştür. Çalışmada ayrıca lise öğrencilerinin farklı zihinsel imgeler ürettikleri ortaya çıkmıştır. Zihinsel imgelerin (metaforların) gruplandığı kategoriler incelendiğinde, araştırmanın yapıldığı 4 farklı okulun öğrencilerin tasavvuf ile dini Terim %35.8 en fazla paralellik kurulmuştur. Bu durum öğrencilerin tasavvufla ilgili imgesel algılarının dini kavramlar ile iç içe olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Öğrenci, Metafor

ÖZGÜRLÜKTEN YOKSUN BIRAKILANIN MAHKEMEYE BAŞVURMA HAKKI KAPSAMINDA

SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ VE ÇELİŞMELİ YARGILAMA

Dr. Hüseyin TURAN

Hâkim/ Anayasa Mahkemesi Raportörü, Anayasa Mahkemesi/Ankara,
huseyin.turan@anayasa.gov.tr

ÖZET

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (Sözleşme) 5. maddesinin dördüncü ve Anayasanın 19. maddesinin sekizinci fıkraları, yakalanan veya tutuklanan bir kimseye özgürlüğünden yoksun bırakılmasının kanuna uygunluğu açısından gerekli olan usul ve esasa ilişkin koşullarının bir mahkeme tarafından incelenmesini sağlamak üzere başvuru hakkı tanımaktadır. Bu hakkın içinde yer alan silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine riayet edilmediği nedenleriyle Anayasa Mahkemesine (AYM) bireysel başvurularda bulunmaktadır. Bu tür şikâyetler özetle şöyle formüle edilebilir:

-Tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin değerlendirilmesinde alınan savcılık görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri ihlal edilmiştir.

-Tutukluluğun değerlendirilmesinde savcılık görüşünün alınmaması nedeniyle silahların eşitliği ilkesi ve çelişmeli yargılama ilkeleri ihlal edilmiştir.

-Soruşturma dosyasında kısıtlılık kararının bulunması nedeniyle etkili bir şekilde tutuklamaya karşı itiraz edilememiştir ve böylece çelişmeli yargılama ilkesine aykırı davranılmıştır.

Bu sayılan ve buna benzer şikâyetler özgürlük ve güvenlik hakkı içinde mütalaa edilmektedir. AYM bu tür şikâyetleri, Anayasanın 19. maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (Sözleşme) 5. maddesinin dördüncü fıkrasıyla ilgili verdiği kararlar çerçevesinde incelemektedir. Anayasa Mahkemesi böylece bir yandan Anayasada düzenlenmiş olan bu hakkı yorumlamakta, diğer yandan da Ceza Muhakemesi Kanununda (CMK) konuyla ilgili kavram ve kurumları insan haklarıyla buluşturarak onlara yeni anlamlar kazandırmaktadır.

Anahtar Kavramlar: özgürlük ve güvenlik hakkı, silahların eşitliği, çelişmeli yargılama, mahkemeye başvuru hakkı, etkili başvuru hakkı.

The Equality of Arms and Adversarial Proceedings within the Scope of the Right to Apply to Court in Case of Deprivation of Liberty

Abstract

Article 5 § (4) of the European Convention of Human Rights (Convention) and Article 19 § (8) of the Constitution involve the right to apply to a court for review of the merits and procedure of an arrest or detention in accordance with the law. The Turkish Constitutional Court (TCC) receives complaints that the principles of arms of equality and adversarial proceedings are not complied with respect to the aforementioned right. These complaints may be formulated as follows:

- The principles of arms of equality and adversarial proceedings are violated due to failure to obtain the opinion of the public prosecutor in the process of assessing the requests for release or review of detention.

- The principles of arms of equality and adversarial proceedings are violated due to failure to notify the opinion of the public prosecutor in the process of assessing the requests for release or review of detention.

- The principle of adversarial proceeding is violated due to inability to effectively challenge the detention order arising from the restriction order on the case file.

These kind of complaints are considered under the right to personal security and freedom. The TCC examines such complaints under Article 19 § (8) of the Constitution within the framework of the case-law of the European Court of Human Rights (ECHR) relating to Article 5 § (4) of the Convention. By doing so, the TCC interprets the right to liberty as well as advances the concerned terms and institutions of the Turkish Criminal Procedure Code (TCPC) by aligning them with the concept of human rights adjudication.

Keywords: right to personal security and liberty, equality of arms, adversarial proceedings, right to apply to a court, right to an effective remedy

ÖRGÜTSEL DESTEĞİN İŞ TATMİNİ VE MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

İsmail BAKAN

Prof. Dr. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@gmail.com

Mehtap KOÇDEMİR

Dr. Öğrencisi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtap.kocdemir.63@gmail.com

Ahmet Zahid BAKAN

Yüksek Lisans Öğrencisi İnönü Üniversitesi, ahmetzahidbakan@hotmail.com

ÖZET

Günümüzde bireylerin daha etkin ve verimli bir şekilde çalışması için motivasyon ve iş tatmini kavramları gittikçe önem kazanmaktadır. Ancak bireylerin motivasyonlarının yüksek tutulması ve işinden tatmin olmaları için örgütsel destek sağlanması gerekebilir. Motivasyon, bireyin harekete geçmesi ve belli bir amaca odaklanabilmesi ve o amaca erişebilmesi için gerekli isteğe ve özveriye sahip olması anlamına gelmektedir. Motivasyon bireyin bir gereksiniminin karşılanmasına yönelik bir eylemin başlanma ve tamamlanma süreci olarak ele alınabilir. Böylece motivasyonun bir süreç olduğu da bilinmektedir. Bu nedenle çalışan bireyin motivasyonu da bir amaca doğru yönelmiş davranış şeklinde oluşmaktadır. Bireyin işinde başarılı olabilmesi, işine motive olabilmesi ile ilişkilidir. Bu doğrultuda çalışanın motivasyonunun yükseltilmesi örgüte düşen bir sorumluluk olarak düşünülmektedir. İş tatmini ise bireyin işine karşı genel tutumu ile alakalı bir ifadedir. Bullock'a göre iş tatmini işle ilgili çok sayıda istenilen ve istenilmeyen deneyimlerin bütün ve dengelenmesinden sonuçlanan bir tutum olarak ele alınır. Birey, kendisinin örgüte verdiği inandığı emeğe karşılık örgütten aldığını, kendisi ile eş değer gördüğü diğer bireylerin örgütten aldıklarıyla kıyaslar. Bunun neticesinde örgüte verdiği karşılık örgütten aldıklarının eş değer olup olmadıklarını anlamaya çalışır. Örgütsel destek, çalışanların işverenlerinin katkılarına değer verdiği ve refahlarına özen gösterdiğine inanma derecesidir. Böylece örgütler çalışanların olumlu, duygusal ve davranışsal sonuçlar elde ettiği bir motivasyon yolunu izleyerek çalışanları tatmin etmelidirler. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı örgütsel desteğin iş tatmini ve motivasyon üzerindeki etkisini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırma verileri İstanbul'da çalışan antrenörlere uygulanan anket tekniği ile elde edilmiş ve veriler SPSS programı aracılığıyla analize tabi tutulmuştur. Analiz sonucunda örgütsel desteğin iş tatmini ve motivasyon üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Destek, İş Tatmini, Motivasyon.

1.DERECEDEN DEPREM İLLERİ İÇİN ENTROPİ YAKLAŞIMI

Ayşe METİN KARAKAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi, akarakas@beu.edu.tr

Nesliye YILMAZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Bitlis Eren Üniversitesi, nesliyeyilmaz23@gmail.com**ÖZET**

Entropi, bir sistemin düzensizliğinin ölçüsüdür. Bir başka deyişle entropi, olayların ortaya çıkma belirsizliğini belli ölçüde ifade eden bir büyüklük olarak olasılıklar yardımıyla tanımlanan bir kavramdır. Entropinin kullanım alanları çok geniş ve pek çok disiplin içinde de ayrı ayrı entropi fonksiyonları kullanılır. Uygulamada en sık kullanılan entropi Shannon entropisi olmakla beraber, Renyi entropisi de çeşitliliğin derecesinin ortaya konmasında kullanılmaktadır. Yine Tsallis entropisi de son yıllarda istatistiksel çalışmalarda kendisine ayrıcalıklı bir yer edinmiştir. Entropinin 1. dereceli deprem verilerinde ki uygulaması, bilgi entropisi ve olasılık teorisinin uygulaması olarak kabul edilebilir. Bu makalede, 1.dereceden deprem verilerinin büyüklükleri ve derinlikleri arasında bir karşılaştırma yapmak için entropi kavramı uygulanmıştır. 1989-2019 dönemleri için verilen illerin 30 yıllık derinlik ve büyüklük verileri dikkate alınmıştır. 1.dereceden oluşan toplam 6 ilin derinlik ve büyüklük verilerinin Shannon, Tsallis, Renyi ve yaklaşık entropileri için hesaplamalı sonuçları sağlanıyor.

İlk adımda sonuç değerlerinin tutarlılığını ölçmek için Shannon entropi ölçümlerinin farklı tahminleyicileri kullanılmıştır. Bir sonraki adımda Tsallis parametresi olan q 'nın farklı değerleri için Tsallis entropi ölçümü dikkate alındı. Üçüncü adımda ise Renyi parametresi olan r 'nin farklı değerleri için Renyi entropisi kullanıldı. Son adımda ise yaklaşık entropi hesaplanıyor. Shannon, Tsallis ve Renyi entropi ölçümlerini ve yaklaşık entropiyi verilen illerin derinlik ve büyüklükleri arasındaki değişkenliği öne çıkarmanın alternatif bir yolu olarak kullanıldı. Sonuçlar incelendiğinde entropi, seçilen verilerde farklı modeller sergilemektedir. Bu modeller doğrusal ve doğrusal olmayan dinamikler sergiler. Entropi, veri serilerinde gözlemlenen doğrusal ve doğrusal olmayan dağılımı yakalar. Değişken dereceli deprem illerinin derinlik ve büyüklük değerlerinin entropisinin doğrusal olmadığını belirtir. Hesaplamalı sonuçların 1989 ile 2019 yılları arasındaki 1.dereceden deprem illerinden Muğla ilinin derinlik ve büyüklük verilerinin diğer illerden daha değişken olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Entropi Önlemleri, Entropi Tahmin Edicileri, Değişkenlik, Deprem Verileri

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DERSE YÖNELİK MOTİVASYONLARI İLE DERSE KATILIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ**BURAK AYÇİÇEK**

Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, aycicekburak@gmail.com

TUĞBA YANPAR YELKEN

Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, tyanpar@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada, Hatay iline bağlı Antakya ilçesinde öğrenim gören 8.sınıf öğrencilerinin derse yönelik motivasyonları ile derse katılımlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı 7 okulun 8. sınıfında eğitim gören ve uygun örnekleme yoluyla seçilen 716 öğrenci oluşturmuştur. Bu öğrenciler yedi farklı okulda öğrenim görmektedir. Çalışma grubu, Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) izin verdiği okullarda çalışmaya katılmaya gönüllü olan, ulaşılması, veri toplanması kolay olan öğrencilerden oluşmaktadır. Veriler, Vallerand ve arkadaşları (1989) tarafından geliştirilen ve Yurt ve Bozer (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 'Akademik Motivasyon Ölçeği' ve Wang, Bergin ve Bergin (2014) tarafından geliştirilen ve Sever (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 'Derse Katılım Envanteri' ile toplanmıştır. Elde edilen veriler, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı, t-testi ve ANOVA ile çözümlenmiştir.

Araştırma doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin derse yönelik motivasyon düzeyleri hangi düzeydedir?
 2. Öğrencilerin derse katılım düzeyleri hangi düzeydedir?
 3. Öğrencilerin derse yönelik motivasyonları ile derse katılımları arasındaki ilişki nedir?
 4. Öğrencilerin derse yönelik motivasyon düzeyleri "cinsiyet, aile gelir düzeyi, anne-baba medeni durumu ve en çok sevdikleri ders" değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
 5. Öğrencilerin derse katılım düzeyleri "cinsiyet, aile gelir düzeyi, anne-baba medeni durumu ve en çok sevdikleri ders" değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Araştırma sonucunda, öğrencilerin motivasyon ve derse katılım düzeylerinin cinsiyet, aile gelir düzeyi, anne-baba medeni durumu ve en sevdiği ders değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin akademik motivasyonları ile derse katılım düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Derse Katılım, 8. Sınıf Öğrencileri.

**FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ DOKTORA ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Oğuzhan NACAROĞLU

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, DoktoraÖğrencisi, onacaroglu44@gmail.com

Oktay BEKTAŞ

Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, obektas@erciyes.edu.tr**ÖZET**

Bu araştırmanın amacı, 2018-2019 öğretim döneminde Erciyes Üniversitesi, fen bilgisi eğitiminde öğrenim gören doktora öğrencilerinin, doktora eğitimi süresince karşılaştıkları problemleri ve bu problemlere yönelik öğrencilerin çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmış olup, araştırmanın çalışma grubunu Erciyes Üniversitesi fen bilgisi eğitiminde öğrenim gören beş doktora öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken, doktora ders döneminde olan, yeterliliğe hazırlanan ve tez teslimi yapmış öğrenciler tercih edildiğinden, çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Veri analizinde içerik analizi yürütülmüş olup; bulgular doğrultusunda kodlar, kategoriler ve temalar oluşturulmuştur. Kod, kategori ve temaların belirlenmesinde uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmada katılımcıların görüşlerine göre, fen bilgisi eğitimi alanında doktora yapan öğrencilerin doktora programına kabul edilme sınavından tez teslimine kadar geçen sürede birçok problemlerle karşılaştıkları görülmektedir.

Yapılan görüşme sonucu elde edilen problemler; giriş sınavında evrak tesliminde sorun yaşandığı, bazı öğrencilerin uzak yerlerden gelmesi ve başka kurumlarda çalışmalarından dolayı derse devam konusunda sıkıntı yaşadıkları, ders kredilerinin az olması nedeniyle alacakları ders sayılarının fazla olduğu, doktora yeterlik sınavının kapsamının çok geniş ve hazırlık süresinin kısa olduğu, yayın yapabilme açısından sıkıntılar yaşandığı, bu alandan mezun olduktan sonra üniversiteler bünyesinde kadro bulmada sıkıntı çekecekleri, bazı öğretim üyelerinin idari görevlerinden dolayı derslerin işlenmemesi, yeterlik sınavında yazılı ve sözlü sınavların arka arkaya olması yönündedir. Öğrencilerin belirttikleri problemlere yönelik önerileri ise; giriş sınavında evrakların elektronik ortamda teslim edilmesi, ders kredilerinin arttırılması, bölümdeki öğretim üyelerinin ders açmalarının sağlanması, yeterlik sınavı kapsamında yapılan yazılı ve sözlü sınavların farklı günlerde yapılması, idari görevi olan öğretim üyelerinin dersler vermemesi, farklı alanlarda doktora yapmış öğretim üyelerinin eğitim fakültelerinde çalıştırılmaması ve bu şekilde kadro bulma şansının artacağı yönündedir. Buradan hareketle fen bilgisi eğitiminde doktora yapan öğrencilerin süreç içerisinde problemler yaşadıkları görülmekte ve bu bakımdan çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Erciyes Üniversitesi, fen bilgisi eğitimi, doktora öğrencileri, doktora eğitimi problemleri.

**VÂSİL B. ATÂ'NIN MUTEZİİYİ YAYMA ÇABALARI BAĞLAMINDA İSLÂM
BELDELERİNE GÖNDERDİĞİ DÂİLERİ**

Muhammed Ragıp KAPLAN

Öğretmen (Dok. Öğrn.), Hizan Mesleki ve Teknik A.L. Okulu, m.rgp@hotmail.com**ÖZET**

Dini düşüncenin oluşumunda büyük katkısı inkâr edilemeyen ilmi şahsiyetlerden biri de Vâsıl b. Atâdır. Vâsıl b. Atâ, Mutezile Mezhebinin kurma ve dini esaslara getirdiği özgün yorumları ile önem kazanmıştır. O, özellikle dini esasları temellendirmede ilk kez akli bir hüccet olarak kullanma ile ünlenmiştir. Medine'de âli-beytin elinin altında yetişen Vâsıl b. Atâ, sonrasında Basra'da dönemin en yetkin ilmi şahsiyetlerinden Hasan el-Basrî'ye bir dönem talebe olmuştur. Ancak mürtekibi kebir meselesinde farklı bir yaklaşım ortaya koyarak Hasan el-Basrî'den ayrılmış, hocasının ders meclisini terk ederek müstakil bir ilim halkası kurmuştur. Erken sayılabilecek bir yaşta ilmi bağımsızlığını kazanan Vâsıl b. Atâ, döneminin öne çıkan ihtilaf meseleleri başta olmak üzere temel dini meselelere özgün yorumlar getirmiş ve dini düşüncelerini muhaliflerine karşı katı bir şekilde savunmuştur. Ayrıca yaşadığı dönemde farklı dinlerden saf İslâm akidesine yöneltile eleştirilere karşı durmada da ön almıştır. Bu gayretleri ile Müslümanlar nezdinde dikkat çekmeyi başaran Vâsıl b. Atâ dini anlayışını yaymaya çalışarak etrafına önemli bir taraftar kitlesi toplamayı başarmıştır. Nitekim o yakın çevresi ile yetinmeyerek Mutezilî düşüncelerini yetiştirdiği talebeler vasıtası ile uzak İslâm coğrafyalarına da taşıma çabası içerisine girmiş ve onları farklı İslâm beldelerine göndermiştir. Bu çalışma Vâsıl b. Atâ'nın Mutezilî düşüncelerini yayma çabasının bir yansıması olarak özel olarak yetiştirdiği talebelerini birer davetçi olarak farklı İslâm memleketlerine göndermesini konu edinmiştir. Bu çerçevede Vâsıl b. Atâ'nın hangi talebelerini nerelere gönderdiği, buralardaki bölge halklarının Mutezilî düşüncelere yaklaşımlarının nasıl olduğu detaylı bir şekilde ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca Vâsıl b. Atâ'nın bölge halklarını kazanmada dâî öğrencilerine takip etmeleri için tavsiye ettiği yol ve yöneme de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vâsıl b. Atâ, Mutezile, Dâî

MODİFİYE MANYETİK DEKSTRANIN NANOKOMPOZİTİN, MD₂, İLAÇ TAŞIYICI SİSTEM OLARAK SENTEZLENMESİ VE KARAKTERİZASYONU

Tuba TARHAN

Dr. Öğrt. Üyesi., Mardin Artuklu Üniversitesi, ttarhan21@gmail.com

Bilsen TURAL

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, bilsentural@gmail.com

Servet TURAL

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, servet.tural@hotmail.comErdal ERTAŞDoktora Öğrencisi, Dicle Üniversitesi, erdalertas21@gmail.com**ÖZET**

Karboksimetil dekstran sahip olduğu karboksil grupları sayesinde polimer-ilâç etkileşimi ile etkin bir konjugasyon sağlamaktadır. Bu konjugatlar, genel olarak uzun süreli bir etkiye sahip olup birçok *in vivo* ve *in vitro* çalışmalarında toksisiteyi azaltmıştır. Bu bulgudan yola çıkarak yüzeydeki aktif karboksil gruplarının artırılması ile daha iyi bir polimer-ilâç konjugasyonu sağlanmaktadır. Nanoteknolojinin bir dalı olan nanotıp, oldukça spesifik bir şekilde moleküler düzeyde hasarlı bir dokuyu tamir etmek veya bir hastalığı tedavi etmeyi hedeflemektedir. Son yıllarda, kanser tedavi etkenlerinin verimliliğini arttırmak için, polimer-DNA kompleksleri (polipleksler), polimer-ilâç konjugatları ve hidrofobik ilâçları taşıyan polimer misellerin kullanımını içeren alanlara olan ilgi artmaktadır. Küçük boyutları ve mükemmel biyo-uyumlulukları sayesinde nano boyuttaki terapötik polimer ajanları, hedef bölgeye ulaşabilmek için uzun süre kan dolaşımında kalabilirler. Buna ek olarak terapötik polimer ajanların kimyasal modifikasyonu ile reseptörlere spesifik bağlanan ligandlar, kanser hücrelerine ilgisi artırılabilir. Böylece terapinin etkinliğini belirgin bir şekilde arttırabilirler. Bu tür çalışmalar, polimerik nanotıbbın gelecekte kanserin karakteristik özelliklerine göre nano-ilâç hedefleme olanaklarını ve mantıklı yaklaşımların geliştirilmesine olanak sağlayacağını özetler.

Biyomedikal alanında MNPs'in başarılı uygulamaları onların manyetik özelliğine yani dış bir manyetik alan uygulanmasıyla kontrollü dağılımına ve agregasyon derecesine özellikle bağlıdır. Bu nedenle, molekülün kararlılığının artırılması amacıyla ya sentez süresince ya da sentez sonrası biyoyumlu bir polimer kullanılarak MNPs'in kaplanmasıyla yapılan kapsülleme işlemi, biyolojik sisteme maruz kalındığında agregat oluşumunu ve biyodegradasyonu engeller.

Bu amaç doğrultusunda terapötik ajanları taşımaya elverişli, biyomedikal uygulamalarda kullanılmak üzere uygun boyutta, manyetik ve kimyasal özelliklere sahip, manyetik hedeflendirme yapılabilen, ilâç yükleme verimi yüksek, karboksil grupları ile dallanmış polimerik materyallerin sentezlenmesi ve karakterize edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada O-Karboksimetil Dekstran sentezlenmesi üç adımda yapılmıştır. İlk adımda manyetik nanoparçacıklar sentezlenmiştir. İkinci adımda, manyetik nanoparçacıklar dekstran ile kaplanmış ve üçüncü adımda da dekstran, O-Karboksimetil ile fonksiyonelleştirilmiştir. Nano malzeme XPS ile karakterize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dekstran, Manyetik nanokompozit, XPS, Karakterizasyon

**VÂSİL B. ATÂ'NIN SAHABE DÖNEMİ SİYASİ OLAYLARINDAN HZ. OSMAN'IN
ÖLDÜRÜLMESİ VE CEMEL SAVAŞINI DEĞERLENDİRME BİÇİMİ**

Muhammed Ragıp KAPLAN

Öğretmen (Dok. Öğrn.), Hizan Mesleki ve Teknik A.L. Okulu, m.rgp@hotmail.com

ÖZET

İslam düşünce tarihinde belirgin bir iz bırakmış, ilmi şahsiyetlerden biri de Vâsıl b. Ata'dır. O, dini anlayışı itibarı ile kendi dönemine damgasını vurduğu gibi kendinden sonraki zamanlarda da önemli oranda kendisinden söz ettirmiştir. Vâsıl b. Atâ H. 80 yılında dünyaya gelmiştir. O, Medine'de Ebu Haşim Abdullah b. Muhammed b. Hanefiyye' den, ayrıca Basra'da Hasan el-Basri'den ilim tedris etmiş ve muasırı bir çok ilmi şahsiyet ile temasta bulunarak yetişmiştir.

H. II. Yüzyılın başlarında Hocası Hasan el-Basrî ile Mürtekibi kebir meselesindeki farklı düşüncesi sebebi ile müdavimi olduğu hocasının ders halkasını terk ederek müstakil bir ilim halkası oluşturmuştur. Mutezilenin de kurulmasının başlangıcı olarak kabul edilen bu ayrılma sonrasında Vâsıl b. Atâ dini düşünce alanında özgün yaklaşımları ile Mutezilî düşüncenin müessisi olmuştur. Kısa sürede hatırı sayılır bir taraftar kitlesi edinmeyi başararak dâileri vasıtası ile düşüncelerini o günün İslam coğrafyasının birçok bölgesinde yaymayı başarmıştır.

Vâsıl b. Atâ'nın yaşadığı dönemde Müslümanların gündemi dahilinde mürtekeb-i kebir, kader-irade, zat- sıfat, iman-amel, imamet gibi birden fazla ihtilaf alanı ile meşgul iken, İslam akidesi de hariçten olarak başta Yahudilik ve Hristiyanlık dinleri olmak üzere Manûiyye, Seneviyye, Berahime gibi inanç ve kaidelerin aykırı tezleri ile karşı karşıya kalmıştır. Vâsıl b. Atâ, bu sorunların tümü ile başa çıkmayı gaye edinen bir ilmi şahsiyet olarak Müslümanlar arasındaki ihtilafli meselelere çözüm bulma çabası ortaya koymanın yanı sıra farklı inanç mensuplarından İslam inancına yöneltile eleştirilere karşı durmuş ve İslam'ın temel esaslarının yılmaz savunucusu olmuştur.

Vâsıl b. Atâ'nın Mutezile olarak tanımlanan mezhebi kurabilmesinde siyasal sosyal ve kültürel âmillerin etkili olduğu bilinmektedir. bunların dışında onun döneminin yetkin ilmi şahsiyetlerinin yanında yetişmiş olması, zühdü, takvası, güçlü hitabeti, cedelci kişiliği, iknâ kabiliyeti, cesareti ve ilmi tevazuu ihtilafli meselelere getirdiği özgün ve yapıcı yaklaşımının da önemli bir payı vardır. Bu çalışma, Vâsıl b. Atâ'nın Müslümanlar arasındaki ihtilafli alanlardan biri olan Hz. Osman'ın öldürülmesi hadisesi ile Cemel Vakasında iştirak edenlerin dini hükmüne dair yaklaşımını ortaya koymayı hedeflemiştir. Ayrıca Vâsıl b. Atâ'nın Müslümanların birbirlerinin kanını akıttıkları bu hadiselerle yaklaşımında onun hangi sâiklerle hareket ettiğinin anlaşılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vâsıl b. Atâ, Hz. Osman, Cemel Vakası, Fâsık,

**SULU ÇÖZELTİLERDEN TOLUIDİN BLUE BOYASININ N-METİL-D-GLUKAMİN İLE
MODİFİYE EDİLMİŞ MANYETİK NANO-SORBENT İLE UZAKLAŞTIRILMASI**

Erdal ERTAŞ

Doktora Öğrencisi, Dicle Üniversitesi, erdalertas21@gmail.com

Bilsen TURAL

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, bilsentural@gmail.com

Servet TURAL

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, servet.tural@hotmail.com

Tuba TARHAN

Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, ttarhan21@gmail

ÖZET

Toluidin Blue sanayide yoğun olarak kullanılan katyonik bir boyadır. Bu çalışma, Toluidin Blue boyasının sulu çözeltiden uzaklaştırılması amacı ile silika kaplı nanoparçacıklara bağlı olan bromun önce azid ile yer değiştirmesi gerçekleştirilmiştir. Sonrasında metil propiolat ile silika kaplı nanoparçacıklara bağlı azid grubu arasında reaksiyon meydana gelmiştir. Bu reaksiyonun kullanılması sonucu oluşan silika kaplı nanoparçacıklara bağlı, triazol halkası içeren ester ile N-metil-D-glukamin arasında nükleofilik katılma reaksiyonu ile manyetik özellik kazandırılmış nano-sorbentin sentezi ve basit ve etkili olan manyetik ayırma yöntemi ile uzaklaştırılmasını araştırmak için yapılmıştır. Sentezlenen N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbentin kimyasal yapısı ve manyetik özelliği, X-ışını kırınımı (XRD), taramalı elektron mikroskobu (SEM), transmisyon elektron mikroskobu (TEM), dinamik ışık saçılımı (DLS), Termogravimetrik Analiz (TGA), Fourier dönüşümü kızılötesi spektrofotometre (FT-IR) ve titreşim örnek manyetometre (VSM) ile karakterize edildi. N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbent ile Toluidin Blue boyasının adsorpsiyonu üzerine temas süresi, Toluidin Blue boyasının konsantrasyonu, N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbentin miktarı ve çözelti pH'nın etkileri araştırılmıştır. N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbent ile Toluidin Blue boyasının adsorpsiyonu, pH 6.7'de 100 mg / L boya çözeltisine 0.05 g N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbent uygulamasıyla %87 olmuştur. Veriler, adsorpsiyonun denge özelliklerini açıklamak için Langmuir ve Freundlich izotermi kullanılarak analiz edildi. Kinetik verileri tanımlamak için yalancı birinci dereceden ve yalancı ikinci dereceden denklem modelleri kullanılmıştır. Deney verileri Langmuir adsorpsiyon izoterm modeli ve yalancı ikinci dereceden kinetik model ile iyi bir şekilde uygun olduğunu göstermiştir. Maksimum adsorpsiyon kapasitesi, 16.50 mg/g olarak Langmuir izoterm modeline göre bulundu. Sonuçlar, N-metil-D-glukamin modifiyeli manyetik nano-sorbentin sulu çözeltiden Toluidin Blue boyasını etkili bir şekilde uzaklaştırdığını göstermiştir.

Anahtar Sözcük: Toluidin Blue, N- Metil- D- Glukamin, Manyetik ayırma, Adsorpsiyon

GAZ AKIŞ HIZLARININ CVD GRAFEN ÜRETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

IMPORTANCE OF GAS FLOW RATES ON CVD GRAPHENE PRODUCTION

Kinyas POLAT

Dr.Öğretim.Üyesi, Dokuz Eylül University, email: kinyas.polat@deu.edu.tr

Bu çalışma TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir (proje no: 117M144)

This study was supported by TÜBİTAK with project number 117M144

ÖZET

Kimyasal buhar biriktirme (CVD) fırınında üretilen iki boyutlu grafenin, yüksek termal iletkenlik, elektrik iletkenliği ve mekanik sağlamlık gibi birçok önemli özelliği bulunmaktadır. Birçok araştırma bu teknik ile homojen ve büyük yüzey alanlı grafen üretimine odaklanmıştır. Ancak büyük ölçüde üretimler, gaz akış hızları, fırın sıcaklığı, bakır folyo kalınlığı ve bakır folyo temizleme prosedürleri gibi üretim parametreleri üzerinde yüksek hâkimiyet kazanılmasını gerektirmektedir. Bu çalışmada homojen ve büyük yüzey alanlı grafen üretimi üzerinde gaz akış hızlarının etkisi incelenmiştir. Çalışmada 5/2/0,01 cm³/dak oranındaki akış hızına sahip bir argon, hidrojen ve metan gazı karışımının 1050°C de bakır folyo yüzeyini tamamen kaplayan, homojen ve konfokal Raman spektrometresinde 2D/G band oranını 2,5 üzerinde veren en iyi koşul olduğu gözlenmiştir. Optimize edilmiş bu oran üzerindeki değerlere sahip 7/1,5/10, 7/1/2 cm³/dak gibi metan gaz miktarının 200 veya 1000 kat fazla olduğu diğer karışımlar 2D/G oranının 1'e eşit veya altında gerçekleştiği grafit tabakası birikimine neden olmuştur. Üretilen grafenin homojenliği ve grafen çekirdeklerinin büyüklüğü optik mikroskop ve taramalı elektron mikroskobu ile takip edilmiştir ve optimize edilen koşullarda homojen ve büyük çekirdekli grafenlerin elde edildiği gözlenmiştir. Konfokal Raman spektrometresinde 1350 cm⁻¹ kayma değerinde gözlenen ve grafen üzerinde üretimden kaynaklanan veya herhangi bir sebeple oluşabilecek katlanma, delinme gibi yüzey deformasyonlarının, üretilen grafen için alınan spektrumlarda gözlenmemesi, büyütme periyodunun ardından gerçekleştirilen doğal yavaş soğutma sebebiyle yapının deformasyon içermeyen grafen çekirdeklerinden oluştuğunu göstermiştir. Optimize edilen parametreler kullanılarak gerçekleştirilen grafen büyütmesi çalışmasında 1050°C de tavlانیp üzerindeki oksit tabakaları alınarak aseton ve isopropil alkol temizliğine tabi tutulmuş bakır folyo üzerinde elde edilen grafen yüzeyinin alanı 8 x15 cm² dir.

Anahtar kelimeler: İki boyutlu grafen, Kimyasal buhar biriktirme, Büyük yüzey alanlı grafen, deformasyonsuz grafen

Abstract

Two dimensional graphene that has been grown in chemical vapor deposition (CVD) furnace have many important features such as good thermal conductivity, superior electrical conductivity and perfect mechanical strength. Many researches have focused on the uniform and large area production in CVD furnace. However, to produce large area graphene with this method on copper foil requires high control over the growth parameters such as gas flow rates, furnace temperature, copper foil thickness and cleaning procedure of the copper foil. In this study, the effect of gas flow rates was investigated on the formation of graphene. It was observed that a mixture of argon, hydrogen and methane gas with a ratio of 5/2/0.01scm is the best combination at 1050 °C for producing uniform graphene sheet covering all surface of the copper foil which has a high 2D/G band ratio over 2.5 determined by confocal Raman spectroscopy. Flow rates above the optimized values such as 7/1.5/10 sccm, 7/1/2 sccm where the methane gas flow rates are approximately 200 or 1000 times higher, gave graphite deposition on the copper foil whose 2D/G ratio was under or equal to 1. The uniformity and

shape of the graphene flakes grown on the copper foil was investigated by optical microscope and scanning electron microscope. It was observed that optimized flow rate combinations of the gases produced very uniform and large graphene flakes. Graphene produced at optimized conditions had completely defect-free structure determined by the intensity of the peak observed at approximately 1350 cm^{-1} due to the natural slow cooling after the end of growth period. In this study, the surface area of graphene sheet that were grown on annealed copper foil to remove surface oxides at $1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ which is cleaned by acetone and isopropyl alcohol, was $8 \times 15\text{ cm}^2$.

Key words: Two dimensional graphene, Chemical vapor deposition, Large area graphene, defect-free graphene

TÜRKİYE’DE SPORUN BECERİ ÖĞRENİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILDIĞI ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Savaş AYDIN

Savaş AYDIN, İnönü Üniversitesi, savasaydin3611@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ, İnönü Üniversitesi, mehmet.gullu@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı spor ve fiziksel aktivitenin motor beceri öğrenimi üzerinde etkilerinin incelendiği literatür çalışmalarını derlemektir. Araştırma “beceri öğrenimi ve spor” anahtar sözcükler üzerinde gerçekleşmiştir. Türkiye’de yakın zamanlarda incelenmiş “motor öğrenme”, “motor beceri ve spor”, konulu anahtar sözcüklerinde tanımlanmış 39 yüksek lisans, 23 adet doktora tezi olmak üzere toplam 62 tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi’ne ulaştırılmış lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırma tarama modelinde desenlenmiş, betimsel bir çalışmadır. Tezler amaç, yöntem, katılımcılar, veri toplama araçları ve bulgular açısından incelenmiştir. Tezlerin analizinde içerik analizi tekniği uygulanmış ve veriler frekans ve yüzdeler ile analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçların, eğitim ve spor alanında yeni araştırma konusu seçiminde araştırmacılara yardımcı olacağı düşünülmektedir. Araştırma bulguları, araştırmacıları daha özgün konulara yönlendireceği ve insan kaynaklarının daha etkili ve verimli kullanılması açısından yararlı olacağı için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Motor beceri, beceri öğrenimi, spor.

SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNİN MOBBİNGE MARUZİYET, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ DEĞİŞKENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL¹

Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU¹

Arş. Gör. Dr. Şükrü BİNGÖL¹

¹ İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Malatya

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; spor eğitimi veren kadın akademisyenlerin kariyer engellerinin mobbinge maruziyet, örgütsel bağlılık ve iş tatmini değişkenlerine göre incelenmesidir. Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini Türkiye’de BESYO ve Spor Bilimleri Fakültelerinde görev yapan 371 kadın akademisyen oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evrenin tamamı araştırma kapsamına alınmış ve 310 kadın akademisyen ile araştırma tamamlanmıştır. Araştırmanın kapsayıcılık oranı %83.8’dir. Araştırmanın veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kadın akademisyenlere mobbinge maruziyet, iş tatmini ve örgütsel bağlılığa ilişkin sorular yöneltilmiştir. İkinci bölümde Alaçam ve Altuntaş (2015) tarafından geliştirilen Kadın Akademisyenlerin Kariyer Engelleri Ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS paket programında değerlendirilmiş ve sayı, yüzde, ortalama olarak ifade edilmiştir. Analizde bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Mobbing eylemine maruz kalan kadın akademisyenlerin kariyer engeli algıları, mobbing eylemine maruz kalmayan kadın akademisyenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Kadın akademisyenlerde iş tatmini ve örgütsel bağlılık algısı yükseldikçe kariyer engelleri algısı da düşmektedir.

Anahtar kelimeler: Kariyer, mobbing, örgütsel bağlılık, iş tatmini

HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA AİLE OLGUSU

Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Emin OSMANOĞLU

İbrahim Halil POLAT

ÖZET

Araştırmanın amacı Türkiye’de ilkokulda okutulan hayat bilgisi ile ortaokullarda okutulan sosyal bilgiler sosyal bilgiler ders kitaplarında yer alan aile olgusunu belirlemektir. Araştırma nitel araştırma modeline dayalı doküman incelemesi tekniğiyle yapılandırılmıştır. Araştırmanın temel problemi güncel dönem hayat bilgisi sosyal bilgiler ders kitaplarında aile olgusunun nasıl olduğudur. Araştırmanın örneklemi 2018’de basılan hayat bilgisi kitapları ile 2017 senesinde basılan sosyal bilgiler ders kitaplarıdır. Ders kitaplarında birinci üniteden itibaren kitapta yer alan bütün metinler ve görseller belirtilen istisnalar haricinde çalışma alanı olarak belirlenmiştir. İstiklal marşı, içindekiler kısmı, ders kitabı organizasyon şeması, sözlük, kaynakçalar ve kronoloji kısımları inceleme dışında tutulmuştur. Veriler doküman inceleme tekniğine uygun olarak toplanmıştır. Ders kitabı metinleri için kayıt birimi kelime, bağlam biriminin cümle; görseller için her bir çizim ya da fotoğraf kayıt birimidir. Çalışmada veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Buna göre veri toplama sürecinde oluşturulan kategorilerin aldığı ağırlıksız puanlar frekans (f) ve yüzde (%) olarak gösterilmiştir. Her kategorinin aldığı yoğunluk puanına ve niteliksel özelliklerine göre sorular cevaplanarak analiz yapılmıştır. Araştırmada ailelere ilişkin görsellerde erkek ve kız çocuklarının sayılarının eşit olduğu, kadınların resmî kıyafete göre daha fazla gündelik kıyafetle resmedildikleri, kadınların en fazla etekli, sonra tam boy elbise, daha sonra ise pantolonlu resmedildikleri, daha çok başı örtüsüz olarak resmedildikleri, kadınların en çok mutfakla, sonra ev işleri, market alış verışı ve hayvan sevmeye ilişkin resmedildikleri, erkeklerin görünür bir şekilde daha çok resmî kıyafetle ilişkilendirildikleri, sakalsız erkeklerin sakallı erkek görsellerine göre daha fazla olduğu, her ne kadar kadın ve erkek arasında çocuk ile ilgilenmede görünür bir eşitlik varsa da kadınlar mutfak ile erkeklere göre daha çok ilişkilendirildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Aile, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı

NANOAKIŞKANLARIN KARE KESİT KANALDAKİ LAMİNER AKIŞININ ISI TRANSFERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Filiz ÖZGEN

Doç.Dr., Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü
filizozgen@gmail.com

Gürcan KAMACI

Arş.Gör, Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü
gkamaci@firat.edu.tr

Isı transferi, sistemlerde genellikle akışkanlar tarafından sağlanır. Su, etilen glikol, metanol, motor yağı gibi temel konveksiyonel akışkanlar ısı transferinde kullanılan başlıca akışkanlardır. Isı transferini gerçekleştirmekte kullanılan akışkanların en önemli dezavantajlarından biri düşük ısı transferi katsayısına sahip olmalarıdır. Bu da sistemlerin verimliliği artırmadaki en büyük engellerden biridir. Son yıllarda araştırmacılar tarafından akışkanların ısı transfer özelliklerinin geliştirilmesi için yeni nesil ısı transferi sıvılarının üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu yeni nesil ısı transfer sıvıları nanoakışkan olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışma kapsamında, Al_2O_3 , TiO_2 , SiO_2 nanoparçacıklarının farklı derişimlerini içeren Al_2O_3/su , TiO_2/su , SiO_2/su nanoakışkanlarının gelişmiş laminer akış şartlarında ve sabit ısı akısı altında, kare kesit kanal boyunca, ısı transferine olan etkisi sayısal olarak incelenmiş olup; temel akışkan suyla karşılaştırılarak nanoakışkan kullanımının ısı transferi üzerindeki etkileri incelenmiştir. Sayısal çalışmaların doğruluğunun ve tutarlılığının kanıtlanması için her bir Peclet sayısında elde edilen sayısal sonuçlar, teorik olarak ortalama Nusselt sayısını veren Shah London denklemleriyle karşılaştırılmıştır. Su için yapılan karşılaştırmada, sayısal ve teorik sonuçların birbirine göre oldukça tutarlı olduğu gözlemlenmiştir. Çalışmada incelenen parametreler, nanoakışkan çeşidinin, derişiminin ve Peclet sayısının etkisidir. Elde edilen sonuçlara göre, %2.5 Al_2O_3/su nanoakışkanının, 8500 Peclet sayısındaki suya oranla, ortalama ısı taşıma katsayısını %10.29 arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır ve gözlemlenen en büyük ortalama ısı taşıma katsayısında artış oranı da %2.5 Al_2O_3/su nanoakışkanında gözlemlenmiştir. TiO_2/su , SiO_2/su nanoakışkanlarında, suya göre en fazla ortalama ısı taşıma katsayısındaki artış oranları sırasıyla %8.76 ve %5 olarak, 8500 Peclet sayısında ve %2.5 nanoparçacık derişimde gerçekleşmiştir. Peclet sayısının ve nanoparçacık derişimin artışının, her bir nanoakışkan çeşidi için ortalama ısı taşıma katsayısını arttırdığı görülmüştür. Al_2O_3 nanoparçacıklarının kullanılmasının ortalama ısı taşıma katsayısını, TiO_2 ve SiO_2 nanoparçacıklara göre daha fazla arttırdığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nanoakışkan, Isı Transferi, Ortalama Isı Taşıma Katsayısı, Derişimin Etkisi, Tek Faz Homojen Model, Sabit Isı Akısı

SOSYAL BELEDİYECİLİK UYGULAMALARI AÇISINDAN ESKİŞEHİR VE GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF ESKİSEHIR AND GAZİANTEP METROPOLITAN MUNICIPALITIES IN TERMS OF SOCIAL MUNICIPALITY PRACTICES

Çağatay ALAN

Öğr.Gör., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Almus MYO, cagatay.alan@gop.edu.tr

Ahmet GÜVEN

Dr.Öğr.Üyesi., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Kamu Yönetimi, ahmetguvenn@gmail.com

ÖZET

Ülkemiz yönetim yapısı içinde bulunan yerel yönetimlerin yaklaşık olarak yüz elli yıllık bir geçmişi vardır. Kurulduğundan günümüze kadar temel yapısı pek değişmemiştir. Ama toplumsal, siyasal ve küresel koşullar yerel yönetimlere farklı yönlerden bakılması ve yorumlanmasına yol açmıştır.

Son dönemlerde belediyelerin halka en yakın birimler oldukları fark edilmiştir. Bu nedenle yerel düzeyde sosyal politikaları başarıyla gerçekleştiren belediyelerde, sosyal devlet olgusunun yerelde karşılığı olarak “Sosyal Belediyecilik” ismi ön plana çıkmaktadır.

Sosyal belediyecilik, yalnızca fakir, fukara, kimsesiz, engelli ve yaşlılara yönelik bir ekonomik destek olarak tanımlanamamak gerekir. Bunun yanı sıra, geniş bir halk kesiminin, gerek yöre halkının kendi arasında ve gerekse belediye yönetimiyle ilişkilerde sosyal ve kültürel değerlerin daha ileri düzeyde geliştirilmesi için belediyelerin öncülüğün de bulunduğu, insanların refah ve huzuru bakımından belediyelerin çok önemli görevleri olduğunu söylemek gerekir.

Bu araştırmada sosyal belediyeciliğe ait geniş bir literatür taraması yapılmış, Eskişehir ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi almak için belediyelerin faaliyet raporlarına dikkat edilmiş, aynı zamanda ilgili birimlerin yetkilileri ile görüşülmüş ve Eskişehir ve Gaziantep Belediyesi’nin sosyal medya hesapları ve resmi internet sitesinden faydalanılarak bu iki büyükşehir belediyesinin karşılaştırılması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Sosyal Belediyecilik, Sosyal Politika

ABSTRACT

Local governments in our country have a history of about 150 years. Since its foundation, its basic structure has not changed much as it is day-to-day. But social, political and global conditions have led to different interpretations and interpretations of local governments.

Recently, it has been noticed that the municipalities are the closest units to the public. For this reason, in the municipalities that successfully carry out the social policies at the local level, "social municipality" is the foreground of the name of the social state as the local counterpart.

Social municipalism should not be defined as economic support for the poor, the poor, the orphan, the disabled and the elderly. Moreover, it should be said that the municipalities have very important duties in terms of welfare and peace, where there is a pioneer of municipalities for the further development of social and cultural values in relation to a wide range of people, both local people and also municipal administration.

In this research, a large literature search of social municipality was made and attention was paid to the activity reports of the municipalities in order to get information about the works that Eskişehir and Gaziantep Metropolitan Municipality had done. At the same time, the authorities of the relevant

units were interviewed and social media accounts of Eskişehir and Gaziantep Municipality website to compare these two metropolitan municipalities.

Keywords: Local Governments, Social Municipalism, Social Policy

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRETİM MODELİ

Ahmet Enes SAĞIN

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, ahmetsgn44@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com**ÖZET**

Günümüzde eğitim-öğretim sürecinde ders sırasında hangi teknik, yöntem, strateji ve modelin kullanılacağı çoğunlukla öğretmen tarafından belirlenir. Bu noktada öğretmenin tercihi oldukça önem taşımaktadır. Öğretmenden çok öğrenci odaklı bir eğitim-öğretim süreci ön planda olduğundan zamanla oldukça farklı model ve yöntemlerin ortaya çıkmıştır. Öğrenme sürecinde istendik ve kalıcı davranışların kazandırılmasında öğretmenin izlediği yol etkili olabilmekte ve ortamın niteliğini etkileyebilmektedir. Bir eğitim-öğretim ortamında öğrencinin akademik, sosyal, psikolojik açıdan kendisini geliştirmesi başkalarının fikirlerine saygılı olma, empati kurma, tartışmayı öğrenme gibi değerleri kazanması beklenir. Tüm bu becerilerin kazandırılmasında etkili olduğu düşünülen beden eğitimi öğretim programında da derslerde kullanılması tavsiye edilen modellerden biri de işbirlikli öğrenme modelidir. İşbirlikli öğrenme modeli her ne kadar günümüzdeki kullanımından farklı olsa da eski zamanlardan beri bilinmektedir. Modelde ortak bir hedef doğrultusunda küçük gruplar birlikte çalışarak birbirlerinin öğrenmesini destekler ve grup başarıları ön plana çıkarmaya çalışır. Özellikle 90'lı yıllardan sonra yapılan çalışmalarında etkisiyle tüm dünyada etkisini göstermeye başlamıştır. Gerek teorik ağırlıklı derslerde gerekse uygulamalı derslerde öğrencinin derse olan tutumunu ve akademik başarılarını etkilemekte, olumlu yönde öğrenciye katkı sağlamaktadır. Bu yüzden modelin derslerde uygulanması öğrenci ve öğretmene önemli dönütler sağlayacağı aşikar bir durumdur.

Anahtar Kelimeler: İşbirlikli Öğrenme, Öğretim Modelleri, Beden Eğitimi

**ULUSAL TASARRUFLARIN ETKİN KULLANIMINDA MALİ DÜZENİN ROLÜ:
TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME****THE ROLE OF THE FINANCIAL SYSTEM IN THE EFFECTIVE USE OF NATIONAL
SAVINGS: A STUDY ON TURKEY**

Onur DEMİRCİ

Arş.Gör., Ardahan Üniversitesi, onurdemirci@windowslive.com

İrfan KALAYCI

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, irfan.kalayci@inonu.edu.tr

ÖZ

Makroekonomide iç dengenin kurulabilmesi için tasarruf-yatırım denkliği öncül koşullardan biridir. Dışa açık bir ekonomide ulusal tasarrufların yetersizliği durumunda bu denklik dış tasarruflar ile sağlanır. Cari açık sorununu besleyen dış tasarruf kullanımı ise, ekonomik büyümeyi dış şoklara karşı kırılgan bir yapıya dönüştürmektedir. Mali piyasalar taşıdığı özellikler ile tasarrufların yatırıma aktarılmasında ve tüketim gibi alanlarda kullanılmasında önemli bir aracı rolü üstlenir; bu rol iyi işleyen bir mali düzende tasarrufların etkin kullanımı sağlar. Düşük tasarruf sorunu yaşayan Türkiye’de mevcut tasarrufların yatırım yerine başka alanlara kayması cari açığı daha da büyütmemekte ve tasarrufların etkin dağılımını bozmaktadır. Türkiye, tasarruflarını yatırım artışlarını karşılayabilecek daha verimli alanlarda kullanabilmesi için orta/uzun vadeli mali araçlarını çeşitlendirerek mali kurumlarını geliştirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Tasarruf, Yatırım, Mali Düzen, Türkiye Ekonomisi

Abstract

Saving-investment equivalence is one of the premise conditions in order to establish internal balance in macroeconomics. This equivalence is provided through external savings in the case of insufficiency of national savings in an open economy. The use of external savings which feeds on the current account deficit, transforms economic growth into a fragile structure against external shocks. Financial markets play an important intermediary role in transferring savings to investment and use in areas such as consumption; this role ensures the effective use of a well-functioning financial system savings. Shifting available savings instead of investment to other areas in Turkey has low savings experiencing problem, impairs the efficient allocation of savings and current account deficit is even bigger.in Turkey further expanding the current account deficit and disrupts the effective distribution of savings.Turkey should develop their financial institutions by diversifying their medium / long-term financial instruments.for using its savings in more efficient areas that can meet investment increases.

Keywords: Saving, Investment, Financial System, Turkish Economy

**ATANMIŞ VE SEÇİLMİŞ YÖNETİCİ DAVRANIŞLARININ ÇALIŞANLARA ETKİSİ:
KOZAN BELEDİYESİ VE KOZAN KAYMAKAMLIĞI ÜZERİNE BİR UYGULAMA**

***THE IMPACT OF APPOINTED AND ELECTED MANAGERS' BEHAVIORS ON
EMPLOYEES: AN APPLICATION ON KOZAN MUNICIPALITY AND KOZAN
GOVERNORSHIP***

Ahmet GÜVEN

Dr.Ögr.Üyesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Kamu Yönetimi, ahmetguvenn@gmail.com

Çağatay ALAN

Ögr.Gör., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Almus MYO, cagatay.alan@gop.edu.tr

ÖZET

Kamu kurumlarının temel görevi kamu yararı kapsamında kamusal mal ve hizmet sunmaktır. Bu görevi kurumlarının başında bulunan atama yada seçim sonucu iş başına gelen yöneticiler önderliğinde kamu çalışanlarıyla gerçekleştirmektedirler. Kamu kurum yöneticilerinin atama yada seçimle belirlenmesi kurum çalışanlarının örgütsel ve bireysel başarıları üzerinde önemli bir etken olarak algılanmaktadır. Özellikle örgütsel bağlılık konusunda yöneticisiyle iyi ilişkiler geliştiren, yönetime katılım imkanları daha fazla olan kurum çalışanlarının hem örgütsel bağlılıklarının hem de kurumsal performanslarının daha yüksek olacağı beklenmektedir. Hazırlanan bu çalışmada atamayla ve seçimle iş başına gelen kamu yöneticilerinin kurumlarında sergiledikleri davranışlarının çalışanlarının performansına ve örgütsel bağlılığı üzerine etkisini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Adana/Kozan ilçesinde görev yapan belediye ve kaymakamlık personelinin kurum amirlerinin davranış kalıplarını değerlendirmesi ve çalışanların bu davranış kalıplarından dolayı örgütsel bağlılık ve performansları üzerinde ne gibi etkiler ortaya çıkardığı gerçekleştirilen bir alan araştırmasıyla saptanmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Atanmış yönetici, Seçilmiş yönetici, Belediye, Kaymakamlık, Kamu personeli

ABSTRACT

The main task of public institutions is to provide public goods and services within the public interest. This task is carried out by the public employees at the head of the institutions, led by the administrators who are assigned to the election result. The election of public institution managers to appointment or election is perceived as an important factor on the organizational and individual achievements of institution employees. It is expected that both organizational commitment and organizational performance of institutional employees who have a better relationship with manager in terms of organizational commitment and who have more participation opportunities in management are expected to be higher. In this study, it is aimed to determine the effects of the behaviors exhibited by public administrators in institutions in terms of performance and organizational commitment. In line with this aim, an attempt is being made to investigate the behavioral patterns of institutional supervisors of the municipal and district governorship personnel working in the province of Adana / Kozan and to investigate the effects of these behaviors on organizational commitment and performance.

Keywords: Assigned administrator, Elected manager, Municipality, District Governor, Public staff

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNDE TAKTİKSEL OYUN YAKLAŞIMI (TOYA)

Ahmet Enes SAĞIN

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, ahmetsgn44@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com**ÖZET**

Beden eğitimi ve spor derslerinde öğretmenler tüm ders boyunca çoğunlukla geleneksel yöntemlerin ağırlıkta olduğu (komut, alıştırma vs.) bir ders ortamını öğrencilere sunmaktadır. Bu süreçte öğrenciler gösterilen hareket ve becerileri fazlasıyla tekrar ederek öğrenme çabasına girmektedir. Bu durum öğrencilerin derslerden sıkılmasına yol açmakta ve devamında öğrencinin gelişimsel açıdan (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal) istenilen kazanımları elde edememesiyle sonuçlanmaktadır. Bu noktada 2005 yılından itibaren eğitim sisteminde yaşanan köklü değişimle birlikte beden eğitimi ve spor dersinde de değişimler yaşanmış, oyun temelli öğretim modelleri programda yer edinerek öğretmenlere tavsiye edilmiştir. Tavsiye edilen oyun temelli yaklaşımlardan biri de Taktiksel Oyun Yaklaşımı'dır (TOYA). Bunker ve Thorpe (1982) tarafından öne atılan oyunları anlamayı öğretme modeliyle birlikte oyun merkezli yaklaşımlar (OMY) literatüre girmiştir. Bu modelde öğretmen öğrencilerin dersten keyif alacağı bir ortam oluşturarak öğrencilerin etkin katılımını sağlamaya çalışır. Öğrencilerin oyunla ilgili düşünme ve karar verme noktasında kendini geliştirmesi sağlanır. Süreç içerisinde öğrenci aşamalı olarak oyun becerilerini geliştirir ve öğrencide taktiksel bir farkındalık oluşturulmaya çalışılır. Oyun temelli öğretim modelleriyle birlikte gerek beden eğitimi öğretmenin gerekse öğrencinin derse bakışını değiştirebilir. Derslerin oldukça verimli bir hal alması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: TOYA, Taktiksel Oyun Yaklaşımı, Öğretim Modelleri, Beden Eğitimi

**AKILLI SANAYİ (“SANAYİ 4.0”):
TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN BAZI BEKLENTİLER**

**SMART INDUSTRY (“INDUSTRY 4.0”):
SOME EXPECTATIONS FOR TURKISH ECONOMY**

İrfan KALAYCI

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, irfan.kalayci@inonu.edu.tr

Onur DEMİRCİ

Arş.Gör., Ardahan Üniversitesi, onurdemirci@windowslive.com

ÖZ

Sanayi 4.0, internete ve akıllı fabrikalara dayalı 4.kuşak bir sanayi devrimidir; sanal bilgi ve iletişim teknolojileriyle 21.yüzyılın başında başlayıp devam eden bir süreçtir. Bu sürecin ilk somut ürünleri siber fiziksel düzenler, bulut bilişim düzeni, 3D yazıcılar, iş robotları, vb.’dir. Gelişmiş ekonomiler Sanayi 4.0 çağını yakalamış durumdadır. Fakat Türkiye gibi yükselen piyasalar ise üretici olmaktan çok tüketici boyutunda yer almaktadır. Sanayi 4.0’ın Türkiye ekonomisinin temel makro yapı taşlarını (üretim-verimlilik, büyüme, tüketim, yatırım ve istihdam) yerinden oynatması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Fayda-Maliyet, Türkiye ekonomisi

Abstract

Industry 4.0 is a 4th generation industrial revolution based on internets and smart factories. It is a process starting and continuing at the beginning of the 2st century connected to virtual information and communication technologies. The first concrete products of this process are cyber physical systems, cloud computing system, 3D printer, work robots, etc. Advanced economies have caught up to the age of Industry 4.0. But emerging markets such as Turkey, rather than producer, is located in the consumer dimension. It is expected that Industry 4.0 will move the basic macro building blocks (production-productivity, growth, consumption, investment and employment) of the Turkish economy.

Keywords: Industry 4.0, Benefit-Cost, Turkish Economy

ELİT SPORCULARDA KUVVET, SÜRAT, ESNEKLİK, ÇEVİKLİK VE ANAEROBİK GÜÇ İLİŞKİSİ

Bülent TATLISU

Bayburt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

Sercan KARAKURT

Beden Eğitimi Öğretmeni, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Bayburt

Öztürk AĞIRBAŞ

Bayburt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, elit sporcularda kuvvet, sürat, dayanıklılık, esneklik, çeviklik ve anaerobik güç ilişkisini belirlemektir. Araştırmaya vücut kitle indeksi (VKİ) $22.57 \pm 2.70 \text{ kg/m}^2$ olan, herhangi bir sağlık problemi bulunmayan ve çeşitli branşlarda aktif spor yapan 21.14 ± 1.98 yıl yaş ortalamasına sahip genç erkek sporcular gönüllü olarak katıldı. Sırt ve bacak kuvvet ölçümleri Takei marka dinamometreyle, sürat ölçümü 20 metre testiyle, çeviklik ölçümü T testiyle, esneklik ölçümü otur-eriş testiyle, dikey sıçrama ölçümü Takei marka (TKK 5406) Jumpmetre ile yapıldı. Anaerobik güç ise dikey sıçrama ve vücut ağırlığının kullanıldığı Lewis formülü ile hesaplandı. Elde edilen veriler SPSS 22.0 for Windows paket programında analiz edildi. Sporcuların motorik özellikleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek için “Bivariate - Pearson Correlation” testi uygulandı. Sonuçlar .05 anlamlılık düzeyinde yorumlandı. Sırt ve bacak kuvveti arasında, anaerobik güç ile dikey sıçrama arasında, anaerobik güç ile sırt kuvveti arasında, anaerobik güç ile bacak kuvveti arasında ve esneklik ile dikey sıçrama arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler tespit edildi. Esneklik ile çeviklik arasında, sürat ile dikey sıçrama arasında ve çeviklik ile dikey sıçrama arasında ise negatif yönlü ve anlamlı ilişkiler bulundu. Yapılan bu çalışmada, kuvvet, dikey sıçrama ve dikey sıçramaya bağlı olarak anaerobik gücün birbirleri ya da diğer motorik özelliklerle önemli ilişki içerisinde oldukları sonucuna ulaşıldı. Bu nedenle sporculara uygulanacak antrenmanların, tüm motorik özellikleri kapsayacak şekilde programlanmasını öneririz.

Anahtar Kelimeler: Kuvvet, Sürat, Esneklik, Dayanıklılık, Çeviklik

THE RELATIONSHIP BETWEEN STRENGTH, SPEED, FLEXIBILITY, AGILITY, AND ANAEROBIC POWER IN ELITE ATHLETES**ABSTRACT**

The aim of this study was to determine whether there is a relationship between strength, speed, flexibility, agility, and anaerobic power in elite athletes. In various sport branches 29 active male athletes participated in this study with an average age of 21.14 ± 1.98 years who without any health problems. Back and leg strength were measured by dynamometer (Takei), speed was measured by 20 meters test, agility was measured by T test, flexibility was measured by sit and reach test, vertical jump sit-reach test by Jumpmeter (Takei) . Anaerobic power was calculated by the Lewis formula. The data were analysed in SPSS 22.0 for Windows package program. Bivariate - Pearson Correlation test was used to determine the relationship between strength, speed, flexibility, agility, and anaerobic

power. The results were interpreted as. 05 significance level. We were found positive and significant relationships between the back and leg force, between anaerobic power and vertical jumping, between anaerobic power and back force, between anaerobic power and leg strength, and between flexibility and vertical jumping. And also, there was a negative and significant relationship between flexibility and agility, between speed and vertical jump, and between agility and vertical jump. In this study, it was concluded that strength, vertical jump and anaerobic power was related both each other and the other. For this reason, we recommend that the trainings cover all motoric characteristics.

Keywords: Agility, Anaerobic Power, Flexibility, Speed, Strength.

MATEMATİKSEL MEVSİM Mİ? ve DOĞAL MEVSİM Mİ?

Ramazan SEVER

Prof. Dr. Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, ramsey4401@gmail.com**ÖZET**

Yıl boyunca gerçek olarak yaşadığımız mevsimlerin süreleri Dünya'nın her yerinde olduğu gibi, ülkemizin her bölge, bölüm ve yöresinde üçer aylık eşit periyotlar halinde değildir. Ancak ders kitaplarında ve sınıf ortamında yıl, sıcaklık kriterine göre dört mevsime bölünmüştür. Böylece mevsimler, üçer ay eşit süreyle mart, nisan, mayıs ilkbahar; haziran, temmuz, ağustos yaz; eylül, ekim, kasım sonbahar; aralık, ocak, şubat ayları da kış olarak öğretilmektedir. Teorik olarak coğrafi koordinatlar sistemi içinde matematiksel mevsim kavramının öğretilmesi yeterli gibi görülse de uygulamalarda ve sosyoekonomik bakımdan doğal mevsim kavramının verilmesi daha önemlidir. Ancak hem temel eğitimde hem de yükseköğretim programlarında insan yaşamı ve etkinliklerini şekillendiren doğal mevsim konusuna yer verilmemesi bireylerde kavram kargaşası ve yanılgısı yarattığı gibi oldukça da dikkat çekicidir. Bunun da ötesinde, öğretmenlerin pek çoğu iklim ve matematiksel mevsim konularının işlenişi sırasında doğal mevsim hakkında bilgi vermemeleri, kavramın öğrenilmesini geciktirerek güçleştirmektedir. Çoğu birey gerçekte yaşadığı günlük veya doğal mevsimsel hava olayları ile eğitim sürecinde öğrendiği matematiksel mevsimlerin farklılığı ve tutarsızlığı karşısında yanılgıya düşmektedir. Nitekim, yükseköğretimde öğrencilerle yapılan mülakat ve anketlerde, birçoğunun doğal mevsimi anlamakta ve algılamakta güçlük çektikleri tespit edilmiştir. Nitel araştırma yaklaşımında, coğrafya ilminin ilke ve yöntemleri çerçevesinde hazırlanan bu çalışmada Dünyadaki sosyokültürel ve sosyoekonomik bakımından oldukça önem taşıyan doğal mevsim kavramının önemi ve gerekliliği üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Ayrıca insan yaşamı ve uygulamaları için son derece önem taşıyan doğal mevsim kavramına dikkat çekerek, bu alanda yapılacak öğrenme-öğretme süreçlerine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Doğal mevsim, matematiksel mevsim, kavram, öğrenme, öğretme,

GİRESUN'DA DÜZENLENEN FESTİVAL VE ŞENLİKLER
FESTİVALS AND F FIESTA HELD IN GİRESUN

Ramazan SEVER

Prof. Dr. Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, ramsey4401@gmail.com**ÖZET**

Hatırlanacağı üzere festival ve şenlikler; uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte o mekânın simgesi haline gelerek gelenekselleşmiş ve sürekliliği sağlanarak toplumun belleğinde yer almış etkinlikler olarak tanımlanabilir. Özellikle kırsal turizm ile ilgili turistik çekiciliklerin ön plana çıkmasını sağlayacak, içerisinde; çeşitli müzik ve gösterilerin yer aldığı, yöresel ürünlerin sergilendiği ve yöreye özgü özel etkinliklerin gerçekleştirildiği festival ve şenlikler kırsal turizm açısından da önem arz etmektedir. Diğer taraftan söz konusu etkinlikler; bir toplumun veya bir yerleşmenin tarihini, müziklerini, oyunlarını, gelenek ve görenek gibi kültürel değerlerini yaşatıp bunların diğer topluluklar tarafından tanınmasını sağlamak, sonraki kuşaklara aktarmak gibi birçok amaç ve işleve de sahiptir. Giresun ilinde de bahsedilen amaçlar doğrultusunda festival ve şenlik adı altında her yıl düzenlen 30 civarında etkinlik yapılmaktadır. İlde yetiştirilen bir ürünün (Fındık, kivi, kuru fasulye, mısır, bal) tanıtımını amaçlayan ve ekonomik kaygılar taşıyan festivaller yanında, tamamen kültürü tanıtmaya (Kemençe, kuşdili, Cimide, Dizgine, Bergama vb gibi) yönelik festival ve şenlikler düzenlenir. Bunun yanında ilde 12 yayla şenliği de yapılmaktadır. Bu etkinlikler daha çok Mayıs (3), Haziran (3), Temmuz (20), Ağustos (4) ve Kasım (Yağlıdere ilçesinde yapılan Kivi Şenliği) aylarında düzenlenir. Bunlardan sadece Karadeniz Giresun Aksu Altın Fındık Film Festivali, Uluslararası Kümbet Kültür ve Turizm Festivali ile Ağaçbaşı-Kulakkaya Yaylası Kültür ve Sanat Festivali uluslararası iken diğerleri yereldir. Genel olarak etkinlikler incelediğinde; amaç, işlev ve öneminin iyi kavranmadığı, yer ve zaman seçimi, ekonomik destek, organizasyon ve reklamın yetersizliği yüzünden ilin ekonomisine ve tanıtımına beklenen katkıyı sağlamadığı görülmektedir.

Bu çalışmamızda, coğrafyanın ilke ve yöntemleri çerçevesinde; gezi-gözlem ve doküman analizi kullanılarak Giresun ekonomisine ivme kazandırabileceğini düşündüğümüz festival ve şenliklerle tanıtmak ve söz konusu etkinlikler ile ilgili sorunları ortaya koymak amaçlanmıştır. Ancak asıl amaç bu etkinliklerin, rasyonel planlamalar ile sürdürülebilir kırsal kalkınmada nasıl değerlendirilebileceğini analiz ederek, incelemektir. Ayrıca etkinlikler kapsamına toplumun bütün kesimlerini ilgilendiren bilgilendirici yerel müzik konserleri, panel ve konferansların düzenlenmesi de sosyokültürel gelişmeye katkı sağlayabilir. Başta il ve ilçe idari yönetimleri olmak üzere, Belediyeler, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Üniversiteler ile diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak festival ve şenliklere her türlü destek ve katkı verilmelidir. İsmi duyurmada yüksek bir etki gücüne sahip olan Giresun, uluslararası çapta tanıtılabilecek festival ve şenlikler düzenlendiğinde, turizm faaliyetlerini sürükleyen önemli bir çekici faktör olabilir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Festivaller, Şenlikler, Folklor, Müzik.

PERFORMANS SANATININ OLUŞUMUNDA SANATSAL DİSİPLİNLERİN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE

Adıyaman Üniversitesi, bdede@adiyaman.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN

İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

ÖZET

Performans sanatı çağdaş sanatlar içinde ayrı bir yer işgal eder. Performans sanatı 1960’larda Yenilikçi bir anlayış olarak ortaya çıkmış bir akımdır. Performans sanatı diğer sanat disiplinleriyle sıkı bir bağlantı halindedir. Bu yüzden eklektik bir sanat olduğu söylenebilir. 20. yüzyıl sanatın geçirdiği evreler performans sanatının oluşumunda etkili olmuştur.

Performans sanatı diğer Avangard sanatlar gibi pazarın gücünü kırmayı başararak sanatın bir meta ve tecimsel değerine karşı bir refleks geliştirmiştir. Her türlü önyargıları dışlayan performans sanatı Dadaizmin tepkisel ruhunu içinde taşımış Fütürizmin sahne gösterisinden etkilenmiştir.

Performans sanatına asıl kimliğini kazandıran geleneksel malzemeler yerine bedeni bir ifade aracı olarak kullanmasıdır. Performans sanatı akıl ve beden düalizminden bedene önem vermiş hayatın bir rastlantısallık olduğunu ifade ederek doğaçlamayı benimsemiştir. Performans sanatçısı izleyicilerin pasif konumundan çıkarıp daha aktif hale getirmek için seyircisinde gösteriye ortak olmasını sağlamıştır. Vücut eser yerini almış bir metin ya da manifesto yerine geçmiştir. Bu geleneksel tiyatro anlayışında dışına çıkan performans sanatçısı herşeyi beden diliyle aktarmaya çalışmıştır. Bu bakımdan Fluxus, beden, süreç, sanatı ile yakın ilişki içinde olmuştur. Boya yerine Kavramsal dili kullanan performans sanatı, sanatın kavramsal olanaklarından faydalanmıştır.

Performans sanatı bir sahne yada bir zeminde müzik eşliğinde gerçekleştirildiğinden sahne ve gösteri sanatıyla ilgilidir. Bunun yanında müzik, dans, jimlastik, gibi disiplinleri de içine alır. Bazen sanatçı gösterisini kayıt altına almış seyirciye video gösterisi halinde sunulmuştur. Bu süreç sanatçının isteğine bırakılmıştır. Girişimcilik ruhunu başlatan performans sanatı her türlü fantaziye uygulama alanına sokmasıyla sürrealist anlayıştan da etkilenmiştir. Performans sanatı yüksek bir sanat kültürü oluşturduğu iddiasıyla sanatın sınırlarını olağanüstü bir şekilde zorlamıştır. Happening kavramını kullanan Allan Kaprow , Vito Acconni , Jim Dime, Herman Nitsch ve kavramsal sanatın önemli temsilcilerinden Joseph Beuys’un gösterileri bu akımın en önemli sanatçıları olmuştur.

Anahtar kelimeler: sanat, performans, sahne

**SERMAYE YAPISININ PERSONEL MALİYETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ:
TÜRKİYE'DE BORSAYA KOTE OLAN VE OLMAYAN BANKALARDAN KANITLAR**

Dr. Öğr. Üyesi Yüksel AYDIN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, yaydin@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Sermaye yapısı ya da finansal yapının ne şekilde oluşturulması gerektiği ya da firmanın değerini maksimize eden finansman bileşiminin seçilmesi, finans alanında sıklıkla tartışılan konulardan biri olmaya devam etmektedir. Günümüz dünyasında firmalar varlıklarını finanse etmek için iki tür kaynak kullanmaktadır. Bunlar sırasıyla yabancı kaynak ve özkaynaktır. Hangi kaynağın ya da kaynak bileşiminin seçileceğine karar verilirken göz önünde bulundurulması gereken en önemli faktörlerin başında ilgili kaynağın maliyeti gelmektedir. Bununla beraber, finans literatüründe firmaların sermaye yapısını açıklamaya çalışan teorik yaklaşımlar da bulunmaktadır. Modigliani ve Miller (1963) göre, vergi ve iflas maliyetlerinin göz ardı edildiği durumlarda firma değeri ile sermaye yapısı arasında etkileşim bulunmamaktadır. Diğer bir ifade ile firmanın varlıklarını ne şekilde finanse ettiği firma değerini etkilemez. Verginin dikkate alındığı durumda ise yabancı kaynak kullanımı vergi tasarrufu sağladığından dolayı firma değerini olumlu yönde etkileyebilir. Bununla beraber, yabancı kaynak kullanımı belli bir düzeyi aştığında bu durum firma değerini olumsuz yönde etkileyebilir. Daha açık bir ifade, firmaların sermaye yapısı içindeki yabancı kaynakların payının artması beraberinde iflas maliyetlerinin de artmasını tetikleyebilir. Bu durumda iflas tehdidi ile yüz yüze kalan kaldıraç oranı yüksek firmalar, kredi kurumlarının ve müşterilerin olumsuz davranışlarının yanı sıra personel memnuniyetsizliği hatta personelin işi bırakması gibi çeşitli sorunlar yaşayabilirler.

Özellikle, yabancı kaynak kullanım oranı yüksek olan firmaların çalışanları, firmanın iflas etmesi ve kendilerinin de işsiz kalması ihtimalini hesaba katarak firmadan daha yüksek ücret talep edebilirler. Son yıllarda finans dışı sektörün aksine bankacılık sektöründe yapılan çalışmalar, güçlü sermaye yapısı (düşük kaldıraç) ile personel maliyetleri arasında pozitif bir ilişki olduğunu öne sürmektedirler. Dolayısıyla bu çalışmada, Türk bankacılık sektöründe faaliyette bulunan ticari bankalar için sermaye yapısı-personel maliyetleri ilişkisinin ampirik olarak araştırılması amaçlanmaktadır. Çalışma, 27 ticari bankanın 2012-2017 dönemine ait finansal verilerini kapsamaktadır. Çalışma kapsamında incelenen 27 ticari bankadan 10'unun pay senetleri borsada işlem görmektedir. Bankalara ilişkin finansal veriler Türkiye Bankalar Birliği (TBB) veri tabanından temin edilmiştir.

Çalışmada kurgulanan regresyon modeli öncelikle tüm bankalar için tahmin edilmiştir. Ardından banka örnekleme borsaya kote olan ve olmayan bankalar olarak ikiye ayrılmış ve model tekrar tahmin edilmiştir. Panel veri regresyon analizinden elde edilen sonuçlara göre;

- 1) tüm bankaların kullanıldığı örnekleme banka sermayesi ile personel giderleri arasında pozitif ve anlamsız sonuçlar tespit edilmiştir.
- 2) borsaya kote olan bankalar örnekleminde sermaye düzeyi-personel gideri ilişkisinin pozitif ve %5 önem düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu gözlenmiştir.
- 3) borsa'ya kayıtlı olmayan bankalar örnekleminde ise sermaye yapısı değişkeninin personel giderleri değişkeni üzerindeki etkisinin pozitif ancak istatistiksel olarak anlamsız olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Personel Maliyetleri, Finansal Yapı, Bankacılık Sektörü

PISTACIA VERA* L. 'NİN FARKLI EKSTAKTLARININ ANTİMİKROBİYAL ETKİLERİ*ANTIMICROBIAL EFFECTS OF DIFFERENT EXTRACTS OF *PISTACIA VERA* L.**

Şule İNCİ

Dr. Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, sule.inci@hotmail.com

Sevda KIRBAĞ

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, skirbag@firat.edu.tr**ÖZET**

Pistacia vera L. (Fıstık) çerez olarak tüketilmesinin yanı sıra birçok hastalığın tedavisinde kullanılmaktadır. *P. vera*'nın antioksidan, antiinflamatuvar, hipoglisemik, antiaterojenik gibi biyolojik aktiviteleri ve içerdiği yağlarla makul miktarlarda tüketildiğinde cilt sağlığına iyi geldiği bilinmektedir. Bu çalışmada Antep fıstığı dış kırmızımsı kabuğunun metanol, etanol ve hekzan gibi çözücüler kullanılarak elde edilen ekstraktlarının antimikrobiyal aktivitesi disk diffüzyon metoduna göre tespit edilmiştir. Çalışma için *Staphylococcus aureus* ATCC25923, *Pseudomonas aeruginosa* DMS50071, *Klebsiella pneumoniae* ATCC700603 *Escherichia coli* ATCC25322, *Bacillus subtilis* ATCC6633, *Bacillus megaterium* DSM32 ve *Staphylococcus cohnii* DSM 20260 gibi bakteriler, fungus olarak *Candida albicans* FMC17 ve *Candida globrata* ATCC66032, dermatofitlerden *Trichophyton sp.* ve *Epidermophyton sp.* mikroorganizmaları kullanılmıştır. Sonuçta *P. vera*'nın metanol, etanol ve hekzan ekstraktları mikroorganizmaların gelişimini farklı oranlarda inhibe etmiştir (8-20 mm inhibisyon zonu). *P. vera*'nın en iyi antimikrobiyal etkiyi etanol ekstraktında gösterdiği tespit edilmiştir. Bu ekstraktın en fazla *C. globrata*'nın gelişimini engellediği (20 mm inhibisyon zonu) belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi Bitki, *Pistacia vera*, Antimikrobiyal Aktivite**Abstract**

Pistacia vera L. (Pistachio) is used in the treatment of many diseases as well as snacks. It is known that biological activities of *P. vera* such as antioxidant, antiinflammatory, hypoglycemic, antiatherogenic and it is good for skin health when consumed in reasonable amounts with the oils it contains. In this study, antimicrobial activity of extracts of pistachio outer reddish shell obtained by using solvents such as methanol, ethanol and hexane was determined according to disc diffusion method. For the study, bacteria such as *Staphylococcus aureus* ATCC25923, *Pseudomonas aeruginosa* DMS50071, *Klebsiella pneumoniae* ATCC700603 *Escherichia coli* ATCC25322, *Bacillus subtilis* ATCC6633, *Bacillus megaterium* DSM32 and *Staphylococcus cohnii* DSM20260, *Candida albicans* FMC17 and *Candida globrata* ATCC66032 as fungi, from dermatophytes, *Trichophyton sp.* and *Epidermophyton sp.* microorganisms were used. As a result, methanol, ethanol and hexane extracts of *P. vera* inhibited the development of microorganisms at different rates (8-20 mm inhibition zone). *P. vera* showed the best antimicrobial effect in ethanol extract. This extract was found to the most inhibit the growth of *Candida globrata* (20 mm inhibition zone).

Key Words: Medicinal Plant, *Pistacia vera*, Antimicrobial Activity

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA ÖĞRENİM GÖREN
ÖĞRENCİLERİN SAĞLIK DURUMLARINA İLİŞKİN TÜRKİYE ADRESLİ
YAYINLARIN ANALİZİ****ANALYSIS OF TURKEY ADDRESSED PUBLICATIONS ABOUT HEALTH
CONDITIONS OF THE STUDENTS IN VOCATIONAL SCHOOL OF HEALTH
SERVICES****Gülsüm YETİŞ**Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr**Turgay KOLAÇ**Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr**Perihan GÜRBÜZ**Öğr. Gör. Dr. İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr**ÖZET**

Amaç: Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından “sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, aynı zamanda fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan tam bir iyilik hali” olarak tanımlanan sağlığın farklı boyutları bulunmaktadır. Bir toplumun sağlık düzeyi, o toplumdaki sağlıklı bireylerin varlığı ile değerlendirilebilir. Sağlıklı olmak her insanın temel hakkı olup, sağlığın korunması ve devamlılığının sağlanması sağlık personelinin ve kişinin kendi sorumluluğundadır. Sağlık hizmetlerinde öncelikli olarak ele alınması gereken konulardan biri toplum sağlığının geliştirilmesidir. Toplum sağlığında; tedavilerin sağlanması, sağlığın korunması ve devamlılığı hizmetlerinde görev alan sağlık çalışanlarının, öğrencilik dönemlerinde de sağlık konusunun önemini kavramaları, sağlıkla ilgili yapılan çalışmalarda ve projelerde yer almaları gerekmektedir. Bu bağlamda sağlık alanında yapılan akademik çalışmaların derlenmesi ve değerlendirilmesi de önem arz etmektedir. Bu çalışmada; Türkiye’de Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları’nda öğrenim gören öğrencilerin sağlık durumlarına ilişkin yapılmış ve yayınlanmış çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amaçlanmıştır.

Metod: Google Akademik (Scholar) Türkçe, TÜBİTAK Ulakbim ve DergiPark arama motorları üzerinde, 10.01.2019-10.02.2019 tarih aralığında, ‘Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları, sağlık, fiziksel sağlık, psikolojik sağlık’ sözcük grupları girilerek tarama yapılmıştır. Çalışmaların araştırmaya dahil edilme kriterlerinin arasında çalışmaların 2018 yılına ait ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayınlanmış olması, bilimsel niteliğinin olması, örneklem grubunun Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden oluşması ve online tam metnine ulaşılabilmesi yer almaktadır. Bu çalışmada kullanılacak makalelerin belirlenebilmesi için araştırmacılar öncelikle makale tarama ve seçim ölçütlerini PRISMA (Sistematik İncelemeler ve Meta-Analizler için Tercih Edilen Raporlama Öğeleri) yönergelerinden yararlanarak belirlemiştir. Makalelerin uygunluğu üç araştırmacı tarafından değerlendirilerek kapsamı ve konusu bakımından söz konusu kriterlere uyan 11 araştırma makalesi içerik olarak değerlendirilerek sistematik olarak incelenmiştir.

Bu araştırmada; kriterlere uyan makalelerin adı, amacı, hangi üniversitede yapıldığı, yazarları, hangi sağlık boyutunu içerdiği, örneklem seçme yöntemi ve sayısı, çalışmanın türü, yöntemi ve çalışmada kullanılan istatistiksel yöntemler incelenerek elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları, fiziksel sağlık, psikolojik sağlık

Abstract:

Objective: health as defined by the World Health Organization (WHO) as ‘not only the absence of disease and disability, but also the full state of physical, mental and social well-being’ has different dimensions. The health level of a society can be assessed by the presence of healthy individuals in that society. Being healthy is the basic right of every human and it is the responsibility of the health personnel and the person to protect the health. One of the issues that should be considered as priority in health services is the development of public health. In public health; health workers who take part in the provision of treatments, health protection and continuity services should understand the importance of health issues during their education period, and take part in health-related studies and projects. In this context, compiling and evaluating the academic studies in the field of health is also important. In this study it is aimed ; to review the studies made and published about the health status of students taking education in Turkey's Health Services Vocational School 's and to examine the data obtained from studies in a systematic way.

Method: Google Scholar (Scholar) Turkish, TUBITAK Ulakbim and DergiPark search engines were searched for ‘Health Care Vocational Schools, health, physical health, psychological health’ word groups between 10.01.2019-10.02.2019 dates. Among the criteria for The inclusion criteria to the study was determined as: to be published in a national or international peer-reviewed journal in 2018, to have scientific qualifications, to have a sample group of Vocational School of Health Services students and to get access to online full text. In order to determine the articles to be used in this study, the researchers firstly determined the methods of screening and selection criteria by using PRISMA (Systematic Analysis and Meta-Analyzed Preferred Reporting Elements) guidelines. The appropriateness of the articles was evaluated by three researchers and 11 research articles were reviewed and evaluated systematically in terms of their content and subject.

In this study; the name and the purpose of the articles that meet the criteria, the university, the authors, the health dimension of the sample, the method and number of sample selection, the type of study, method and statistical methods used in the study were interpreted.

Keywords: Health Care Vocational Schools, physical health, psychological health

**SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE Q AÇISI VE STORK BALANCE STAND TESTİNİN
SOMATOTİP İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**

Merve ALTINOĞLU

Hemşire, İnönü Üniversitesi, mervealt_44@hotmail.com

Deniz ŞENOL

Arş. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, denizanatomy@gmail.com

Ayşegül KISAOĞLU

Fizyoterapist, İnönü Üniversitesi, fztaysegull1@gmail.com

Davut ÖZBAĞ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, davut.ozbag@inonu.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmada; sağlıklı genç bireylerde Q açısı ve stork balance stand testinin somatotip ile ilişkisinin incelenmesi amaçlandı.

Bu çalışma kapsamında İnönü Üniversitesi öğrencilerinin Q açıları, stork balance stand testi ve somatotip ölçümleri yapıldı. Çalışmaya herhangi bir spor dalı ile uğraşmayan, son 6 ay içinde aktif spor yapmamış, herhangi bir ortopedik problemi olmayan sağlıklı sedanter 105'si erkek, 86'sı kadın toplam 191 gönüllü öğrenci katıldı.

Q açısının ölçümü; spina iliaca anterior superior ve patella orta noktası arasındaki çizgi ile patella orta noktası ve tuberositas tibia'yı birleştiren çizgi arasındaki açı olarak ölçüldü. Çalışmaya katılan denekler sırt üstü sedyeye yatırıldı ve her iki ekstremitede ölçüm noktaları tespitlendikten sonra goniometre ile manuel olarak Q açısı ölçümü yapıldı.

Stork balance stand test ölçümü; denekler sabit zeminde iki ayak üzerinde tutulup eller belde sabitlendikten sonra sağ bacağı kaldırıp sağ ayağın tabanını sol diz kapağının kenarına yerleştirip çalışmayı yürütenler tarafından verilen "BAŞLA" komutu ile kronometreyle birlikte teste başlatıldı. Gönüllüler bu pozisyonu mümkün olduğu kadar uzun süre tutmaya çalıştı. Gönüllülerin sağ ayağı sol dizden uzaklaştığında veya pozisyonları bozulduğunda kronometre durduruldu. Her iki bacak için ayrı 3 ölçüm yapıldı ve değerlerin ortalaması saniye cinsinden kayıt edildi.

Somatotip ölçümü Heath-Carter formülü ile yapıldı. Somatotip için alınan ölçüler boy ve ağırlık, dört farklı yerden deri kıvrımı kalınlığı (triceps, subscapular, supraspinale, baldır), iki farklı bölgeden kemik genişliği (diz ve dirsek genişliği) ve iki çevre ölçüsüdür (kol ve baldır çevreleri). Somatotip hesaplamaları "Somatotype for Windows 1.2.5 Trial Version" programı ile yapıldı.

105 erkekde tespit somatipleri ve sayıları; endomorphic mesomorph (36), mesomorph-endomorph (15), balanced ectomorph (8), central (10), balanced mesomorph (16), mesomorphic endomorph (10), mesomorphic ectomorph (10)'dir. 86 kadında tespit edilen somatotipleri ve sayıları, endomorphic mesomorph (35), mesomorph-endomorph (12), balanced ectomorph (7), central (7), balanced mesomorph (8), mesomorphic endomorph (9), mesomorphic ectomorph (8)'dir. Yapılan Kruskal Wallis H Testine göre erkek ve kadınların somatotiplerinde sağ ve sol Q açısı, sağ ve sol stork balance stand testleri arasında istatistiksel açıdan fark olmadığı belirlendi ($p>0.05$). Cinsiyete göre somatotipleri karşılaştırdığımızda endomorphic mesomorph somatotiplerinde sağ Q açısı, central somatotiplerinde sağ stork balance stand testlerinde, mesomorphic endomorph somatiplerinde sol stork balance stand testlerinde istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: stork, balance, Q açısı, somatotip

SAĞLIKLI GENÇ BİREYLERDE SOMATOTİPİN TEK AYAK DENGİ TESTİ VE PES PLANUS ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Ayşegül KISAOĞLU

Fizyoterapist, İnönü Üniversitesi, fztaysegul11@gmail.com

Deniz ŞENOL

Arş. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, denizanatomi@gmail.com

Merve ALTINOĞLU

Hemşire, İnönü Üniversitesi, mervealt_44@hotmail.com

Nesibe YILMAZ

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, nesibe.yilmaz@inonu.edu.tr

Elisa ÇALIŞGAN

Arş. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, elisa92_@hotmail.com

Evren KÖSE

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, evren.kose@inonu.edu.tr

Davut ÖZBAĞ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, davut.ozbag@inonu.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmada; sağlıklı genç bireylerde somatotipin tek ayak denge testi ve pes planus üzerine etkisinin araştırılması amaçlandı. Bu çalışma kapsamında İnönü Üniversitesi öğrencilerinin antropometrik ölçümleri yapıldı. Çalışmaya herhangi bir spor dalı ile uğraşmayan, son 6 ay içinde aktif spor yapmamış, herhangi bir ortopedik problemi olmayan sağlıklı sedanter 82'si erkek, 68'si kadın toplam 150 gönüllü öğrenci katıldı. Gönüllülerin statik ayak izleri Harris tabakası kullanılarak alındı ve Chippaux-Smirax İndeksi (CSI) ölçümleri ile hesaplandı. CSI ölçümleri orta ayağın en dar ve metatarsal alanın en geniş bölgesi arasındaki oran olarak alındı. CSI >62,70 olan değerler pes planus olarak kabul edildi ve CSI <62,70 olan değerler normal kabul edildi. Tek ayak denge testi ile deneklerin statik dengeleri ölçüldü. Gözler açık ve gözler kapalı durumda her iki ayak için ayrı ayrı ölçümler yapıldı. Ölçümler stabil bir platformda yapıldı ve deneklere maksimum süre boyunca dengelerini korumaları söylendi. Sabit ayak herhangi bir şekilde kaldırıldığında veya sabit ayağın yere değmesi durumunda, ölçüm durduruldu. Gönüllülerin somatotipi Heath-Carter formülü ile yapıldı. Somatotip için alınan ölçüler boy ve ağırlık, dört farklı yerden deri kıvrımı kalınlığı (triceps, subscapular, supraspinale, baldır), iki farklı bölgeden kemik genişliği (diz ve dirsek genişliği) ve iki çevre ölçüsüdür (kol ve baldır çevreleri). Somatotip hesaplamaları "Somatotype for Windows 1.2.5 Trial Version" programı ile yapıldı. 82 erkekde tespit somatitipleri ve sayıları; endomorphic mesomorph (28), mesomorph-endomorph (13), balanced ectomorph (8), balanced mesomorph (15), mesomorphic endomorph (10), mesomorphic ectomorph (8)'dir. 68 kadında tespit edilen somatitipleri ve sayıları, endomorphic mesomorph (28), mesomorph-endomorph (11), balanced ectomorph (7), balanced mesomorph (7), mesomorphic endomorph (8), mesomorphic ectomorph (7)'dir. Yapılan Kruskal Wallis H Testine göre erkek ve kadınların somatitiplerinde sağ ve sol gözler açık ve kapalı tek ayak denge testlerinde ve sağ ve sol CSI indeksleri arasında istatistiksel açıdan fark olmadığı belirlendi ($p>0.05$). Cinsiyete göre somatitipleri karşılaştırdığımızda endomorphic mesomorph somatitiplerinde sağ CSI indeksinde, balanced mesomorph somatitiplerinde sağ gözler açık tek ayak denge testinde istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: somatotip, CSI, denge, pes planus

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE SAYGI DEĞERİNİN KAZANDIRILMASIYLA İLGİLİ YARATICI DRAMA ETKİNLİĞİ “TAKIM ARKADAŞINA SAYGI”

Mehmet Akif YÜCEKAYA

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, yucekayaakif@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com

ÖZET

Saygı kişinin kendisi dışındaki diğer bireyleri değerli bir varlık olarak hissettirmek ve onun ihtiyaçlarına karşı duyarlı olabilmektir. Saygı bireyler arasındaki ilişkileri güçlendirir, insanlar arasındaki bağı kuvvetlendirir ve uyum içersinde yaşamayı sağlar. Beden eğitimi dersinde ve sporda saygı ise kişinin takım arkadaşına, rakibine, hakeme, taraftara, antrenörüne karşı saygısını gerektirir.

Yaratıcı drama bir grup etkinliğidir ve grup bir lider eşliğinde hareket eder. Belirlenen bir konuyu, kendi kişisel yaşam birikimlerinden de faydalanarak yaratıcı dramanın tekniklerinden faydalanarak canlandırması ile işlenen süreci ifade eder.

Değerler ve değerler eğitimi eğitim sistemimizde son yıllarda önemle üzerinde durulan konulardan biridir. Toplum ve bireyler tarafından benimsenen birleştirici olgular olan değerlerin eğitim sistemimizde de öğrencilere aktarımı önemsenmektedir. Değer kavramının soyut olması öğretiminin ve aktarımını da güçleştirmektedir. Değerlerin eğitiminde yaparak ve yaşayarak öğretim çok daha etkilidir. Hem beden eğitimi dersinin öğrenciye aktif katılım imkanı vermesi hem de yaratıcı drama etkinliklerinin katılımcılara aktif katılım imkanı vermesi kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilere kazandırılmak istenen değerlerin yaratıcı drama yöntemiyle öğretimini sağlamaktır. Bu sebeple yaratıcı drama yöntemiyle bireyin takım arkadaşının müsabaka esnasında hata yapabileceği ve aslında onun yerinde kendinin de olabileceği üzerinde durulmuştur. Bu amaçla beden eğitimi ve spor dersinde saygı değerinin yaratıcı drama yöntemiyle nasıl aktarılacağı üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Yaratıcı drama, Saygı

**İÇMESUYU DEZENFEKSİYONUNDA KULLANILAN FARKLI KLORLAMA
UYGULAMALARI VE VERİM - MALİYET İLİŞKİSİ**

Sayiter YILDIZ

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi sayildiz@cumhuriyet.edu.tr

Can Bülent KARAKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi cbkarakus@gmail.com**ÖZET**

Günümüzde içme suyu dezenfeksiyonu için kullanılan pek çok yöntem mevcut olup bunlardan en yaygın olarak kullanılan klorla dezenfeksiyon yöntemidir. Klorlama uygun dozda yapıldığında birçok mikroorganizmayı etkisizleştirerek suya bağlı hastalıkları ortadan kaldırmaktadır. Klorun en önemli özelliği, içme suyu şebekesindeki mikroorganizmaların büyümesini engelleyen ve boru kırılmaları, şebekenin bakımı, negatif basınç sorunları nedeniyle kirleticilerin girişini önleyen artık dezenfeksiyon potansiyeline sahip olmasıdır.

Klor; element halinde gaz, sodyum hipoklorit gibi sıvı hipoklorit çözelti, kalsiyum hipoklorit gibi katı hal ve klor çözeltilerinin yerinde üretimi ile çeşitli özel ürünler içeren halleri dezenfeksiyon için kullanılmaktadır. Sodyum hipoklorit ve gaz klor su dağıtım sistemleri için dezenfeksiyon işlemlerinde yaygın olarak kullanılmasına rağmen, yerinde sodyum hipoklorit üretimi son zamanlarda kullanılmaya başlanmıştır.

Bu çalışmada, içmesuyu tesislerinde dezenfeksiyon amacıyla kullanılan ticari sodyum hipoklorit (sıvı klor), gaz klor ve yerinde sodyum hipoklorit üretim (tuz klor) sistemlerinin çalışma prensipleri hakkında bilgi verilmiş olup, işletme maliyetleri ve verimleri karşılaştırılmıştır. Sivas kent içmesuyu şebekesi farklı kaynaklardan beslenmektedir ve farklı basınç bölgeleri vardır. Bu bölgelerin bir kısmı sıvı klor ile dezenfekte edilirken diğer kısımları ise sodyum hipoklorit ile dezenfekte edilmektedir. Yakın zamana kadar ise gaz klor kullanılmakta idi. Çalışma kapsamında şehrin farklı bölgelerinden alınan içmesuyu numunelerinde bakiye klor ve organik madde analizleri yapılmıştır. Bu analiz sonuçları ile kullanılan farklı tip dezenfektanların bakiye klor ve organik madde açısından verimleri incelenmiştir. İşletme giderleri ile birlikte değerlendirildiğinde verim ve maliyet açısından en uygun dezenfektanın belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada yerinde sodyum hipoklorit üretim sisteminin ilk yatırım maliyeti diğer klorlama sistemlerine göre yüksek olmasına rağmen işletme maliyetinin daha düşük olduğu görülmüştür. Bu çalışma yerel yönetimlerin içmesuyu şebekesinde kullanacakları dezenfektan tercihlerinde yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dezenfeksiyon, klor, sodyum hipoklorit

**RASİH'İN “ÜSTİNE” REDİFLİ GAZELİNİN ŞERHİ VE YAPISALCILIK AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Maşallah KIZILTAŞ

Dr., MEB, Bitlis Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, kiziltas.masallah@gmail.com

ÖZET

İnsanoğlu var olduğundan beri, yeni şeyler bulup yaşamını kolaylaştırmak amacıyla dünyadaki eşyayı algılama ve anlamlandırma isteği duymuştur. Bu istek yazılı metinleri anlamlandırma ameliyesinde de kendini göstermiştir. İlk olarak anlam yoğunluğunun fazla olduğu dinî metinleri anlamlandırma ve yorumlama gereği duyan insanoğlu, klasik eserleri anlama ve anlamlandırma çabası da gütmüştür. Bunun da sebebi dinî metinlerde olduğu gibi klasik eserlerde de anlam yoğunluğu ve anlam katmanının fazla olmasıdır.

İnsanların dünyayı algılayışı çağlar içinde farklılık gösterebilmektedir. Bundan bin yıl önce yaşayan insanların dünyayı algılayışı ile günümüz insanının dünyayı algılayışı tamamıyla farklıdır. İnanç, değer yargıları, yaşayış, sosyal hayat, davranış şekli, giyim-kuşam vb. birçok şey değişiklik arz etmektedir. Zamanla oluşan bu değişimden edebi eserler de nasibini almıştır ve bu değişim günümüzden daha uzak bir zaman diliminde yazılmış bir eseri anlama güçlüğü oluşturmuştur. Bu durum, “şerh” dediğimiz metinleri anlamlandırma metodunun gelişmesini sağlamıştır.

Şerh; bir anlatım veya kitabı açıklama, yorumlamaya denir. Bu çalışmada Rasih adlı Divan şairinin “üstine” redifli beş beyitten oluşan gazelinin şerhi yapılmış ve ardından gazel yapısalcılık açısından incelenmiştir. Bilindiği üzere klasik şerh yönteminin eseri tek başına anlamlandırmada yetersiz kaldığı düşüncesi bugün hala güncelliğini korumaktadır. Dolayısıyla Batı orijinli yöntemlerden de yararlanmak gerektiği fikri öne çıkmaktadır. Nitekim Cem Dilçin de Fuzulî'nin gazelini yapısal yöntemle incelediği çalışmasında, Divan şiirinin sadece geleneksel yöntemle açıklanması, yani şerh edilmesinin o ürünlerin yapısal açıdan taşıdıkları pek çok özelliğin görülmemesine neden olduğunu ileri sürmektedir.

Yapısalcılık, eseri bir mühendis edasıyla incelemek gerektiğini savunan bir kuramdır. Bu kurama göre dünyada her şeyin mantıklı bir yapısı vardır. Dolayısıyla edebi eserlerin de yapısı vardır. Bu yapı sesten, cümleye ve paragrafa doğru bir sıra takip eder. Edebiyatta yapısalcılık Fransa'da 1960'lı yıllarda dilbilimciler vasıtasıyla başlamıştır. Zira yapısalcılık aslında bir dilbilim ekolüdür.

Çalışmada Rasih'in gazeli yapısalcı bir analize tabi tutulmuş; biçim, uyak, ses, ölçü bakımından incelenmiş ve klasik şerhin de yardımıyla gazelin diğer anlam katmanları ortaya çıkarılmıştır. Böylece klasik şerhte gözden kaçabilecek ayrıntılar gözler önüne serilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapısalcılık, Rasih, Şerh, Gazel.

SEYR U SÜLÛK: AŞK İLE AŞKA YOLCULUK

Gökçe KILIÇ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ordu Üniversitesi, mrsgkc123@outlook.com

ÖZET

Bir edebi dönem, kendi devrinin düşünce, hayal ve duygu dünyası ile teşekkül eder. Divân edebiyatı ise yüksek zümre edebiyatı olarak tanımlanmakla birlikte aslında, cemiyet hayatının seyrini de takip etmektedir. Bu sebeple başlıca beslendiği kaynaklar da cemiyet hayatını şekillendirmekte olan aynı zamanda İslam dininin de esasını oluşturan kaynaklardır. Cemiyet hayatı içerisinde varlığını anlamlandırmaya çalışan insan, İslam dininin esaslarını temel alarak ilahî meselelerden gündelik olaylara kadar her bilgiyi kendi bakış açısıyla gözlemlemiş, değerlendirmiş ve yorumlamıştır. Temel amaç, benlik baskısından kurtularak var oluşu sağlayabilmektir. Bu sayede ruhun arınması ve nefis terbiyesini içinde barındıran bir süreç başlamaktadır. Seyr u sülûk olarak tanımlanan bu süreç, Divân edebiyatı şairlerinin de eserlerinde sıkça yer almaktadır.

Seyr u sülûk, bütün insanlığın içinde bulunduğu bir zaman kavramı, temelinde gönüllülüğü ve hatırlayışı barındırmakta olan bir yolculuktur. Beslendiği kaynaklar: Kur'an, hadis, kıssa, bâtil ve hakiki ilimlerdir. En eski zaman ve en eski meclis olarak kaynaklarda geçen, ruhların "Kâlu Belâ" diyerek yaratıcıya, aynı zamanda da kendilerine söz verdiği "Elest Meclisi" bu yolculuğun başlangıcıdır. Şehadet âlemine aşk ile düşen ruh tanesinin nefsiyle mücadelesi sonucu inci tanesine dönüştüğü bu yolculuk, aslında kademe kademe yükselen bir aşkın seyridir. Hazırlanan bu çalışmada aşkın seyri, iki ana başlık ve bu kavramlara ait alt başlıklarla ele alınmaktadır. Mâsivâya yolculuk başlığı altında; bezm-i elest, âlemin yaratılışı ve vahdet-i vücûd kavramları. Mâsivâdan yolculuk başlığı altında; devir nazariyesi, nefis ve nefsin aşamaları incelenmektedir. İncelemeler sırasında her bir kavram Şeyhülislam Yahya, Sakıb Dede, Bâki ve Şeyh Gâlib gibi şairlerin divânlarından alınan örnek beyitlerle açıklanmaktadır. Çalışmanın amacı seyr u sülûk başlığı etrafında Divân şiirinin mihenk taşlarını oluşturan kavramlara yer vermek ve cemiyet hayatının yansımalarını içinde barındıran bir yolculuğu açıklamaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Âlem, mâsivâ, nefis, sülûk.

**POLİ(ANİLİN-KO-KAFEİK ASİT) MODİFİYE PLATİN ELEKTROT KULLANILARAK
KURKUMİN TAYİNİ****DETERMINATION OF CURCUMIN BY USING POLY(ANILIN-KO-KAFEIC ACID)
MODIFIED PLATINIUM ELECTRODE**

Serap TİTRETİR DURAN

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, serap.titretr@inonu.edu.trMuammer BURÇYüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, muammerburc@gmail.com**ÖZET**

Kurkumin (CUR); Zencefilgiller (Zingiberaceae) familyasından sarı çiçekli, büyük yapraklı, otsu bir bitki cinsi olan Zerdeçal (Curcuma longa) bitkisinin rizomlarından elde edilen major biyoaktif bileşenlerin en önemlisidir [1]. Geleneksel tıpta kurkumin; hazımsızlık, üriner sistem enfeksiyonları, karaciğer hastalıkları ve romatoid artrit gibi çok çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır [1]. Kurkumin, fenolik fonksiyonel gruplarından dolayı mükemmel antioksidan aktiviteye sahiptir [2]. Fenolik bileşikler; serbest radikal tutucu özellikleri sayesinde antioksidan ve antikanser aktivite göstermektedir [3].

Bu çalışmada, Poli (anilin-ko-kafeik asit) modifiye elektrot, antioksidan ve antikanser özellikleri nedeniyle son yıllarda dikkatleri üzerine çeken CUR'in voltametrik tayininde modifiye olarak ilk kez kullanılmıştır. Dönüşümlü voltametri (CV) metodu ile hazırlanan modifiye elektrotların, CUR'in tayinindeki performansları diferansiyel puls voltametri (DPV) metodu ile elektrolit etkisi, pH etkisi, tarama hızı gibi parametreler; ayrıca CV ile anilin – kafeik asit derişimi, polimerleşme ortamının pH'ı döngü sayısı, tarama hızı gibi elektrot hazırlama parametrelerinin elektrot performansı üzerindeki etkileri de incelenmiştir. CUR'in tayininde hem askorbik asit (AA), ürik asit (UA) gibi elektroaktif olan hem de laktoz, sukroz, früktoz, maltoz gibi elektroaktif olmayan maddelerin girişim etkileri dikkate alınarak optimum parametreler belirlenmiştir. Bu koşullarda hazırlanan elektrotlar ile elde edilen sinyallerin CUR derişimi ile lineer olduğu gözlemlenmiştir. Bu şekilde hazırlanan sensörün gerçek örnek olarak zerdeçal numunelerindeki uygulaması da başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Hazırlanan poli(anilin-ko-kafeik asit) modifiye elektrot ile CUR'in duyarlı olarak tayin edilmesi için kolay hazırlanabilen, kararlılığı yüksek, seçici, tekrarlanabilir, düşük maliyetli bir yöntem geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurkumin, zerdeçal, poli (anilin – kafeik asit), ko-polimer, voltametri

Referanslar

1. Anand, P., Sundaram, C., Jhurani, S. Kunnumakkara, A.B., Aggarwal, B.B. (2008). Curcumin and cancer: An “old-age” disease with an “age-old” solution. Cancer Letters, 267, 133–164
2. Cooper, T. H., Clark, J.G., Guzinski, J.A. (1994). In food phytochemicals for cancer prevention II: ACS Symposium Series; Ho, C.-T., Ed.; American Chemical Society: New York, 547, 231–236.
3. Sharma, R. A., Gescher, A.J., Steward, W.P. (2005). Curcumin: the story so far. European Journal of Cancer, 41, 1955–1968.

**SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN (EPOCH) İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ**

Sinan UĞRAŞ

Dr., Sümer Ortaokulu, Malatya, sinanugras@gmail.com

Taylan AKBUĞA

Sümer Ortaokulu, Malatya, taylanca_1388@hotmail.com

Giriş ve Amaç: Spor yapan bireylerin sadece fiziksel olarak değil sosyolojik ve psikolojik olarak olumlu olarak gelişim sağladığı bilinen bir gerçektir. Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin, spor ağırlıklı dersler görmesi ve aktif bir spor yaşantısına sahiptirler. Bu bakımdan bu araştırmada spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin (EPOCH) iyi oluş düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin pozitif iyi oluş düzeylerinin belirlenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyet, sınıf düzeyi ve spor yapma yılı gibi farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Malatya spor lisesinde öğrenim 243 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. İyi oluş kavramını beş boyutlu modelle açıklayan Seligman'ın (2011) PERMA teorisinin ergenler üzerinde uyarlanması test etmek amacıyla Kern ve ark., (2015) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Demirci ve Ekşi (2015) tarafından yapılan EPOCH ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde independent sample t test, One way anova ve post-hoc testlerinden scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet açısından bağlılık, kararlılık, iyimserlik, mutluluk, iyi oluş boyutları arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilirken ilişkililik boyutunda ise bir fark olmadığı bulunmuştur. Branş ve spor yapma yılı değişkenlerine göre bir fark bulunmamıştır. Sınıf düzeyine göre tüm boyutlarda fark olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin iyi düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmada sınıf düzeyi arttıkça (EPOCH) iyi oluş düzeyinin azaldığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: İyi oluş, spor lisesi, EPOCH

SPOR LİSESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN KARAKTER DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Taylan AKBUĞA

Sümer Ortaokulu, Malatya, taylanca_1388@hotmail.com

Sinan UĞRAŞ

Dr., Sümer Ortaokulu, Malatya, sinanugras@gmail.com

Giriş ve Amaç: Spor liselerinde öğrenim gören öğrenciler, beden eğitimi ve sporda temel düzeyde bilgi ve beceri kazanmaları ile bunun yanında yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini sağlamak amacıyla spor liseleri kurulmuştur. Spor yetenek sınavı ile okula kayıt hakkı kazanan ve aktif spor hayatı olan öğrencilerin, spor karakter düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin spor karakter düzeyinin belirlenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca cinsiyet, sınıf düzeyi ve spor yapma yılı gibi farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Malatya spor lisesinde öğrenim 243 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada Jang'ın (2013) geliştirdiği, Görgüt ve Tuncel (2017) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan “Spor Karakter Ölçeği” kullanılmıştır. 5 alt boyut ve toplam 27 maddeden oluşan, puanlama aracı olarak ise 5’li likert kullanılmıştır. Dürüstlük, anti-sosyal, merhamet, sportmenlik ve adalet ölçeğin alt boyutlarını oluşturmaktadır. Verilerin analizinde independent sample t test, One way anova ve post-hoc testlerinden scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet ve branş bakımından incelendiğinde istatistiksel olarak bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Sınıf düzeyine göre dürüstlük, anti-sosyal ve adalet boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Farkı 9. Sınıfta okuyan öğrenciler ile 10 ve 11. Sınıfta okuyan öğrenciler arasında olduğu tespit edilmiştir. Spor yapma yılına göre istatistiksel olarak bir fark bulunmamıştır.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça spor karakter düzey puanlarının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Boyutlar arasında anti-sosyal boyutu diğer boyutlara göre en düşük puan olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Spor karakteri, spor lisesi, beden eğitimi

SPOR TESİSLERİNDE PLANLAMA İLKELERİ

PLANNING PRINCIPLES IN SPORTS FACILITIES

Yahya DOĞAR

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, yahya.dogar@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, spor tesislerinin planlanmasında uyulması gereken genel ilkeleri tespit etmek ve böylece spor tesislerinin yapılmasında zamandan, emekten ve paradan tasarruf sağlamanın yol, yöntem ve usullerini ortaya koymaktır.

Bu nedenle araştırmada konu ile ilgili literatür taranmış ve elde edilen bilgilerden hareketle önce planlama konusu genel hatları ile anlatılmış ve sonra elde edilen bilgilerden değerlendirmeler yapılarak spor tesislerinin planlanmasında gerekli olan kriterler ortaya konmaya çalışılmıştır. İleriye yönelik akılcı bir eylem olarak planlamanın avantajları, dezavantajları, yapım aşamaları, özellikleri...vb konular irdelenerek açıklanmaya çalışılmıştır.

Planlama konusunda yapılan bu açıklamalar çerçevesinde, spor tesislerinin planlanmasında uyulması gereken ilkeler şu şekilde sıralanmıştır: İhtiyacın tespiti, coğrafi yapının uygunluğu, tesis kapasitesi, tesisin ekonomik durumu, tesisin süresi, ulaşımaya uygunluk, çok amaçlılık, oto-kontrol, estetik görünüm, tesiste ergonomiklik ve denetim.

Anahtar Kelime: Spor Tesisi, Planlama, Spor Tesisi Planlama

ABSTRACT

The purpose of this study is to identify the general principles to be followed in the planning of sports facilities and thus to determine the ways, methods and procedures of saving time, labor and money in the construction of sports facilities.

For this reason, in the study, literature related to the subject is searched and the planning issue has been explained in general terms based on the information obtained and with the evaluations made based on findings, the criteria that are necessary for the planning of sports facilities have been tried to be put forward. It has been tried to explain the advantages, disadvantages, construction stages, characteristics etc. of planning as a prospective rational action.

Within the framework of these explanations on planning, the principles to follow in the planning of sports facilities are listed as follows: Needs assessment, suitability of topography, facility capacity, economic condition of facility, duration of facility, transportation convenience, multipurpose use, self-control, aesthetic appearance, ergonomics in facility and supervision.

Keywords: Sports Facility, Planning, Planning of Sports Facilities

**SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ GÖZTEPE SPORUN
ANALİZİ**

Kemal KURAK

Dr. Göztepe Spor Antrenörü kemalkurak@hotmail.com

Mahmut AÇAK

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi m.acak@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Spor Toto Süper Lig 2018 / 2019 sezonunun da Göztepe Sporun ilk devresinde oynanan 17 maç analizi yapılmıştır. Bu amaçla çalışmada verileri Sentio Sports şirketi tarafından yapılan analizlerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan veriler; Göztepe Spor teknik direktörünün kişisel üyeliklerinden veriler temin edilmiştir. Bu çalışmada takımın maçlarda aldığı skorlar, topla oynama süresi (dakika olarak), takımın toplam maç boyunca kat edilen mesafesi (km), efektif koşu mesafesi (km/dk), yüksek hızlı koşu mesafesi (m), topu geri kazanma süresi (sn), takım boyu (m), defans derinliği (m) ve ne kadarlık bir alanda (m²) futbol oynadığı ile çalışma sınırlandırılmıştır. Göztepe Spor 17 maç sonunda ilk yarısında 7 galibiyet, 1 beraberlik ve 9 yenilgi alıp 18 gol atıp, 19 gol yemiş ve ligi 22 puanla ligin ilk yarısını 10'cu sırada bitirmiştir. Oynadığı tüm maçlarda maç başına ortalama 109,3 km kat etmiştir. İç sahada kat edilen mesafeler ortalaması tüm haftalar 109,6 km, dış sahada kat edilen mesafeler ortalaması 109 km dir. 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 6978.5 m, öne doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 2864 m, geriye doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 2405 m, takım boyu tüm haftalar 33.2 m, takım defans derinlikleri 32.8 m, topa sahip iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri 2907 m, top rakipte iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri 3147 m, topu geri kazanma süreleri 13.9 saniye olarak tespit edilmiştir. Kat edilen mesafeler ortalaması lig ortalamasının biraz üstünde, iç ve dış sahada kat edilen mesafede lig ortalamasının üstünde mesafe kat etmişlerdir. 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri ve öne doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafelerinde lig ortalamalarının üstünde iken geriye doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafelerinde lig ortalamasının altında kalmıştır, takım boyu tüm haftalar 33.2 m ortalama ile lig ortalamasından 1.1m daha geniş bir alanda oynamıştır. Takım defans derinliği analizinde ligin çok gerisinde kalmıştır lig ortalaması 34.4 m'dir. 20 km/s üstü koşu mesafeleri topa sahip iken ve top rakipte iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri ligin üstünde bulunmuştur. Topu geri kazanma süresi lig ortalamasının biraz altında bulunmuştur. Sonuç olarak istatistiki bilgilerde Göztepe Sporun ligde aldığı puanlar ve sıralamadaki yeri itibarıyla analiz sonuçları ile örtüşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Toto Süper Ligi, 2018 / 2019 Sezonu, Göztepe Spor, Analizi

**SPOR TOTO SÜPER LİG 2018 / 2019 SEZONU İLK 17 MAÇ MALATYASPORUN
ANALİZİ**

Zeki COŞKUNER

Doç. Dr. Malatya Spor Antrenörü zekicoskuner@hotmail.com

Mahmut AÇAK

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi m.acak@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Spor Toto Süper Lig 2018 / 2019 sezonunun da Malatya Sporun ilk devresinde oynanan 17 maç analizi yapılmıştır. Bu amaçla çalışmada verileri Sentio Sports şirketi tarafından yapılan analizlerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan veriler; Malatya Spor teknik heyetinin üyeliklerinden veriler temin edilmiştir. Bu çalışmada takımın maçlarda aldığı skorlar, topla oynama süresi (dakika olarak), takımın toplam maç boyunca kat edilen mesafesi (km), efektif koşu mesafesi (km/dk), yüksek hızlı koşu mesafesi (m), topu geri kazanma süresi (sn), takım boyu (m), defans derinliği (m) ve ne kadarlık bir alanda (m²) futbol oynadığı ile çalışma sınırlandırılmıştır.

Malatya Spor 17 maç sonunda ilk yarısında 8 galibiyet, 5 beraberlik ve 4 yenilgi alıp 32 gol atıp, 22 gol yemiş ve ligi 29 puanla ligin ilk yarısını averajla 3'cü sırada bitirmiştir. Oynadığı tüm maçlarda maç başına ortalama 109.5 km kat etmiştir. İç sahada kat edilen mesafeler ortalaması tüm haftalar 111.1 km, dış sahada kat edilen mesafeler ortalaması 108.1 km dir. 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 6414.1 m, öne doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 2368 m, geriye doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri 2339 m, takım boyu tüm haftalar 30.6 m, takım defans derinlikleri 33.4 m, topa sahip iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri 2510 m, top rakipte iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri 2999 m, topu geri kazanma süreleri 12.9 saniye olarak tespit edilmiştir. Kat edilen mesafeler ortalaması lig ortalamasının biraz üstünde, iç sahada kat edilen mesafede lig ortalamasının üstünde mesafe kat etmiştir ancak dış sahada kat edilen mesafede lig ortalamasının altında kat etmiştir. 20 (km/s) üstü koşu mesafeleri, öne doğru ve geriye doğru 20 (km/s) üstü koşu mesafelerinde lig ortalamalarının altında kalmıştır, takım boyu tüm haftalar 30.6 m ortalama ile ligin en dar oynayan takımdır. Takım defans derinliği analizinde ligin çok gerisinde kalmıştır. 20 km/s üstü koşu mesafeleri topa sahip iken ve top rakipte iken 20 km/s üstü koşu mesafeleri ligin altında bulunmuştur. Topu geri kazanma süresi lig ortalamasının biraz altında bulunmuştur.

Sonuç olarak elde edilen istatistiki bilgilerde 17 hafta sonunda Malatya Sporun ligde aldığı puanlar ve sıralamadaki yeri ile istatistiki verilerin sonuçlarının örtüşmediği görülmektedir. Alınan puanların ve lig sıralamasındaki konumunun oluşmasında takım savunması ve kompakt oyunun etkili olmasının yansırı oynanacak olan müsabakalara rakip analizlerine bağlı olarak oluşturulan taktiksel planın disiplinli bir şekilde uygulanmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Toto Süper Ligi, 2018 / 2019 Sezonu, Malatya Spor, Analiz

**STEM ÜZERİNE YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALARA GENEL BİR BAKIŞ VE
SENTEZ**

Hafize Gamze KIRMIZIGÜL

Malatya / Battalgazi / Hasircılar İmam Hatip Ortaokulu, İlköğretim Matematik Öğretmeni,
graceful_gamze@hotmail.com**ÖZET**

Yapılan çalışmanın amacı ülkemizde ve dünyada hızlı bir şekilde popülerite kazanan STEM, Science (Fen), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik) and Mathematics (Matematik) konusunda genel bir bakış açısı sunmak, yurt içinde yapılan çalışmaları irdelemek, ulaşılan sonuçları ve vurgulanan hususları yorumlamaktır.

Çalışmada literatür taraması sonucu ulaşılan 2014 ve 2018 yılları arasında yayımlanan 22 makale ve bir kitaba ait veriler; doküman analizi yöntemi kullanılarak nitel bir yaklaşımla sentezlenmiştir. Ayrıca, belirtilen yıllara ait çalışmalar; yayımlandıkları yıllar, katılımcılar ve üzerinde durulan konulara göre betimsel analiz yöntemi kullanılarak tablolar ile sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre; yurt içinde STEM üzerine yapılan çalışmalar en çok 2018 yılında yoğunlaşmıştır. İfade edilen çalışmalarda çoğunlukla ilkököl, ortaokul ve lise öğrencileri katılımcı seçilmiştir. Ayrıca, STEM etkinlikleri, katılımcı görüşleri, katılımcıların tutumları, STEM'in başarıya etkisi ve kazandırdığı beceriler üzerinde durulan konuların başındadır. STEM'in ülkemizde hızla önem kazandığı ancak sınıf içinde ve dışında yerince uygulanmadığı, özellikle teknoloji ve mühendislik entegrasyonunda zorluk yaşandığı, öğretmen ve öğrencilerin ayrıca eğitim sisteminin STEM konusunda yetersiz olduğu araştırmalardan derlenen bulgulardandır.

Yapılan araştırma bağlamında ulaşılan sonuçlara göre; STEM konusunda öğretmenlerin ve öğrencilerin desteklenmesi ve aydınlatılması gerekli görülmüştür. STEM konusunda özellikle fen dersinde yoğunlaşma olduğu ve STEM kapsamında farklı disiplinlerde de etkinlik yapılmasına ihtiyaç duyulduğu ve alan yazının yetersiz olduğu saptanmıştır. Ayrıca, öğretmen yetiştirme programlarına STEM' in yerleştirilmesi, okullara gerekli araç gerecin sağlanması, STEM'in rolü ve önemi gereği araştırmalar yapılması ilgililere öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yurt içi, STEM, sentez

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ STRATEJİK YÖNETİM ARAÇLARI BİLGİ VE KULLANIM DÜZEYLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: ANKARA İLİ ÖRNEĞİ

Zekai ÖZTÜRK

Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, zozturk@gazi.edu.tr

MERVE ÖZZEYBEK TAŞ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Doktora Öğrencisi,

merveozzeybk@gmail.com

Gülhan GÖK

Öğr. Gör., Amasya Üniversitesi, gulhan.gok@amasya.edu.tr

ÖZET

Günümüzde üretim sistemlerinde ve bu sisteme kaynaklık eden teknoloji tabanında köklü ve hızlı değişimler yaşanmaktadır. Rekabetin artması ve kaynak kullanımında verimlilik, etkililik gibi kavramların önem kazanması, sağlık sektörünün her an değişen ve gelişen bir çevreye sahip olması stratejik yönetimin sağlık alanında önemini artması sonucunu doğurmuş ve hem özel hem de kamunun hâkim olduğu sağlık sektöründe stratejik yönetim önemle üzerinde durulması gereken bir konu halini almıştır. Yaşanan tüm değişim ve gelişmelere sağlık kurumlarının adapte olarak yaşamını sürdürebilmesi, stratejik yönetimin uygulanabilmesi ve iyi bir stratejik plan yapılabilmesi için stratejik yönetim araç ve tekniklerinden faydalanılmaktadır. Bu araştırmanın amacı sağlık kurumlarının işleyişi açısından önem taşıdığı düşünülen stratejik yönetim araçlarını tanımlayıp kamu ve özel hastane sağlık çalışanlarının stratejik yönetim araçları konusunda bilgi sahibi olup olmadığını, görev yaptıkları hastanede hangi stratejik yönetim araçlarının kullanıldığını ve gelecekte hangi araçların kullanılacağı konusundaki düşüncelerini, ve stratejik yönetim uygulamalarının bir kısmı hakkındaki görüşlerini ortaya koymaya çalışmak daha iyi bir stratejik yönetim uygulaması için gerekli eksiklikleri tespit etmektir. Bu çerçevede stratejik yönetim aracı kavramı, bu araçların özellikleri kamu ve özel sağlık kurumu örneği ele alınarak ifade edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak D. Rigby'nin geliştirmiş olduğu çalışma anketinden faydalanılmıştır. Araştırmaya Ankara İli içerisindeki kamu ve özel hastanelerinde çalışan 500 sağlık çalışanı katılmıştır. Yapılan analizler sonucunda araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının en fazla bilgi sahibi olduğu araçlar sırasıyla, misyon ve vizyon, dış kaynak kullanımı ve müşteri ilişkileri yönetimi; en az bilgi sahibi olduğu araçlar sırasıyla, değer zinciri analizi değişim mühendisliği ve dengeli puan kartıdır ve gelecekte en fazla kullanılacağı düşünülen araçlar sırasıyla, misyon ve vizyon ifadeleri dış kaynak kullanımı ve kıyaslama; en az kullanılacağı düşünülen araçlar ise sırasıyla, değer zinciri analizi, değişim mühendisliği ve dengeli puan kartıdır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Stratejik Yönetim Araçları, Sağlık Sektörü, Sağlık Kurumları.

**ŞERH-İ TUHFETÜ'L-AHRÂR'DA ŞEM'Î'NİN İSTİFADE ETTİĞİ FARŞÇA KAYNAKLAR
VE FARŞÇA BEYİTLER**

Dr. Öğr. Ü. Soner İŞİMTEKİN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü

sonerisimtekin@yyu.edu.tr

ÖZET

Bir şeyi açma, ayırma, yorumlama anlamlarına gelen 'şerh' sözcüğü, edebiyatta bir eseri sözcük sözcük açıklayarak, barındırdığı bütün dil, anlam, sanat ve estetik unsurlarıyla anlaşılır kılmayı sağlayan yöntemdir. Şerhin bir ilim dalı şeklinde teşekkül etmesi, Kur'ân-ı Kerim'i açıklamaya yönelik tefsir çalışmalarının bir sonucudur. Edebî bir eserin şerh edilmesi onun anlamsal derinliğine inmeyi gerektirir. Eserdeki gizli anlamları çıkarmaya vâkıf olan şârih, şerh ettiği esere dair verdiği bilgiler ve açıklamalar ile eseri yorumlamada güçlük çeken okuru aydınlatmış olur.

Edebiyatımızda bilhassa on altıncı yüzyılda, şerh ilminde Sürûrî, Şem'î ve Sûdî, sonraki asırlarda ise İsmail Rusûhî Ankaravî, İsmail Hakkı Bursevî gibi önemli şahsiyetler yetişmiştir. Bahsi geçen şârihler, başta Mevlana'nın *Mesnevî'si* olmak üzere, Klasik Fars Edebiyatı eserlerinden *Bostan* ve *Gülistan*'da, *Dîvân-i Hâfız*'da, *Mahzenü'l-Esrâr*'da, *Mantıku't-Tayr*'da, *Mihr ü Müşteri*'de, *Gülşen-i Râz*'da, *Pend-i Attâr*'da ve *Heft Evreng-i Câmi*'de yer alan bazı mesnevîlerin şerhlerini gerçekleştirmişlerdir. Bu şârihler, Farsça eserlerin yanı sıra *Kasîde-i Bürde*, *Kasîde-i Emâli*, *Kasîde-i Nûniyye* gibi Arapça şiirlerin; tasavvufî derinliği olan Türkçe bazı divan, müstakil şiir ve sözlüklerin şerhlerini de yapmışlardır.

On altıncı yüzyılda 'Mesnevî Şârihi' adıyla şöhret bulan Şem'î Şem'ullâh'ın (nam-ı diğer Şem'î Mustafa Efendi'nin) klasik Farsça eserler başta olmak üzere bazı Arapça kasidelere de şerhler yazdığı görülmektedir. Tebliğimizin konusunu oluşturan ve Câmi'nin *Heft Evreng* külliyatında yer alan mesnevîlerden *Tuhfetü'l-Ahrâr*'a yazdığı şerhte, Şem'î'nin istifade ettiği Farsça kaynakların ve müracaat ettiği İranlı şairlerin önemli bir yer tuttuğu tespit edilmiştir. Şem'î, genellikle yaptığı şerhleri anlam açısından desteklemek, pekiştirmek ve şerhin önemli bir yanını teşkil eden bazı filolojik özelliklere örnek oluşturmak amacıyla bahsi geçen İranlı şairlerin beyitlerine ve Farsça kaynak eserlere müracaat etmiştir. Bu bağlamda, şârihin *Şerh-i Tuhfetü'l-Ahrâr*'da başvurduğu Farsça kaynak ve beyitlerin üç biçimde yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kullanımlar, ilk olarak kaynağı belli olmayan, muhtemelen bir bölümünün şârihin bizzat kendisine bazı bölümlerinin ise ya İranlı şairlere ya da Osmanlı sahasında Farsça şiir söyleyen ediplere ait beyitler; ikinci olarak Klasik Fars Edebiyatının Sa'dî, Nizâmî, Mevlânâ ve Hâfız gibi önemli temsilcilerinin beyitlerinden yapılan alıntılar; üçüncü olarak Farsça kaynakların adını zikretmek suretiyle gerçekleştirilen atıflar şeklindedir. Çalışmada, Şem'î Şem'ullâh'ın *Tuhfetü'l-Ahrâr*'a yazdığı şerhte yer alan bu unsurlar irdelenecek ve bu unsurlara ait örnekler verilecektir.

Anahtar Sözcükler: Şem'î Şem'ullâh, *Tuhfetü'l-Ahrâr*, Klasik Fars Şiiri, Şerh.

**EBRU SANATINDA KULLANILAN MATERYALLERİN GELENEKSELDEN MODERNE
DEĞİŞİMİ****TAHSİN BOZDAĞ**

Erzurum Üniversitesi, Plastik sanatlar, Sanat dalı, Doktora Öğrencisi

ÖZET

Kâğıt süsleme sanatlarımızın en değerlilerinden biri olan ebrunun ilk kez ne zaman yapıldığına dair kesin bir bilgi yoktur. Ebru kelimesinin asıl olarak Ab-ru'dan geldiğini, bunun Farsçada isim tamlaması karşılığının “yüzsuyu”, sıfat tamlaması karşılığının “su yüzü” demek olduğunu, çünkü bu sanatın su yüzünde icra edildiğini savunanlar da vardır. Görmek isteyen bir gözle bakıldığında insana gökyüzünde ahenkli bir bulut kümesi, bir mermer kesitindeki hareli billurlar veya bir damar, bazen suya susamış toprağın yüzündeki çatlaklar manzumesi, bazen bir avuç kumda oluşuvermiş ahenkli bir desen, bazen rengârenk bir çiçek bahçesi etkilerini aktarabilen ve sanatkâra sonsuz anlatım imkânları sağlayan, her devre uyan bir sanattır. Ebru sanatı aslı itibarıyla suyun yoğunlaştırılarak boyaların su yüzeyinde durmasını ve icra edilmesidir. Kitre veya benzeri maddelerle yoğunluğu arttırılan su üzerine serpilen boyaların şekillenmesi ile oluşturulan desenlerin kâğıda alınması ile oluşturulan bir sanattır. Bunun yanı sıra Avrupalılarda ebruya çeşitli benzetmeler yaparak isimlendirmişlerdir. Kâğıt üzerinde mermerdekine benzer damarlar görüldüğü için, Avrupalılar ebru kâğıdına mermer kâğıdı “papier marbre, marmor papier, marbled paper demişlerdir. Araplar ise “varakü'l-mücezza” damarlı kâğıt adını vermişlerdir. Geçmişten günümüze kadar geleneksel yöntemlerle ve usullerine sadık kalarak yapılmaya çalışılan bu sanatımız gelişen teknoloji ve kullanışlılık açısından kolay ulaşıla bilinen ve maliyet açısından daha ekonomik olan materyallerle revize olmuştur. Buradaki amaç ebru sanatında kullanılan geleneksel materyallerle modern materyallerin değişimini görselleştirmektir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında bu çalışmanın amacı, ebru sanatında kullanılan materyallerin günümüzde artan talep doğrultusunda daha ulaşılabilir ve pratik hale gelen sanat malzemelerini araştırmaktır. Bu çalışmada da, geleneksel sanatlarımızdan olan ebru sanatında kullanılan materyallerin gelişen teknoloji ve artan talepler doğrultusunda ihtiyaç duyulan araç gereçlerinin kolay ulaşıla bilir malzemelerden elde edilebilirliği gösterilmiştir. Bu çalışmada kullanılan malzemeler ebru teknesi, boya, kitre, kâğıt, tarak ve fırçadır. Sonuç olarak geleneksel ebru malzemeleri yerine daha pratik ve ulaşılabilir alternatif materyallerin kullanıla bilirliği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ebru, Sanat, Materyal.

HALI SANATI VE AKÇADAĞ HALISI

TAHSİN BOZDAĞ

Erzurum Üniversitesi, Plastik sanatlar, Sanat dalı, Doktora Öğrencisi

ÖZET

Türklerin en temel sanatlarından biri olan halı sanatı, Türklerin tarih sahnesinde boy göstermesiyle birlikte uzanan tarihsel bir belge gibi toplumlara onların yaşam tarzlarına, gelenek ve göreneklerine, gelişimsel süreçlerine adeta ışık tutan nadide bir sanat eseri ve kimlik olmuştur. Bu sanatın tarihsel gelişimiyle birlikte gittiği her coğrafya da daha da zenginleşen teknik ve motifsel öğelerle bulunduğu coğrafyanın kültürel bir sözcüsü olma yolundaki bu özelliğiyle gelecek nesillere katacağı birçok kültürel ve sanatsal değer bağlamında eşsiz bir değerdir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında eşsiz bir sanat eseri ve kültürel kimlik göstergesi olan halı sanatlarının örneklerinin den olan Akçadağ halılarının tarihi, motifi, kullanıldığı renkler ve teknik özellikleri araştırılmaktadır. Bu çalışmada da Akçadağ halılarının var oluş süreci ve yöreyle olan kültürel var oluşunu ortaya koyan verileri görsellerle desteklenen bir sonuç elde etmektir. Sonuç olarak Akçadağ halılarının halı sanatındaki yeri ve önemi ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Sanat, Motif, Coğrafya, Türk.

**TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME DAYANIMLARININ
ANALİZİ****ANALYSIS OF THE TENSILE STRENGTH OF MORTARS WITH SCALE BY USING
TAGUCHI METHOD**

Oğuzhan KELEŞTEMUR

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, okelestemur@firat.edu.tr

Erdoğan ARICI

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, earici1@firat.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmada, çelik endüstrisindeki atık malzemelerden biri olan çelik tufal ilaveli harçların çekme dayanımları Taguchi metodu kullanılarak analiz edildi. Deney serilerinin hazırlanması için L₁₆ ortogonal dizini seçildi. Bu amaçla, dört farklı çelik tufal oranı (0, 5, 10, 15), iki farklı W / C oranı (0.50 ve 0.60) ve iki farklı dozaj (400 ve 500) içeren 16 seri harç numunesi hazırlandı. Harç numuneleri üzerinde çekme dayanımı deneyi yapıldı. Taguchi yöntemi kullanılarak deney verileri analiz edildi ve optimum parametre seviyeleri belirlendi. Ayrıca, her bir faktörün deney sonuçları üzerindeki etki oranları varyans analizi ile belirlendi. Bunlara ek olarak, 64 deneyin tahmini sonuçları tam faktöriyel hesaplaması yapılarak belirlendi ve bu sonuçlar deneysel sonuçlarla karşılaştırıldı. Yapılan analizler sonucunda Taguchi yönteminin bu tür deneysel çalışmalarda başarıyla kullanılabileceği görüldü.

Anahtar Kelimeler: Taguchi metodu, Tufal, Harç, Çekme dayanımı.

Abstract

In this study, the tensile strength of the mortars produced by the addition of steel scale which is one of the waste materials in the steel industry was analyzed by using the Taguchi method. L₁₆ orthogonal array was selected for the preparation of the experimental series. To this end, 16 series mortar samples containing four different steel scale ratios (0, 5, 10, 15), two different W/C ratios (0.50 and 0.60) and two different dosages (400 and 500) were prepared. The tensile strength test was performed on the mortar samples. Analyzes of the experimental data were done by using Taguchi method and optimum parameter levels were determined. Furthermore, the effect rates of each factor on the test results were determined by variance analysis. Additionally, the estimation results of 64 tests were determined by performing full factorial calculations and these results were compared with the experimental results. As a result of the analyses, it has been observed that the Taguchi method can be used successfully in such experimental studies.

Keywords: Taguchi method, Steel scale, Mortar, Tensile strength.

ÇİFTEKÖPRÜ VE KARAGÖL TABİAT PARKININ (ARTVİN, TÜRKİYE) EPİFİTİK BRİYOFİTLERİ

Mevlüt ALATAŞ*

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

Nevzat BATAN

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nevzatbatan@gmail.com

Tülay EZER

Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, tuezer@gmail.com

Hüseyin ERATA

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, huseyin__erata@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Artvin ili Borçka ilçe sınırları içerisinde yer alan Çifteköprü ve Karagöl Tabiat Parkının epifitik briyofit florası ve briyofitlerin ağaç türlerine göre dağılımları araştırılmıştır.

Araştırma materyalini, 2018 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde yapılan arazi çalışmalarında, 11 örnekleme noktasında, 49 ağaç üzerinden toplanan 357 epifitik briyofit örneği oluşturmaktadır. Toplanan epifitik briyofit örnekleri çeşitli flora ve revizyon eserleri kullanılarak teşhis edilmiştir (Hedenäs, 1992; Lewinsky, 1993; Zander, 1993; Nyholm, 1998; Paton, 1999; Casas ve ark., 2009; Smith, 2004; Kürschner ve Frey, 2011).

Araştırma alanının farklı lokalite ve habitatlarındaki çeşitli ağaç gövdeleri üzerinden alınmış epifitik briyofit örneklerinin teşhis edilmesi sonucunda; 26 familya ve 34 cinse ait 52 tür ve tür altı takson (10 ciğerotu, 42 karayosunu) tespit edilmiştir. En çok sayıda takson içeren familyalar sırasıyla; Hypnaceae, Orthotrichaceae ve Brachytheciaceae'dir.

Epifitik briyoçeşitlilik açısından en zengin ağaçlar, 29 taksonun üzerinde barınmasına imkan tanıyan *Alnus glutinosa* ve *Castanea sativa* olurken, en fakir ağaç türleri *Cydonia oblonga* ve *Ulmus glabra* (5 takson)'dır.

Ayrıca, floristik listedeki taksonların çoğunun ekolojik özellikler açısından; mezofitik, sciöfit ve subnötrofit karakterde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Briyofit, Epifitik, Vejetasyon, Artvin, Türkiye.

TÜRKİYE'DEKİ *ORTHOTRICHETUM STRIATİ* (GAMS 1927) MARST. 1985 ÜZERİNE BİR NOT

Mevlüt ALATAŞ*

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

Tülay EZER

Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, tuezer@gmail.com

Nevzat BATAN

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nevzatbatan@gmail.com

Hüseyin ERATA

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, huseyin__erata@hotmail.com

ÖZET

Türkiye’de briyososyolojikal ilk çalışma 1969 yılında Walther ve Leblebici tarafından yapılmıştır. Bu konudaki çalışmalar günümüze kadar bir kaç çalışma ile sınırlı kalmıştır. Dolayısıyla, zengin bryoçeşitliliğe sahip ülkemizde, briyososyolojikal envanterimizi belirlemek adına yapılan çalışmalar yetersiz olup daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır. Çifteköprü ve Karagöl Tabiat Parkı’nda (Borçka-Artvin) yapılan bu çalışma ile, *Orthotrichetum striati* (Gams 1927) Marst. 1985 birliği, Türkiye’nin Doğu Karadeniz Bölgesin’den ilk kez tanımlanarak, ülkemiz epifitik briyofit vejetasyonuna bir katkı sağlanmıştır.

Materyalimizi, 2018 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde, Çifteköprü ve Karagöl Tabiat Parkının (Artvin) farklı lokalite ve habitatlarında çeşitli ağaçlar üzerinden alınmış örneklik alanlar ve bu örneklik alanlara ait briyofit örnekleri oluşturmaktadır. Bu örneklik alanlar klasik Braun-Blanquet metoduna göre değerlendirilmiştir.

Çalışma alanının 430-1479 metreleri arasında, ağaçların taban ve gövdeleri üzerinden alınmış örneklik alanlarla, *Orthotrichetum striati* birliği epifitik olarak belirlenmiştir. Epifitik birliği oluşturan 19 taksondan 4’ü ciğerotu 15’i karayosunu olup karayosunlarının 10’u pleurokap, 5’i akrokarpdir. Birlikteki ortalama takson sayısı ise 7’dir.

Türkiye’nin Doğu Karadeniz Bölgesin’den ilk kez belirlenmiş olan *Orthotrichetum striati* birliği, *Frullanio dilatatae-Leucodontetea sciuroidis* Mohan 1978 sınıfı, *Orthotrichetalia* Hadac in Klika and Hadac 1944 ordosu ve *Ulotion crispae* Barkman 1958 alyansının karakteristiklerini bulundurmasından dolayı bu sınıf, ordo ve alyansa bağlı olarak sınıflandırılmıştır. Birliğin karakteristiği olan mezofit takson *Lewinskya striata* (Hedw.) F.Lara, Garilleti & Goffinet en yüksek tekerrüre sahip takson olup örneklik alanlar içerisinde kalıcılığı % 100’dür. Birliğin genel örtüşü % 85 ile % 99 arasında değişirken birliğin bulunduğu alandaki bitki örtüsünün kapallığı % 90 ile %100 arasında değişmektedir. Ekolojik özellikler açısından ise; birliğin mezo-higrofitik karakterli, yarı nötral ve gölgeli alanlarda yayılış gösteren bir birlik olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Briyofit, Epifitik, Vejetasyon, Artvin, Türkiye.

TIP EĞİTİMİNİN KANAYAN YARASI: KADAVRA SORUNU

Deniz ŞENOL

Arş. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, denizanatomi@gmail.com

Davut ÖZBAĞ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, davut.ozbag@inonu.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmada günümüz tıp eğitiminin en büyük sorunu olan kadavra temini ve bağış yöntemleri ile kadavra bağışı öneminin aktarılması amaçlandı. Tıp eğitiminin temelini anatomi oluşturmaktadır. Kadavra üzerinden eğitimde anatominin olmazsa olmazdır. Teknoloji ne kadar artarsa da, tıp dünyasına yeni buluşlar katılsa da anatomi de kadavra üzerinden eğitimin yerini almaya aday görünmemektedir.

Anatomi eğitiminin kaliteli olması için 6 öğrenciye 1 kadavra düşmesi gerektiği bildirilmektedir. Ancak ülkemizde durum hiçte iç açıcı değildir. Aksine ülkemizde bulunan bazı tıp fakültelerinde kadavra dahi bulunmamaktadır. Avrupa ülkelerinde kadavra bağışı ile bu sorun ortadan kaldırılmakta ve her yıl binlerce kişi kendini kadavra olarak bağışlamaktadır. Böylelikle bilime olan inaç ve desteğin çok fazla olduğu görülmektedir. Durum ülkemizde tam tersidir. Kadavra bağışı şu günlerde 80 milyona yaklaşan nüfusumuzda yok denecek kadar azdır. Ölen bir insanın yaşayanlara verebileceği, hiçbir maddi değerle ölçülemeyecek en değerli hediyesi, bedenini insanlığın ve bilimin gelişimine adamaktır. Bilinçli insanların neslini devam eden bireylerinin iyi sağlık hizmeti alması, iyi doktor, diş hekimi, hemşire, eczacı, laborant vb sağlık personelinin yetişmesi için kendilerini kadavra olarak bağışlamaları gerekmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı İslam Dini'nce de kadavra bağışının caiz olduğunu belirtmektedir.

Kadavra temininin bir diğer yolu da yurt dışından ithal etmektir. Tıp fakültelerinin kadavra ihtiyacının yurtdışından sağlanabilmesi amacıyla 2238 sayılı kanuna 2 Ocak 2014 tarihinde “Tıp eğitimi için gerekli olan kadvranın yurt içinden yeteri kadar temin edilememesi halinde, kadavra veya kadavra parçası, soykırım ve insanlığa karşı işlenmiş suçlar yoluyla ölmüş kimselerden temin edilmemiş olması kaydı ile yurt dışından temin edilebilir. Kadavra veya kadavra parçası temini ile yurt dışından kadavra temin edecek kişi veya kuruluşların yetkilendirilmesine dair usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı'nce belirlenir” biçiminde bir ek madde eklenmiş. Ancak yükselen dolar ve euro kadavra ithalinide zora sokmaktadır. Yurtdışından ithal edilen bir kadvranın ülkemize maliyeti masraflar dâhil 70 bin TL civarındadır. Artan tıp fakültesi kontenjanları ve yetersiz maddi imkânlar tıp eğitimi sekteye uğratmaktadır.

Diğer bir kadavra temin şeklide Adli Tıp Kurumlarıdır. Sahibi olmayan naaşların tıp fakültelerine verilmesi konusu 29 Mayıs 1979 tarihinde yürürlüğe giren “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında” diye tanımlanan 2238 sayılı kanuna göre uygun olmasına karşın adli otoriteler bu konuda çok çekinceli davranıyor. Ayrıca Adli Tıp Kurumu Kanunu'nun (Kanun No: 2659) 17. Madde de “- (Değişik madde: 19/02/2003 - 4810 S.K./16. Md.) “...kimsesiz olduğu anlaşılan ceset veya kısımları, adli tahkikatla ilgisi kalmamış olması ve aksine vasiyet bulunmaması şartıyla, en az altı ay süreyle muhafaza edilmek ve bilimsel araştırma için kullanılmak üzere ilgili yükseköğretim kurumlarına verilebilir.” denilmektedir.

Tıp eğitimi için kaçgeçilmez olan kadavra bağışını destekliyoruz ve ülkemizde kendini kadavra olarak bağışlayan kişi sayısının her geçen gün artacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: kadavra, bağış, tıp eğitimi

TMS 2, BOBİ FRS ve VUK KAPSAMINDA STOKLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

H. Arif TUNÇEZ

Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, hatuncez@selcuk.edu.tr**ÖZET**

Küreselleşme sürecinde ekonomideki gelişmeler, işletmelerin birbirleri ile finansal raporlarını karşılaştırma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Muhasebe alanında bir bütünlük sağlamak amacıyla Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) yayınlanmıştır. UMS'nın çevirisi olan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)'ndan 15.01.2005 tarihinde TMS 2 Stoklar Standardı, Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) ise 29.02.2017 tarihinde stokların muhasebeleştirilmesine ilişkin ilkeleri düzenlemek amacıyla Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

İşletmelerin dönen varlıkları içerisinde önemli bir yere ve büyüklüğe sahip olan stoklar, ölçümü ve muhasebeleştirilmesi ile ilgili uygulanacak olan muhasebe politikalarının önemli hale gelmesine ve konunun farklı boyutlardan ele alınmasına sebep olmuştur. Bu çalışmanın amacı Vergi Usul Kanunu (VUK), TMS 2 ve BOBİ FRS Bölüm 6 Stoklar arasındaki benzerlikler ve farklıların karşılaştırılmasının yapılmasıdır.

VUK'na göre uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ile TMS 2 Stoklar ve BOBİ FRS Bölüm 6 Stoklar arasında gerek stok maliyetlerinin belirlenmesi gerek hesaplanmasında benzerlikler ve farklılıklar söz konusudur. Bu farklılığın sebebi MSUGT'ne göre stokların türlerine göre sınıflandırma. TMS ve BOBİ FRS'nda ise stokların edinme ve yeni bir ürüne dönüştürme maliyeti olarak sınıflandırılmasıdır. MSUGT'nde stokların, işletmenin satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi bir yıldan kısa sürede kullanılacak olan ya da bir yıl içerisinde nakde çevrilebileceği düşünülen varlıklardan oluştuğu belirtilmektedir.

TMS 2 ve BOBİ FRS Bölüm 6'da aynı şekilde tanımlanan stoklar, normal işletme faaliyetleri kapsamında satılmak üzere elde tutulan, satılmak üzere üretilmekte olan, üretim sürecinde veya hizmet sunumunda kullanılacak olan hammadde ve malzeme şeklinde bulunan varlıklardır.

VUK, TMS 2 ve BOBİ FRS Bölüm 6'ya göre stoklar ilk muhasebeleştirilmesinde maliyet bedeli ile kaydedilir. Fakat vadeli satın alımlarda TMS 2'de tüm vade farkları ayrıştırılırken; BOBİ FRS Bölüm 6'da ise bir yıldan kısa vadeli alımlarda vade farkı ayrıştırılmamakta olup, sadece bir yıldan uzun vadeli alımlarda vade farkı ayrıştırılarak finansman gideri olarak muhasebeleştirilir.

Stokların maliyetinin belirlenmesinde VUK'nda tam maliyet yöntemi, TMS'de normal maliyet yöntemi, BOBİ FRS'nda ise tam maliyet veya normal maliyet yöntemi kullanılabilir.

Stokların dönem sonu ölçümü, MSUGT'nde maliyet bedeli, TMS 2 ve BOBİ FRS'na göre maliyet bedeli ile net gerçekleşebilir değerden düşük olanı üzerinden yapılmaktadır. Stok değerlendirme yöntemi olarak VUK, TMS ve BOBİ FRS'nda gerçek parti maliyeti, ilk giren ilk çıkar, hareketli ve ağırlıklı ortalama yöntemleri kullanılabilir.

VUK ve TMS 2 açısından değer düşüklüğü karşılık giderlerinde, BOBİ FRS'nda ise satışların maliyetinde izlenmektedir.

TMS ve BOBİ FRS genellikle birbiriyle uyumlu olması işletmelerin standart setlerindeki geçişi kolaylaştırarak daha uygulanabilir hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stoklar, Vergi Usul Kanunu, TMS, BOBİ FRS

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MALATYADA TURA OYUNU

Abdullah DOĞAN

Dr., Malatya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, abdullah_d46@hotmail.com

ÖZET

Geleneksel oyunlar içerisinde önemli bir yere sahip olan tura oyunu adını; oyun materyali olarak kullanılan ve tura denilen takriben bir veya bir buçuk metre civarında, kıldan yapılmış, kısa veya kalın bir ipten almıştır. Köy düğünlerinin ve özel günlerin en önemli etkinliklerinden biriside tura oyunudur.

Yapılan çalışmayla; geçmişte Malatya’da geleneksel olarak oynanan tura oyunları kayıt altına alınarak, tanıtımının yapılması suretiyle gelecek nesillere aktarılması amaçlanmıştır.

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden etnoğrafik desen kullanılmıştır. Ayrıca, örneklem seçiminde amaçsal örneklem yöntemi benimsenmiştir. Çalışmada veri toplamak için yüz yüze görüşme ve belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Öte yandan görüşme esnasında veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır. Bunun yansira veri tabanları, kitaplar, dergi gibi bilimsel kaynaklar incelenerek veri toplama gerçekleştirilmiştir. Çalışma da söylev analizi ve doküman analizi yöntemleri uygulanmıştır.

Üç çeşidi bulunan tura oyununun ilki olan “vurma tura” oyunda oyuncular iki gruba ayrılır ve belirli bir mesafede karşılıklı dizilirler. Her grupta birer adet tura bulunur. Oyunculardan birisi turanın iki ucundan tutar ve ellerini havaya kaldırarak davul zurna eşliğinde oynayarak rakip çizgisine kadar ulaşır ve tekrar kendi çizgisine döner. Rakip çizgisine yaklaştığında diğer gruptan bir oyuncu oyun alanına çıkar ve kaçan oyuncuya vurur. Kaçan oyuncu kendi çizgisine geldiğinde elindeki turayı başka bir oyuncuya verir. Bu defa kovalayan oyuncu kaçır ve turayı alan oyuncu kovalar.

“Yuvarlak tura” oyununda ise; alana üç ya da beş metre yarıçapında bir daire çizilir. Bu dairenin içine üç veya dört adet tura; birer ucu dairenin merkezine, diğer uçları da dairenin dışına doğru uzatılır. Oyuncular iki gruba ayrılır. Dairenin içerisine girecek grup belirlenir. Dairenin içerisindeki grup, daire dışına çıkmaz ve turaya basamaz. Aynı zamanda bu grup, turayı ellerini kullanmadan tekme ile korur.

Daire dışarısındaki grup, turayı almak için mücadele verir. Eğer bu grup turayı alırsa, daire içindeki oyuncuları turalarla döver. Bu dövüşme sırasında daire içindeki gruptan herhangi bir oyuncu karşı gruptaki oyunculardan birisine tekme atmayı başarır, bu kez gruplar yer değiştirir.

Tura oyunu adı altında oynanan bir diğer çeşidinde ise; oyuncular daire şeklinde otururlar ve ebe olan oyuncu ortaya geçer. Ebe, bir eline yüzük diğer eline turayı alarak elindeki yüzüğü oyuncunun eline veya koynuna bırakır. Diğer oyunculardan birisine turayla vurarak “yüzük kimde” diye sorar. Sırtına turayla vurulan oyuncu, yüzüğü bulursa kendisi ebe olur.

Araştırma sonucunda Malatya’da Tura oyununun vurma tura, yuvarlak tura, tura oyunu adı altında üç farklı türüne rastlanılmıştır. Kültürel değişiminin etkisiyle vurma tura oyunun günümüzde gösteri amaçlı bazı bölgelerde oynandığı ve diğer çeşitlerinin ise oynanmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Oyun, Malatya, Tura

TÜKENMİŞLİĞİN ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI

İsmail BAKAN

Prof. Dr. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@gmail.com

Mehtap KOÇDEMİR

Dr. Öğrencisi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtap.kocdemir.63@gmail.com

Ahmet Zahid BAKAN

Yüksek Lisans Öğrencisi İnönü Üniversitesi, ahmetzahidbakan@hotmail.com

ÖZET

Hayat koşullarının değiştiği ve stresin giderek arttığı günümüzde bireylerin çalışma yaşamlarında karşılaştıkları zorluklar gün geçtikçe çoğalmaktadır. Tükenmişlik, örgütsel sessizlik gibi kavramların yaşamımızda önemleri artmakta ve bireylerin performansı bu durumlardan etkilenmektedir. Tükenmişlik sendromu ansızın meydana gelen bir durum değildir, aksine yavaş ve gizlice ilerleyen bir belirtiler topluluğudur. Tükenmişlik belirtilerinin görmezden gelinmesi de onun ilerleyip gelişmesine ve baş edilemeyecek bir duruma ulaşmasına sebebiyet vermektedir. Dolayısıyla tükenmenin sinsi sürecinin belirtilerinin iyi bilinmesi ve doğru zamanda tanı konulması gerekli tedbirlerin alınması açısından önem taşımaktadır. Tükenmişlik, çalışan bireylerin yaptıkları işlerin amacından sapması ve buna dayalı yaptıkları işlerin kalitesinde ve motivasyonlarında bir düşüş yaşanmasına yol açar. Dolayısıyla, tükenmişlik fiziksel ve psikolojik boyutları olan bir kavram olarak tanımlanabilir. Bu kavram genellikle insanlara hizmet sunan iş sektörlerindeki çalışan bireylerde görülmektedir. Tükenmişlik yaşayan birey aşırı stres altında olması nedeniyle, yaptığı işten uzaklaşmak ister, işlerini geciktirir ve durduk yere kızabilir. Örgütsel sessizlikte ise birey belirli bir bilgiye sahiptir ancak farklı sebeplerden dolayı bilinçli olarak konuşmamayı tercih etmektedir. Morrison ve Milliken (2000) örgütsel sessizliği, çalışanların potansiyel örgütsel problemlerle ilişkin düşünce ve endişelerini aldıkları ortak bir fenomen olarak tanımlamıştır. Sistemik bir sessizlik kültürüne sahip bir örgütte, çalışanların düşünce ve görüşlerini ifade etmediklerini ve olumsuz tepki korkusuyla ve düşüncelerinin değerinin olmadığı inancından dolayı gerçeği konuşmadıklarını ileri sürmüşlerdir. Bu açıdan bakıldığında tükenmiş bireylerin örgütsel sessizlik yaşadıkları ve performanslarının olumsuz şekilde etkilendiği düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada; tükenmişliğin örgütsel sessizliği, örgütsel sessizliğin de işgören performansını etkilediği modelinin test edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla yapılan çalışmada anketler Kahramanmaraş'ta uygulanmış olup veriler SPSS analizlerine tabi tutularak sonuçlar elde edilmiştir. Çalışmada tükenmişliğin örgütsel sessizliği arttırdığı ve bunun da neticede performansı düşürdüğü bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Örgütsel Sessizlik, Performans.

TÜRKİYE COĞRAFYASINDA SURİYELİ OLMAK (Mekânsal Etkileşimin İrdelenmesi)

Haldun İLKDOĞAN

Dr. Öğr. Üyesi, Bozok Üniversitesi, haldunilkdogan@gmail.com

ÖZET

İnsanın içinde bulunduğu coğrafya bir bağlam oluşturur. Bu bağlam, insanın yaşam biçimini, dolayısıyla da kimliğini belirleyerek bir temsil mekân oluşturur. Aidiyet duyumsamasını güçlendiren bu yapı, insanın o coğrafyanın vatandaşı olarak, bir sosyal çevre içerisinde yaşamını sürdürmesini sağlamaktadır. İnsanın sosyal bir varlık olmasının gereği olarak bu durum insanın güvende hissetmesini sağlamaktadır. Aşına olunan coğrafyadan çıkıp farklı dinamiklere sahip farklı bir coğrafyada yaşam kurmak kişinin zihninde algıladığı mekânsal varoluş dolayısıyla zorlayıcı olmaktadır. Düşünceleri, hareketleri, toplumsal kimliği geldiği coğrafyanın özelliklerinin bir yansımasıdır. Bu durum ise gidilen coğrafyada çelişkiler üzerinden yeni bir mekânın üretilmesine neden olmaktadır.

Çalışmanın amacı, göçmenlerin farklı bir coğrafyanın, mekânsal bağlamına karşı durumlarını, Suriye’deki savaşıyla birlikte Türkiye’ye göç eden göçmenler üzerinden irdelenmesidir. Çalışmanın teorik altyapısı “Temsil Mekân” kavramı üzerinden şekillenmektedir. Mekânsal etkileşim kapsamını ise 2018 yılında Suriyelilerle ilgili çıkan haberlerin incelenmesi oluşturmaktadır. Bu haberler üzerinden Suriyelilerin özellikle Türkiye’deki yaşam karşısındaki çelişkilerinin mekânsal etkileri üzerinde durulmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın birinci kısmında “Temsil Mekân” kavramı ve insan-mekân arasındaki etkileşimden bahsedilmektedir. İkinci kısmında ise Suriye göçmenleriyle ilgili haberler üzerinden Suriyelilerin gündelik hayatta yaşadıkları çelişkiler irdelenmektedir.

Özetle, bir yerin bağlamında kimliklenmiş birey, başka bir coğrafyanın bağlamında alışkın olduğu kimliğin mekânsal görüntülerini üreterek kendine bir yaşam oluşturmaya çalışır. Bu farkındalıkla yapılan bir müdahaleden ziyade yaşamsal ihtiyaçların alışık olunan mekânsal oluşumlar üzerinden giderilmesi gereksinimidir. Ancak bu süreç, içinde bulunduğu coğrafyanın mekânsal ve toplumsal yapısının direnciyle karşılaşacaktır. Karşılaşılan direnç ise gidilen coğrafyadaki insanların, farklı kültürden göç eden insanların yaşam dinamiklerine zamanla aşına olmalarıyla seyrelecektir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mekân, Temsil Mekân, Kent, Bağlam.

**TÜRKİYE’DE E-DEVLET UYGULAMALARI: KAMU KURUMLARINDA
ELEKTRONİK İŞLEYİŞ VE HİZMET**

Mehmet Seyda OZAN
Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, mseydaoan@gmail.com

S. Mustafa ÖNEN
Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, mustafa.onen@inonu.edu.tr

ÖZET

İçinde bulunduğumuz yüzyıl hızlı bir şekilde değişmekte, elektronik ortam ise başat bir unsur olarak gerek devletler arası rekabette gerekse ulusal hizmet temininde önemli bir aktör konumu üstlenmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin toplumsal yapıları ve yaşam tarzlarını ciddi oranda etkilemesi; kamu kurumlarının hizmet ve işleyiş anlayışlarını da değiştirmektedir. Bu gelişmeler ile birlikte kamu kurumlarının geleneksel kalıplardan sıyrılarak Yeni Kamu Yönetimi anlayışının bir uzantısı olan e-devleti benimsemesi kaçınılmaz hale gelmiştir. E-Devlet; devlet hizmetlerinin ve işleyişinin elektronik ortamda hızlı, güvenilir ve kesintisiz olarak gerçekleştiği web tabanlı bir sistemdir. Bilişim teknolojilerinin stratejik yönetimine dayanan e-devlet, bilgi toplumuna ve kurumlara elektronik ortamda veri sağlanması temeline verimliliği hedeflemektedir. Bilişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ve günlük hayatı belirgin şekilde etkilemesi gerçeğinden hareketle; gelişmiş ülkelerdeki e-devlet uygulamalarına paralel olarak Türkiye’de de e-devlet uygulamaları yaygın hale gelmiştir. Türkiye’de çok sayıdaki kamu kurumu, bilgi işlem departmanları sayesinde bilgiyi işlemekte, depolamakta ve topluma sunmaktadır. Bu kapsamda elektronik ortam, devlet-kurum ya da devlet-birey arasındaki etkileşimi dolaysız hale getirerek zamandan ve mekandan tasarruf sağlamaktadır. Öte yandan e-devlet uygulamalarının başarılı ve kesintisiz bir şekilde işleyişi kolay olmadığı gibi yüksek maliyetli teknik altyapı gerektirmektedir. Buna karşın gerekli altyapı sağlansa dahi bazı problemler ortaya çıkabilmektedir. Bunlar; teknolojik gelişmelere ayak uyduramama, yeni yapıya karşı direnç, hedeflerin belirsizliği, bilgisayar okuryazarlığı oranının düşük olması ve idarecilerin isteksizliği olarak ifade edilebilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, teknolojinin artan değerini ortaya koyarak e-devlet olgusunun açıklanması, ilgili süreçlerdeki problemlerin tespit edilmesi ve sistemin daha işlevsel şekilde sürdürülebilmesi adına çözüm önerilerinin sunulmasıdır. Çalışmada önce e-devlet kavramı kuramsal açıdan irdelenmiş; sonra mevcut problemler ortaya konularak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: E-Devlet, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yeni Kamu Yönetimi

**E-GOVERNMENT APPLICATIONS IN TURKEY: ELECTRONIC OPERATION
AND SERVICE IN PUBLIC INSTITUTIONS****Abstract**

The current century is undergoing a rapid change, and the electronic environment predominantly makes its presence felt as an important actor in both interstate competition and national service provision. Information and communication technologies have a significant impact on social structures and lifestyles; it also changes the understanding of service and functioning of public institutions. With these conditions, it has become an inevitable necessity for public institutions to abandon traditional patterns and adopt e-government, which is a product of New Public Management understanding. E-Government; is a web-based system in which government services and operations are carried out quickly, reliably and

uninterruptedly in electronic environment. The e-government, which is based on the strategic management of information technologies, aims at productivity based on providing data to the information society and institutions in an electronic environment. Based on the fact that information technologies affect the rapid development and daily life significantly; in parallel with the e-government applications in other developed countries, it has become widespread in Turkey e-government applications. Many public institutions in Turkey, thanks to information technology departments to process information, to store and offers to the community. In this context, the electronic environment, the state-institution or state-individual by making the interaction between the time and space provides savings. On the other hand, successful and uninterrupted operation of e-government applications is not easy and requires high cost technical infrastructure. However, even if the necessary infrastructure is provided, some problems may arise. These; Inability to keep up with the technological developments, resistance to the new structure, ambiguity of targets, low computer literacy ratio and the unwillingness of administrators can be expressed. In this context, the aim of the study is to reveal the increasing value of technology, to explain the phenomenon of e-government, to identify the problems in the related processes and to offer solutions in order to maintain the system in a more functional way. In the study, the concept of e-government was examined in the theoretical perspective; Then, various problems were made by presenting the existing problems.

Keywords: E-Government, Information and Communication Technologies, New Public Management

UZAKTAN EĞİTİM BAĞLAMINDA HARMANLANMIŞ ÖĞRENME

Mustafa AKSOĞAN

Öğr. Grv., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr**ÖZET**

Günümüzde insanlık teknolojik gelişimlere bağlı olarak önemli toplumsal değişimler yaşamaktadır. Özellikle internet ve bilişim teknolojilerindeki hızlı değişim ticaret, hizmet, eğlence, üretim sektörlerini etkilediği gibi, öğrenme ve öğretme faaliyetlerinde de önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Günümüzde teknolojinin geldiği nokta eğitimin, öğrenci ve öğretmenlerin fiziksel olarak farklı ortamlarında bulunmalarına rağmen eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmelerine olanak sağlamaktadır. Uzaktan eğitim adı verilen bu uygulamalar sayesinde çeşitli sebeplerden ötürü örgün eğitime katılamayan kişilere eğitim alma imkanı sağlanmış, eğitim etkinlikleri daha fazla kişiye ulaştırılmış, eğitim kişiselleştirilerek herkesin kendi hızına göre öğrenmesi sağlanmış ve eğitim giderleri kısmen de olsa azaltılmıştır. Uzaktan eğitimin bu avantajlarının yanında öğrencilerde sosyalliği olumsuz yönde etkilemesi, laboratuvar ve atölye gibi özel uygulamalar gerektiren alanlarda çalışmanın sınırlılığı, teknolojik donanım ihtiyacı duyulması ve bireysel çalışma becerisi gelişmeyen öğrencilerde etkili olmaması gibi dezavantajları bulunmaktadır.

Günümüzde uzaktan eğitimin ve yüzyüze eğitimin olumlu yönlerini birleştiren ve olumsuz yönlerini en aza indiren öğrenme sistemleri geliştirilmiştir. Bu sistemlerde farklı eğitim teknolojileri ile geleneksel yüz yüze eğitim bir danışman eşliğinde birleştirilmektedir. Harmanlanmış öğrenme adı verilen bu sistemlerde ders içeriği hem yüzyüze sınıf ortamında hem de çevrimiçi web ortamlarında verilebilmekte, öğretim faaliyetleri gerçek ve sanal sınıflarda gerçekleştirilerek öğrenci ve öğretmenler ile öğrenciler hem yüz yüze hem de çevrimiçi etkileşime girebilmektedirler. Eğitim ne kadar süresinin yüz yüze, ne kadar süresinin çevrimiçi olacağı öğrenilecek ders içeriğine göre değişiklik göstermektedir. Bazı harmanlanmış uygulamalarında yüz yüze eğitim süresi çevrimiçi eğitim süresinden fazla olabilirken bazı uygulamalarda çevrimiçi eğitim süresi yüz yüze eğitim süresinden daha uzun olabilmektedir.

Bu çalışmada harmanlanmış öğrenme hakkında detaylı bilgiler verilecek, harmanlanmış öğrenme ortamları, güncel uygulamaları ülkemizden ve dünyadan örneklerle açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Harmanlanmış Öğrenme, Uzaktan Öğrenme, Web Tabanlı Öğrenme

UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dilek KIRNIK

Dr, MEB, dlkkrnk@gmail.com

Yahya ALTUNKAYNAK

MEB, yahya5870@hotmail.com**ÖZET**

21. yy'da dijitalleşen dünyada eğitim, kaynak (öğretici, ppt sunumları, metin, video, ses vb.) ile öğrencileri mesafe, zaman, öğrenme yolları vb. açılardan tek düzeliğe zorlamadan öğretmenlere ve öğrencilere özgürlük tanıyan bir sistem halini almıştır. Teknolojik gelişmeler ışığında internet ve bilişim ağlarıyla kurulan iletişim araçları sayesinde öğrenciler sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak anlatıcının materyal paylaşımı yaptığı ve üzerinde açıklamalarda bulunduğu bir sistemde öğrenme – öğretme süreçlerine dâhil olmaktadır. Ayrıca öğrenciler, öğrenme içeriklerini bu sistem üzerinde kendine uygun bir zamanda tekrar izleyebilmektedirler. Öğrenci ve öğretmenlerin kendi şartlarına uygun olarak çeşitli iletişim araçlarıyla istedikleri eğitim-öğretim faaliyetlerine dâhil olmaları uzaktan eğitim uygulamaları ile mümkündür. Öğrencilere bilgiye hızlı ve kolay erişim imkânı sağlayan, bireysel farklılıklara özgü öğrenme yolları konusunda öğrencilere özgürlük alanı tanıyan, maliyet ve ulaşım sorunu yaşatmayan uzaktan eğitim fırsatı şu an en yaygın olarak Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamalarında görülmektedir. Uzaktan eğitim faaliyetleri MEB tarafından öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sağlamak amacıyla da yapılmaktadır. Bu çalışmanın amacı MEB'de görev yapan farklı branştan öğretmenlerin uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu çalışma uzaktan eğitim uygulamalarının öğretmenler açısından etkililiğini belirlemek, eğitim faaliyetlerine yönelik gelişim alanlarının tespit edilerek önlem sağlama açısından önemlidir. Çalışmada verilerin yüzeysel anlamları yerine derinlemesine incelenmesi için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Malatya'da görev yapan farklı branşta çalışan 10 öğretmendir. Çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve veriler bu form yardımıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel veri analiz türü olan betimsel analiz ile verilerin içerdiği mesajların sistematik bir şekilde incelenmesine dayanan içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda eğitimcilerin mesleki gelişimlerini sağlamak için uzaktan eğitim uygulamalarına dahil oldukları, aldıkları bilgileri eğitim öğretim süreçlerine yansıtacakları ve uzaktan eğitim uygulamalarında teknik sorunlar yaşadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, öğretmen görüşleri, dijital öğrenme imkânı

OSMANLI KUŞATMA SAVAŞI TERMINOLOJİSİNE GİRİŞ

Veysel GÖGER

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi, veyselgoger@yahoo.com

ÖZET

Osmanlı askerî tarihi incelendiğinde, meydan muharebelerinden ziyade kuşatma savaşlarına rastlanmaktadır. Örneğin, Osmanlı tarihinde XVI. yüzyıl, beş büyük meydan muharebesi (1514 Çaldıran, 1516 Mercidabık, 1517 Ridaniye, 1526 Mohaç, 1596 Haçova) ve bazı küçük muharebeler dışında neredeyse bütünüyle muhasara savaşlarına sahne olmuştur. Osmanlı tarihinde bu kadar fazla yer tutan kuşatma savaşları üzerine çalışma yapan araştırmacılar, bazen terminolojik açıdan zorlanmaktadır. Bu yüzden Osmanlı kaynaklarında kale muhasaraları anlatılırken geçen kuşatma terimlerinin olabildiğince açık şekilde tanımlanması ve varsa tarihsel süreç içinde geçirdikleri anlam farklılıklarının ortaya konulması gerekmektedir. Zikredilen düşünceden hareketle yola çıkan bu bildiride, Osmanlı kuşatma savaşları sırasında kaynaklarda yer alan bazı terimler açıklanmaya çalışılacaktır. Vire vermek, metris, eğirtmek, sıçan yolu, kubur, domuz damı, şaranpo ilk akla gelen terimler arasındadır.

Osmanlı tarihinde bir kale eğer teslim olduysa, bu durum literatürde “eman” ve “vire” ile ifade edilmiştir. Bu şekilde bir kalenin teslim olmasının ayrı terimlerle anılması, eman ve virenin farklı anlamlar içerdiği algısını oluşturabilmektedir. Benzer bir durum domuz damı için de geçerlidir. Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda, domuz damının üç farklı anlama gelecek şekilde açıklandığı görülmektedir. Graf Marsilli, bir kuşatmada askerlerin metrisleri hendeğe kadar getirdikten sonra kale hendeği içinden surlara kadar bir hendek kazılıp, bu hendeğin içinde çalışan askerleri müdafilerin ateşinden korumak amacıyla, üzerini kapamak için ağaç direkleri, toprak vs. ile yapılan muhafaza örtüsüne veya bu üstü örtülü yola domuz damı demektedir. Mehmet Zeki Pakalın, “Ağır topların bir yere oturdukları vakitlerde altlarına yapılan rıhtım ve dolmalara verilen ad” olarak ifade eder. Rhoads Murphey ise, top tabyalarına “tepesindeki topçuları korumak üzere, yabani domuzun sırtındaki dik kılları andırdığı için domuz damı adı verilen kalkanlar yerleştirilmekteydi” demektedir. Sadece bu örnek bile alanda mevcut olan terminolojik sorunu gözler önüne sermektedir. Bu çalışma, zikredilen kuşatma terimlerinin olabildiğince açığa kavuşturulmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Kuşatma Savaşı, Terim, Vire, Domuz Damı.

**YANIT YÜZEY YÖNTEMİ İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN ÇEKME
DAYANIMLARININ OPTİMİZASYONU****OPTIMIZATION OF THE TENSILE STRENGTH OF MORTARS WITH STEEL SCALE
BY RESPONSE SURFACE METHOD**

Erdoğan ARICI

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, earici1@firat.edu.tr

Oğuzhan KELEŞTEMUR

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, okelestemur@firat.edu.tr**ÖZET**

Bu çalışmada, yanıt yüzey yöntemi (YYY) kullanılarak çelik tufal içeren harç numunelerinin çekme dayanımı optimize edildi. Deney serileri yanıt yüzey yöntemi ile oluşturulan 25 diziye göre hazırlandı. Bu amaçla, ince agrega ile hacimce yer değiştirecek şekilde farklı oranlarda (% 0.5, % 10, % 15 ve % 20) çelik tufali içeren harç numuneleri hazırlandı. Harç numuneleri üretilirken 0.50, 0.55 ve 0.60 olmak üzere üç farklı s/ç oranı ve 400, 450 ve 500 kg/m³ olmak üzere üç farklı çimento dozajı kullanıldı. Üretilen numuneler üzerinde çekme dayanımı deneyi yapıldı. Elde edilen veriler YYY ile analiz edildi ve kuadratik bir model oluşturuldu. Kuadratik modelin sonuçları deneysel sonuçlarla karşılaştırıldığında, korelasyonun % 90'ın üzerinde olduğu gözlemlendi. Ayrıca, genetik algoritma kullanılarak optimum parametre değerleri belirlendi. Doğrulama deneyi yapılarak optimizasyon sunucusuyla kıyaslandı ve aralarında iyi bir korelasyon olduğu görüldü. Yapılan çalışma neticesinde yanıt yüzey yöntemi ve genetik algoritmanın birlikte kullanımı neticesinde daha az deneysel veri ile hem matematiksel model hem de optimizasyonun yapılabileceği görüldü.

Anahtar Kelimeler: Yanıt yüzey yöntemi, Genetik Algoritma, Tufal, Harç, Çekme dayanımı.

Abstract

In this study, flexural strength of mortar specimens containing steel scale was optimized by using response surface method (RSM). Experimental series were prepared according to 25 array based on RSM. For this purpose, mortar specimens containing different proportions (0.5%, 10%, 15% and 20% by volume) of steel scale were prepared by replacing with fine aggregate. For the preparation of the samples, three different w/c ratio (0.50, 0.55 and 0.60) and three different cement dosage (400, 450 and 500 kg/m³) were used. Tensile strength test was performed on the mortar specimens produced. The obtained data were analyzed with RSM and quadratic model was created. When the results of the quadratic model were compared with the experimental results, it was observed that the correlation was over 90%. Furthermore, the optimum parameter values were determined by using genetic algorithm. Confirmation test results were compared with the optimization result and good fit was observed between them. As a result of this study, it was observed that both mathematical model and optimization could be performed with less experimental data as a result of combination of RSM and genetic algorithm.

Keywords: Response surface method, Genetic algorithm, Steel scale, Mortar, Tensile strength.

HEMŞİRELERİN HEMŞİRE YARDIMCILARININ GÖREV VE YETKİLERİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARI: MALATYA ÖRNEĞİ

Yasin ÇETİN

Uzm. Hemşire, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, yasin.cetin@inonu.edu.tr

Emriye Hilal YAYAN

Dr. Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, ehayan@gmail.com

ÖZET

Dünya genelinde sağlık hizmetlerinin sunumunda ve bu hizmetlere erişimin sağlanmasında ciddi farklılıkların olması, temel gereksinim olan sağlık bakım ihtiyaçların karşılanmasını olumsuz etkilemektedir. Temel sağlık hizmetlerinin başarısını artırabilmek için, bakım standartlarının arttırılmasına bununla birlikte bakımda görev alan hemşire ve diğer yardımcı personellerin eğitim kalitesinin yükseltilmesine gereksinim vardır. Sağlığın temelini sağlık bakımı oluşturduğu gibi sağlık bakımının temelini de hemşireler oluşturur. Ancak hemşire iş gücü planlamasında hem sağlık politikaları yöneticileri hem de sağlık kurumları ekonomik ve sayısal sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu bağlamda en son yapılan sağlık personeli planlamasına yönelik oluşturulan “Hemşire Yardımcısı” iş gücü hakkında hemşirelerin hemşire yardımcılarının görev-yetkileri hakkında farkındalıklarını belirlemek ve çıkan sonuçlara yönelik önerilerde bulunmak amaçlanmıştır. Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, Malatya ilinde, İnönü Üniversitesi bünyesindeki Turgut Özal Tıp Merkezi'nde yürütüldü. Veriler, Malatya il merkezindeki devlet ve özel hastanelerde çalışan toplam 824 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem seçimi yapılmamış, anketi cevaplamaya gönüllü olanlar araştırma kapsamına alınmıştır. Veriler, demografik özelliklerle ilgili beş soru, hemşire yardımcılığı hakkında görev-yetkilerini bilme durumunu ve bu meslek hakkında görüşlerini içeren çoktan seçmeli ve açık uçlu 6 sorudan oluşan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzdelik hesaplama kullanılmıştır.

Çalışmada hemşirelerin hemşire yardımcılığı meslek grubu hakkında görüşleri incelendiğinde, hemşire yardımcılığı görev tanımı hakkında %59,35'i hemşire yardımcılarının görev tanımlarını bilmedikleri, hemşire yardımcısı uygulamasını nasıl buldukları irdelendiğinde %40,8'sinin hemşire yardımcılığı uygulamasını kötü bulduğu tespit edilmiştir. Çalışmada hemşirelere hemşire yardımcılarıyla stajda denk geldiklerinde hangi uygulamaları yaptıkları sorgulandığında %58,13'ünün hemşire yardımcılarını vital almada görevlendirdikleri saptanmıştır. Bununla birlikte hemşirelere hemşire yardımcılarıyla çalışma istekleri sorgulandığında ise %58,4'ünün hemşire yardımcılarıyla beraber çalışmak istemedikleri ve %92,2'sinin hemşire yardımcılarının çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorunlar yaşayacakları düşüncesinde oldukları saptanmıştır.

Hemşirelerin çoğunluğunun hemşire yardımcılığının görev-yetki sorumluluğunu bilmemesine rağmen hemşire yardımcılığı programına olumsuz baktıkları, istihdamlarının başlamasıyla birlikte yasal sorunlar ortaya çıkabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşireler; hemşire yardımcılığı; hastane; hemşire insan gücü

**TURGUT ÖZAL TIP MERKEZİ'NDE KULLANILAN TEK VE ÇOK KULLANIMLIK
CERRAHİ ÖRTÜ MALİYETLERİNİN MALİYET-FAYDA ANALİZE TESPİTİ**

Yasin ÇETİN

Uzm. Hemşire, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, yasin.cetin@inonu.edu.tr

ÖZET

Dünyada sağlık kurallarına uygunluk konusuna verilen öneme paralel olarak medikal tekstillerin bir kolunu oluşturan cerrahi örtülere verilen önem de artmıştır. Cerrahi örtüler, sağlık profesyonelleri tarafından hastayı ve sağlık hizmeti sunucularını korumak ve enfeksiyon riskini elimine etmek amacıyla kullanılmaktadırlar. Cerrahi örtüler tek kullanımlık (disposable) ve çok kullanımlık (reusable) olarak dokusuz yüzey ve dokuma kumaşlar kullanılarak üretilmektedirler. Maliyet-fayda analizi; sunulan sağlık yatırım projelerinin maliyetlerini ve yararlarını maddi olarak ölçen bir finansal değerlendirme yöntemi olup, sunulan hizmet maliyetinin fayda sağlayacak değerde olup olmadığını kullanıcıya gösterir. Bu doğrultuda araştırmamızda, tek kullanımlık ve çok kullanımlık cerrahi örtü setlerinin birim maliyetlerinin maliyet-fayda analizi yöntemiyle hesaplanması ve hastane bütçesine olan yüklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, Malatya ilinde, İnönü Üniversitesi bünyesindeki Turgut Özal Tıp Merkezi'nde yürütüldü. Veriler "veri takip formu" kayıtlarından toplandı. Tek ve çok kullanımlık cerrahi örtülerin maliyet giderleri tek kullanımlık örtüler için; satın alınma, transportu, tıbbi atık maliyeti, çok kullanımlık cerrahi örtüler için; satın alınma, dikim, sterilizasyon, yıkama, personel giderleri, cihaz alımı ve bakım ile ilgili yapılan tüm masraflar ayrıntılı olarak incelendi. Araştırmanın yapılabilmesi için İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan yazılı izin alındı. Araştırma verileri, sayı, yüzde, ortalama, standart sapma şeklinde ifade edildi. Analiz sonucunda, çok kullanımlık cerrahi örtülerin maliyetinin tek kullanımlık örtüden daha ucuz olduğu ve çok kullanımlık cerrahi örtüler kullanıldığı takdirde yıllık toplam maliyette % 33,74 oranında bir tasarruf sağlanabileceği bulunmuştur. Sonuç olarak elde edilen bulgulara göre; yapısal, çevresel ve finansal kaynakların verimliliği göz önünde bulundurulduğunda çok kullanımlık cerrahi örtü setlerinin kullanılmasıyla hastane bütçesine katkı sağlanabileceği, çevresel atık miktarının azaltılabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte sağlık kurumlarında çok kullanımlık örtülerin kullanımı tercih edildiği takdirde kullanım sayısı, yıkanma ve kurutma işlemlerinin kaç kez yapıldığı ve yıpranma süreci kontrol edilerek kayıt altına alınması, bu kayıtlar doğrultusunda miadını tamamlayan örtülerin bertarafının sağlanarak hasta güvenliğinin sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çok Kullanımlık Örtüler, Tek Kullanımlık Örtüler, Maliyet, Hastane

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN WEB 2.0 ARAÇLARININ EĞİTİM
ORTAMLARINDA KULLANILMASI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ**

İmam Bakır ARABACI

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, arabacibaki@gmail.com

Ceyda AKILLI

Ar-Ge Birimi, Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, ceyda_akilli@hotmail.com

ÖZET

Günümüzde teknolojinin hayatımızın ayrılmaz bir parçası olması eğitim dünyasını da büyük oranda etkilemiş olup öğretim süreçlerinde köklü değişikliklere yol açmıştır. Dünya genelinde kalite ve verimlilik standartları çerçevesinde çağdaş bir eğitim- öğretim süreci oluşturabilmek adına eğitimde teknolojinin kullanımını destekleyen yeni uygulamalar geliştirilmektedir. Eğitim ortamlarında teknolojiden maksimum düzeyde faydalanılmasına yardımcı olan Web 2.0 araçları ise bu uygulamalardan birisidir. 2005 yılında Avrupa'da, 2009 yılında ise ülkemizde eğitim alanında kullanılmaya başlanan Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyonunu artırdığı, akademik başarılarını yükselttiği kanıtlanmıştır. Web 2.0 araçlarının kullanımı sınıf ortamlarını zenginleştirerek, "günümüzün dijital yerlileri" olarak nitelendirilen öğrencilerin teknolojik okur yazarlık düzeylerini de olumlu anlamda etkilemektedir. Öğretmenlerin ise bu araçlar ile yeni materyaller üreterek mesleki gelişimleri hız kazanmakta, meslektaşlar arası işbirliği, iletişim ve koordinasyonu artmaktadır. Belirtilen araçlardan etkili bir şekilde yararlanılabilmesi için, öğretmenlerin konu ile ilgili olumlu tutum ve görüşlere sahip olması, sınıf ortamlarında bu araçlardan aktif bir şekilde yararlanması gerekmektedir. Araştırmanın amacı, Elazığ ilinde görev yapmakta olan İngilizce öğretmenlerinin, eğitim ortamlarında Web 2.0 araçlarının kullanımı ile ilgili görüşlerini ortaya çıkarabilmektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum analizi tekniğine dayanmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubunu Elazığ ilinde görev yapmakta olan 25 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçilmesinde maksimum çeşitlilik ilkesi göz önünde bulundurularak, farklı kademelerde görev yapan öğretmenler seçilmiş ve cinsiyet eşitliğinin sağlanması göz önünde bulundurulmuştur. Katılımcıların görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplar içerik analizine tabi tutularak kategoriler oluşturulmuş, frekans ve yüzdeler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim teknolojileri, Web 2.0 araçları, İngilizce

YEŞİLÇAM FİMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE JENERİK MÜZİĞİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER

Yağmur Eylül DÖNMEZ

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi / email:
yagmureyluldonmez@gmail.com

Ünal İMİK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Öğretim Üyesi /
email:unal.imik@inonu.edu.tr

ÖZET

1950-1980 yılları arası dönemde doğmuş ve Türk sinema tarihinde kendine önemli bir yer edinmiş olan “Yeşilçam” filmleri; konusu ve karakterleriyle dönemin etkilerini beyaz perdeye yansıtmasının yanı sıra dönem içerisinde popüler olmuş Türkçe Sözlü Hafif Batı Müziği'nin tanıtımında etkin bir rol oynamıştır. Dönemde popüler şarkıcılar, müzisyenler ve gruplar plak satışları, gazinoların haricinde Yeşilçam filmleri vasıtasıyla halka ulaşabilme imkanı bulmuştur. Bu imkanlardan biri ise ana tema ezgileri olarak kullanılan Popüler Müziklerin Jenerik müziği olarak da kullanılmasıdır.

Bu araştırma; Yeşilçam filmlerinde kullanılmış sözlü ve sözsüz formdaki Popüler Müzik ana tema eserlerinin jenerik kullanımlarını incelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada (betimsel) durum tespiti yapmaya yönelik bir yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde, 1968-1978 yılları arasında çekilerek gösterime girmiş ve içeriğinde Popüler Müzik barındıran mevcut Yeşilçam filmleri incelenmiştir. Belirlenen Yeşilçam filmleri anket yoluyla farklı yaşam düzeyindeki izleyicilerin beğenisine sunulmuş ve en çok beğeni alan 40 adet Yeşilçam filmi incelenmek üzere araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Belirlenen film müzikleri ses kayıtları ve video örnekleri incelenerek değerlendirme ölçeğine tabi tutulmuştur. Daha sonra elde edilen veriler istatistik programlar vasıtasıyla sayısal verilere ve görsel grafiklere dönüştürülmüştür.

Araştırma sürecinde elde edilen sonuçlardan bazıları sıralanacak olursa; Yeşilçam filmlerinde kullanılmış olan Popüler Müziklerin Dönenin Popüler Kültürünü ve karakteristik özelliklerini yansıtabildiği, Yeşilçam filmleri vasıtasıyla Dönemde popüler şarkıcıların, müzisyenlerin ve grupların tanıtımlarını yapabildikleri, Üç büyük şehir haricinde Anadolu şehirlerinde yaşayan dinleyicilerin de şarkıcıları gazino haricinde Yeşilçam filmleri ile izleyebilme imkanına kavuştuğu, Jenerik akışı sırasında ana tema ezgilerinin genellikle baştan sona kullanılmasının (3 dk. ve üzeri kullanılması) izleyicilerin zihninde popüler ezginin kalıcılığının artmasına; bu eserlerin filmin içeriğine yönelik farklı anlamlar oluşturabilmesini sağladığı, aklımıza gelen sonuçlardan bir kaçısı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Film Müziği, Yeşilçam, Popüler Müzik, Jenerik Müziği.

YEŞİLÇAM FİMLERİNDE POPÜLER MÜZİK VE SENARYO İLİŞKİSİ ÜZERİNE TESPİTLER

Yağmur Eylül DÖNMEZ

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi / email:
yagmureyluldonmez@gmail.com

Ünal İMİK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Öğretim Üyesi /
email:unal.imik@inonu.edu.tr

ÖZET

Türkiye'de 1960'lı ve 1970'li yıllarda Aranjman müzik veya bir diğer adıyla Türkçe Sözlü Hafif Batı Müziği olarak anılan Popüler Müzik, dönemde meşhur olan şarkıcıların, müzisyenlerin ve grupların gazino sahneleri ve plak satışlarının yanı sıra tüm Anadolu kentlerine ulaşabilmeleri için Yeşilçam Filmlerinden istifade etmişlerdir. Pek çok Yeşilçam filmlerinde Popüler Müzik ile etkileşimli senaryolar yazılmış ve bir çok filmde ise dönem içerisindeki popüler şarkıcılar başrol oyuncusu olarak yer almıştır.

Bu araştırma; Yeşilçam filmlerinde kullanılmış sözlü ve sözsüz formdaki Popüler Müzik ana tema eserleri ve film senaryosu ilişkisine irdelemektedir. Araştırmada (betimsel) durum tespiti yapmaya yönelik bir yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde, 1968-1978 yılları arasında çekilerek gösterime girmiş ve içeriğinde Popüler Müzik barındıran mevcut Yeşilçam filmleri incelenmiştir. Belirlenen Yeşilçam filmleri anket yoluyla farklı yaşam düzeyindeki izleyicilerin beğenisine sunulmuş ve en çok beğeni alan 50 adet Yeşilçam filmi incelenmek üzere araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Belirlenen film müzikleri, ses kayıtları, video örnekleri ve film konuları incelenerek değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Daha sonra elde edilen veriler istatistik programlar vasıtasıyla sayısal verilere ve görsel grafiklere dönüştürülmüştür.

Araştırma sürecinde elde edilen sonuçlardan bazıları sıralanacak olursa; Yeşilçam filmlerinde kullanılmış olan Popüler Müziklerin Dönemin Popüler Kültürünü ve karakteristik özelliklerini yansıtabildiği, Yeşilçam filmleri vasıtasıyla Dönemde popüler şarkıcıların, müzisyenlerin ve grupların tanıtımlarını yapabildikleri, Büyük şehirler haricinde Anadolu şehirlerinde yaşayan dinleyicilerin de şarkıcıları gazino dışında Yeşilçam filmleri ile izleyebilme imkanına kavuştuğu, Bu yolla plak satışlarının artmış olduğu, Ekonomik koşullar sebebi ile Türk Sanat Müziği içerikli Yeşilçam filmleri "Şarkılı Filmler" olarak adlandırılırken, Popüler müzik etkisi ile senaryolaştırılan Yeşilçam filmlerinin ise "Filmlili Şarkılar" olarak adlandırılabilceği aklımıza gelen sonuçlardan bir kaçısı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Film Müziği, Yeşilçam, Popüler Müzik, Senaryo Müziği, Filmlili Şarkılar.

ZİHİNSEL ENGELLİLİK, EGZERSİZ, FİZİKSEL AKTİVİTE, HAREKETLİLİK, OYUN VE SPORLA İLGİLİ LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN ANABİLİM DALLARINA GÖRE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Nurettin KONAR*

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi nurettinkonar@gmail.com

Mehmet Emek KOCA*

Araştırmacı, İnönü Üniversitesi mehmet.koca@gmail.com

ÖZET

Çalışmamız Zihinsel Engellilik, Egzersiz, Fiziksel Aktivite, Hareketlilik, Oyun ve Sporla İlgili Lisansüstü Çalışmaların Anabilim Dallarına göre çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez merkezi tarafından “**Zihinsel Engellilik, Egzersiz, Fiziksel Aktivite, Hareketlilik, Oyun ve Spor**” başlığı altında sınıflandırılan lisansüstü tezler çalışmamızın evrenini oluşturmuştur. Araştırmamız nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi yöntemiyle yapılmıştır. Çalışmanın istatistikî analizi, Excel paket programı kullanılarak frekans ve yüzde olarak yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal tez merkezi kataloğunda “**Zihinsel Engellilik, Egzersiz, Fiziksel Aktivite, Hareketlilik, Oyun ve Spor**” başlığı altında, 1995- Ekim 2018 yılları arasında 53 (%73.5) Yüksek lisans, 18 (%25) Doktora, 1 (%1.4) Tıpta uzmanlık olmak üzere 72 tez incelenmiştir.

Zihinsel Engellilik, Egzersiz, Fiziksel Aktivite, Hareketlilik, Oyun ve Sporla ilgili lisansüstü tezlerin 41’i kadın, 31’i erkek araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Tezlerin %45.8 (n=33)’ini Doktor Öğretim Üyesi hocaların danışmanlığında yapıldığı, yapılan lisansüstü çalışmaların %66.7(n=48)’si Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yapıldığı, yapılan tezlerin %47.2(n=34)’sini 81-130 sayfa tezlerden oluştuğu, tezlerin %72.1(n=52)’ini beden eğitimi ve spor anabilim dalında yapıldığı, beden eğitimi ve spor anabilim dalındayapılan tezlerin %11.1(n=8)’iniSakarya Üniversitesinde yapılan tezlerin oluştuğu, %29.2(n=21)’sifiziksel aktivite ve egzersiz konusunda yapılan tezlerden oluştuğu tespit edilmiş. Ayrıca yapılan tezlerin %55.6(n=40)’sında2 ve daha fazla yöntem(nicel-nitel) kullanıldığı, tezlerin %70.9(n=51)’unu 1-50 arası kişiye uygulandığı ve son olarak yapılan tezlerde en büyük 45, en küçük 3 yaş grubu kişilere uygulandığı araştırmalarımız sonucu tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Engellilik, Fiziksel Aktivite, Hareketlilik, Oyun, Spor, Lisansüstü Tez, Tez

Abstract

The aim of this study is to examine the post graduate studies related to mentally handicapped, exercise, physicalactivity, mobility, gameandsports in terms of various variables according to the departments.

Our study was carried out with the document analysis method, one of the qualitative research methods. The statistical analysis of the study was performed for frequencies and percentages using the Excel package software. Within the scope of this study, a total of 54 theses, of which 53 (%73.5) were at Masters level, 18 (%25) were at doctoral level and 1 (%1.4) specialty in medicine, written between the years 1995-2018 and accessible online under the heading of the to **mentally handicapped, exercise, physical activity, mobility, gameandsports** in the catalogue of the Higher Education Board's National Thesis Centre, were examined.

The postgraduate theses of related to **mentally handicapped, exercise, physical activity, mobility, game and sports** was prepared by 41 females researcher and 31 males researcher. It was determined that %45.8 (n=33) of the theses were written under the supervision of Doctor Instructors, %66.7 (n=48) of theses were done in graduate school of health sciences, %47.2 (n=34) of theses were between 81-130 pages in length, %72.1(n=52) of the theses were conducted in the department of physical education and sports, %11.1(n=11) of the theses are composed of theses made at Sakarya University, %29.2 (n=21) was determined to consist of theses on the theme of physical activity and exercise. In addition, %55.6 (n=40) of the theses were used in the two and more method, %70.9(n=51) of the theses were applied to 1-50 students and finally, in our thesis, it was determined that the highest 45, the smallest 3 age group work with.

Keywords: Mentally Handicapped, Exercise, Physical Activity, Mobility, Game, Sports, Postgraduate Theses, Theses

DERİN ÖĞRENME ALGORİTMALARI KULLANILARAK ARAÇ TESPİTİ

VEHICLE DETECTION BY USING DEEP LEARNING ALGORITHMS

Ziya TAN

Öğretim Görevlisi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ziyatan@erzincan.edu.tr

Galip AYDIN

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, galipaydin@gmail.com

ÖZET

Teknolojinin ve endüstrinin gelişmesiyle ortaya çıkan veri büyüklüğünün işlenmesi daha önemli hale gelmiştir. Derin öğrenme teknolojisi bu ihtiyacı en kısa sürede ve daha az maliyetle giderebilmektedir.

Bu araştırmada, derin öğrenme algoritmaları kullanılarak araçları araba, kamyon veya otobüs olarak tespit etmesi amaçlanmıştır. Araştırma materyalini rastgele seçilen 6500 adet araç görüntüsü eğitim veri seti (3000 adet araba görüntüsü, 1500 adet kamyon görüntüsü, 2000 adet otobüs görüntüsü) ve 1300 adet araç görüntüsü doğrulama veri seti (600 adet araba görüntüsü, 300 adet kamyon görüntüsü, 400 adet otobüs görüntüsü) oluşturmuştur. Her bir fotoğraf başka bir yazılım aracılığıyla görüntüdeki araçların bulunduğu alan etiketlenerek eğitime hazır hale getirilmiştir. Bu verileri eğitmek için Tensorflow kullanılmıştır. Tensorflow, makine öğrenmesi ve derin sinir ağlarında kullanılmak üzere Google tarafından geliştirilmiş açık kaynak kodlu yazılım kütüphanesidir. Eğitim, model olarak önceden eğitilmiş Resnet50 mimarisi kullanılarak tamamlanmıştır. Resnet50, ImageNet veri kümesi üzerinde eğitilmiş 50 katmanlı bir ağıdır ve evrimsel sinir ağlarının geliştirilmiş bir versiyonudur. Resnet50 modelini nesne tanımda yeni metotlardan biri olan Faster RCNN ile birlikte kullanılmıştır. Faster R-CNN olarak adlandırılan nesne algılama sistemi iki modülden oluşmaktadır. İlk modül, bölgeleri öneren derin ve tam bir iletişim ağıdır ve ikinci modül önerilen bölgeleri kullanan Fast R-CNN detektörüdür. Ayrıca görüntü işleme kütüphanesi olan OpenCV yardımıyla da projedeki fotoğraflar işlenmiş halde görüntülenebilmektedir. Model GPU kullanılarak 200K adım eğitilmiştir. Yeterli eğitim sonucunda test edilen fotoğrafların % 85 inin doğru olarak tespit edildiği görülmüştür. Bu başarı oranında eğitim veri setindeki fotoğrafların çözünürlükleri ve fotoğraf sayıları etkili olmuştur. Yapılan eğitim sonucunda hata oranı ortalama 0.08 olarak gerçekleşmiştir. Model aynı GPU ile 100K adım eğitildiğinde başarı oranı yaklaşık %65 olarak ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Derin Öğrenme, Nesne tespiti, Tensorflow

2012-2017 YILLARI ARASINDA MALATYA İLİNDE GERÇEKLEŞEN İŞ KASASI SAYILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

K. Hakan DERİN

Öğr. Gör., Adıyaman Üniversitesi, hakanderin@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Ülkemizde 2012 yılının 2. Yarısında yürürlüğe giren 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu sonrası SGK iş kazaları istatistikleri incelendiğinde kazaya uğrayan çalışan sayılarında ciddi artışların olduğu görülmektedir. Bu artışların nedenlerine bakıldığında, özellikle 2012 yılı öncesi iş kazalarının önemli bir kısmının işyerleri tarafından bildirilmediğini ve bu nedenle yaşanan bir çok kazanın kayıt dışı kaldığını söylemek mümkündür. Konuyla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, çoğunlukla ülke geneli kaza sayıları ve ölüm sayıları incelenmiştir. Çalışmamızda Malatya ilinde 2012-2017 yılları arasında gerçekleşen iş kazaları sayıları, istihdam ve işsizlik sayıları ile birlikte değerlendirmiş ve iş kazası sonucu oluşan iş günü kayıplarının Malatya ekonomisine olan maliyeti ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: İş Kazası, İş güvenliği, İstihdam

OUR NATIONAL WEALTH – MUGHAM

SEHRANA KASIMI

Doç, Dr, ANAS, Institute of Architecture and Art, departament of Art and Architecture of
“Caucasian Albaniya”.

Huseyn Cavid 115, Baku, Azerbaijan, e – mail: sekasimi@mail.ru

It is gratifying that *mugham* has found its deepest form in Azerbaijan today. We would like to give a little detail about *mugham*, the national wealth of Azerbaijan, following the above-mentioned chronology of Azerbaijan musical culture.

Mugham art has the deep roots in the cultural traditions and history of the Azerbaijani people, forming an important part of the oral heritage of professional music culture of Azerbaijan. In Azerbaijan, taking root of this cultural tradition are confirmed by the number of its connoisseurs in our country, as well as its vital role in national culture, which is an inexhaustible source of inspiration for Azerbaijani composers, artists, sculptors and poets. A number of general, artistic lines is associated Azerbaijani *mugham* with Iranian “*dastgahs*”, Uzbek-Tajik “*shashmakoms*”, Uighur “*mukams*”, Hindu “*ragas*”, Arabian “*nubas*” and Turkish “*tagsims*” and all these are the common and artistic traditions of Eastern music. Along with that, *mugham* art is perceived by Azerbaijanis as one of the main cultural values that constitute the basis of national self-knowledge and Azerbaijanism. This art is also popular among ethnic groups such as *Talishes*, *Mountainous Jews*, *Armenians*, *Lezghins*, *Georgians*, *Avars* living in the territory of Azerbaijan.

The artistic value of Azerbaijani *mugham* for its national culture, as well as for all humanity culture, its high significance was recognized by the influential international organization as UNESCO in 2003. UNESCO has declared *mugham* "one of the masterpieces of the oral and intangible cultural heritage of humanity."

In the Azerbaijani music, the term of "*mugham*" also refers to the categories of mode, melody and genre. In the treatise of a prominent Azerbaijani music theorist, performer and composer of the 14th century, Abdulkadir Maraghai with respect to wide-spread 12 main modes (“*Busalik*, *Navva*, *Ushshag*, *Rast*, *Irag*, *Isfahan*, *Zirafkend*, *Bozurg*, *Rahavi*, *Huseyni* and *Hijaz*”) in the Middle Ages, in Near and Central Eastern music “*lad*”(mode) is applied. At present, there are not only seven main modes in Azerbaijan music (“*Rast*, *Shur*, *Segah*, *Chahargah*, *Bayati-Shiraz*, *Humayun*, *Shushtar*”), but also numerous tonal variants as (“*Mahur*, *Dugah*, *Bayati-Gajar*, *Kharij Segah*, *Orta Segah*, *Mirza Hussein Segahi*, *Yetim Segah*”, etc.) is also called *mugham*. *Mugham* term refers to the broad sense, as well as to the branches of the main modes, which also reflects them like mode as a whole.

Key words: *mugham*, culture, music, Azerbaijani, melody.

AFGANİSTAN’DA YENİ AÇILAN TÜRKOLJİ BÖLÜMLERİNİN TÜRK VE AFGAN KÜLTÜRÜNE ETKİSİ

Firoz FAOZİ

Kabil Devlet Üniversitesi Öğretim Görevlisi ffewzi@ku.edu.af**ÖZET**

Türkler Afganistan coğrafyasını yüz yıllarca yönetmiş ve her alanda sayısızca tarihi eser bırakmışlardır. Günümüzde yüzlerce Türk kültürüne, Türk tarihine ait olan eserler Afganistan’ın her şehrinde vardır. Türk dili bu coğrafyada uzun yıllar hâkim olmuştur. 1919 yılından sonra Afganistan’da Peştü dili zorunlu dil olduğu için Türk lehçelerine eğitim ve öğretim yasaklanmıştır. Resmi dil günümüze kadar hep Peştunca ve Farsça (Derica) zorunlu dil olarak okutulmaktadır. Bildirimizde Afganistan Türkleri Özbekler, Türkmenler kendi ana dillerine eğitim ve öğretimine, Afgan yönetimi 1963 yılında izin vermesi ve günümüzde hangi seviyeye ulaşmasıdır. Ayrıca 2001 yılında yeni Afgan hükümetinin kurulması ile Türkiye Cumhuriyeti eğitim ve öğretimde büyük destek vermiş, 2002-2003 yıllı ve 2013-2014 yıllarında Afgan Üniversitelerinde Türkoloji bölümleri açılmıştır. Bu bölümlerde Afgan öğrencilerinin ilgisi her yıl artarak devam etmektedir. Türkoloji bölümlerinde Türkiye Türkçesi, Türk kültürü, Türk tarihinin ne kadar etkili olduğunu araç ve gereçleri ile bildirimizde yer alacaktır. Ayrıca Yunus Emre Türk kültür merkezi ve Maarif Vakfının Afgan eğitim sistemine desteği üzerine durulacaktır. Anahtar kelimeler: Türkoloji, Türkçe, Dil. Kültür, Afganistan, Türkiye EFFECT OF NEW OPENED AFGHANISTAN TURKOLOGY DEPARTMENTON TURKISH AND AFGHAN CULTURE ABSTRACT The Turks ruled Afghanistan for centuries, and have left countless historical works in all areas.Today, hundreds of works belong to Turkish culture, Turkish history existin every city of Afghanistan.The Turkish language has been dominated for many years in this region. After 1919, due to Pashtu language compulsory training and education in Afghanistan, Turkish education has banned.Until today Pashto and Farsi languages are taught as a compulsory and official languages. In this study we will examine, Afghan government allowedAfghan Uzbeks and Turkmen to have education in their own mother tongue in 1963 and today in which level it reached.In addition, in 2001 the establishment of the new Afghan government, Republic of Turkey has given great support to education and training,2002-2003 and 2013-2014 Turkish departments were opened in the Afghan universities. In this departments Afghan student interest continues to increase every year. Turkish Turcology departments taught Turkish culture, effective of Turkish history is also taught with the instrument and materials. Key Words: Turkology, Turkish, Language, Culture, Afghanistan, Turkey GİRİŞ Bilindiği üzere Afganistan coğrafyası, eski çağlardan beri önemli ticaret ve istila güzergâhlarının üzerinde kurulmuş olmasıyla pek çok kavmin birbirine karışıp eridiği bir alan haline gelmiştir. Bugün burada yaşayan ve geçmişleri çok eskilere dayanan Türk toplulukları, Afganistan’ın siyasi ve kültürel tarihinde oldukça önemli rol oynamışlardır. Yıllarca bu coğrafyada kurulan Türk devletlerinin varlığıyla paralel olarak, Türkçe edebiyat dili olarak kullanılmış, bugün bile hala klâsikliğini koruyan birçok Türkçe eser kaleme alınmıştır. 18. yüzyılda gelişerek günümüzü de içine alan birtakım siyasi gelişmeler neticesinde maalesef bu coğrafyada Türkçe konuşmak ve yazmak yasaklanmıştır. Asya’nın kalbi olan Afganistan’da günümüzde yasak ve baskılar tam manasıyla bitmemiş olsa da bazı demokratik gelişmeler, Türkçenin gelecekte eski gücüne kavuşacağına önemli işaretlerindendir.

Қазақстандағы рекреациялық аймақтарды аудандастыру

ж.ғ.м., аға оқытушы Садыкова Дамежан Адилхановна

ҚазМемҚызПУ, Алматы қаласы, Қазақстан

Түйіндеме

Туризм әлемдік экономиканың жедел қарқынмен дамып келе жатқан салаларының бірі. Сондықтан туризмді жаңа ғасырдың экономикалық феномені, болашағы жарқын бизнесі деп болжалуда. Мақалада көрікті табиғат ландшафттарымен әлемге әйгілі Қазақстандағы туризмді дамыту бағыттары мен салалары, табиғаттың ерекшеліктерін анықтауда рекреациялық өлшемдерді пайдалану, рекреациялық деңгейлері мен эстетикалық тартымдылығын анықтау арқылы көрікті аймақтарды аудандастыру мәселелері қарастырылған. Бағалаудың медико - биологиялық түрінде табиғи аймақтың адам ағзасына әсер ету қолайлылығы, психолого - эстетикалық бағалауда – табиғат кешені, табиғат компоненттерінің адам ағзасына, көңіл-күйіне тигізетін әсері, эстетикалық бағалауда морфологиялық құрылымы, жер бедерінің ерекшеліктері, экзотикалық көріктілігі элементтеріне байланысты ерекшеліктерін анықтау, технологиялық бағалауда рекреациялық қызмет мақсатында табиғи және табиғат ресурстарының техника және технологиялық тұрғыдан қолайлылығы ерекшеліктері айқындалады.

ZONING OF RECREATIONAL AREAS IN KAZAKHSTAN

Sadykova Damezhan Adilkhanovna

Master of Natural Sciences, senior lecturer , Kazakh State Women's Teacher Training University,
Almaty,Kazakhstan**Summary**

Tourism is one of the rapidly growing sectors of the world economy. Therefore, the tourism economic phenomenon of the new century, a bright future is predicted for this business. In the article considered world-famous areas and industries of beautiful natural landscapes of the Kazakhstan in tourism development, recreational useful criteria in determining the characteristics of nature, determining the levels of recreational and aesthetic appeal of the beautiful areas and zoning issues. In the form of medical and biological evaluation finds out a favorable impact of the nature on the human body, psychological and aesthetic evaluation defines the complex nature of the components of the human body, assessing the impact on the mood of aesthetic morphological structure, terrain features, technology assessment to identify features associated with the exotic elements of attractiveness recreational activities for the purposes of natural and environmental resources is determined by the ease of engineering and technological features.

**FUTBOLCULARA UYGULANAN FİFA 11 + EĞİTİM PROGRAMININ ÇEVİKLİK
PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ**Mehmet GÖKTEPE¹Nahit ÖZDAYI¹¹Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye,E-posta: mgoktepe06@gmail.com, nahitozdayi@balikesir.edu.tr

Amaç: Bu araştırmanın amacı, futbolculara uygulanan FİFA 11+ eğitim programının çeviklik performansı üzerine etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Çalışmaya, Balıkesir ili amatör futbol takımlarında lisanslı olarak futbol oynayan toplam 16 erkek futbolcu (Yaş 20,88±1,31, kilo 64,85±6,88, boy 175,44±2,50) dahil edilmiştir. Bütün sporcular testlerden önce sağlık durumlarının belirlenmesinde kullanılan sağlık anketini ve çalışmaya gönüllü katıldıklarını belirten formu doldurup imzalamışlardır. Kor antrenman programı 8 hafta boyunca, haftada 3 gün düzenli olarak uygulanmıştır. Futbolculara ön test ve son test ölçümleri sırasıyla; 1. Gün: 1) Boy ve kilo ölçümü yapıldı. 2) 10 dakika ısınma koşusu yaptırıldı. 3) Illinois çeviklik testi yaptırıldı. 2. Gün: 1) 10 dakika ısınma koşusu yaptırıldı. 2) T testi yaptırıldı. Bu araştırma Balıkesir Üniversitesi BESYO spor salonunda ve Fizyoloji Laboratuvarında yapılmıştır. İstatistiksel değerlendirme SPSS 22.0 programı kullanılarak yapıldı. Ön test ve son testten elde edilen değerler, Shapiro-Wilk testi ile normallik dağılımına bakıldıktan sonra Wilcoxon İşaretli Sıralar testi yardımı ile istatistiksel olarak karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızın bulgularına göre; futbolculara uygulanan FİFA 11+ eğitim programının Illinois çeviklik testi (İÇT) ve T testi (TT) değerleri ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir (İÇT: $p < 0.01$) (TT: $p > 0,05$).

Sonuç: Futbolculara düzenli uygulanan FİFA 11+ eğitim programının çeviklik performansını geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda futbolcularda uygulanacak FİFA 11+ eğitim programının futbolda önemli bir motorik özellik olan çeviklik performansını geliştirebileceğinden dolayı antrenman programlarında göz önünde bulundurulmasını önerebiliriz.

Anahtar kelimeler: Futbol, FİFA 11+ eğitim programı, Antrenman, Çeviklik

**THE EFFECTS OF FIFA 11+ TRAINING PROGRAMME APPLIED TO FOOTBALLERS
ON THEIR AGILITY PERFORMANCE**

Aim: This study aims to determine the effects of FIFA 11+ training programme applied to footballers on their agility performance.

Method: 16 licenced footballers (age: 20.88 ± 1.31, weight: 64.85 ± 6.88, height: 175,44 ± 2.50) playing in Balıkesir province amateur football teams were included in this study. All the participants completed and signed the medical questionnaire used in determining medical status and a volunteering form to confirm that they had agreed to participate in the study. Core training programme was applied to the participants for 8 weeks 3 days a week. The pre-test and post-test measurements made to the participants were as in the following: Day One: 1) their height and weight were measured, 2) they had a 10-minute warmup run, 3) they had Illinois agility test. Day Two: 1) they had a 10-minute warm up run, 2) they had a T test. This research was conducted in the gym and

the physiology laboratory of Balıkesir University School of Physical Education and Sports (BESYO). Statistical evaluations were made on the SPSS 22.0 programme. The values obtained from the pre-test and post-test were compared statistically by means of Wilcoxon signed rank test after looking at normality distribution.

Findings: It was found that there were statistically significant correlations between FIFA 11 + training programme applied to footballers and Illinois Agility Test (IAT) and T test (TT) (IAT: $p < 0.01$) (TT: $p > 0.05$).

Results: It may be said that the FIFA 11 + training programme applied regularly to footballers improves agility performance. In the light of these results, it may be recommended that the FIFA 11 + training programme should be considered in training programmes since it can improve agility performance- a motor feature which is important in football.

Key Words: Soccer, FIFA 11+ training programme, training, agility

FRICTION TEST OF AIRCRAFTS WINGS

Sabbah RASULAN

University of Baghdad, Collage of Phsical Education

ABSTRACT

Friction test is very important in engineering productions as it is for air industry. In this paper we study about friction testing then it's applicaitons in aircraft industry. Friction tester is a kind of testing equipment which is used to measure coefficient of friction (COF) for materials. Basically, there are two kinds of coefficients: static coefficient of friction and kinetic coefficient of friction. Coefficient of friction testing is widely valued for its important role in the processes of production, transportation and marketing. Coefficient of Friction Tester is applicable to the determination of static and kinetic coefficient of friction of plastic films, sheets, rubber, paper, PP woven bags, fabric style, metal-plastic composite strips/belts for communication cable, conveyor belts, wood and coatings.

Keywords: Friction test, aircrafts, wings

AGRICULTURAL PRODUCTS OF IRAN: AN ANALYSIS OVER TOMATO LANDS

Reza BAHROZMANESH

Tabriz University, Biology Department

ABSTRACT

Islamic Republic of Iran has wide tomato lands to breed it's own need and more. Over need tomatos are converted into tomato paste, juice and other tomato based productions. Tomato production is affected by many reasons such as exporting quotas of importer countries, tax rates and other expenses. Here we observe the foreign affects over tomato breeding in Iran. As it is known USA is one of the biggest importer of tomato paste. But the qoatos over Iran's productions widely affect of productions.

Keywords: USA applications, agriculte in Iran

**THE RELATIONSHIP BETWEEN GROUND CONDITION AND EARTHQUAKE BASED
ON SEISMICITY IN ELBİSTAN****ELBİSTAN'DA DEPREMSELLİK BAĞLAMINDA ZEMİN-YERLEŞME İLİŞKİSİ**

Derviş KANAT

Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, derwiskanat@hotmail.com

Mehmet TIRAŞ

Prof.Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mtiras@ksu.edu.tr

ÖZET

Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat bölümünde yer alan Elbistan, Şar Dağı'nın doğu etekleri ile kendi adı verilen ovanın güney kenarında, deniz seviyesinden 1150 m. yükseltide kurulmuş olan bir şehirdir. Elbistan ve yakın çevresi morfolotektonik açıdan Anadolu Levhası ile Arabistan Levhası'nın çarpışma sahası üzerindedir. Elbistan, Miyosen'de oluşan ve tektoniğinde önemli bir yere sahip olan Doğu Anadolu Fayı ile Ölü Deniz Fayı'nın etkisi altındadır. Elbistan civarında Sürgü'den başlayan, Sürgü Nurhak, Elbistan Göksun üzerinden Yumurtalığa kadar devam eden bir fay zone'u var. Bu fayda 1544 yılında 7 büyüklüğünde deprem üretmiş. Yörede görülen ve insanların etkilendiği veya hissettiği depremler söz konusu fayların bugün de aktif olduğunu göstermektedir. Konumu ve morfolotektonik yapısı belirtilen Elbistan şehrinin bugün nüfusu 110 bini ve fiziksel olarak yayıldığı kentsel alanı ise 2320 km² geçmiştir. Bir deprem anında oluşacak hasarda binanın yapısal özelliği yanında arazinin jeolojik ve morfolojik yapısı da önemlidir. Sağlam zemin üzerine inşa edilen yapılar depreme karşı daha dirençli iken ıslak dolgu zemin üzerindeki depremin şiddetini birkaç kat daha fazla hissettiklerinden depremden daha çok etkilenirler. Deprem dalgaları kaya zeminlerde yüksek hızlarda ve yüksek frekanslı titreşimlerle ilerlerken, gevşek zeminlerde daha yavaş hareket etmekte ve uzun periyotlu titreşimlere sebep olmaktadır. Bu çalışmada ikinci derece deprem bölgesinde yer alan ve uzun bir dönemdir yıkıcı büyük bir depremin olmadığı Elbistan'ın taşıdığı deprem riskine karşın nasıl bir yapılaşmaya sahip olduğu ve bir depremde hangi alanların nasıl etkileneceği, zemin ve yerleşme özellikleri dikkate alınarak araştırılmış ve şehrsel fonksiyonların dağılımı ile ilgili çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Elbistan, Deprem, Nüfus, Yerleşme, CBS

ABSTRACT

Elbistan, located in the Upper Euphrates section of the Eastern Anatolia Region, is located at the southern edge of the valley with the eastern skirts of the Shar Mountain. is a city founded on the elevation. Elbistan and its environs are located on the collision of the Anatolian Plate and Arabia Plate in terms of morphotectonic. Elbistan is under the influence of the Eastern Anatolian Fault and the Dead Sea Fault which are formed in Miocene and have an important place in tectonics. There is a fault zone in Elbistan, which starts from Sürgü, and continues until Nurhak, Elbistan Göksun and Yumurtalığa. This benefit has produced 7 magnitude earthquakes in 1544. Earthquakes in which the people are affected or felt are showing that these faults are still active today. In addition to the

structural features of the building, the geological and morphological structure of the land is also important in the event of an earthquake. The structures built on the solid ground are more resistant to earthquakes, while the ones on the wet fill floor are more affected by the earthquake because they feel the intensity of the earthquake several times more. Earthquake waves move on rock floors at high speeds and high frequency vibrations, move more slowly on loose floors and cause long-term vibrations. In this research, it was investigated by considering the ground and settlement characteristics of Elbistan, which is located in the second degree earthquake zone and which is not affected by a major earthquake.

Keywords: Elbistan, Earthquake, Population, Settlement, GIS

SALTUK-NÂME'DE CİHAN HÂKİMİYETİ ANLAYIŞI

Atabey KILIÇ

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, atabey@erciyes.edu.tr

ÖZET

Farsça bir kelime olan "*destan*", aynı zamanda Halk Edebiyatında bir nazım şeklinin de ismidir. Grekçe'de, şâirlerin saz eşliğinde söyledikleri şiirler için verilen "*epos*" isminden hareketle oluşturulan "*épopée*", Batı dillerinin çoğunda ise "*légende*" (efsâne), *destan* karşılığında kullanılmıştır. Edebiyat âleminde ise bilhassa Cumhuriyet'in ilk yıllarında bu iki kelimenin karşılığı olarak *destan*'ın yanı sıra "*menkıbe*" ve "*ustûre*" de kullanılmıştır. Destanlar üzerinde çalışmalar yapan bilim adamlarına göre, *destanda*, tek veya topluluk hâlinde, kahramanlık konusu veya gerçeği andırmakla birlikte olağan üstülüklerle dolu bir olay ve toplumun ilgisini çekebilecek bir şahıs, yani kahramanın bulunması şarttır. Türk milletinin, bir bütün olarak elimize ulaşmış tek parça hâlinde büyük *destanları* yoktur. Ancak, yabancı kaynaklardan nakledilen bazı *destan* parçaları bulunmaktadır. Ana hatlarıyla, Millî *destanlar*, Dînî *Destanlar*, Kahramanlık *Destanları*, Halk *Destanları* şeklinde tasnif edilen *destanlarımızı* yine, İslâm Öncesi ve İslâmî Dönem *Destanları* olarak da iki ayrı fasıl hâlinde değerlendirmek mümkündür. *Destanlarımızın* her biri üzerinde az veya çok çalışmalar yapıldığını biliyoruz. Fakat, bunların yeterli olduğunu söylememiz, ne yazık ki mümkün değildir. Muhtevâ, dil, anlatım, üslûp, ifâde tarzı, konu, zaman, mekân, târihî arka plân vb. gibi, hemen sayabileceğimiz alanlarda henüz tatminkâr çalışmalar bulunduğunu, maalesef söyleyemiyoruz.

Biz bu çalışma ile, *Saltuk-nâme* hakkında kısaca bilgi aktardıktan sonra, *destanda* geçen "*cihan hâkimiyeti anlayışı*" üzerindeki tesbitlerimizi paylaşmaya çalışacağız.

Anahtar kelimeler: *Destan*, *Saltuk-nâme*, Türk *Cihan Hâkimiyeti Mefkûresi*

ABSTRACT

The Persian word "Epic" is also the name of a verse in folk literature. In Greek language, "*épopée*", being created with the name "*epos*" for poems which the poets was accompanied by musical instrument (the with:saz), was used in most Western languages in return for "*légende*" (legend). In the literary world, especially in the first years of the Republic, "*menkıbe*" and "*usture*" was also used these two words as well as the epic. According to scientists working on the epics, in the epics, as a single or community, is the subject of heroism or the truth, but an event full of ordinary events and a person who can attract the attention of society, that is, the hero must be found. The Turkish nation has no great epic as a whole. However, there are some pieces of epic from foreign sources. It is possible to evaluate our epics classified as national epic, religious epic, heroic epic and folk epic in two different chapters as the pre-Islamic and Islamic period epic. We know that more or less work is being done on each of our epics. But it is not possible to say that these are sufficient. Content, language, expression, style, expression style, subject, time, venue, historical background, etc. unfortunately, we can't say that there are satisfactory studies in the areas that we can count immediately.

With this work, we will try to share our detections on the "conception of the domination of the world" in the epic, after brief information about *Saltuk-name*.

Keywords: Epic, *Saltuk-name*, Turkish conception of the domination of the world











